

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసన సభ కార్యకలాపాలు

LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES

అధికార నివేదిక
OFFICIAL REPORT

మంగళవారం, జనవరి 21, 2014

13 వ శా. స. XII - III సమావేశం, వాల్యూం -- VII నంబరు -- 4

శక సంవత్సరం - 1935, మాఘం - 1

TUESDAY, THE 21st JANUARY, 2014

13 L.A. XII - III SESSION, VOL— VII No. - 4

1 - Magha, 1935 - S.E.

#

శాసన సభ సచివాలయం
పబ్లిక్ గార్డెన్స్
హైదరాబాదు - 500 004.

LEGISLATURE SECRETARIAT
PUBLIC GARDENS
HYDERABAD
500 004.

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసన సభ ప్రధాన అధికారులు

సభాపతి	:	శ్రీ నాదెండ్ల మనోహర్
ఉప సభాపతి	:	శ్రీ మల్లు భట్టి విక్రమార్క
అధ్యక్షుల పేర్ల పట్టిక	:	శ్రీ పి. కిష్టా రెడ్డి శ్రీ జి. వెంకట శేషు శ్రీమతి ఎ. ఉమా మాధవ రెడ్డి శ్రీమతి వంగా గీతా విశ్వనాథ్
కార్యదర్శి	:	శ్రీ ఎన్. రాజ సదారామ్
ఉప కార్యదర్శులు	:	శ్రీ కె. సత్యనారాయణ రావు శ్రీ పి. బాలకృష్ణమూచార్యులు శ్రీ వి. నరసింహాచార్యులు శ్రీమతి టి. సుశీల శ్రీ ఎం. విజయ రాజు శ్రీ వి. రమేష్ కుమార్
సహాయ కార్యదర్శులు	:	శ్రీ పి. వి. సుబ్బారెడ్డి శ్రీ టి. బి. జయచందర్ శ్రీ ఎన్. దుర్గా ప్రసాద్ శ్రీ కె. రాజ్ కుమార్ శ్రీ సిహెచ్. ఉపేందర్ రెడ్డి శ్రీమతి ఎ. చంద్రభాగ శ్రీమతి వి.ఎన్. ప్రసన్న కుమారి శ్రీమతి ఆర్. వనితా రాణి శ్రీ పి. నరసింహ శ్రీ బి. కమలాకర్ డా.(శ్రీమతి) వై. కామేశ్వరి శ్రీ ఇ. సంజీవ రావు శ్రీ కె. వెంటేశ్వర రావు శ్రీ డి. జగన్ మోహన్ రావు శ్రీ బి. ప్రభాకర రావు శ్రీమతి కె. భారతి శ్రీమతి డి. విజయ కుమారి
చీఫ్ రిపోర్టర్	:	శ్రీ పి. శ్రీనివాస్

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసన సభ చర్చలు

అధికార నివేదిక

(13వ శాసన సభ)

(12వ సమావేశపు మూడవ సమావేశము : పదహేడవ రోజు)

మంగళవారము, జనవరి 21, 2014

సభ ఉ. గం.9.00 లకు ప్రారంభమైనది
(గౌ. సభాపతి అధ్యక్ష స్థానములో ఉన్నారు)

విషయ సూచిక

1. సభా కార్యక్రమము
 వాయిదా తీర్మానాల అనుమతి గురించి
2. సభా కార్యక్రమము
3. భారత రాజ్యాంగంలోని 3వ పరిచ్ఛేదం క్రింద గౌరవ భారత రాష్ట్రపతి నిర్దేశించిన విధంగా
 2013, ఆంధ్రప్రదేశ్ పునర్వ్యవస్థీకరణ బిల్లుపై చర్చ

NI/KU

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ
మంగళవారం, జనవరి 21, 2014

* * *

(ఉదయం 9.00 గంటలకు సభ సమావేశమైనది. గౌరవ సభాపతి అధ్యక్ష స్థానంలో ఉన్నారు)

సభా కార్యక్రమము
వాయిదా తీర్మానాల అనుమతి గురించి

(సభ ప్రారంభమవగానే వైఎస్ఆర్ కాంగ్రెస్ పార్టీకి చెందిన శాసన సభ్యులు “We demand voting on Telangana Bill” అని రాసి ఉన్న ప్లకార్డులను పట్టుకొని పోడియం వద్దకు వచ్చారు)

మిస్టర్ స్పీకర్ : ఈనాటి వాయిదా తీర్మానాలు :

1. సమైక్యాంధ్ర, తెలంగాణ ఉద్యమాల నేపథ్యంలో కేంద్ర రాష్ట్ర ప్రభుత్వ వైఖరిపై చర్చను కోరుతూ శ్రీ బి.కె. పార్థసారథి గారు ఇచ్చిన వాయిదా తీర్మానాన్ని తిరస్కరించడమైనది.
2. విభజనపై సభ్యుల అభిప్రాయం కోరుతూ వెంటనే ఓటింగ్ నిర్వహించుట గురించి శ్రీమతి వై.ఎస్.విజయమ్మ గారు ఇచ్చిన వాయిదా తీర్మానాన్ని తిరస్కరించడమైనది.

(అంతరాయం)

దయచేసి కూర్చోండి. Please go back to your seats. మీ పార్టీ సభ్యులకి కూడా మాట్లాడడానికి అవకాశం వస్తుంది.

(ఈ సందర్భంగా పోడియం వద్దనున్న వైఎస్ఆర్ కాంగ్రెస్ పార్టీ శాసనసభ్యులు “We want voting” అంటూ నినాదాలు చేస్తూ సభకు అంతరాయం కలిగించసాగారు)

I urge all the Members to please go back. దయచేసి కూర్చోండి. Please co-operate with the Chair.

(పోడియం వద్దనున్న వైఎస్ఆర్ కాంగ్రెస్ పార్టీ సభ్యులు ఈ దశలో “జై సమైక్యాంధ్ర, “జై సమైక్యాంధ్ర అంటూ నినాదాలు చేశారు)

శ్రీ గండ్ర వెంకట రమణారెడ్డి : అధ్యక్షా, ప్రతి రోజూ ఉదయం పూట ఎంతో ఆశక్తితో చర్చించడానికి సభ్యులు సభకు వస్తున్నారు. దయచేసి సహకరించమని వారిని కోరుతున్నాను. వారికి అవకాశం వచ్చినప్పుడు వారికిచ్చిన సమయాన్ని సద్వినియోగం చేసుకొని వారిని మాట్లాడవలసిందిగా కోరుతున్నాను. ప్రోసీజర్ ప్రకారం సభ జరుగుతుంది. వారి ఇష్టం

వచ్చినట్లుగా జరగదు. సభ్యులందరి అభిప్రాయం మేరకు చర్చ జరుగుతుంది. దయచేసి సహకరించవలసింగా మీ ద్వారా వైఎస్ఆర్ కాంగ్రెస్ పార్టీ సభ్యులను కోరుతున్నాను. దయచేసి వారి వారి స్థానాలకు వెళ్లి కూర్చోవలసిందిగా మీ ద్వారా కోరుతున్నాను.

(INTERRUPTIONS)

MR. SPEAKER: Everyday we cannot do like this. సహకరించండి. You must co-operate. Please go back to your seats.

(Continued interruptions)

The House is adjourned for fifteen minutes.

(The House then adjourned at 9.04 AM)

ఉ.9.30 Nsk-Bvk

(The House re-assembled at 9.35 A.M of the Clock of the House and the Hon'ble Speaker was in the Chair.)

సభా కార్యక్రమము

MR. SPEAKER: I request all the Members to please co-operate and to show some restraint. Let us go on with a healthy debate. We will continue with Mr. Akbaruddin Owaisi.

భారత రాజ్యాంగంలోని 3వ పరిచ్ఛేదం క్రింద గౌరవ భారత రాష్ట్రపతి నిర్దేశించిన విధంగా
2013, ఆంధ్రప్రదేశ్ పునర్వ్యవస్థీకరణ బిల్లుపై చర్చ

SRI AKBARUDDIN OWAIS(Chandrayanagutta): Sir, in continuation of my speech saying that the Andhra Pradesh Legislative Assembly has passed a resolution on 25th November, 1955 to provide safeguards to Telangana. The Resolution, inter alia, said that the Andhra Assembly would further like to assure the people of Telangana that the development of the area would be deemed to be special charge and that certain priorities and special protection will be given for the improvement of that area, such as reservation in services and educational institutions on the basis of population and irrigational development.

The Hyderabad Assembly also discussed an official resolution on the SRC report from 25th November to 3rd December, 1955. Out of 174 members of the Hyderabad Assembly 147 members expressed their views. 1203 favoured Visalandhra and 29 supported for Separate Telangana whereas ;15 members remained neutral. There were 11 members from the Muslim community in Hyderabad Assembly including eight from Congress and two from PDF but they had to toe their party line and could not ventilate the concerns of Muslims in the House. Voting did not take place since the proponents of Telangana insisted on including the phrase "as per the wishes of people" in the resolution. The then Hyderabad State Chief Minister Mr. Burgula Ramakrishna Rao in his letter to the Congress President said that the Communist party supported the merger for their political gains. The then Hyderabad PCC Chief said that an overwhelming majority of the Congress Party opposed the merger and the Communists elected in the special circumstances in 1951 and Visalandhra was not a political issue in 1951 and therefore the Assembly does not reflect the people's views on this issue. The locals agitated against the non-locals during 1952 Mulki agitation. He also said that 80% of the Congress delegates in 1955 who were elected in 1955 opposed the merger and the Government had to provide additional security to communist leaders who supported Visalandhra.

To convince the leadership of Telangana to join the new State, an agreement was reached between the leaders of both the sides on 20th February, 1956. This agreement came to be known as Gentlemen Agreement allowed formation of the State of Andhra Pradesh in 1956 itself against the SRC' recommendations.

This being so, the merger of Andhra State with Telangana to form the State of Andhra Pradesh on linguistic basis took place consequent on trifurcation of the erstwhile Hyderabad State, which had become part of Indian Union following Police action against the Nizam dominions in September, 1948. If one looks at the events that preceded and followed the Police Action, the minority Muslim community had witnessed the kind of tragedy which has few parallels.

The integration of Hyderabad State with the Indian Union could have been achieved without the Indian military offensive if the then Prime Minister, Pandit Jawaharlal Nehru and his Deputy Sardar Vallabhai Patel had shown a little patience to make the Nizam agree to accession of the Hyderabad State to the Independent India. The tragedy that has befallen on Hyderabad Muslim community was truly heart rendering and this has been well referred in Pandit Sundarlal Report also.

I do not want to recall all that had happened in September, 1948 and in the subsequent month and thereafter in Hyderabad State of the Indian Union. Suffice to say that Pandit Sunderlal Committee constituted by Nehru had documented the massacres and the atrocities that had occurred in the wake of Police Action. Soon after, thousands of Muslim employees were dismissed from service. Urdu was replaced as official language and principal medium of instruction.

The Jagirs and Inams were abolished. The Nizam's crown (Sarf-e-Khas lands were taken over. The landed Muslim gentry was driven out from hundreds of villages across the territories of Hyderabad State. From being part of the ruling establishment, the Muslims became the ruled. They were tormented by their detractors from the precursors of Sangh Parivar (Arya Samaj & Hindu Mahasabha), the Congress Party and the Communist party. In 1951 elections were held for the 175 member Hyderabad Assembly. The territories of Hyderabad State included Marathwada, Hyderabad-Karnataka region and Telangana. The Congress could secure a simple majority with 93 members. The Communists, who had contested the polls under the banner of Progressive Democratic Front, had emerged as the second largest group with 42 members. Other parties and independents won 40 seats. There was a virtual fight between the Congress and the Communists for gaining control over Hyderabad State and the leftists had to yield power to Congress since they had little presence in Marathwada and Hyderabad-Karnataka regions.

❧.9-40 asv.crk

Sri Tanguturu Prakasham Panthulu became the first Chief Minister of Andhra State. However, he has to resign due to opposition from Communists and halting support from Socialists and Ministers after a year in office. The President Rule was imposed and mid term Assembly Election were held in 1955 and the Congress won 119 seats in a House of 196 Members, CPI, Praja Socialist Party etc., have won the remaining 77.

Sir, now we say that the decision for Telangana was a political decision. Sir, political decisions were not new to the State. Political decisions were taken then and political decisions are also being taken now for the political gains. Sir, I would like to quote from SRC Report with regard to Hyderabad. It is obvious that so far as Hyderabad is concerned, the SRC has offered remarks in Para 360, Page 101, in which it has been stated that there has been a general demand and popular support that Hyderabad State should be disintegrated on the basis of linguistic and cultural affinity. This demand does not rest merely on linguistic ground.” However, with regard to Hyderabad, it was contended “that the State has long been a political unit that the progress of people who have been remained backward cannot be accelerated unless the component regions are attached as more important units. This step is also said to be necessary for the liquidation of undemocratic tradition which is stated to be still deep rooted in the State.

The SRC again in the Para No.363 pointed out that the public sentiments both within and without the State are overwhelming and insisted on the need for disintegration of the State. The Congress Party was unanimous regarding the issue of disintegration and every other political party appeared before us however disunited on other points have shown, striking unanimity in this question. From the views expressed by different parties and Members of the State Legislature, it is clear that only a negligible minority favoured the maintenance of the status quo. Dismissing the opposition for disintegration of Hyderabad State the SRC in the Para 364 observed that not only opposition to the disintegration of the State confined to minor section but the argument on which this opposition is also do fail scrutiny in Para 367, stated that it will be seen that the plea for the continuation of Hyderabad rests on weak foundation. These are the observations of SRC Sir.

Sir, with all these facts, it is known that the formation of Andhra Pradesh was influenced by linguistic and cultural factors, notwithstanding the concerns of Muslim minority and other sections of the society. The Muslim community is yet to recover from political and economic disempowerment that took place in between 1948 to 1956. They were subjected to emotional and physical disintegration with the trifurcation of Hyderabad State. They found themselves divided into Marathwada Region, added to the Bombay State, Hyderabad-Karnataka Region that was given to Mysore State and with the Telangana Region merged with Andhra State. Hyderabad lost 5 districts, i.e., Lathore, Usmanabad, Nanded, Aurangabad and Parvari to Bombay State and three districts – Gulbarga, Beedar and Raichur to Mysore State. The remaining 8 districts were merged with Andhra Pradesh to form the state of Andhra Pradesh. Hyderabad State which was once described by Pandit Jawaharlal Nehru as the Miniature India due to its cultural synthesis and intermingling of people of different races, languages and regions has showed its identity that has evolved over centuries. The Muslims residing in these three regions have under gone untold misery and trauma with the trifurcation of the State. They have been discriminated in both Karnataka and Maharastra Regions. These regions have remained backward for nearly six decades. That was the reason why a Regional Development Board has been constituted for Karanataka – Hyderabad Region by bringing in a Constitutional

Amendment recently. More than anybody else Muslim Minority has suffered, because they have been subjected to injustice more than any other community. Apart from communal riots, which took place in different parts of Telangana during the year 1956, the Muslims suffered most when they were deprived of the jobs when compulsory retirement drive were undertaken during the emergency period in the regime of Sri Jalagam Vengal Rao as Chief Minister and also when the retirement age was reduced from 58 years to 55 years during the Sri NT Rama Rao regime in the year 1983. The economic deprivation was continued to be the fate of vast majority of Muslims. In these regions, the Muslims were engaged in self-employment or else small time vocational employments. The drop out rate continues to be high among Muslims. A large number of Muslims suffered from physical disabilities and ailments. Their political disempowerment right from local bodies, State Legislatures and Parliament was a described reality. Now, when the debate is taking place on AP State Reorganization Bill, 2013, it reminds me of the trauma and concern that the minorities underwent during the time of the trifurcation in erstwhile Hyderabad State and its merger with the Andhra State. No tears were shed when the trifurcation was contemplated in the name of reorganization of the States.

Sir, when the SRC Report was debated in the Hyderabad Assembly no one had spoken against the concerns of the minorities and also against the trifurcation of the State. It mattered little to the votaries of trifurcation that this would adversely impact the Muslims. Now, some of our friends are expressing their anger over the bifurcation of AP into two Telugu Speaking States. They say that this is against the unity of Telugus, but nobody is talking about the impact of bifurcation on minorities, especially, Muslims in Telangana and Seemandhra Regions. Nobody seems to bother about the concerns and apprehensions of minorities, their well being, their socio economic progress, their political empowerment, their security and safety, if AP is bifurcated into two smaller States. When the cake is big, everybody expects a piece from it. But when the cake gets smaller, only few can get pieces out of it. Minorities will be the worst sufferer during the post-bifurcation period in both the States. We are cautioning against the bifurcation of the State. because the fact remains that all political parties in AP are shifting their stands for opportunistic political reasons, but the AIMIM Party was the only party which stuck to its principle stand on the issue, i.e., for the unity of the State, during years 1969/1971- Separate Telangana Movement and 1972/73 – Separate Andhra Movement. Our Party Leaders Sri Salauddin Owaisi then and Sri Asaduddin Owaisi now, maintained the same principle stand. The stand took by our party has stood the test of time for the past 45 years.

Sir, when the issue resurfaced in the late 1990s and took the momentum in the last 10 years, again we took the principle stand that there was no need to bifurcate the State and the grievances of the people of the backward regions can be addressed within the framework of the integrated State. This stand of our party was again reiterated before the UPA Sub-Committee headed by Sri Pranab Mukherjee in 2005 and three All Party Meetings convened by the successive Home Ministers in the years in 2010, 2011 and 2012 and also before the Sri

Krishna Committee during the year 2010 and also on the Floor of AP Legislative Assembly and also in the All Party Meetings conducted by successive Chief Ministers of the State.

In the general elections held in the year 2004 for State and Lok Sabha, the Congress Party promised in their Election Manifesto to consider the demand for a separate State of Telangana and contemplated on the appointment of a new State Reorganization Commission to look into Telangana Statehood and other similar demands.

₹.9.50 BVR-KMD

Sir, we have further pointed out that “To decide the future of Andhra Pradesh with reference to the demand for separate Telangana state, we feel that this issue requires proper and in-depth study in the larger perspective”.

In the year 2007, responding to the demand from AIMIM and other parties, the AP Government headed by Dr. Y.S. Rajasekhara Reddy had constituted four regional boards for Telangana, Rayalaseema, North and South Coastal Andhra to address the specific developmental concerns of these regions.

While a chairman was appointed for Telangana regional development board, the other boards could not take off as the persons named to head them refused to take up the job. Subsequently, Telangana Regional Development Board also became defunct since it lacked effective powers and adequate funds.

Thereafter, in the year 2008, the AP Government announced a Commission for Development of Backward Areas to initiate corrective steps to remove regional imbalances and disparities in the State. But this Commission, too, remained a non-starter.

Subsequently, in February 2009, the then Chief Minister Dr. Y.S. Rajasekhara Reddy announced the constitution of a Committee of members of both the Houses of AP Legislature (i.e. Assembly and Council) to deliberate on the issues and concerns regarding the demand for formation of Telangana state. This Joint Legislature Committee, for which the then AP Finance Minister K. Rosaiah was named as the chairman, also remained a non-starter.

Both the Congress and the Grand Alliance led by Telugu Desam Party went to the 2009 Assembly elections on the plank of separate Telangana State. TDP and TRS had an alliance and they formed the Grand Alliance along with the two Communist parties. After the tragic death of Dr. Y.S. Rajasekhara Reddy in a helicopter crash in September, 2009, Telangana issue again came to a flashpoint.

The subsequent developments are well known to all. On 7th December, 2009, the then Chief Minister Sri K. Rosaiah hurriedly convened a meeting of political parties in Hyderabad to discuss the indefinite fast by TRS president Sri K. Chandrababu Naidu and asked the parties to state their views on Telangana statehood demand. As AIMIM floor Leader in Assembly, I attended the meeting in Hyderabad, protested against this and

sought to know the stand of the Congress Party and the State Government first, before other parties were asked to respond. Our party opposed bifurcation of the State.

The then Home Minister Sri P. Chidambaram announced on the night of 9th December, 2009 that the process for formation of Telangana State was being initiated. This unilateral announcement was made, and the Congress Party did not consult the other allies of UPA. After the upheaval in other regions – Rayalaseema and Coastal Andhra - the then Home Minister rolled back his earlier statement and announced on 23rd December, 2009 that the situation got altered and that the issue needed wider consultations with all stake-holders.

The Union Home Minister convened an all –party meeting of state leaders in New Delhi on 5th January, 2010. Thereafter, Sri Krishna Committee was appointed to go into the demand for separate Telangana as well as for continuance of Samaikya or United Andhra Pradesh. After the Sri Krishna Committee submitted its report, Sri Chidambaram convened a meeting on 6th January 2011 to share the copies of the report with leaders of these eight parties.

Sri Chidambaram had promised to convene another meeting after a fortnight in January, 2011 itself to take forward the consultation process for an early resolution of the issue. However, it was only after two years that the promised meeting was held on 28th December, 2012 by the present Union Home Minister, Sri Sushil Kumar Shinde, for ‘re-starting’ the dialogue on Telangana issue.

Thus, AIMIM clearly had categorically stated its views before the all-party meetings convened by successive Union Home Ministers. AIMIM also clearly stated its stand to Sri Krishna Committee in a written memorandum and during the interactive meeting the Commission held with our party members during May 2010.

For the record, we would like to recall what we had told the Union Government and Sri Krishna Committee on this complicated and emotive issue.

“We are for the continuance of Andhra Pradesh with statutory safeguards for Telangana region. But, If the Union Government sought to bifurcate the State on the criteria of backwardness and neglect, we suggested that a Rayala-Telangana state should be formed by bringing together Rayalaseema and Telangana regions with Hyderabad as the capital.

We also stated that if, for partisan political interest, the Union Government wanted to bifurcate AP to form Telangana state, Hyderabad should form part and parcel of Telangana and a Union Territory status for Hyderabad would be totally unacceptable to us. We had also stated that “Hyderabad cannot be treated as anybody’s jagir. Neither Telangana protagonists nor Seemandhra leaders have the right to bargain over Hyderabad’s fate, since we are the real stake holders. No deal can be made by anyone on Hyderabad.

AIMIM made it clear to one and all that “Hyderabad belongs to all those who live in the city, irrespective of their region, religion, caste, language, community and class, people from across the state and the country have the right to live peacefully and pursue their vocations and livelihood here. No one can be driven out or threatened at will in this metropolitan city”. At the same time, we also said that” all this talk of making it a

common capital, joint capital, second national capital, centrally administered area for a limited period' was utter nonsense and premature".

Thus in contemporary Indian history, the process of consultations to evolve consensus on the issue of separate Telangana statehood can be billed as the longest ever, as it spanned more than nine years. The process was initiated soon after the 2004 elections which brought the Congress Party to power both at the Centre and in AP.

Despite such protracted consultation process, which included a UPA sub-Committee, Sri Krishna Committee, meetings convened by the Union Home Ministers and unending intra-party consultations within the congress, the proverbial consensus had remained elusive.

At long last, the UPA and the Congress came out of their self-imposed indecisiveness and took the decision in favour of separate Telangana State at the meetings held on 30th July, 2013. Though we may differ with the way this decision has been imposed on all the political parties in the state, we accept the formation of State of Telangana as a "fait accompli".

The Union Cabinet, at its meeting on 03rd October, 2013, approved the decision "for the creation of a new State of Telangana by bifurcating the existing State of Andhra Pradesh, in accordance with the Constitution of India.

The Union Cabinet also approved the decision to make Hyderabad as the common capital of both states for a period of 10 years after the bifurcation of AP. A Group of Ministers was constituted to address all the issues that need resolution at the Union and State Government levels. The GoM was also asked to determine the mechanism to ensure appropriate legal and administrative measures for both successor State Governments to function from the common capital of Hyderabad during the said period of 10 years.

Days and weeks before the UPA decision was announced, we had written to the UPA Chairperson and Congress President, Smt. Sonia Gandhi and Prime Minister Dr. Manmohan Singh, reminding them of AIMIM's stand that they should keep AP united by providing statutory safeguards for Telangana region. We also reminded that that AIMIM had suggested that if backwardness and injustice are considered as the criteria for bifurcation, then the State of Rayala-Telangana, comprising Telangana and Rayalaseema regions, be formed with Hyderabad as the capital.

AIMIM also stated that in the event of bifurcation of AP into two states, Telangana and Seemandhra, Hyderabad should necessarily be part of Telangana and a Union Territory status for Hyderabad would be totally unacceptable to us.

₹.10.00 RSS/MAR

My Party feels that now that the UPA and the Union Government have taken a decision to bifurcate the State of Andhra Pradesh, all the stakeholders have to accept it as a fait accompli since the UPA Government is unlikely to roll back the decision for the second time after reversing its earlier decision of 9th December, 2009 on 23rd December, 2009. While acknowledging the inevitability

of formation of the State of Telangana, our Party would like to appeal to all the stakeholders to accept that Hyderabad is part and parcel of Telangana since both Hyderabad and Telangana are inseparable and their status is non negotiable.

We suggested that the ways and means can be worked out to amicably address the concerns of the people of Seemandhra on matters relating to sharing of river waters, generation and distribution of electricity, safety and security and guarantee of the fundamental rights of residents and maintenance of law and order and peace and harmony.

Though the Union Cabinet took the decision in principle to carve out a separate State of Telangana, we felt that its contours with regard to the status of Hyderabad were left open to manipulation or bargaining by other stakeholders, more precisely from Seemandhra region. And, this was the reason why we felt that unless the issue is sorted out amicably by the Group of Ministers, there cannot be any tangible forward movement for the formation of State of Telangana.

Sir, we therefore made a detailed representation to the Group of Ministers on all its terms of reference on November 4, 2013. We also followed it up with a supplementary memorandum when AIMIM President and Member of Parliament, Hyderabad, Sri Asaduddin Owaisi interacted with the GoM on November 12, 2013.

With regard to proposed boundaries of the new State, we strongly urged the GoM to recommend to the Union Government to add at least two out of four districts of Rayalaseema with 10 districts of Telangana to form the State of Rayala-Telangana.

And coming to the common Capital Sir, both the CWC and the Union Cabinet decided to make Hyderabad the common capital of both the States for a period of 10 years. Thereafter, Hyderabad will be the sole capital of Telangana State whereas the residuary State of Andhra Pradesh will have its own Capital. However, during this 10 year period, administrative and legal measures would be put in place to enable both the Governments to function from the common capital. Thus Hyderabad per se is not to be constituted as a separate administrative unit to serve as a common capital for governance.

We may point out here that the Constitution of India does not contain any specific provision in regard to location of a State Capital. Also there is no precedent of a State having the capital outside its geographical territory. But this would happen if the residuary State of Andhra Pradesh gets Hyderabad as its common capital for ten years, while Hyderabad forms an integral part of the State of Telangana and serves as its capital. I will elaborate on this issue when I talk about the amendments to A.P.Re-Organization Bill, 2013.

Other issues arising out of the bifurcation of the State:

I would also like to highlight the muslim community's concern over their fate in the post bifurcation of the State of Andhra Pradesh.

Now that the bifurcation of the state has been announced, both the Union Government and the present Andhra Pradesh Government have to ensure that muslim minority is not adversely affected by this decision to form the two States. Muslim community shall continue to enjoy 4% reservations that are offered to the socially and educationally backward groups among them in both the States - the new State and the residuary State.

Urdu which is designated as the second official language of Andhra Pradesh shall be made joint first official language alongwith Telugu in the new State and it shall continue to be the second official language in the residuary State. The minorities shall continue to get substantial budgetary allocations for their welfare in both the States.

Both the States need to continue the various schemes, policies and programmes being implemented for socio-cultural, linguistic, economic and educational development of the minorities and for their empowerment in the local urban and rural bodies. Their political empowerment will not be complete unless they are given more tickets by various political parties for contesting in 2014 Assembly and Lok Sabha polls from both the States which would inspire confidence among them and enhance their morale that they have nothing to fear in the new State and the residuary State.

Muslims constitute 9.17% of the total population in the present State of Andhra Pradesh as per 2011 census. Their proportion is 12.43% in Telangana and 6.92% in Seemandhra, i.e. 12.50% in Rayalaseema and 4.50% in Coastal Andhra region. Within Telangana region, muslims account for a share of 42% in the total population in Hyderabad district and about 33% in Greater Hyderabad Municipal Corporation area.

Sir, Muslims constitute over 10% of population in 306 mandals including more than 15% in 143 mandals, out of a total of 1,121 mandals across the present State of Andhra Pradesh. Upon bifurcation of the State, muslims' proportion to total population would be over 10% in 166 mandals out of a total of 571 mandals in the 12 districts of Rayala-Telangana and 140 mandals out of a total 550 mandals and in the 11 districts of Seemandhra. Muslims' proportion to total population would be over 10% in 113 mandals out of a total 462 mandals in the 10 districts of Telangana and 193 mandals out of a total 659 mandals in the 13 districts of Seemandhra.

Muslims are thus spread across all the districts of Telangana. They are substantial in numbers in Rayalaseema and South Coastal Andhra districts and constitute a small minority in North Coastal Andhra districts in the residuary State of Andhra Pradesh.

We have repeatedly told the Union Government through the Home Ministers and Sri Krishna Committee that the bifurcation of Andhra Pradesh to create separate State of Telangana would only strengthen the Hindutva forces and the parties supporting them in this region in the long run. Sangh Parivar outfits, including BJP and ABVP, have been in the forefront of the agitation for

separate Telangana that impacted normal life in the region due to frequent bandhs, protests and other forms of agitation in the last four years.

Minorities have suffered the most during these agitations and bandhs due to their vulnerable socio-economic conditions. A sense of insecurity and uncertainty gripped Muslims in Telangana region during this period of heightened tensions and regional passions.

Historically too, communal riots have been occurring in Telangana region since late 1960s, while Seemandhra (Coastal Andhra and Rayalaseema region) has been free from this scourge, barring occasional outbreaks in some places. Religious intolerance is prevailing in Telangana due to the activities of Sangh Parivar against the minorities.

I would also like to remind about the communal incidents that had happened. The first one was in 1967 at Chappal Bazar, in 1966 in Nizamabad, in April 1978 at Sabji Mandi after Ramijabi incident and again in 1978 in sabji mandi, in 1979 at Allwyn Factory, Ibrahimia mosque, in 1980 after Lok Sabha elections, July 1981 at Golconda during Bonalu festival. 33 people were killed. In January 1983, Telugu Gulami Askin, his wife and son were killed. In 1983 at Ahmed Shahi Masjid, Nawaji is killed in the mosque. In September, 1983 during Bakrid at Gowlipura, a muslim couple were killed. In September, 1984 during Ganesh procession, riots occurred in new city. In 1986 Municipal Elections, Sri P.Siva Reddy and Raju were hooked for throwing bombs near polling stations in the old city. In October, 1990 during Advani's Rath Yatra and in December 1990 to dislodge Sri Channa Reddy's Government, in December 1992 police firing after Babri Masjid's demolition, in 1998 communal violence in Hyderabad city, in 2003 communal violence in city and in March 2010, communal violence at Begum Bazar resulted in lot of violence.

10.10 dvl/kv

Communal violence erupted in Begum Bazar area during Hanuman Jayanthi procession on March 10th and riot in Madannapeta area after flesh was thrown in temple by some majority community people.

Sir, even before the Telangana State has come into being, some communal forces have already acted to foul up the atmosphere and disturb religious harmony. In recent past i.e., a few weeks ago, a Christian pastor was brutally attacked in Vikarabad and he succumbed a few days ago. Four to five such incidents of attacks on pastors have been reported from other parts in Telangana. No one has been arrested for these attacks. I only hope that these mischief mongers would be brought to book immediately.

Thus, the fouling up of communal atmosphere in the last four years due to aggressive posturing by Sangh Parivar and BJP on Telangana Statehood issue and the series of communal incidents that occurred during this period have added a new more dangerous dimension to the Telangana issue. The other major political players in the region are quietly acquiescing in this sorry situation since they are not sure of getting Muslim support in the elections.

Sir, we apprehend that after formation of State of Telangana, the BJP and TDP would gain a lot politically, because the disappearance of Telangana Rashtra Samithi due to its merger or its weakening in the post-bifurcation scenario would leave a vacuum for communal forces led by Sangh Parivar to fill in. The creation of State of Telangana was a deal, a body blow to secular forces in the region and leave the field wide open for Sangh Parivar to target the minorities. In this sense, conceding Telangana statehood could be termed a big drawback for the minorities, adding to the security and livelihood concerns.

(INTERUPTIONS FROM SRI ENDALA LAXMINARAYANA)

My learned friend is getting very agitated. I am focusing on the Bill and the subject. If the Hon'ble BJP Floor leader wants me to react I would request him to please react on today's Hindu newspaper "BJP restates opposition to Telangana Bill. What is your stand? Will the BJP support the Telangana Bill when it comes in this Winter Session in the month of February in Parliament or are they not going to support? Because after Babu saheb coming close to BJP, there is a doubt in the minds of Telangana people. I would like to tell that if such a thing happens, TDP nor BJP will have the face to come in the region of Telangana. The people of Telangana will not forgive them. If he wants to react, let him react on this. There is a very serious doubt on that.

Moreover, Muslims and other minorities are also apprehensive about their disempowerment if Hindutva forces eventually dominate the political scene in the State of Telangana after bifurcation of A.P. These apprehensions are real and not imaginary because in BJP and its alliance ruled States like Gujarat, Madhya Pradesh, Chattisgarh, Rajasthan and Punjab, not a single Muslim MP was elected in 2009 elections. In other States ruled by BJP in the past, such as Jharkhand and Karnataka too, no Muslim MP was elected in 2009.

There is no Muslim representation in Gujarat Assembly and Punjab Assembly. In the recent elections, only one Muslim member was elected in Madhya Pradesh and two Muslim candidates in Rajasthan. There is no Muslim representation in Chattisgarh Assembly now. Even in Congress-ruled A.P., we would like to point out that not a single Muslim candidate was elected from 41 Lok Sabha constituencies across the State (other than Hyderabad) and 283 Assembly constituencies across the State. No Muslim was elected from 16 other Lok Sabha constituencies and 112 Assembly constituencies in nine districts of Telangana region outside Hyderabad, in the 2009 elections. This sorry situation prevailed despite the fact that large number of Lok Sabha and Assembly constituencies in all the three regions - Telangana, Rayaseema and Coastal Andhra, have sizeable number of Muslim voters.

There are serious apprehensions that Muslims will get further reduced after bifurcation of A.P., with the main political parties in new State and the residuary State not showing any inclination or enthusiasm to field a substantial number of Muslim candidates in Lok Sabha and Assembly elections commensurate to the proportion of the total population.

Sir, the presence of elected Muslim members in the Local bodies - nagar panchayats, municipalities and municipal corporations, gram panchayats, mandal parishads and zilla parishads - is only nominal in the existing State of A.P. Thus, political empowerment of Muslims in both the States, irrespective of the fact that they are big or small, is emerging as a major issue which cannot be ignored by the political establishment. When I say this, I would also like to remind and recall my TRS friends to remember what has happened in Mahabubnagar. All the secular minded people should see that what had happened in Mahabubnagar should not be repeated. We should see

that more number of Muslims from all political parties get proper representation to voice the problems of Muslim minorities in both the States.

Sir, we may point out that there are reservations for Backward Classes on the lines of reservation for Women, Scheduled Castes and Scheduled Tribes in the local bodies (both Panchayat raj institutions and urban local bodies) in the existing State of A.P. Thanks to BC reservations, candidates from BC communities, including those belonging to Socially, Educationally Backward Class of Muslims (BC-E group), are entering the poll fray in the local bodies. We, therefore, request the Union Government to ensure continuance of these reservations for BCs in local bodies (both rural and urban) in both the new State and the residuary State on bifurcation of A.P.

Over the last 57 years, the Government of A.P., has initiated several schemes for the minorities and also established number of minority-related institutions. These institutions include the Department of Minorities Welfare at the Secretariat, the Commissionerate of Minorities Welfare, A.P., State Wakf Board, A.P. Urdu Academy, A.P. State Minorities Commission and A.P. State Haz Committee, A.P., Minorities Finance Corporation, A.P., State Christian Minorities Finance Corporation, A.P., State Wakf Tribunal, Centre for Educational Development of Minorities and Survey Commissioner of Wakf.

Upon bifurcation of the State of A.P., both the new State and the residuary State shall halve these institutions/organisations in respect of their territories. While these bodies/organisations will devolve into residuary State, similar institutions/organizations shall be constituted in the new State.

(BELL)

A large number of schemes for minorities are under implementation in the existing State of A.P. These include bankable schemes for self employment, pre-matric and post-matric scholarships and reimbursement of tuition fees scheme, pre and post matric hostels and residential schools for minorities (boys and girls), training, employment and placement scheme, conduct of mass marriages, improvement of classroom performance of minority children, improvement of participation and performance of minorities in job seeking and admission seeking competitive exams, long term coaching for civil services, construction and repairs of Wakf institutions, digitization of Wakf records, assistance to divorced Muslim women, schemes for promotion of Urdu language, construction of Urdu ghars cum shadikhanas, vocational training in Urdu computer education, maintenance of Haj House and facilities to Haj pilgrims and maintenance of Macca Masjid and Royal Mosque in Hyderabad.

Sir, I also would like to request that there are many things that I am skipping out . After my completion, I request the Hon'ble Speaker to permit me to lay my speech on the Table so that this could go with the Bill as my views because the time is very less.

MR.SPEAKER: It will form part of official record. Members can give their speeches in writing also and lay it on the Table. It will form part of the record.

SRI AKBARUDDIN OWAISI: Muslims have apprehensions about their future, more so about their security and safety, in the wake of bifurcation of Andhra Pradesh. Their concerns need to be addressed when the A.P. Reorganisation Bill 2013 is enacted by the Parliament. We have therefore, sought specific measures to protect the interests of minorities in the two States....

The Approach Paper to the Twelfth Five Year Plan (2012-17), talking about 'faster, sustainable and more inclusive growth', says "Minorities and other excluded groups also need special programmes to bring them into the mainstream. To achieve

inclusiveness in all these dimensions require multiple interventions, and success depends not only on introducing new policies and Government programmes, but on institutional and attitudinal changes brought about, which takes time.”

The Approach Paper points out that ‘an important initiative in closing the gap between the SCs/STs and the rest is the concept of Special Component Plan, consisting of the Scheduled Castes Sub Plan (SCSP) and the Tribal Sub-Plan (TSP). This strategy purports to direct plan resources towards meeting their needs in proportion to their share in the total population.

The Government of A.P., had constituted a 9-member Cabinet Sub-Committee, chaired by the Deputy Chief Minister, to examine the issues relating to the implementation of the SCSP and TSP in the State. Based on the Cabinet Sub Committee’s report, the State Government has initiated follow up action.

10.20 Gyg/Ku

Based on the Cabinet Sub Committee’s report, the State Government has initiated the follow up action. The AP SCSP and TSP Act. No.1 of 2013 has been enacted by the A.P. Legislature and the Finance Minister has presented a separate SCSP and TSP documents to the State Legislature for the financial year 2013-14. Backward Classes organizations have also demanded the State Government to introduce Backward Castes Special Plan (BCSP) on the lines of SCSP and TSP in the State . The State Government submitted proposals in this regard to the Union Government to provide a Sub-Plan for BCs in A.P.

It is an accepted fact that the Minorities, especially Muslims, are more backward than the SCs, STs and BCs in all the social economic and educational parameters. The Muslim Community in the State, as elsewhere in the Country, is steeped in poverty, illiteracy, ill-health and overall deprivation.

Though the Government of A.P. has made plan allocation of Rs. 1,020 crores for minorities Welfare in the current financial year 2013-14, but this comes to less than two percent of the State Annual Plan Outlay. The State Government is implementing 18 Centrally sponsored Schemes and 32 other schemes and these account for a bulk of the annual plan outlay.

Now, the State Government has earmarked massive outlays for SCSP and TSP in the State Annual Plan commensurate with the proportion of SCs and STs to the total population of the State. The BCs are mounting pressure to provide a special Sub-plan for them. As the most backward community in the State, the Minorities also deserve to have a Sub-Plan for them on the lines of the SCSP and TSP

Our Party AIMIM has been impressing upon both the Union Government and the Government of A.P. to introduce Minority Sub-Plan by allocating a portion of plan funds on the lines of SCSP and TSP. As the minorities account for 11 percent of the state’s population, we had suggested that the allocations earmarked for Minority Sub-Plan should be 11 percent of the State Annual Plan Outlay.

The PM’s New 15-Point Programme for the Welfare of Minorities also sets apart 15 percent of the physical targets and financial allocations for 18 identified central schemes for the minorities. The State Government is required to earmark 15 percent of the funds under these central schemes for the minorities.

The state Government would not need to make any additional budgetary allocations for the Minority Sub-Plan. All that the State Government needs to do is to earmark funds for minorities under the 18 central schemes and allocate a similar proportion of funds under the 32 State Schemes for the minorities, besides ensuring that a similar proportion of the total allocations of various departments are spent in the areas inhabited by the Minorities.

In this backdrop, we earnestly request the Union Government to incorporate provisions in the A.P. Reorganization Bill for continuance of the statutory allocations for SCSP and TSP in both the States – The new State and the residuary State and for the introduction of Minority Sub-Plan by earmarking 12.5 percent of the annual plan outlay for the minorities in the new State of Telangana and 7 percent in the residuary State. Thus, both the states together would be able to earmark Rs. 6,000 crores a year for Minorities Welfare and this would be nearly five times more than the plan allocation of Rs. 1020 crores made for minorities welfare in the State Budget of A.P. for 2013-14.

Communal Violence Bill:

As I stated earlier, Telangana region has a chequered history of sporadic communal violence, though occasionally, communal tension is witnessed in some parts of Rayalaseema region as well. Referring to the long term internal security implications, the Task Force headed by Mr. Vijay Kumar is said to have felt that communalism, along with maoist menace and terrorism, would continue to be the foremost concerns for Telangana. On the other hand, besides coastal security and maoist menace, communalism will be an area of prime concern in the residuary State of A.P.

In this backdrop, we urge the Union Government to enjoin upon the Government of the two states upon bifurcation of the State of A.P. to enact the Prevention of Communal and Targeted Violence (Access to justice and Reparations) Bill, in their respective States, so as to enhance State accountability and correct discriminatory exercise of State Powers in the context of identity based violence, and to restore equal access to the law for Religious and Linguistic Minorities as well as Scheduled Castes, and Scheduled Tribes.

Now, I would like to deal with the amendments proposed by our party to various clauses of the A.P. Reorganization Bill

Bifurcation of High Court:

It may be recalled that the High Court of Hyderabad was established way back in 1872 by the then Nizam's Government with Civil and Criminal jurisdiction. In 1885, a regulation was passed to enlarge its powers. In 1927, a Royal Charter was issued and an Act was passed in 1928 under which the High Court had both judicial and administrative powers. The High Court building was inaugurated by the Seventh Nizam Mir Osman Ali Khan in April 1920.

After the integration of erstwhile Nizam's Dominions with the Indian Union, this High Court became part of the Hyderabad State. After the formation of Andhra Pradesh in 1956, the then High Court of Hyderabad State and Andhra State were merged and the A.P. High Court was formed. The Present High Court has a sanctioned strength of 49 judges besides the Chief Justice. At present, the High Court consists of the Chief Justice along with 35 other judges.

We may point out that, after the formation of A.P. State in 1956, Telangana region did not get its due share of the posts of Chief Justice and Judges of the A.P. High Court. Out of the 34 former Chief Justices of A.P. High Court till now, 11 hailed from

Seemandra and only five from Telangana. The remaining 18 former Chief Justices were the ones transferred to A.P. High Court from other States.

Out of 163 former judges of A.P. High Court, as many as 110 hailed from Seemandhra and only 38 were from Telangana. The remaining 15 judges were the ones transferred to A.P. High Court from other States. Similarly, the present Chief Justice is from outside the State. Of the 35 judges, 26 hail from Seemandhra, 7 from Telangana and two are judges transferred from outside the State.

There are 24 High Courts in the country at present. Out of 28 States, 23 States and the Union Territory of Delhi have their own High Courts. Punjab and Haryana have a common High Court. The Bombay High Court has jurisdiction over the State of Goa, besides Maharashtra, Guwahati High Court also has jurisdiction over three other States – Nagaland, Mizoram and Arunachal Pradesh – besides Assam. Almost 48 years after their formation, Punjab and Haryana States have not set up their own High Courts and the common High Court has come to stay. We feel that there is no need for a common High Court for Telangana and residuary State of A.P. at all.

We urge the Union Government to take steps for bifurcation of A.P. High Court into separate High Courts for the new State of Telangana and the residuary State of A.P. The High Court of the residuary State can be housed in Hyderabad for a short period before it is moved out to a designated city in the residuary State. We also seek the immediate bifurcation of the A.P. Administrative Tribunal.

No Need for Common Governor:

The A.P. Reorganisation Bill provides for a common Governor for both the :Successor states of Andhra Pradesh and Telangana for such a period as may be determined by the President". The common Governor is also entrusted a "Special responsibility for the security of life, liberty and prosperity of all those who reside" in the common capital area. The common Governor will be responsible for matters relating to law and order, internal security and security of vital installations in the common capital. The Governor will be assisted by two advisers to be appointed by the Central Government.

Article 153 of the Constitution says: "There shall be a Governor for each State: provided that nothing in this article shall prevent the appointment of the same persons as Governor for two or more States". Sometimes, Governor of a State is entrusted the additional charge as Governor of another State as a temporary measure. But this provision is being invoked to have a common Governor for Telangana and the residuary State of A.P. for a period of 10 years.

We would like to point out that there is no provision in the Constitution for appointing a "common" Governor for two States. So, the provision for appointing a common Governor for both the States (Telangana and Residuary A.P) which are reasonably large States, for a period of 10 years, incorporated in the draft Bill, has no jurisdiction at all. This would make the common Governor a "Super Governor".

☺.10-30 Krr.kkr.

Common capital is unacceptable:

Location of a State capital posed no problem when other new States were formed and union territories were upgraded to statehood right since 1956, with

the exception of Punjab, Haryana and Meghalaya, because the newly carved States were located in regions away from the State capitals of the residuary States. Examples in this regard are Chhattisgarh, Jharkhand, Uttarakhand and Himachal Pradesh as the North-Eastern States. There is thus no justification or merit in the proposal for making Hyderabad as the common capital of two States consequent to the bifurcation of A.P.

It will not be out of place to recall that Chennai was not made the capital of the erstwhile State of Andhra, which was carved out of the composite Madras State (now Tamil Nadu) on 1st October, 1953. The then Prime Minister Pandit Jawaharlal Nehru and the then Government of Madras summarily rejected the claims of Andhra leaders over Madras city to be the capital of the new State. Consequently, Andhra State chose Kurnool town as the capital while the newly formed Andhra High Court was located at Guntur town.

Similarly, Mumbai was not made the common capital when old Bombay state was bifurcated to form the states of Maharashtra and Gujarat in the year 1960. The then Prime Minister Pandit Jawaharlal Nehru rejected the suggestion for making Mumbai the joint capital of the two States, even though the Assembly of the undivided Bombay State had passed a resolution for making Mumbai a Union Territory.

However, Chandigarh was made into a union territory upon trifurcation of Punjab (for creation of Punjab, Haryana and Himachal Pradesh States) and designated as common capital of the States of Punjab and Haryana precisely because both the States were laying claim to it. The then Prime Minister Mrs. Indira Gandhi chose to make Chandigarh the common capital of both the States since they have geographical contiguity to the city. To facilitate this, Chandigarh was made a union territory for a limited period of five years by which time both the States were supposed to build their own full fledged capitals. But even 47 years after their formation, both the States of Punjab Haryana have not built their own capitals and continue to function from Chandigarh as the common capital. The State of Himachal Pradesh designated Shimla in its own territory, to serve as its capital.

Shillong became the capital of the State of Meghalaya which was granted full statehood in 1972 and ceased to be capital of the residuary state of Assam since Assam had no geographical continuity to the city. The then Prime Minister Mrs. Indira Gandhi asked the State of Assam to shift its capital from Shillong. Thus the residuary State of Assam located its administrative capital in Dispur and Legislative capital in Guwahati.

We, therefore, felt that the ruling United Progressive Alliance and the Union Government have caused great ambiguity and confusion by their decision to make Hyderabad as the common capital of the new state and the residuary state for a period of 10 years. This formulation of common capital was further compounded with the stipulation that legal and administrative measures would be evolved to ensure that both the State Governments can function efficiently from Hyderabad has the common capital for 10 years.

It would be completely illogical and impractical and would be a big anomaly for the residuary state of A.P. to have its capital (nerve centre of its administration, legislature and judiciary) located in a different state and that too at a distance of more than 200 kms from the closest border for a long period of 10 years.

If the common capital of the residuary state is located at Hyderabad, it would mean that, while the residuary state would comprise 13 districts (or only 11 districts if Rayala-Telangana is formed with Kurnool and Anantapur districts tagged on 10 Telangana districts) in a compact geographical area, its headquarters would be located in the centre of a different state (Telangana) from where the Chief Minister, Council of Ministers, Governor, Legislature, High Court, Secretariat and Heads of Department offices would function. Having a capital city in a neighbouring state runs contrary to the entire concept and logic of having a capital city.

We would like to recall that there was much bad blood and intense enmity between the Andhras and Tamils in the erstwhile Madras State before and during the separation in 1953, particularly for ownership over the city of Madras. Similarly situation arose for Bombay (Mumbai) between Marathis and Gujarathis, when Bombay State was bifurcated to form Maharashtra State and Gujarat State in 1960.

On both these occasions, the Union Government sagaciously kept Madras and Bombay as part of the geographical areas in which they existed—in Tamil Nadu and Maharashtra—respectively. Their status was not tinkered with nor did the Union Government take over any part of administration (law and order, land revenue, etc.) directly or indirectly, on the ground of safety and security of Andhra residents of Madras and Gujarati residents of Bombay. Shillong was the capital of undivided Assam for about 100 years, and when Meghalaya was separated from Assam and formed as a new State in 1972, Meghalaya got Shillong as its capital and Assam had to construct a new capital at Dispur.

In this sense, there can be no compromise on Hyderabad being part of the State of Telangana. Telangana has always been the hinter land of Hyderabad and without Hyderabad, the State of Telangana will be totally unviable. Without Hyderabad, Telangana will only be a truncated State, lacking the basic growth engines to propel its development. The State of Telangana, minus Hyderabad, will be more of an economic disaster. The State of Telangana can survive only with the revenues generated in Hyderabad.

We would like to point out that the formulation of a common capital is totally unacceptable and impractical as it infringes into the territorial integrity of the State of Telangana which is to comprise all the 10 districts of the region as per the decision of the Union Cabinet.

Multiple identities of Hyderabad.

There is no uniform or clear concept of the geographical limits or boundaries of Hyderabad city. It varies from one enactment to another. Hence, the issue of determining what really constitutes Hyderabad in terms of

geographical boundaries for the purpose of serving as common capital or any other formulation is fraught with serious consequences.

Hyderabad today has distinct and different geographical denotation as detailed below:

Hyderabad (Revenue) district as defined under the Districts Formation Act,

Hyderabad City, as notified under the Greater Hyderabad Municipal Corporation Act, 2007,

Hyderabad as demarcated under the Hyderabad Metropolitan Development Authority Act, 2008,

Hyderabad Urban Agglomeration as delineated by the Census Department,

Old Hyderabad District (present day Hyderabad and Rangareddy districts together) and

Hyderabad metropolitan area suggested by Sri Krishna Committee,

Hyderabad Revenue District consists of Hyderabad City and Secunderabad Cantonment, with an area of 217 sq.kms and a population of 39.43 lakhs (2011 census). GHMC (excluding Secunderabad cantonment) comprises 625 sq.kms with 67.32 lakhs residents. HMDA is spread over 7,257 sq.kms with 97.07 lakh inhabitants. Hyderabad Urban Agglomeration comprises an area of 778 sq.kms and population of 77.49 lakhs. Old Hyderabad district, comprising, existing Hyderabad and Ranga Reddy districts, spans an area of 7,710 sq.kms with 92.40 lakh residents. The metropolitan area suggested by Sri Krishna Committee sprawls over 12,430 sq.kms with population of 104.29 lakh.

10.40 Nsk-Jnv-Mm

Sir, the GHMC comprises 33 mandals in three districts, Hyderabad, Ranga Reddy and Medak, whereas HMDA area consists of towns and cities besides 849 villages in 55 mandals of five districts, Hyderabad, Ranga Reddy, Medak, Mahabubnagar and Nalgonda. HUDA is spread over three districts, Hyderabad, Ranga Reddy and Medak, Old Hyderabad District consisting of 33 mandals in two districts, Hyderabad and Ranga Reddy. The SKC area consists of urban settlements and 1,330 villages in 68 mandals of five districts, Hyderabad, Ranga Reddy, Medak, Mahabubnagar and Nalgonda.

Hyderabad Revenue district consists of 15 assembly constituencies and two Lok Sabha constituencies, Hyderabad and Secunderabad. One assembly segment, Secunderabad Cantonment forms part of Malkajgiri Lok Sabha constituency in neighbouring Ranga Reddy district. GHMC area comprises 24 Assembly segments in Hyderabad, Ranga Reddy and Medak districts. It forms

part of five Lok Sabha constituencies, Hyderabad, Secunderabad, Chevella, Malkajgiri and Medak.

The HMDA area is spread over 34 Assembly constituencies and forms part of seven Lok Sabha constituencies, Hyderabad, Secunderabad, Chevella, Malkajgiri, Medak, Bhongir and Mahabubnagar, Old Hyderabad District comprises 29 Assembly constituencies and five Lok Sabha constituencies, Hyderabad, Secunderabad, Chevella, Malkajgiri and Bhongir, SKC area consists of 38 Assembly constituencies and 9 Lok Sabha constituencies, including Nalgonda and Nagarkurnool constituencies, spread over five districts.

If the jurisdiction of common capital or any other formulation for Hyderabad comprises any of these six distinct areas, it would adversely impact the viability of new State in terms of geographical area, demography, economy and polity. Revenues derived by the Union Government, State Government and the local bodies and civic infrastructure utilities vary substantially in each of these areas. The jurisdictions of revenue (district), police, tax-collection, departments and civic infrastructure providers also differ vastly if any one of these distinct areas is taken into reckoning. The bigger the area, the more adverse would be the impact on Telangana.

As there is no justification for seeking Hyderabad as common capital, except for providing temporary accommodation for carrying out the Government of the residuary State of AP, it would be imperative and necessary that only a limited and restricted provision is made for carrying out the Government of the residuary State of AP from Hyderabad till the Capital of the residuary State is established.

Such a limiting provision (with sunset clause) would result in a quick development of a new capital city in the residuary State of AP and would prevent any clamour for continuing Hyderabad as the common Capital for a longer period.

We have suggested that Khairatabad Mandal in the Revenue District of Hyderabad shall be designated as the “common area” to serve as the temporary, interim capital of the residuary State for a short period till the Government of the residuary State moves out to other locations in its own territory.

We would like to make it crystal clear that any formulation which makes Hyderabad as a de jure or de facto Union Territory, in the name of serving as common capital for two successor States would be totally unacceptable. There is no point in carrying out separate State of Telangana without Hyderabad being made its integral part of the sole Capital.

We would urge the Union Government to come out with a specific recommendation on the choice of the capital city of the residuary State of AP, so that preparatory work can be started for a permanent capital for the residuary State in its own territory at the earliest. The Union Government should decide the new capital for the residuary State and incorporate this provision in the AP Reorganization Bill, itself.

About Delhi model for Hyderabad, political leaders, other Stake-holders and people from Seemandhra are raising concerns about the maintenance of law and order and safety and security of their lives and properties in Hyderabad after bifurcation of the State. But, Seemandhra people are living in large numbers in Ranga Reddy, Nalgonda, Mahbubnagar, Khammam, Medak and Nizamabad districts also. If there is a threat to them in Hyderabad there will be a threat to them in other districts of Telangana as well where they reside. Conversely, if there is no threat to them in other districts, there is no threat to them in Hyderabad also.

Some Seemandhra leaders have suggested the so-called Delhi model of law and order for Hyderabad City as the common capital of the new State and the residuary State of AP. By raising these concerns they are seeking to reinforce their demand for Union Territory status or at least Central control over Police force in Hyderabad. But, their demand is specious and untenable. If we bring the police in Hyderabad under the Central rule, then the law and order in other districts such as Ranga Reddy, Nalgonda, Mahbubnagar, Khammam, Medak and Nizamabad, too, would have to be brought under Central control. Why I say this is if the law and order of Hyderabad is kept under the Central Government then we have to see what has happened in Delhi. The Delhi Chief Minister is sitting on roads agitating, protesting and demanding that the Police and law and order be handed over to the Delhi State. I would say that the Telangana Legislature should not be equated on this subject. If the law and order is not in the hands of the Chief Minister of the Telangana State or the Telangana Government then it is like the Chief Minister of Telangana is equivalent to be called as Raj Pramukh. How can the Government be run? How can the Chief Minister and the Cabinet of Telangana function when the law and order is in the hands of two capital cities. That is why, we say that and I fail to understand why are the Telangana legislators quiet on this. We want Telangana to have equal status and equal powers as of other States of India have. As to what Andhra Pradesh is entitled that would be the Telangana joint capital. People every year from Telangana will have to celebrate the liberation until they are fully liberated. I would like to ask the people of Telangana again will they have to celebrate liberation of Hyderabad after ten years? Ten years joint capital?

تلنگانہ کو لوگوں کو دس سال کے بعد یہ کہنا پڑے گا کہ دس سال Joint Capital اب ختم ہوا، اب ہم جشن منائیں گے!

The people of Telangana want to celebrate Telangana State not with a joint capital, not with a joint Governor and not with a joint High Court. They do not want separate State of Telangana with a joint Governor or law and order being in the hands of common Governor. I am worried and concerned that if law and order will be in the hands of Governor for both the States it is not good. Who appoints the Governor? The Governor is appointed by the Government of India and if some communal forces come into power at Delhi and if they appoint a Governor of their choice, of their thinking, of their ideology and mind and of their thinking what will be the fate of Telangana? What will happen to me? Where I will go? If my Chief Minister has powers I can go to my Chief Minister, I can fight with my Chief Minister about my grievance, my injustice my atrocities and my

problems. It is not fair to have common Governor. Not only that. The Governor will have three Advisers again and they come from Delhi with the same thought, with same thinking, and with same ideology. Who will be safe? I have suffered enough. When I was cut into three pieces one piece was thrown into Maharashtra, one piece into Karnataka and one piece was merged with Andhra Pradesh. Again if somebody cuts once more into more pieces where I will go? How will I get justice? My Party demands that there should be no common capital. Undoubtedly there should not be common Governor and law and order should not be in the hands of the Governor and the High Court should not be common.

About Hyderabad City, the Kotwal of Hyderabad should be the de facto Kotwal to the Chief Minister of Hyderabad. What I am saying is right or wrong – I do not know. The Telangana State should have the power to rule the capital, law and order should be in the hands of Telangana State.

With regard to Hyderabad and Cyberabad Police, there are details with me and I am tabling them. If the law and order is under the common capital under the Central Government then the Police Commissioner would become Super Chief Minister because they would have more powers. In that context what should be the role of the new Chief Minister of the new Telangana State? What the Chief Minister will do? That is my question.

Article 19 (1) (d) of the Constitution enables the citizens to move freely and Article 19 (1) (f) gives protection if property is damaged and Article 44 of the Constitution guarantees freedom to move anywhere in India.

₹.10.50 asv/ymr/mm

Similarly, many Telugu Speaking People from Telangana and Seemandhra are settled in US and continued mainly to the growth of Silicon Valley. Can they demand that Silicon Valley be made a separate territory for them? Sir, this is spacious argument.

Sir, protecting lives and properties of the residents and securing their future is the responsibility of the State Government. You are giving a State and you are finding the State Leaders not capable of protecting the lives and properties of the residents of the Capital of the State. Sir, this is really unfair. Sir, I would also like to say that minorities need protection. No separate mechanism was put in place to provide security to Muslims in Hyderabad State after a large scale genocide falling the Indian Military Action took place in September 1948; better known as Operation Polo. Sir, for details, we can also go through Sunderlal Committee which was constituted then.

Sir, when I say that protection should be given, I say that protection should not only be given to the Muslim people residing in Telangana, but the protection should also be given to the Muslims residing in Rayalaseema and Andhra regions.

اور میں یہ ضرور کہوں گا آندھرا اور رائیسیما کے میرے مسلمان بھائیوں سے کہ وہ پریشان نہ ہوں، وہ مایوس نہ ہوں ان حالات سے یا ریاست کے ٹوٹنے سے یا بٹنے سے، مجلس اتحاد المسلمین سارے مسلمانوں کی نمائندہ جماعت کی حیثیت سے نمائندگی کرتی ہوئی آئی ہے اور آندھرا اور رائیسیما میں بھی ان کی نمائندگی کرے گی، اور اگر آندھرا پر دیش ٹوٹتا ہے اور تلنگانہ بنتا ہے تو مسلمانوں کی نمائندگی کرنے والی جماعت مجلس اتحاد المسلمین کے نمائندے آندھرا پر دیش کے ایوان میں بھی ہوں گے اور آندھرا اور رائیسیما کے مسلمانوں کی نمائندگی کریں گے، ان کے دکھ میں ان کے درد میں ان کے ساتھ رہیں گے، ان کے مسائل کے حل کے لئے ایوان اسمبلی کے انتخابات نہ صرف لڑیں گے بلکہ کامیاب ہو کے ان کے نمائندے بن کے ان کے مسائل کی نمائندگی کریں گے، اور اسی طریقہ سے تلنگانہ اسمبلی میں بھی مسلمانوں کی نمائندگی کا سلسلہ جاری رہے گا، اور یہ سلسلہ اس وقت تک جاری رہے گا جب تک کہ مسلمانوں کو ان کا دستور اور جمہوری حق نہیں مل جاتا۔

Sir, law and order is a State Subject. The law and order mechanism on the lines of Delhi is totally unacceptable to Hyderabad. Sir, on the security point of view, it is a nightmare to the police. It will expose Hyderabad to severe security risks with the city turning into safe terrorist heaven, for all who want to come and take shelter here. If the law and order was not entrusted to the State of Telangana, the people cannot represent to the political leadership in the State their grievances in case of miscarriage of justice, in the city of Hyderabad, especially in the case of Muslims. Sir, we have already seen how innocent Muslim youth were arrested, tortured and kept in jails after Mecca Majid Bomb Blast that took place on 18th of May 2006. The CBI and NIA ultimately nabbed the activists of Sangh Parivar responsible for the blast, but in the meanwhile the lives of the innocent Muslim Youth have been ruined. Sir, we have also seen the sort of atrocities committed on Muslim Youth by the Delhi Police, Gujarat Police and also other State Police. Sir, the proposal to keep Hyderabad Police under the Central Control may lead to undesirable consequences and also need to considerable disquiet in the minds of the Telangana People. Sir, we are stoutly opposing the proposal for the following reasons.

Police is a State Subject and Delhi Pattern does not apply here, because Delhi is a Union Territory whereas Hyderabad is not. Hyderabad is an integral part of Telangana, it can never be brought under Central Control merely to cool down emotions. Sir, I swear on this. Nowhere in India, a State has been deprived of such a key subject either in part or in whole. The long suffering of Telangana people should not be subjected to this type of indignity. Opposition from many of the States to the proposal of establishment of Counter Terrorism Centers is the need, because India is the biggest victim of terrorism. Precisely on the ground that the police being State Subject the Union Government cannot make a law because it encroaches on the rights of the State. That was exactly the reason why the NCTCs have not come into being till date. Police in India would function under the Police Act of 1861, which was enacted to cater to the needs of a Colonial Power. Therefore, it is imperative to enact a new Police Act which can lay a foundation for Police Service which will meet the aspirations of the citizens of civil society. The Supreme Court in its ruling in Prakash Singh Vs Union of India case 2006 has directed the States and all Union Territories to enact a Police Act

within the framework of its judgement. A PIL is pending in Supreme Court for the non-compliance of this order. As and when the State of Telangana enacts its own Police Act, will it not come into conflict then? It is an ill-advised proposition to keep the police under the control of Central Government? After all the counter terrorism measures envisaged in NCTC is also a law and order function. By keeping the law and order under Central Administration, we are also keeping functions as crime investigation, traffic administration, intelligence, anti-insurgency, Special intelligence branch, counter intelligence cell, grey hounds, armed police etc., under Central Administration. How can a State agree to such a proposal?

Sir, to allay fears with regard to security, a Security Board can be set up with the Chief Secretaries, Home Secretaries and DGPs of both the States and also with a Union Government Representative, to ensure a) structural adequacy, b) functional efficiency c) integrity of police forces of both the States. The Board can work on the fulfillment of objectives and providing security to the citizens. The functions, powers and responsibilities of the Board can be defined and agreed to by both the State Governments and also the Union Government. We can ensure security by creating such a frame work. But it is not possible to ensure security through a mere legislation.

Sir, the only way to proceed with the process of bifurcation is to follow the time tested principles that were followed in the case of Andhra State, bifurcated from Madras State, in the year 1953, and also in the case of creation of Maharashtra, Gujarat, Chattisgarh, Jarkhand and Uttaranchal States. As per the principle, the Successor State assumes the right to territory, water, power etc. as assigned to it. Telangana should be formed on basis of these principles. Therefore, the proposition for a joint capital with claims over Hyderabad by the residuary State of AP is nothing but violating the principles laid down for this purpose.

Sir, if necessary, a co-ordination committee can be formed to create a link between the Government of Andhra and the Government of Telangana to resolve any issues pertaining to security, accommodation facilities etc., till the Government of Andhra constructs its own capital. In other words, the Government of residuary State is only a tenant in Hyderabad until they move to their own capital. We would like to urge upon the Central Government to refer the Wanchoo Committee Report of 1953, as ready reckoner, to settle such issues without resorting to untested and hybrid mechanisms, in the interests of both the people of the States.

Sir, with regard to the Constitutional Provision, Law and Order is a State Subject and it has to be left to the States in terms of Entry-1 and Entry-2 of list II of Schedule-7, which reads as follows. "Public Order (but not including those of Naval, Military or Air Force or any other armed force of the Union or any other forces subject to the control of the Union or of any contingent or unit thereof of the civil power)

Police (including railway and village police) subject to the provisions of Entry 2A pg list I.

₹.11.00 BVR

/ Entry 2A of List 1 of Schedule VII provides for contingency where there could

// be deployment of armed forces of the Union which reads as under:

¶2A. Deployment of any armed force of the Union or any other force subject to the control of the Union or any contingent or unit thereof in any State in aid of the civil power; powers, jurisdiction, privileges and liabilities of the members of such forces while on such deployment.

Article 162 of the Constitution provides that the executive power of State shall extend to all the matters with respect to which the Legislature of the State has power to make laws. Article 246, R/w Article 162, therefore, invests in any State the power to deal with the law and order and the police, both on the legislative and the executive sides.

Article 257, conferring the control of the Union over State, provides as under:

"Article 257. Control of the Union over States in certain cases- (1) The executive power of every State shall be so exercised as not to impede or prejudice the exercise of the executive power of the Union, and the executive power of the Union shall extend to the giving of such directions to a State as may appear to the Government of India to be necessary for that purpose."

Article 258, *inter alia*, empowers the Union to confer powers on States in certain cases. Noticing that there was no corresponding provision for conferring the power on the State for entrusting certain functions with the Union, Article 258A was introduced by the Constitution (Seventh Amendment) Act, 1956.

Article 258A reads as follows:

"Article 258A. Power of the States to entrust functions to the Union: Notwithstanding anything in this Constitution, the Governor of a State may, with the consent of the Government of India, entrust either conditionally or unconditionally to that Government or to its officers functions in relation to any matter to which the executive power of the State extends.

" the object for making such provision in the

Constitution (Seventh Amendment) Act, 1956 is specified as under:

"Clause 17.-While the President is empowered by Article 258 (1) to entrust Union functions to a State Government or its officers, there is no corresponding provision enabling the Governor of a State to entrust State functions to the Central Government or its officers. This lacuna has been found to be of practical consequence in connection with the execution of certain development projects in the States. It is proposed to fill the lacuna by a new Article 258A."

The conspectus of the Constitutional scheme, thus, makes a clear demarcation between exercise of power by the Union and by the State in their respective areas. There cannot be an usurpation of a State power by the Union in a manner not contemplated by the Constitution.

To address any grievance with regard to the making of provision for the security of persons of nativity from residuary State of Andhra Pradesh living in Hyderabad. There are sufficient provisions in the Constitution including under Article 355 and Article 356 to enable the President to take over any or all of the functions of the State Government in respect of a part or the whole of the state.

It has been suggested in some quarters that the proposed AP Reorganization Bill can make a provision analogous to Article 371H relating to Arunachal Pradesh, which reads as follows:

('Article 371H. Special provision with respect to the State of Arunachal Pradesh Notwithstanding anything in this Constitution the Governor of Arunachal Pradesh shall have special responsibility with respect to law and order in the State of Arunachal Pradesh and in the discharge of his functions in relation thereto, the Governor shall, after consulting the Council of Ministers, exercise his individual judgment as to the action to be taken: Provided that if any question arises whether any matter is or is not a matter as respects which the Governor is under this clause required to act in the exercise of his individual judgment, the decision of the Governor in his discretion shall be final, and the validity of anything done by the Governor shall not be called in question on the ground that he ought or ought not to have acted in the exercise of his individual judgment: Provided further that if the President on receipt of a report from the Governor or otherwise is satisfied that it is no longer necessary for the Governor to have special responsibility with respect to law and order in the State of Arunachal Pradesh, he may by order direct that the Governor shall cease to have such responsibility with effect from such date as may be specified in the order "

It has also been suggested that such a provision or even a provision like Article 239 M or 239 AB in relation to Delhi would adequately provide a feedback mechanism to the Governor or the Union in the event that such apprehensions were to materialize in Hyderabad.

Article 239 AA reads as follows:

Article 239 AA - Special provisions with respect to Delhi.-(3) (a) Subject to the provisions of this Constitution, the Legislative Assembly shall have power to make laws for the whole or any part of the National Capital Territory with respect to any of the matters enumerated in the State List or in the Concurrent List in so far as any such matter is applicable to Union territories except matters with respect to Entries 1, 2 and 18 of the State List and Entries 64, 65 and 66 of that List in so far as they relate to the said Entries 1, 2 and 18.

Article 239AB reads as follows-

Article 239AB - Provision in case of failure of constitutional machinery-- Constitution of India. If the President, on receipt of a report from the Lieutenant Governor or otherwise, is satisfied-

(a) that a situation has arisen in which the administration of the National Capital Territory cannot be carried on in accordance with the provisions of Article 239AA or of any law made in pursuance of that article; or

(b) that for the proper administration of the National Capital Territory it is necessary or expedient so to do, the President may by order suspend the operation of any provision of Article 239AA or of all or any of the provisions of any law made in pursuance of that article for such period and subject to such conditions as may be specified in such law and make such incidental and consequential provisions as may appear to him to be necessary or expedient for administering the National Capital Territory in accordance with the provisions of Article 239 and Article 239AA.

The Governor of Arunachal Pradesh has special powers of law and order over entire state of Arunachal Pradesh. Delhi is a Union Territory and not a part of any other State. The AP Reorganisation Bill seeks to confer special powers to the Governor of the State of Telangana in respect of the common capital which, as per explanation, shall comprise Greater Hyderabad Municipal Corporation area. This provision similar to Articles 371H and 239AA or AB cannot be incorporated in the AP Reorganization Bill.

The rationale behind Rayala- Telangana:

We may recall that our party-AIMIM-had suggested to the Union Government (through the Sri Krishna Committee and the all-party meetings convened by successive Union Home Ministers)-that, in the event of a political decision on the bifurcation of the State of AP, Rayala- Telangana State should be formed by merging the four districts of Rayalaseema with 10 districts of Telangana, while the residuary State of AP would consist of the remaining 9 coastal Andhra districts.

We had made this suggestion because we sincerely felt that both Telangana and Rayalaseema regions are equally backward and lack abundant natural resources compared to Coastal Andhra region. Rayalaseema sorely lacks irrigation sources even compared to Telangana, since it has the second lowest rainfall in the country. Rayalaseema's socio-economic and human development indices are very low.

Historically and geographically, Telangana and Rayalaseema regions have closer proximity, though Rayalaseema and Coastal Andhra regions enjoy greater political affinity. We felt that development of backward Rayalaseema and Telangana regions can be expedited by bringing them together into a new State upon the bifurcation of AP.

By tagging Kurnool and Anantapur districts of Rayalaseema with 10 districts of Telangana to form Rayala-Telangana State, we felt that the Union Government can bring about a balance between the two successor States. Rayala-Telangana with,12 districts and the residuary State of AP (with remaining 11 districts namely, Chittoor and Kadapa from Rayalaseema region and nine districts from Coastal Andhra)-- will soothe the ruffled feelings of the people of two districts in Rayalaseema as it would entitle them to be part of Telangana State with Hyderabad as the capital.

Besides accelerating the growth of backward areas of Kurnool and Anantapur, along with other Telangana districts, Rayala- Telangana State would also resolve the water-sharing disputes between these two Rayalaseema districts with Telangana over Krishna River and Tungabhadra River. The State of Rayala-Telangana, with Hyderabad as its capital, would also dilute the claims of Seemandhra people to the City of Hyderabad.

Tagging Kurnool and Anantapur onto Telangana will be advantageous for another reason. as this will obviate the claim for making Kurnool the capital of

the residuary State of AP (on the ground that it had served as the capital of erstwhile Andhra State during 1953-56J. This new State. comprising 12 districts. will have 21 Lok Sabha constituencies. 9 Rajya Sabha seats. 147 Legislative Assembly constituencies and 45 Legislative Council seats.

MIM stands by Seemandhra residents:

It is, true that a substantial number of residents of Hyderabad and adjoining Ranga Reddy District are from Seemandhra. But people from Seemandhra region are to be found across all other Telangana districts, with large concentrations in Khammam, Mahbubnagar, Nalgonda, Nizamabad and Medak districts and lesser numbers in Adilabad, Warangal and Karimnagar districts.

Definitely, Hyderabad belongs to all and everyone has the right to live and pursue livelihood here. The Union and State Governments, as well as people from Telangana, Seemandhra and other parts of the country, have all contributed to the growth of Hyderabad as a bustling metropolis. No one can deny their contribution and sense of belonging.

Hyderabad owes its name and fame to Muslim community and even today, almost 40 percent of Hyderabad's residents are Muslims. The city's cosmopolitan culture owes its origins to the days of Qutub Shahi and Asif Jahi rulers in pre-Independence era.

We would like to reiterate that Seemandhra residents in Hyderabad and other parts of Telangana shall not have any apprehensions about their safety and security in the State capital or other areas of Telangana. They are as much Indian citizens as the people from Telangana. They would continue to enjoy all the fundamental rights, guaranteed under the Indian Constitution, as any other citizens living here.

Our party is all for ensuring the safety. Security and protection of socio-economic interests of Seemandhra residents living in Telangana. including Hyderabad. Hence. we earnestly request the Union Government to invoke Article 29 of the Constitution and declare the Seemandhra residents in the State of Telangana as a linguistic minority within the meaning of Section (1} and {2} of the said Article.

They can also be brought within the purview of the Minorities Commission in the new State, as linguistic minorities, along with religious minorities (Muslims, Christians, Sikhs, Buddhists and Jains) for redressal of any grievances

of discrimination against them. Alternatively, the Union Government shall constitute an Equal Opportunity Commission in the new State to address the concerns and check any violations of the rights of the residents hailing from Seemandhra, in the same manner as the Dalits, Girijans, Backward Classes and religious minorities living in the area.

We would also request the Union government to recommend that the Criminal Procedure Code be amended, on the lines of Scheduled Castes/Scheduled Tribes

{Prevention of Atrocities} Act. making it a punishable offence for calling any resident of Seemandhra in the new State derogatorily as a settler..

Since Seemandhra residents in Telangana speak a distinct dialect of Telugu, their language can be protected under the Official Languages Act. They would also enjoy the right to protect their distinct culture and literature in the new State.

With these safeguards, it is possible to infuse confidence among Seemandhra residents in Telangana that they have nothing to fear in the new State as all their interests will be protected in Hyderabad and elsewhere in Telangana.

In any case, the power vested in the Union Government under Article 355 and 356 is extensive and it can be used in relation to whole or any part of the State. This Article gives the power to the Union Government to step in and impose President's rule in the event of any necessity and such power can be exercised ' when a need arises in the future for the Union Government to control any part of the subject or territory of Hyderabad at a later point of time.

Suggestion to retain control over some subjects is misconceived:

In the Sri Krishna Committee Report. there is no recommendation for the Union Government or the Governor to keep control of any of the subjects in relation to the capital city of Hyderabad. Since the SKC Report constitutes the basis for all steps for bifurcation. no element of Union Government/Governor keeping control of subjects would be appropriate. In any event. it is not constitutionally permissible. The only provisions that empower the Union Government/ President or Governor to keep control of any matter are Articles 355.356 and 258-A of the Constitution.

The proposal to keep Hyderabad as a common capital with powers over law vested in the Union Government through the Governor of Telangana State is not a viable option for the following reasons: The concept of the State of Telangana without any control over law and order in its own capital city sounds illogical and weird and it becomes a laughing stock.

It will have potential to generate constant friction between the two States. Seemandhra leaders will not reconcile to leave Hyderabad even after a specified mutually agreed period. They will not focus on developing their own capital city as long as they are comfortable in Hyderabad, claiming that there is no consensus between Andhra and Rayalaseema people over location of their capital.

It may be recalled that between 1953 and 1956, there was great animosity between Andhra and Rayalaseema people over the location of capital of Andhra State. Kurnool was chosen as capital of Andhra State, leading to heart-burning among Coastal Andhra residents. In fact, the main reason for the formation of Andhra Pradesh was that the people of Andhra State could not come to an agreement over their capital and finally lobbied intensely with Government of India for merger of Hyderabad State and Andhra state, as Hyderabad was already a well-developed city.

Thus, Hyderabad as common capital will lead to tensions and law and order problems in other parts of Telangana which have Seemandhra residents. It will pose serious day-to-day administrative problems even on minor issues. It will not fulfill the aspirations of Telangana people. The very purpose of creating the State of Telangana will be defeated as Telangana people will not reconcile to the fact that their heart, Hyderabad, is tinkered with in the name of common capital by taking away important powers like law and order. It will boomerang badly on Congress in the next General elections.

It will be inconvenient to the common public of Seemandhra to commute to a different State. There cannot be any separate legislation/Act to ensure safety and security of Seemandhra residents in Hyderabad. There is no similar provision/legislation anywhere in the country to provide such privileges to some of its citizens in the same city. It will, in fact, drive wedge between people of Seemandhra and the rest in Hyderabad and also in other districts of Telangana.

This kind of arrangement was not there even after 1948 when Muslims of Hyderabad were at the receiving end. In fact, Muslims Of Hyderabad had represented to Fazal Ali Commission (First SRC) that Hyderabad should be made

a Union Territory to protect their interests. But it was not acceded to. Hence, this formulation is not acceptable to us at any cost. It will be unconstitutional also.

There will be no end to this. There are Seemandhra residents in all other Telangana districts-- Ranga Reddy, Khammam, Nalgonda, Mahbubnagar. Medak, Nizamabad, Adilabad, Warangal and Karimnagar. They are living there harmoniously. They are not facing any problems from the locals. But, if they now raise concerns about their safety and security, will these districts also be brought under Central control so far as law and order are concerned?

There is not a single incident in the last 57 years of existence of Andhra Pradesh when Seemandhra residents were targeted, even during the peak of Telangana agitation of 1969. The argument that there would not be safety and security to Seemandhra residents in Hyderabad in Telangana State is a bogey spread unabashedly by vested interests.

Special needs of backward regions and districts:

The State Planning Board was set up in AP more than three decades ago but this Board seems to have only marginal existence. An eminent economist is appointed as the vice-chairman of the Board. However, not much is heard about the work or achievements of the State Planning Board. No studies or surveys have ever been undertaken by the State Planning Board. Nor is there any instance of the Planning Department of the State getting any inputs or suggestions from this Board.

Thus, there is an urgent need to set up full-fledged State Planning Boards in both the States and strengthening them with required staff, infrastructure and equipment so that they serve as effective institution for better planning and implementation of the annual plans and five-year plans.

We would, therefore, request the Union Government to incorporate provisions for setting up statutory State Planning Boards in both the States. apart from separate Commissions for the Development of Backward Areas in the new State and the residuary State of AP.

We would also urge the Union Government to provide for establishment of statutory regional boards-North Telangana and South Telangana Regional Boards in the State of Telangana and West Rayalaseema and East Rayalaseema Regional Boards and North Coastal Andhra and South Coastal Andhra Regional Boards in

the residuary State of AP to ensure balanced development of all backward areas in both the States.

Several centrally sponsored schemes are being implemented in various districts of the State. These include the Backward Regions Grant Fund (BRGF), Mahatma Gandhi National Rural Employment Guarantee scheme (MGNREGS), Security-Related Expenditure (SRE) scheme and the Scheme for Special Infrastructure in Left-Wing Affected States (SIS).

The Union Government has identified nine out of 10 districts in Telangana, besides Anantapur district, under BRGF, nine out of 10 districts in Telangana, besides Kurnool and Anantapur districts, under MGNREGA and eight out of 10 districts in Telangana, besides Kurnool and Anantapur districts under SRE and SIS (implemented through the Ministry of Home Affairs). We request the Union Government for continuance of these schemes in these districts of the new State with enhanced financial allocations.

Sharing of river waters, irrigation resources and other natural resources (coal, oil and gas):

Water Supply for Hyderabad:

The Hyderabad Metropolitan Water Supply & Sewerage Board (HMWS&SB) is responsible for providing water supply and sewerage to Greater Hyderabad Metropolitan area, besides providing bulk water supply to Secunderabad Cantonment Board, Defense Establishments, Railways, Industrial Units and other institutional users.

HMWS&SB is a statutory authority in charge of providing and maintaining water supply and sewerage facilities in Hyderabad and surrounding areas. HMWS&SB has taken over the operation of water supply and sewerage services in the GHMC area. The service area of HMWS&SB is presently spread over 688 sq kms with population of 82.26 lakhs as per 2011 census. The present water supply works out to 340 million gallons a day.

The main surface sources of water for the city of Hyderabad are from five impoundments on the four rivers: Osmansagar on Musi River, Himayatsagar on Esi River, Manjira Barrage on Manjira River, Singur on Manjira River and Akkampally barrage on Krishna River. The capacity of these five main reservoirs is 39.73 tmc. Another long-term source of supply has been identified from Godavari River through Pranahita-Chevella project. The projected demand for water supply from these sources is 533.50 MGD by the year 2016-17. With the

anticipated commissioning of Phase I of Godavari Drinking Water Supply Project and Phase III of Krishna Drinking Water Supply Project, the demand is expected to be met fully by 2016-17.

Apart from the surface sources, HMWS&SB extracts groundwater to the extent of 27 MGD through bore wells with power pumps. The source-wise normal supply is 15 MGD from Osmansagar, 25 MGD from Himayatsagar, 45 MGD from Manjira, 75 MGD from Singur, 270 MGD from Krishna (on completion of Phase III) and 172 MGD from Godavari (on completion of Phase I).

When river water allocations are made or apportioned to the new State and the residuary State. upon the bifurcation of AP. we request the Union government to ensure that necessary provisions are made with regard to specific allocations of waters from Singur project. as well as from Krishna and Godavari River. for drinking water for Hyderabad metropolitan region. The drawals would work out to 7 tmc from Singur. 16.5 tmc from Krishna and 10 tmc from Godavari. making a total of 33.5 tmc annually.

National Project status for Pranahita-Chevella project:

We would also urge the Union Government to accord National Project status to Pranahita-Chevella Project on the lines of similar status for Polavaram Project.

B R Ambedkar Pranahita-Chevella Sujala Sravanthi project envisages diversion of 160 tmc of water by constructing a barrage across River Pranahita, a major tributary of Godavari River. The project is envisaged to utilize 200 tmc of water from Godavari River at Sripadasagar (Yellampally barrage). The project is designed to irrigate a command area of 16.40 lakh acres in drought prone areas of seven districts--Adilabad, Nizamabad, Karimnagar, Medak, Warangal, Ranga Reddy and Nalgonda-in the State of Telangana. The project cost is a colossal Rs 38,500 crores.

The Pranahita-Chevella project also envisages provision of water to meet industrial and drinking water supply requirements of Hyderabad metropolitan area. The target year for completion of this massive project is the year 2018-19.

Issues related to power generation. transmission & distribution:

Power Supply in Hyderabad:

The jurisdiction of the Metropolitan Zone of AP Central Power Distribution Company Ltd (APCPDCL) is mainly the twin cities of Hyderabad-Secunderabad consisting of three operation circles, Hyderabad North, Hyderabad South and

Hyderabad Central. The main functions of the Metro Zone are to extend power supply to consumers in the twin cities.

The Metro Zone is mainly fed from four 220-KV EHT sub-stations at Chandrayangutta, Shivarampally, Shapur Nagar and Moula Ali and 132-KV sub-stations located at 11 places. There are an estimated 16 lakh consumers (domestic, commercial and HT and L T - industries) and the peak demand comes to 1,400 Megawatts. The consumption averages 20 million units (MUs) a day as against the demand for 24 MUs. Power-cuts are usually imposed to overcome this huge shortfall.

Apart from Metro Zone, Ranga Reddy district, comprising areas under Greater Hyderabad Municipal Corporation and other rural/urban habitations, also accounts for high consumption of power. Ranga Reddy district has 18 lakh consumers with peak demand of 1,800 MW. The consumption in the district works out to 24 million units a day as against the demand for 28 MUs. Power cuts are also resorted to in the district to overcome this shortfall.

The long-term scenario on the power front is hardly inspiring for Hyderabad metropolitan area. The demand for power in Hyderabad Metro Zone alongwith adjoining Ranga Reddy district is slated to swell to 6,000 MW by 2019-20 and the daily requirement would be between 75 to 100 million units. The power availability would depend not only on the vagaries of nature affecting Hydel generation but also the availability of coal and gas for running the power stations. The supply to Hyderabad would fluctuate wildly on account of the demand/supply position of the State Grid, unless steps are taken to set up a string of power stations in the next few years for dedicated supply to the metropolis.

In fact, there has been little progress on the establishment of a dedicated power plant for Hyderabad in the last two decades. In the early 1990s, a proposal was mooted to set up a 660-megawatt coal-based power project at Shankarpally in Ranga Reddy district for dedicated power supply to Hyderabad. The detailed project report was readied in 1995 and the National Thermal Power Corporation (NTPC) was entrusted the task of setting up the project. In the absence of coal linkage, it was later proposed to use naphtha for this project. Though the land for the project was identified, the work could not be started as naphtha availability was also doubtful.

In 2002, the Government of AP sought to revive the Hyderabad Metro

Combined Cycle Power Project with higher capacity of 1,400 megawatts based on supply of gas from Krishna-Godavari basin. However, the project was again put in cold storage till June 2011, when renewed efforts were made to secure gas and other clearances for the project though its installed capacity was sought to be reduced to 1,000 megawatts. The Government of AP approached the Ministry of Petroleum and Natural Gas requesting allocation of 1.72 million standard cubic meters of gas per day for Shankarpally gas-based project.

To meet the demand by the end of the 13th Five-Year Plan period (2021-22), Hyderabad certainly needs to have dedicated power plants with total installed capacity of 8,000 to 10,000 megawatts. This would require massive investment, apart from assured availability of gas and coal for running these plants. So far, the successive governments have shown little urgency to set up dedicated power plants for Hyderabad. This half-heartedness is the root-cause of the perennial power-cuts that have become the bane of Hyderabad's residents.

We, therefore, urge the Union Government to take up the Hyderabad Metro Combined Cycle Power project through the NTPC and also to sanction two Ultra Mega Power Projects of 4,000 MW capacity each in the Public-Private Partnership (PPPL) mode as dedicated power projects for supply of power to Hyderabad metropolitan area.

Rs 5,000 crores package for Old City of Hyderabad:

The Old City of Hyderabad is the oldest and, incidentally, the most backward part of the City of Hyderabad. The Old City has been neglected by successive Governments despite the best of efforts made by the AIMIM to see that civic amenities, developmental activities and welfare schemes are taken up on a large-scale by the state and district administration.

In 1981, the Quli Qutub Shah Urban Development Authority was set up as a specialized agency for the overall development of the Old City. The QQSUDA's jurisdiction extends over 64.5 sq kms spread over 11 assembly constituencies in the southern and western parts of Hyderabad. The QQSUDA area has a population of 25 lakhs.

The QQSUDA's mission is to plan and promote the development of Old City through creation of infrastructure such as sewerage, storm water drains, bore

wells, internal roads, CC roads, community halls, recreational and market facilities, hospital and school buildings, housing and other civic works. However, owing to lack of adequate budgetary support, the QQSUDA is unable to take up any worthwhile projects in the last three decades.

Therefore, we would earnestly request the Union Government to declare the Old City of Hyderabad as a 'backward area' and sanction a financial package of Rs 5,000 crores for ensuring its urban renewal and up gradation of civic infrastructure. The works can be taken up by different government agencies, such as Greater Hyderabad Municipal Corporation, QQSUDA, Hyderabad Metropolitan Water Supply and Sewerage Board and Hyderabad District Collectorate.

Hyderabad Airport:

Hyderabad International Airport, officially known as Rajiv Gandhi International Airport, located at Shamshabad on the outskirts of Hyderabad, replaced the former international airport at Begumpet situated in the heart of the city. GMR Hyderabad International Airport Limited has the mandate to operate and maintain the new airport under a public-private partnership initiative.

However, no other airport can come up in a radius of 250 kms of Shamshabad airport as per the provisions of the agreement signed with GMR during the concession period of 60 years. This effectively prohibits the development of any big airport in other Telangana districts. Even the old airport at Warangal cannot be developed now.

On the other hand, the Seemandhra region has well-developed airports at Visakhapatnam, Rajahmundry, Vijayawada, Tirupati and Puttaparthi. Another airport is coming up at Kadapa.

Therefore, we request the Union Government to allow for the development of modern airports in other Telangana towns such as Warangal, Nizamabad, Khammam etc.

Distribution of Assets & Liabilities: On the issue of distribution of assets, public finance, public corporations and liabilities between the two States, we would request the Union Government to ensure that, the immovable and movable assets of Telangana prior to 1st November 1956 vest with the State of Telangana and these shall not be taken into account as common assets.

This is very important. Sir, also about the Hyderabad House of A.P.Bhavan, 8.77 acres of land was allotted to the Government of Andhra Pradesh by the Union Government in lieu of Hyderabad House, after the formation of the State of A.P. It is the right and it is the property of Hyderabad State and the property of Telangana State. So, the A.P.Bhavan should be handed over to the State of Telangana. That is very important.

We also request the Union Government to assign the entire A.P.Bhavan and the adjoining land allotted to it to the State of Telangana on the bifurcation of the State of Andhra Pradesh. The residuary State of A.P. may be assigned land for construction of a new A.P.Bhavan.

About the Public Service Commission also we have strong objection which has been raised in the Bill. We would like the Union Government to constitute a separate Public Service Commission for the successor State of Telangana. We feel that there is no need for designating the Union Public Service Commission to serve the needs of the State of Telangana since the process of setting up a State Public Service Commission does not require much effort.

Sir, the A.P. Public Service Commission was constituted after the formation of Andhra Pradesh with the merger of Telangana region with Andhra State in 1956. It consisted of a Chairman and three members. With increasing workload, the Government enhanced the strength of the APPSC to a Chairman and 5 members in the year 1981 and later to 7 members in the year 1983.

Therefore, we urge the Union Government to provide for setting up of two separate Public Service Commissions – one for the State of Telangana and the other for the residuary State of Andhra Pradesh. The strength of these commissions can be fixed to ensure fair play. Telangana PSC can have Chairman and 5 other members and the APPSC can have Chairman and 6 other members.

About Higher Education Sir, in this Bill it is again unjust to Telangana I would say. It says that the same reservation will continue for ten years. The Common Entrance Test will continue, the local and non-local quota will continue. Sir, if you are giving Telangana, kindly give Telangana as how other States function. Law and order is not in the hands of Telangana. Capital has to be shared. Governor has to be shared. High Court, we have to share. For sharing of waters, there is no clear cut policy. Power is not there. I don't understand what is this Telangana which is being given to the people of Telangana. I don't understand as to how Telangana people are accepting. I fail to understand.

اگر ایسا ہی تلنگانہ دینا ہے تو کیوں دے رہے ہیں؟ اگر ایسا ہی تلنگانہ لے رہے ہیں تو میں بولوں گا کہ کیوں لے رہے ہیں؟ ایک اسٹیٹ میں دینا ہے تو پورا اسٹیٹ دیجئے۔ ہمارے بچوں کے امتحانات۔۔۔

Sir, there are students who have a dream and think that after the formation of Telangana State, unemployment will vanish. Students are thinking

that they will get their right. I want to know as to how with such a Telangana, the students will get their rights. With such a Telangana, the dreams and aspirations of Telangana people will be fulfilled and it is a big question mark which needs to be answered.

Next Sir, we may also point out that in many professional Engineering colleges, MBA, MCA, seats are remaining unfilled in the last few years leading to closure of these colleges. Sir, we demand that special provision should be made for filling up the vacant seats. The details about the Junior Colleges, I will table it. About other colleges also, I will table it.

Article 371-D of the Constitution:

Background Note prepared by the Ministry of Home Affairs mentions that it would be necessary that the Presidential Order would need to be recast “by amending the Article 371-D” and any other safeguards for education and employment in Hyderabad. It is our understanding based on the legal advice given by Mr.S.Niranjan Reddy, a Constitutional lawyer, that there is no necessity of amending Article 371-D for the reasons given hereunder.

Article 371-D empowers the President of India to make, by order, provisions for equitable opportunities and facilities for people belonging to different parts of the State of Andhra Pradesh in the matters of both public employment and education.

There are many other things. If the State of Telangana is carved out and the residuary part would continue to be called “ the State of Andhra Pradesh, ” the non-amendment to Article 371-D in the present form would not cause any constitutional obstacle and hindrance. Even if all the clauses of Article 371-D were to continue in the present form also, there would be no requirement or necessity of an amendment in as much as the said Article in its current textual form would continue to enable the President to exercise powers as deemed necessary for the residuary State of Andhra Pradesh.

In practice, when Meghalaya was carved out as a separate State by the North-Eastern Areas Reorganization Act, 1971, without affecting the nomenclature of Assam State, the Reorganization Act was made by the Parliament in exercise of its powers under Articles 3 and 4, without disturbing the textual provisions of Article 371-D.

While concluding Sir, I seek the answers for the questions which are there in my mind as also in the minds of Telangana people.

Will the injustice done to Telangana region is the cause of demand for a separate State of Telangana?

Will the backwardness that has stopped the region for close to six decades be set right when Telangana State is formed?

Will the farmers get water and power for their crops?

Will the educated youth of Telangana get jobs?

Will the new Telangana State provide 12% reservation to the muslims?

Will the children get opportunity for their education?

Will the first Chief Minister of Telangana be a Dalit or not?

Will the lawyers, doctors and teachers who were agitating for the separate Telangana State get a better deal?

Will the families of those who sacrificed their lives for the cause of Telangana get justice?

Will the students of Osmania University and other Universities in the region get the opportunity to change their lives for the better?

Will the aspirations and dreams of all those who fought for Telangana be fulfilled?

Sir, once again I say and I hope that the people in both Telangana and Seemandhra will get social justice after bifurcation of the State. I feel that Telangana can become a reality when Dalits, Girijans, BCs. and minorities get equal opportunities to progress and prosper in equal residuary State of Seemandhra and it can progress only when these sections get economic lift. And also Sir, the AIMIM is dedicated to the cause of minorities. I would once again recall that my Party, AIMIM has given as many as 31 amendments to various clauses and schedules of A.P. Reorganization Bill, 2013. The main amendments proposed by us are as follows.

There is no precedent of a city located in one State serving as a common capital of two States.

No other State in the country is having its capital located in territory of another State. There is also no provision in the Constitution of India to facilitate this.

The city of Hyderabad in the existing State of Andhra Pradesh shall be the capital of State of Telangana and Hyderabad Revenue Mandal area and the city of Hyderabad shall be the interim capital of the State of Andhra Pradesh for a period not exceeding two years.

11.20 dvl/nik

There is no need to earmark the Greater Hyderabad Municipal Corporation area as common capital.

We don't want a common Governor for both the States. We suggested the amendment that the Governor of the existing State of Andhra Pradesh shall be the Governor for the successor State of Andhra Pradesh and there shall be a separate Governor for the State of Telangana. We may point out that there is no provision in the

Constitution for appointing a “common” Governor for two States. So, the provision for appointing a common Governor for both the States (Telangana and residuary A.P.), which are reasonably large States, for a period of 10 years, incorporated in the draft Bill, has no justification at all. This would make the ‘common Governor’ a “Super Governor.”

Sir, we feel that vesting the Governor with powers over law and order in Hyderabad is against the Constitutional provisions. This would make Hyderabad into a “de facto” Union territory by facilitating virtually “President’s Rule or Governor Raj” over Hyderabad, thereby undermining the proposed Telangana Government’s control over its own state capital in respect of police administration. The Constitution provides for States enjoying all the powers envisaged for them on subjects pertaining to the State list, including law and order and police. So, we have suggested that the clause conferring law and order powers on Governor should be deleted.

We have proposed an amendment that there shall be a separate High Court for the State of Telangana (the High Court of Hyderabad) and the existing High Court of A.P., shall become the High Court for the residuary State. Therefore, the Central Government shall take steps for bifurcation of A.P. High Court into separate High Courts for Telangana and Andhra Pradesh because there is a virtual divide between the Bar and the Bench on regional lines in the existing High Court.

Sir, there should be continuance of reservations for Socially and Educationally Backward Muslim minority (BC-E Group) in both the successor States –Telangana and residuary Andhra Pradesh. Urdu shall be made joint first official language along with Telugu in the State of Telangana and it shall continue to be the second official language in the residuary State of Andhra Pradesh. The minorities shall continue to get substantial budgetary allocations for their welfare in both the States. The reservations for Backward Classes in the local bodies (both rural and urban) shall continue in the successor States.

Upon bifurcation of the State of Andhra Pradesh, both the successor States shall have minority-related institutions/organizations in respect of their territories. While the A.P. State Wakf Board, Urdu Academy of A.P., A.P. State Minorities Finance Corporation, A.P. State Christian Minorities Finance Corporation, A.P. State Wakf Tribunal, A.P. State Haj Committee and Centre for Educational Development of Minorities shall devolve to the successor state of Telangana and renamed accordingly and similar institutions/organizations shall be constituted in the residuary State of Andhra Pradesh.

The statutory allocations for Scheduled Castes Sub-Plan and Tribal Sub Plan shall continue in both the successor States. The successor States shall take steps for the introduction of Minority Sub Plan by earmarking 12.5% of the annual plan outlay for the minorities in the State of Telangana and 7% in the residuary State of Andhra Pradesh. All these additional clauses have been suggested for inclusion in the A.P. Reorganisation Bill to ensure not only equitable development of all the districts and regions of the successor States but also for ensuring the welfare of minorities, Scheduled Castes, Scheduled Tribes and Backward Classes in these States. We have also suggested amendments seeking a Rs.5,000.00 crore for old City of Hyderabad power projects and water allocations.

Sir, I request all the Members cutting across political affiliations, to support our amendments since these are intended to set right the lacunae in the draft A.P. Reorganisation Bill. I would also say that the time has come where all political parties need to put across their stand because we all stand for secular credentials and for the secularism of this country.

My words were taken very hard by the Telugu Desam Party Members and they reacted upon that when I reminded them that they had apologized and they had promised that they will not go and join hands with Mr.Modi. Why is that you are going now? Why is everyone trying to toe with the lady in Red? I would like to caution YSRCP also that they should come out and spell openly in front of the State and the people of the State that after 2014 elections they will not go closer to BJP or Mr. Modi. They should make it clear and if they are not going to make it clear then the people of the State and minorities will not trust them. The TDP should stick to their words. I would also caution the TRS, please do not set the communal forces gain power if you are a responsible political party. Lastly Sir, I do not know how far it is true but I am hearing that Mr.Kiran Kumar Reddy will be launching a party.

MR.SPEAKER: Restrain yourself.

SRI AKBARUDDIN OWAISI: I do not know but if he is launching a party, who will benefit out of that launching? I just want to tell him that with that launch of party, it should not be the Bicycle who would benefit. Be very cautious about it because the Bicycle is going towards the Kawal ka phool and lastly Sir, these days everybody is talking about the games. Creation of Telangana or keeping the State of Andhra Pradesh united is not a ball and a bat game. I read in the newspaper one member saying that the game is on till the last ball is bowled. I would only caution the people of Andhra and Rayalaseema that commentators don't win matches only players win matches. So, please do not trust commentators. Have faith on players. The players are sitting there. Today the situation had arisen and there is an agony and anger in the people of Andhra and Rayalaseema for the bifurcation. This is all because of the failure of the leaders of Andhra and Rayalaseema, whether this side or that side. The leaders have failed to keep their friends together. If they would have known how to keep their friends together, I am sure the State would have been together today.

Sir, we would also like to say that without these amendments being incorporated, we cannot support the Bill in its present form because it may adversely impact the State of Telangana. Our party President Janab Asaduddin Owaisi, would also move these amendments when the Bill comes up in the Parliament.

Sir, I say this and when I say this, the reason is that we want Telangana. Telangana should be like other States. It should not be like law and order is in the hands of Governor. There is no clarity on waters and power. We want our amendments to be accepted. We will for sure support if these amendments are accepted by the Government of India.

Lastly, I seek the permission of the Hon'ble Chair to table the full text of my written speech in the House to form part of the proceedings. I thank you very much for giving me this opportunity and I hope that we all will come together again, we will sit together again. There might be regional divisions, might or might not. Time is the factor. Time will decide. Now the ball is in the hands of time. Time will decide whether Telangana will come or not. Whether Telangana comes in reality or the State of A.P., is united whatever happens, let us not forget that we all are Indians and this country is more dearer to us than the regions. Let us all come together. Let us not divide our hearts and minds. Let us fight for the country, fight for secularism of the country and see that the country wins and not the region wins. Thank you very much for the opportunity.

€11.30 Crk/Ku

శ్రీ కె. తారక రామారావు (సిరిసిల్ల) : అధ్యక్షా, నాకు అవకాశం ఇచ్చినందుకు ముందుగా మీకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. మా పార్టీ పెద్దలకు, అలాగే నన్ను గెలపించి, తమ ప్రతినిధిగా ఈ శాసన సభకు పంపించిన సిరిసిల్ల నియోజకవర్గ ప్రజలకు కూడా ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. ఇక్కడ ఒక చారిత్రకమైన సందర్భంలో, చారిత్రక సన్నివేశానికి సాక్షులుగా ఉన్నాము. ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర ఏర్పాటు అనే ప్రయోగం విఫలమైందని, వికటించిందని గుర్తించి ఎన్నో పంథాలు, ఒడంబడికలు ప్రాంతీయ మండళ్లు ఇలా ఎన్నో రకాల ప్రయత్నాలు చేసిన తరువాత, చర్చించుచున్న తరువాత ఎన్నో కమిటీలు వేసి, సంప్రదింపులు జరిపి ఒక చారిత్రక తప్పిదాన్ని సవరించే క్రమంలో కేంద్ర ప్రభుత్వం, గౌరవ రాష్ట్రపతి గారిచే పంపించిన ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర పునర్వ్యవస్థీకరణ బిల్లును నేను స్వాగతిస్తూ, సంపూర్ణంగా సమర్థిస్తున్నాను. ఈ చారిత్రక సన్నివేశానికి మూల భూమికైన తెలంగాణా ఉద్యమకారులందరికీ, 1952 నుండి 2014 వరకూ ఈ ఉద్యమంలో పాల్గొన్న ప్రతి ఒక్కరికీ, ఈ ఉద్యమాన్ని సమర్థించిన ప్రతి ఒక్కరికీ నమస్కరిస్తున్నాను. తెలంగాణా ఉద్యమంలో అశువులు బాసిన వెయ్యి మంది యోధులకు నేను ఈ సందర్భంగా శ్రద్ధాంజలి ఘటించిస్తూ, నివాళులర్పిస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, ఈ రోజు ఈ శాసన సభ ముందుకు ఈ బిల్లు వచ్చిందంటే, ఈ బిల్లు పై చర్చ జరుగుతుందంటే ఒక మహానుభావుడిని స్మరించుకోవలసిన అవసరం ఉంది. ఆయనే డా.బి.ఆర్. అంబేద్కర్. వారికి నిజంగా సెల్యూట్ చేస్తున్నాను. ముందుచూపుతో, మెజారిటీలు మైనారిటీలను శాసించకూడదు, మంద బలంతో అల్పసంఖ్యాక వర్గాల వారి గొంతు నొక్కకూడదని ఆయన ఆర్థికల్ - 3ని రూపొందించిన విధానం వల్ల శాసనసభలో ఈ బిల్లు చర్చకు వచ్చిందనే విషయాన్ని మరుసలేము. శాసన సభ ఆవరణలో నిన్న గౌరవ రాజ్యాంగ నిర్మాత, ప్రపంచ మేధావి అయిన డా.బి.ఆర్ అంబేద్కర్ గారి విగ్రహాన్ని ఆవిష్కరించినందుకు మా పార్టీ తరపున మీకు అభినందనలు తెలియజేస్తున్నాను.

History is repeating itself. చరిత్ర పునరావృతం అవుతున్నది. అవే మాటలు, బాధలు, వాదనలు, పేచీలు, సంఘర్షణలు. ఆనాడు మద్రాస్ రాష్ట్రం నుండి వేరు పడినప్పుడు ఆంధ్రా ప్రాంతం అనుభవించిన బాధలు, ఎదుర్కొన్న కష్టాలు నేడు తెలంగాణా ప్రాంతం ఎదుర్కొంటుంది. కాని, *Telangana is an idea whose time has come* ఇప్పుడున్న పరిస్థితుల్లో తెలంగాణా రాష్ట్ర ఏర్పాటును అడ్డుకునే శక్తి, ముమ్మాటికీ, ఎవరు ఏమి చెప్పినా లేదనేది చారిత్రక సత్యమని ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను. కడలి గర్భంలో పుట్టిన అల తీరాన్ని చేరడం ఎంత సహజంగా జరుగుతుందో, తెలంగాణా రాష్ట్రం ఏర్పాటు కూడా అంతే సహజంగా జరుగుతుందనే బలమైన విశ్వాసం మాకుంది. చాలా మంది సీమాంధ్రా శాసనసభ్యులు ఈ బిల్లును వ్యతిరేకిస్తూ మాట్లాడిన మాటలను నేను విన్నాను. వారి అనుమానాలు, ఆందోళనలను అర్థం చేసుకోవచ్చు. వారి ఆందోళనతో అంతో ఇంతో ఏకీభవించే అవకాశం ఉంది. వారికి ఒక విషయాన్ని గుర్తు చేయాలి. ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర ఏర్పాటు అనేది కొన్ని పరతుల ప్రాతిపదికన, కొన్ని ఒప్పందాల

నీడలో జరిగిన విషయాన్ని విస్మరించడానికి వీలు లేదు. Neither was the merger of Andhra and Telangana unconditional, nor was it ever considered eternal. ఈ ఒప్పందం, విలీనం బేషరుతుగా జరగలేదు, శాశ్వతం అని కూడా తెలంగాణా ప్రజలు ఏనాడు భావించలేదు. తెలంగాణా రాష్ట్ర ఏర్పాటు ఒక చారిత్రక సన్నివేశం. ఈ చారిత్రక అనివార్యతను తమ సంకల్ప బలం, దశాబ్దాల పోరాటం ద్వారా ఈ దేశ రాజకీయ వ్యవస్థకు, ప్రస్తుతమున్న యుపిఏ ప్రభుత్వానికి కల్పించింది తెలంగాణా ప్రజలు. The power of people is far stronger than the people in power. ఈ రోజు ప్రజాశక్తి ముందు ఎంత పెద్ద శక్తి అయినా తల వంచక తప్పదనే సత్యాన్ని మన ముందు తెలంగాణా ఉద్యమం పెట్టింది. ఇది ఏ ఒక్కరి దయాదాక్షిణ్యాలతో వచ్చిన బిల్లు కాదు. ఆ విధంగా భావించడం, అనుకోవడం, మాట్లాడడం అనేది తెలంగాణా ప్రజల చైతన్యాన్ని అవమానించడం అవుతుంది. ఎన్నో కమిటీలు, చర్చలు, ఎన్నికల వాగ్దానాలు, ప్రయత్నాలు, అష్ట సూత్రాలు, పంచ సూత్రాలు, ఆరు సూత్రాలు, అఖిల పక్ష సమావేశాలు, నాయకుల పిల్లిమొగ్గులు ఈ విధంగా ఎన్నో జరిగిన తరువాత ఈ బిల్లు మన శాసనసభకు వచ్చింది. రాత్రికి రాత్రి తీసుకున్న నిర్ణయమని కొంతమంది సీమాంధ్ర మిత్రులంటున్నారు. అది ఎంతమాత్రం నిజం కాదు. ఏక పక్షంగా నిర్ణయం తీసుకున్నారని, నియంతృత్వంతో తీసుకున్నారని మాట్లాడుతున్నారు. ఇది ఎంతమాత్రం నిజం కాదు. ఎన్నో రకాలుగా అందరినీ సంప్రదించిన తరువాత, సమీక్షించిన తరువాత అందరూ ఆమోదించిన తరువాత ఈ బిల్లు శాసనసభకు వచ్చింది తప్ప ఏకపక్షంగా ఎక్కడా కార్యక్రమాలు జరగలేదు.

2009లో కెసిఆర్ నిరాహారదీక్ష చేశారు. అఖిలపక్షం చెప్పిన మాటలకు అన్ని పార్టీలు కట్టుబడి ఉంటే ఈ రోజు తెలంగాణాలో వెయ్యికి పైగా నిండు ప్రాణాలు బలి కాకుండా ఉండేవనేది విషాద వాస్తవం. తమకు అన్యాయం జరిగిపోతుందని కొంతమంది సీమాంధ్ర మిత్రులు బాధను వ్యక్తం చేస్తున్నారు. ఈ దఫా ఉద్యమం ఆరు దశాబ్దాల నుండి కొనసాగుతోంది. ఒక నూతన పంథాలో ఉద్యమం జరిగింది. శాంతియుత మార్గంలో, రాజకీయ ప్రక్రియ ద్వారా మాత్రమే పార్లమెంటరీ ప్రాజాస్వామ్య వ్యవస్థలు ఈ సంకీర్ణ శకంలో ఫలితాలు సాధించవచ్చు అనే ఒక ఆలోచనతో కెసిఆర్ అధ్యక్షతన గత 13 సంవత్సరాలుగా ఈ ఉద్యమం నడుస్తుంది.

అధ్యక్షా, ఏ ఉద్యమానికైనా, ఏ కార్యక్రమానికైనా మూడు పార్వాలుంటాయని పెద్దలు జయశంకర్ గారు ఎప్పుడూ చెబుతుంటారు. Sensitization, Agitation, Democratization. భావజాల వ్యాప్తి, ఆందోళన పథం అదే విధంగా ఎన్నికలు. ఈ మూడు ఫసెట్స్ కూడా ఏక కాలంలో కలసిన ఒక అరుదైన సమ్మేళనాన్ని ఈ దఫా ఉద్యమంలో మన కళ్ల ముందు చూశాం. ఈ 13 సంవత్సరాల కాలంలో తెలంగాణా ప్రాంతంలో గడప గడపకి, ఇంటింటికి తెలంగాణా ఉద్యమం చేరింది అందుకే ఈ పరిస్థితి వచ్చింది. డా.బి.ఆర్. అంబేద్కర్ సూత్రీకరణ, బోధించు, సమీకరించు, పోరాడు అనే తత్వాన్ని ఒంట పట్టించుకొని లక్షల సంఖ్యలో ప్రజలను సమీకరిస్తూ తెలంగాణా రాష్ట్ర ఆవశ్యకతను బోధిస్తూ అడుగడుగునా అన్యాయం జరుగుతున్న వారికోసం

పోరాడుతూ ఈ 13 సంవత్సరాల కాలంలో టీఆర్ఎస్ పార్టీ ఒక ఉద్యమాన్ని ముందుకు తీసుకెళ్ళింది.

1969 లో జరిగిన ఉద్యమంలో కొన్ని నెగటివ్ ధోరణులు, నెగటివ్ స్లోగన్స్ ఉంటే వాటిని పక్కన పెట్టి “ఆంధ్రా గోబ్యాక్ “ అన్న స్లోగన్ ని పక్కన పెట్టి, 1969 ఉద్యమాన్ని పక్కన పెట్టి ఒక రాష్ట్ర ఏర్పాటు ఇది, ఇది ఒక స్టేట్ ఫైట్ కాని, స్ట్రీట్ ఫైట్ కాదని, వీధి పోరాటం కారాదని చక్కటి ఆలోచనతో శాంతియుతంగా ఉద్యమం జరిగింది. రాజకీయ ప్రక్రియ ద్వారా మాత్రమే ప్రపంచంలోని అతి పెద్ద ప్రజాస్వామ్య దేశమైన భారతదేశంలో ఏ నిర్ణయాన్నైనా ప్రభావితం చేయవచ్చు అనే ఆలోచనతో, ఈ సంకీర్ణ శకంలో ప్రజలను రాజకీయ శక్తిగా మలచాలనే ఆలోచనతో ముందుకు పోయే అకుంతిత దీక్షతో ఈ దేశ రాజకీయ వ్యవస్థకు, రాష్ట్ర రాజకీయ వ్యవస్థకు అనివార్యతను కలిగించింది ఈ దఫా ఉద్యమం. ప్రాంతాలుగా విడిపోయినా, ప్రజలుగా కలిసుండాలని చక్కటి నినాదాన్ని మారిన కాలానికి అనుగుణంగా ఇచ్చింది కూడా ఈ ఉద్యమమే. చాలా మంది మిత్రులు విమర్శనాత్మకంగా అడుగుతుంటారు. ఈ 13 సంవత్సరాలలో కెసిఆర్ గారు, టీఆర్ఎస్ పార్టీ తెలంగాణా ప్రజలకు ఏమి చేశారని అడుగుతున్నారు. 13-14 సంవత్సరాల క్రింద ఇదే శాసన సభలో మా సోదరుడు వినయ్ భాస్కర్ గారి అన్నగారు స్వర్గీయ ప్రణయ్ భాస్కర్ గారు ఆనాడు లేచి తెలంగాణా అన్న పదం ఉచ్చరించబోతే అప్పుడున్న శాసన సభాపతి గారు, తెలంగాణా అన్న పదం మీరు మాట్లాడడానికి వీలు లేదని రూలింగ్ ఇచ్చారు. ఆ పదాన్ని నిషేధించారు. 13-14 ఏళ్ల క్రింద నిషేధించబడ్డ పదం, ఒక నిశిద్ధాక్షరం ఈరోజు నిత్య పతాక శీర్షిక అయ్యిందంటే, ముమ్మాటికీ దానికి కారణం ఈ దఫా ఉద్యమమని స్పష్టంగా చెబుతున్నాను. శాసన సభలో నిషేధిస్తే పార్లమెంట్ లో కూడా ప్రతిఘటించడంతో ముమ్మాటికీ దానికి కారణం టీఆర్ఎస్ పార్టీ అని చెబుతున్నారు. 57 సంవత్సరాల్లో, ఏనాడు లేని విధంగా ప్రయత్నాలు జరిగినప్పటికీ, ఎంతో మంది పోరాడినప్పటికీ, గడచిన 3-4 సంవత్సరాలలో, ఆనాడు 9 డిసెంబర్, 2009 న కాని, మొన్న 30, జూలై, 2013 న కాని కేంద్రప్రభుత్వానికి ఒక అనివార్యతను కలిపించి మెడలు వంచి తెలంగాణాను సాధించుకున్నది కూడా ఈ దఫా తెలంగాణా ఉద్యమమని ఘంటాపథంగా చెబుతున్నాను.

ఉ.11.40 bvk/ku

వీటన్నింటినీ మించి తెలంగాణ ప్రజలకు ఆత్మన్యూనతా భావం నుంచి బయటపడడంలో వారికి ఆత్మవిశ్వాసం ఇచ్చింది ఈ దఫా తెలంగాణ ఉద్యమం. తెలంగాణ ప్రజలు తమ భాషలో, యాసలో సంభాషించుకోవడానికి కూడా సందేహించే పరిస్థితి నుంచి బయటపడడానికి 13 సంవత్సరాలపాటు తెలంగాణ ప్రాంతంలోని అనుమానపు నీలినీడల నుంచి బయటపడవేసే పరిస్థితి. తెలంగాణ వస్తుందో, రాదో అన్న పరిస్థితి నుంచి తెలంగాణ ఎట్లా రాదో తేల్చుకుందామనే ధైర్యాన్ని, ఆత్మవిశ్వాసాన్ని తెలంగాణ ప్రజలకు ఈ దఫా ఉద్యమం. తెలంగాణ సాంస్కృతిక పునరుజ్జీవనంలో ఎంతో మంది కవులు, కళాకారులు, రచయితలు వెలుగులోకి రావడానికి ఈ దఫా ఉద్యమం దోహదపడింది. అంతకంటే ముఖ్యంగా తెలంగాణ ప్రాంతానికి సంబంధించినంతవరకు

ముఖ్యమంత్రిలుగా ఎవరు ఉన్నప్పటికీ, గత 13 సంవత్సరాలలో పాలకులు ఎవరైనప్పటికీ అడుగడుగునా తెలంగాణకు జరుగుతున్న అన్యాయం, వివక్షను ఎండగడుతూ తెలంగాణ ప్రజలకు రక్షణ కవచంలా ఏర్పడింది తెలంగాణ రాష్ట్ర సమితి పార్టీ. శైలజానాథ్ గారు, కేశవ్ గారు, తదితరులు చాలా మంది మాట్లాడారు. వారు మాట్లాడిన ప్రతి మాట నేను విన్నాను. వారు మాట్లాడిన మాటలు వింటుంటే పెద్దలు చెప్పిన మాటలు గుర్తుకువస్తున్నాయి. You are entitled to your own facts, మీ అభిప్రాయాలు మీకు ఉండవచ్చు కానీ you are not entitled to set up your own facts, అంటే వాస్తవాలు ఒకటే ఉంటాయి. దానిని ఏ రకంగా చూసినా అభిప్రాయాలు మారవచ్చు కానీ వాస్తవాలు మారడానికి వీలులేదు.

కానీ ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం ఏర్పాటుకు పూర్వం ఉన్న పరిస్థితిని సోదరులు వక్రీకరిస్తూ చేసిన ప్రయత్నం చూస్తే నవ్వాలో, ఏడవాలో నాకు అర్థం కావడంలేదు. ఆనాటి ఆంధ్ర రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితి గురించి చెప్పారు. అలాగే వారు ఇంకా చాలా మాటలు చెప్పారు. మీరు పిలిస్తేనే మేం ఇక్కడికి వచ్చాం, మేం వలసవాదులం కాదు, హైదరాబాద్ శాసనసభలో తీర్మానం చేసుకొని మమ్మల్ని ఆహ్వానించారని చాలా మాటలు శాసనసభా వ్యవహారాల శాఖ మంత్రి డా.శైలజానాథ్ గారు, ఇతర మిత్రులు చెప్పారు.

చరిత్ర పుటల్లోకి తొంగిచూస్తే ఆనాడు జరిగిందేమిటో అర్థమవుతుంది. ఆ సమాచారం అందరికీ తెలిసే అవకాశం ఉంటుంది. నాణేనికి రెండో వైపు కూడా తెలిసే అవకాశం ఉంటుంది. మీ అందరికీ తెలుసు. 1954-55 ప్రాంతంలో ఫజల్ ఆలీ కమిషన్ తెలంగాణ రాష్ట్ర ఏర్పాటుకై నివేదికలో సిఫార్సు చేసింది. ఉభయ ప్రాంతాల ప్రజల శ్రేయస్సు దృష్ట్యా తెలంగాణ ప్రాంతం ప్రత్యేక రాష్ట్రంగా ఏర్పరచడమే మంచిది. దానికి హైదరాబాద్ రాష్ట్రమని నామకరణం చేయవచ్చు. 1961లో జరగబోయే సాధారణ ఎన్నికల తరువాత హైదరాబాద్ శాసనసభలో మూడింట రెండు వంతుల మంది ఈ ప్రాంతం విలీనీకరణ గురించి ఆలోచించవచ్చు. అది జరగని పక్షంలో తెలంగాణ ఒక ప్రత్యేక రాష్ట్రంగానే కొనసాగించడానికి నిర్దిష్టంగా ఆనాటి ఎస్ఆర్సి సిఫార్సు చేయడం మాత్రమే గాక తెలంగాణ మ్యాప్ కూడా ప్రచురించింది. ఎప్పుడైతే ఎస్సార్సీ ఈ మాట చెప్పిందో వెంటనే అప్పుడున్న సీమాంధ్ర నాయకులందరూ కూడా హతాశులయ్యారు. ఆనాడు వారందరూ హైదరాబాద్ను కలుపుకోవాలని ఆరాటపడ్డారు. ఎన్నో అవస్థలలో ఉన్న ఆంధ్ర రాష్ట్రాన్ని బయటపడవేయాలనే ఆలోచనతో ఉన్నవారు ఎస్సార్సీ ఈ మాట చెప్పగానే హతాశులయ్యారు. అప్పుడు ఆంధ్ర నాయకులు చెప్పిన మాటలనే కోట్ చేస్తున్నాను. ఆంధ్రపత్రికలో అయ్యదేవర కాళేశ్వరరావు చెప్పిన మాటలు చెబుతున్నాను. ఎస్సార్సీ సిఫార్సు చూడగానే "ఇప్పుడు వాయిదా పడితే ఇక విశాలాంధ్ర రాదు, ఆరేళ్లు ఆగడం చాలా ప్రమాదకరం". "1961 నాటికి ప్రత్యేక రాష్ట్ర వాంఛ ఇంకా బలపడుతుంది, విశాలాంధ్రకు వారు ఒప్పుకోరు." "మూడింట రెండు వంతుల మెజారిటీ విశాలాంధ్రకు అప్పుడు వచ్చుట కల్గ" అని చెప్పారు. ఆంధ్రపత్రికలో మాట్లాడిన మాటలు అవి. పెద్దలు కాసు బ్రహ్మానందరెడ్డి గారు మాట్లాడుతూ, "ఐదేళ్లు ఆగాలనడం, ప్రత్యేక రాష్ట్రం సృష్టిద్దాం

అనడం ఏమీ బాగాలేదు. సభ్యులలో మూడింట రెండు వంతుల మెజారిటీ ఎందుకో బోధపడడం లేదు. అందులో 1961 ఎన్నికల తరువాత ఎందుకో" - అని అన్నారు.

అప్పుడు ఆంధ్ర కాంగ్రెస్ పార్టీ కూడా చాలా స్పష్టంగా చెప్పింది. విశాలాంధ్రలో చేరడంవల్ల ఏవో కష్టనష్టాలు వస్తాయని, సంభవిస్తాయని అనుమానాలు, భయాలు పెట్టుకోవద్దు, తెలంగాణ ప్రజల అభివృద్ధి విషయంలో ఏవిధమైన అశ్రద్ధ చూపడం జరగదని చెప్పింది. మొట్టమొదటి విశాలాంధ్ర ముఖ్యమంత్రి గారు నీలం సంజీవరెడ్డిగారు ఈ విధంగా చెప్పారు. "విశాలాంధ్ర ఇప్పుడు తప్పితే ఎప్పటికీ రాదు. విశాలాంధ్ర ఈనాడు ఏర్పడకపోతే అసంభవం కావచ్చునేమో"నని వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య గారు అన్నారు. "తెలంగాణ ప్రాంతంలో కొంతమంది వచ్చి భూములు ఆక్రమిస్తారనే భయం ఉంటే, తుంగభద్ర కింద ఇతరులు భూములు కొనరాదని శాసనం చేసినట్లే తెలంగాణ అంతటా వర్తించే విధంగా శాసనం చేసుకోవచ్చు" అని కళా వెంకటరావుగారు చెప్పారు.

అప్పటి ఆంధ్ర అసెంబ్లీ తీర్మానం చేసింది, హైదరాబాద్ రాష్ట్రం కూడా ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో కలవాలని తీర్మానం చేసిందని చెప్పారు. వారు చెప్పిన మాటలు తెలంగాణ ప్రాంతం అభివృద్ధి చేయడమనేది ప్రత్యేక బాధ్యతగా తీసుకుంటాం. ఉద్యోగావకాశాలు, విద్యాసంస్థలలో ఈ ప్రాంతానికి జనాభా ప్రాతిపదికను రక్షలు కల్పిస్తాం. తెలంగాణ ప్రజలకు ఏమీ కావాలో మమ్మల్ని అడగలేదు, మేమే స్వచ్ఛందంగా హామీ ఇస్తున్నామని చెప్పారు. ఆంధ్ర రాష్ట్రం తీర్మానం చేసింది. అన్నింటి కంటే ముఖ్యంగా అప్పుడు ఆంధ్రపత్రికలో సంపాదకీయంలో రాసిన కామెంటరీ చెబుతున్నాను. "తెలంగాణ ప్రత్యేక రాష్ట్రంగా ఉన్నందువల్ల కలిగే ప్రయోజనాలే విశాలాంధ్రలో చేరినా కలుగుతాయని చెప్పడంవలన తెలంగాణను విశాలాంధ్రలో కలయిక ఎందుకని తెలంగాణ నాయకులు లేవనెత్తుతున్న ప్రశ్నలకు సమాధానం లేదు" అని స్పష్టంగా చెప్పారు. ఈ రోజుకు కూడా తెలంగాణలో విశాలాంధ్ర గురించి అడుగుతున్న ప్రశ్న ఇదే. కలసిఉండడంవలన మాకు లాభం జరగలేదు, స్వయే జరిగిందని స్పష్టంగా చెబుతుంటే విడిపోవడానికి వెయ్యి కారణాలు చెబుతాం, కలసి ఉండడానికి ఒక్క కారణం చెప్పడం ఆనాడు ఆంధ్రపత్రికలో అడిగినా, ఈ రోజు తెలంగాణ ప్రజలు అడుగుతున్న ఒక శేష ప్రశ్నగానే మిగిలిపోయింది. అసలేందుకు ఆంధ్ర రాష్ట్ర నాయకులు తహతహలాడారో, తెలంగాణలో కలవాలని ఆలోచిస్తే రెండు ప్రధాన కారణాలు కనిపిస్తాయి. ఒకటి, అప్పటి రాష్ట్ర రాజధాని కర్నూలు గురించి శైలజానాథ్ గారు, కేశవ్ గారు చెప్పారు. రెండోది, రాయలసీమ రాజధానిని త్యాగం చేసిందని చెప్పారు. విశాలాంధ్ర కోసం కర్నూలు రాజధానిని త్యాగం చేశామని చెప్పారు. కానీ అప్పటి ఆంధ్ర రాష్ట్ర రాజధాని కర్నూలు దుస్థితిని, ఆంధ్ర రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితిని గమనిస్తే ఎందుకు అనాటి ఆంధ్ర రాష్ట్ర నాయకులు అందరూ కూడా ఆరాటపడ్డారో అర్థమవుతుంది. మొన్న ఈటెల రాజేందర్ గారు మాట్లాడినపుడు కర్నూలులో ప్రభుత్వాఫీసులు గుడారాలు వేసుకుని నడిపారంటే శైలజానాథ్ గారు మాట్లాడుతూ ఒకసారి వచ్చి చూస్తే తెలుస్తుందని చెప్పారు. (ఫోటోను చూపిస్తూ) అప్పటి ఫోటో ఇది. ఆనాడు కర్నూలులో గుడారాలు వేసుకొని ప్రభుత్వాఫీసులు నడుపుకొంటుంటే అప్పటి ఆంధ్ర రాష్ట్ర గవర్నర్ త్రివేది గారు వచ్చి

సందర్శించిన ఫోటో అది. ప్రభుత్వాఫీసుల కోసం గుడారాలు వేసుకొని నడిపించిన పరిస్థితి అప్పుడుంది.

అప్పటి ఆంధ్ర నాయకుల ప్రకటనలు చూస్తే కర్నూలు పరిస్థితి కూడా అర్థమవుతుంది. కడప కోటిరెడ్డి గారు మాట్లాడిన మాటలు 1953లో ఆంధ్రపత్రికలో వచ్చాయి. "ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో రాజధాని కార్యాలయాలు పెట్టుకొనే స్థలం కాదు కదా, జిల్లా కార్యాలయాలు పెట్టుకోవడానికి స్థలం లేదు". టంగుటూరి ప్రకాశం పంతులు గారు మాట్లాడుతూ "హైదరాబాద్ వస్తే గానీ మన బాధలన్నీ తీరిపోతాయి, కానీ అది ఎట్లా వస్తుంది? ఎక్కడినుంచి మనం ప్రయత్నించుకోవాలో ఆలోచించాలి" అన్నారు. అలాగే వై.ఎస్.నూర్యనారాయణ రావు గారు మాట్లాడుతూ "కర్నూలు రాజధానికి ఇప్పటికి కోటి రూపాయలు ఖర్చు పెట్టాం, ఇంకా ఖర్చు చేస్తూనే ఉన్నాం. ఎంత ఖర్చు పెట్టినా కర్నూలుకు రాజధానిగా ఉంటే సమగ్ర స్వరూపం రావడం లేదు. అద్దెలిచ్చి ఆంధ్ర ఉద్యోగులు ఇంకా మద్రాసులోనే ఉంటున్నారు. వీరికి వసతి కర్నూలులో లభ్యం కావడం లేదు" అని చెప్పారు. "కొత్త సెక్రటేరియట్ భవన నిర్మాణం పూర్తి అయ్యేట్లు కనపడడంలేదు". I am quoting from the history, అది నా కవిత్యం కాదు. కావాలంటే ఆ పేపర్ కట్టింగ్స్ అన్నీ వారికి పంపిస్తాను. దయచేసి చదువుకోమనండి. ఉద్యోగుల బిడ్డలకు విద్యావకాశాలు లేవని ఆందోళన.

నీలం సంజీవ రెడ్డిగారు రెండు సందర్భాలలో చాలా స్పష్టమైన కామెంట్స్ చేశారు. కానీ సీమాంధ్ర శాసనసభ్యులు ఇప్పుడు చెబుతూ రాజధానిని త్యాగం చేశామని చెబుతున్నారు. వారు జాగ్రత్తగా వింటే మంచిది. "కర్నూలు వారు ఎప్పుడు హైదరాబాద్ వెళతామా అని ఉత్సాహం చూపుతున్నారు. మా ఊరి నుంచి రాజధాని పోతుందనే బాధ ఎవరూ చెప్పడంలేదు. కావలిస్తే హామీలిస్తాం, మీ మంత్రి పదవులు, ఉద్యోగాలు పోవు" అని చెప్పారు. మరలా ఒక శ్రీబాగ్ ఒడంబడిక అవసరంలేదని ఒకసారి చెప్పారు. రెండోసారి "కర్నూలులో రాజధాని పెట్టింది ఎందుకు? హైదరాబాద్ గడవతో కూర్చుందామని" అని చెప్పారు. "200 ఏళ్లు కష్టపడితే గానీ హైదరాబాద్ లాంటి నగరం కట్టుకోగలమా? ఇంత త్వరగా విశాలాంధ్ర వస్తుందని అనుకోలేదని" నీలం సంజీవ రెడ్డిగారు చెప్పారు.

ఆంధ్ర రాష్ట్ర ఆదాయవనరులు చూస్తే ఆర్థిక పరిస్థితి బాగాలేక ఆంధ్ర రాష్ట్రం అప్పుల్లో ఉంది, ఇబ్బందుల్లో ఉంది. ఇది కూడా అప్పటి నాయకుల మాటల్లో స్పష్టంగా కనిపిస్తుంది. అక్బరుద్దీన్ ఒవైసీ గారు చెప్పినట్లు అప్పటి హైదరాబాద్ ఆర్థికపరిస్థితి బాగా ఉంది, మిగులు బడ్జెట్ ఉంది. ఆంధ్ర రాష్ట్ర పరిస్థితి లోటులో ఉంది. హైదరాబాద్ రాష్ట్రం రూ.4.49 కోట్ల మిగులు బడ్జెట్తో ఉంటే, ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో రూ.2.28 కోట్ల లోటు బడ్జెట్తో ఉంది. అప్పట్లో తెలంగాణలో తలసరి ఆదాయం రూ.17 ఉంటే ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో తొమ్మిది రూపాయలు మాత్రమే ఉంది. అదీ అప్పటి ఆర్థిక పరిస్థితి. అప్పటి పెద్దల కామెంట్లు చూసినట్లయితే, "ఆంధ్ర రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితి సంతృప్తికరంగా లేదు. మున్ముందు బాగుపడే అవకాశాలు కనిపించడం లేదు. ప్రస్తుత అభివృద్ధి

ప్రోత్సాహకరంగా లేదు. పెట్టుబడులు ఫలించేలోగా ఆంధ్రలో తీవ్రమైన ఆదాయ లోపం. కొత్త ప్రాజెక్టులు ప్రారంభించడానికి నిధులు లేవు" అని చెప్పారు. అప్పటి ముఖ్యమంత్రి బెజవాడ గోపాలరెడ్డి చెప్పిన మాటలు చూస్తే, "ఆంధ్ర రాష్ట్ర ఆదాంచుంలో రూ.22 కోట్లలో రూ.20 కోట్లు ప్రభుత్వ పాలనకే అయిపోతున్నది. అభివృద్ధికి అనుగుణంగా ఆర్థికస్తోమత పెరగలేదు".

ఉ.11.50 KRR-KSV

ఆంధ్ర ప్రభుత్వం తొలి సంవత్సరంలోనే రూ.6 కోట్లు అప్పు తీసుకోవలసి వచ్చిందని శ్రీ నీలం సంజీవ రెడ్డి గారు చెప్పారు. ఇప్పుడు రూ.18 కోట్ల లోటుతో ప్రభుత్వం నడుస్తుంది. కేంద్రం సహాయం చేస్తే గాని సిబ్బందికి జీతాలు ఇచ్చుకోలేని పరిస్థితి ఉంది. ఇది ఆంధ్ర రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితి. ఈ సందర్భంలో ఒక విషయం తెలియజేయాలనుకుంటున్నాను, మేము హైదరాబాదుకు పిలిస్తే వచ్చామని, వలస రాలేదని చెబుతున్నారు. ఆనాటి ఆంధ్ర రాష్ట్ర పట్టణాల పరిస్థితిని తీసుకున్నట్లయితే, విశాఖపట్నంలో పట్టుమని రెండు లారీలు క్షేమంగా ఎదురెదురుగా పోయే వీలున్న రోడ్డు ఏది? కాకినాడలో కావలసిన భవనాలు ఏవి? రాజమండ్రి హంగులు గలది కాదు, బెజవాడ విస్తీర్ణం తక్కువ, జనం ఎక్కువ, గుంటూరు అక్కడికి వారికే సరిపోతుంది. హైదరాబాదు ఒక్కటే. ఇది ఆంధ్ర పత్రికలో సంపాదకీయంలో వచ్చిన విషయం. ఆనాడు కేవలం తెలుగు జాతి, తెలుగు భాష అన్న దాని కంటే కూడా అప్పటి ఆంధ్ర ఆర్థిక పరిస్థితి బాగా లేకపోవడం, రాజధాని లేకపోవడం, అదే విధంగా తెలంగాణ ప్రజల నుంచి నిరసనలు ఉండడం వల్ల ఆనాడు పెద్దలు 'పెద్ద మనషుల' అప్పందంలో కొన్ని రక్షణలు, పరతుల ప్రాతిపదికన స్పష్టంగా చెప్పడం జరిగింది. కలిసి ఉంటే తెలంగాణకు లాభం జరుగుతుందని ఎన్నో హామీలిచ్చి తెలంగాణాను కలుపుకోవడం జరిగింది. భాషా ప్రాతిపదికన కాదు, కుట్రలు కుతంత్రాల ప్రాతిపదికన, పైరవీల ఆధారంగానే ఆనాటి ఆంధ్ర, తెలంగాణ విలీనం జరిగింది తప్ప, కొంతమంది సభ్యులు చెబుతున్నట్లుగా తెలంగాణ స్వచ్ఛందంగా, తనంతట తానుగా విలీనమైందన్న మాట అభూత కల్పన మాత్రమే. The reluctance of the people of Telangana to merge in the so called entity of Visalandhra was due to the fear of exploitation and refusal to continue in the current set up is because of realization of those fears.

(తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యుల నుంచి అంతరాయం)

ఆనాడు ఉల్లంఘనలు జరుగుతాయని, ఇచ్చిన హామీలు తుంగలో తొక్కుతారని తెలిసే ఆనాటి తెలంగాణ ప్రజలు బయపడ్డారు, కలవడానికి ఇష్టపడలేదు.

MR. SPEAKER : Let him complete, I will give you an opportunity to you.

శ్రీ కే.టి.రామరావు: ఏ భయాలైతే ఆనాడు తెలంగాణ ప్రజలు వ్యక్తపరిచారో, ఇప్పుడు ఆ భయాలు నిజమైనవే, కాబట్టే తెలంగాణ ప్రజలు కలవడానికి ముందుకు రావడం లేదు.

(సభ్యులు దేవినేని ఉమ మహేశ్వర రావు, శ్రీ జి. రామా నాయుడు గార్లు మైక్ ఇవ్వాలని స్పీకర్‌ను కోరసాగారు)

శ్రీ డొక్క మాణిక్య వరప్రసాద రావు (గ్రామీణాభివృద్ధి శాఖా మంత్రి): అధ్యక్షా, కేటిఆర్ గారు అప్పడున్న పరిస్థితులు, ఆంధ్ర రాష్ట్రం ఏ విధంగా ఏర్పడింది, ఏ విధంగా కర్నూలు నుంచి హైదరాబాదుకు వచ్చిందన్న విషయాన్ని చెప్పారు. అందులో కొన్ని విషయాలు ఆయన సరిచేసుకోవాలని కోరుతున్నాను. అవి ఏమిటంటే, ఎక్కడా లేక మా హైదరాబాదుకొచ్చారని మాట్లాడారు. అది సరైంది కాదు. మరొక అంశమేమిటంటే ఏదో కుట్ర పన్ని మమల్ని కలుపుకున్నారని అంటున్నారు అదీ కూడా కరెక్ట్ కాదు. ఆరోజు ఉన్న మెజారిటీ శాసన సభ్యులు శ్రీ బూర్గుల రామకృష్ణ రావు నాయకత్వంలో ఆంధ్రా, తెలంగాణ కలవాలని ఒక అంగీకారంతో కలిశారు. అదంతా మెజారిటీ అభిప్రాయం ప్రకారం జరిగింది గానీ, దానిలో కుట్రలు లేవు అనేది మాత్రం నేను స్పష్టంగా చెప్పదలుచుకున్నాను. వారి రికార్డులను మీరు సరి చేయాలి. వారు కూడా చరిత్ర పుస్తకాలు చదివితే సంతోషంగా ఉంటుందని తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ జి.రామా నాయుడు (మాడుగుల): అధ్యక్షా, చరిత్రను చదువుతున్నారు. ఇప్పటికీ కూడా చరిత్రను వక్రీకరించి, సీమాంధ్రంలోని ఉన్న ప్రజానీకం సిగ్గుపడే విధంగా, బాధపడే విధంగా ఈరోజు మాట్లాడుతున్నారు. శ్రీ శైలజానాథ్ గారు, శ్రీ పయ్యపులు కేశవ్ గారు మాట్లాడిన మాటలకి శ్రీ కె.టి.ఆర్. గారికి నవ్వాలో, ఏడవాలో తెలియటంలేదట పాపం. నవ్వుతే నవ్వుండి తప్పు లేదు. ఏడుపు వస్తే ఎవరైనా ఏడుస్తారు. మీకు ఏది కావాలంటే అది తేల్చుకోండి. మేం కాదనట్లేదు. కానీ, ఈరోజు మీకు నిజంగా తెలంగాణ కావాలనుకుంటే, మీకేం అన్యాయం జరిగింది? ఆ అన్యాయాన్ని ఏవిధంగా పూడ్చుకుందాం? ఆ అన్యాయానికి కారణమైన పరిస్థితులను ఏ విధంగా చక్కదిద్దుకుందాం అని మాట్లాడారు తప్ప, సీమాంధ్రంలోని ప్రజానీకానికి కూడా మేం ప్రత్యేకించి ఈ రాష్ట్రానికి ఎక్కడో ఉన్నటువంటి చెన్నై పట్టణాన్ని, విడిపోయినటువంటి ఆంధ్రా, సీమ ప్రాంతాలు ఏవైతో ఉన్నాయో, మీరు కేవలం కుట్రలతో కలుపుకున్నారంటే, ఆరోజు పెద్ద మనుషుల ఒప్పందం ఏమైంది? ఆ సమయంలో మేం కానీ, మీరు కానీ ఉన్నారా? ఆ రోజు ఎవరైతే సభలో ఉన్నారో వాళ్ళతోనే ఒప్పందం కుదిరింది. సీమాంధ్ర, తెలంగాణలోని ప్రజాప్రతినిధులతో మాత్రమే ఆంధ్రప్రదేశ్ ఏర్పడింది. నేను ఒక్కటే సూటిగా అడుగుతున్నాను 'ఆ రోజు ప్రజాప్రతినిధులు చెడ్డవారా? ఈ రోజు మనము గొప్ప వాళ్ళమా? ఆ రోజు జరిగిన పెద్ద మనుషుల ఒప్పందం తరువాత ఆంధ్రప్రదేశ్ ఏర్పడింది, వారిని కించపరిచే విధంగా మాట్లాడడం బాధగా ఉంది.

(అంతరాయం)

MR.SPEAKER: Let him clarify. please sit down.

Sri K.Taraka Rama Rao: I request the Hon'ble Speaker not to allow repeated interruptions .

MR.SPEAKER: Let him complete.

శ్రీ జి.రామా నాయుడు: తెలంగాణ ఉద్యమం వెయ్యి మందిని పొట్టనబెట్టుకుందని అంటున్నారు. ఎందుకు చనిపోయారని నేను అడుగుతున్నాను.....

(అంతరాయం)

MR.SPEAKER: Let him complete, I will give you time.

డా. ఎస్.శైలజానాథ్ (శాసనసభ వ్యవహారాల శాఖా మంత్రి): అధ్యక్షా, చరిత్రలో ఉన్న రికార్డును మీ ద్వారా చెప్పే ప్రయత్నం చేస్తున్నాను. తేది.21-11-1955న ఆంధ్ర పత్రికలో “విశాలాంధ్రకు హైదరాబాద్ రాజధాని కాకపోతే, తమకు విశాలాంధ్ర అక్కరలేదని” హైదరాబాద్ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ బూర్గుల రామకృష్ణ రావు గారు ప్రకటించారు. ప్రఖ్యాత గోల్కొండ పత్రికలో వచ్చిన వార్తను ఇక్కడ ఉటంకిస్తున్నాను. తేది.21-11-1955న, “కర్నూలులో విశాలాంధ్ర వ్యతిరేక భావన ప్రజల్లో రగులుతూ ఉంది, శ్రీబాగ్ ఒడంబడిక నామ రూపాలు లేకుండా పోగలదని కర్నూలు ప్రజలు అభిప్రాయపడుతున్నారని వచ్చింది. హైదరాబాద్ నాయకులు ఈ నెల 23వ తారీఖున ఆంధ్ర నాయకులతో సంప్రదింపులకుగాను, కర్నూలుకు వస్తే, తమకు విశాలాంధ్ర వద్దని తెలియజేస్తూ కర్నూలు పౌరుల ప్రతినిధి బృందం తరపున మెమోరాండం సమర్పించాలన్న ఆలోచన కలిగి యున్నట్లు తెలియుచున్నది”. మరొకటి అధ్యక్షా, రాయలసీమ సంక్షేమ కాంగ్రెసు ఆధ్వర్యంలో నాడు అక్కడ జరిగిన సభలో ఆరు వేలకు పైగా ప్రజలు పాల్గొన్నది ఎందుకంటే 1961 వరకు విశాలాంధ్ర మాట ఎత్తరాదనే జస్టిస్ శ్రీ ఫజల్ ఆలీ కమీషన్ సిఫార్సులను అమలు చేయాలని కోరింది. ఈ సభలో ఆమోదం పొందిన తీర్మానం ప్రతులను కాంగ్రెస్ అధ్యక్షులు దేబర్, కేంద్ర హోంమంత్రి పండిట్ వల్లభ్ భాయ్ పటేల్, ప్రధాని శ్రీ జవహర్ లాల్ నెహ్రూ మొదలైన నాయకులకు పంపబడినవి అని గోల్కొండ పత్రిక తేది.22-11-1955లో ప్రచురించారు. నాది ఉపన్యాసము కాదు అధ్యక్షా అసెంబ్లీ రికార్డ్స్ నుంచి తీసిన రెండు మాటలు చదువుతాను ఎందుకంటే రికార్డు కొద్దిగా స్క్రైింటెడ్ చేయకపోతే ఇబ్బంది వస్తుంది. ఆనాటి త్యాగశీలి శ్రీ బూర్గుల రామకృష్ణ రావు గారు, 1955 నవంబర్ 25వ తారీఖున ఫజల్ ఆలీ కమీషన్ నివేదికను చర్చకు పెడుతూ వారు ఏమి చెప్పారంటే ‘తెలంగాణ, ఆంధ్ర కంటే భాగ్యవంతమైన మాట నిజం కాదని, ఆంధ్రాలో భూమి ఎకరం రూ.10,000 వరుకు అమ్మబడుతుంటే తెలంగాణలో సుక్షేత్రమైన భూమి ఎకరానికి రూ.1000 ఉంది. తెలంగాణ ఆదాయం రూ.17 కోట్లు, వ్యయం రూ.15 కోట్లు లేదా రూ.17 కోట్లు ఉంటుంది. మిగులు కనిపించినా, మద్యపాననిషేధం ప్రవేశపెట్టడంతో రూ.4.5 కోట్లకు తగ్గకుండా లోటు ఏర్పడుతుంది’ అని చెబుతూ, చిన్నదిగా ఉండే తెలంగాణా తన పరిశ్రమలను త్వరితగతిన వృద్ధి చేసుకోజాలదు. ఆ రాష్ట్రపు ఆదాయం రూ.17.5కోట్లు అయితే, వ్యయం రూ.20.5కోట్లు ఉండగలదు అని అన్నారు.

మ.12.00 కెఆర్ఆర్/కెఎంఎస్

సాలీనా సుమారు రూ.3 కోట్ల మేరకు లోటు ఉంటుందని, స్వయానా ఆనాటి ముఖ్యమంత్రి బూర్గుల రామకృష్ణారావు గారు, ఆనాటి సంయుక్త హైదరాబాదు రాష్ట్ర విధాన సభకి ఫజల్ అలీ కమిటీ నివేదికపై జరిపిన చర్చలో భాగంగా చెప్పిన విషయం అధ్యక్షా. కాబట్టి, సభలోని స్నేహితుల్ని నేను కోరుకునేది ఒక్కటే. దయచేసి, పెద్దవాళ్ళ గురించి కోట్ చేసేటప్పుడు వక్రీకరణలు లేకుండా కోట్ చేయమని కోరుతున్నాను. చర్చకు మేం ఎప్పుడైనా సిద్ధం. ఎవరు, ఎవర్ని మోసం చేశారనేది కాకుండా, ఏ సందర్భంలోనూ మాకు మహామహులని అవమానించే ఆలోచన లేదు. వారంతా గొప్పవాళ్ళు. ఈనాటి మన పరిస్థితుల్లో, చెట్టుకేదో విపరీతమైన కాయలు కాశాయి. అంతేగానీ, ఆనాటి పెద్దవాళ్ళు గొప్ప వాళ్ళు కారని అధ్యక్షా.

MR.SPEAKER: Yes, Taraka Ramarao garu....

SRI. K. TARAKA RAMA RAO: Speaker Sir, Firstly, I request you ... శైలజానాథ్ గారు దాదాపు మూడు గంటలపాటు మాట్లాడారు. తెలుగుదేశం సభ్యులు ముగ్గురు గంటల తరబడి మాట్లాడారు. వాటిని మేం సావధానంగా విన్నాం. వారంతా మాట్లాడే సమయంలో మధ్యలో మేం క్లారిఫికేషన్ కు అవకాశమివ్వాలని అడిగాం. కానీ, మాకు అవకాశం రాలేదు. దయచేసి, వారికి మా విజ్ఞప్తి ఏమంటే - రన్నింగ్ కామెంటరీ మధ్యలో చేయకుండా మాక్కూడా సహకరించాలని కోరుతున్నాం.

అధ్యక్షా, చరిత్ర పాఠాలు చెప్పే పెద్దలు, నాణానికి ఒకవైపు మాత్రమే చూపేడుతుంటే కుదరదు. ఇప్పుడు నేను చెప్పిన ప్రతి మాటా కూడా ఆనాటి పత్రికల్లో వచ్చిన విషయాలనే కోట్ చేశాను తప్ప, నా స్వంత కవిత్వం కాదు. మహామహులు నీలం సంజీవరెడ్డి గారు గాని, కాసు బ్రహ్మానంద రెడ్డి గారు గాని, ఇంకా ఇతర పెద్దలు గానీ మాట్లాడిన మాటల్నే నేను ఉటంకించాను తప్ప, అది నా కవిత్వం కాదు. కాబట్టి, పెద్దలు శైలజానాథ్ గారికి, మాణిక్య వరప్రసాద రావు గారికి, రామానాయుడు గారికి ఈ వివరాలన్నీ పంపిస్తాను. దయచేసి, వాటిని చూసి, చదువుకుని చరిత్రలో ఎవరెవరు ఏవి పరిస్థితుల్లో ఉన్నారు, హైదరాబాదు కోసం గానీ, తెలంగాణాతో కలవాలని గానీ ఎందుకు తహతహలాడారన్నది తప్పకుండా తెలుసుకుంటే వారిక్కూడా మంచిది.

తరువాత శైలజానాథ్ గారు గానీ, మాణిక్య వరప్రసాదరావు గారు గానీ ఒక మాటన్నారు. హైదరాబాదు అసెంబ్లీలో తీర్మానం తరువాతనే తాము హైదరాబాదుకు వచ్చామన్నారు. ఇది కూడా చరిత్రకు సాక్ష్యం. అసలు హైదరాబాదు అసెంబ్లీలో తీర్మానం జరగలేదు. హైదరాబాదు అసెంబ్లీ ఏనాడు తీర్మానించలేదు. ఓటింగ్ లేక ఆనాడు అసెంబ్లీ వాయిదా పడింది. కేవలం చర్చ జరిగింది గానీ, ఓటింగ్ జరగలేదు. ఇప్పుడు కూడా మా మిత్రులు చాలా మంది ఓటింగ్ జరగాల్సిందే, ఇది జరగాల్సిందే, అది జరగాల్సిందేనని పట్టుబట్టుతున్నారు. కానీ, ఆనాడూ ఓటింగ్ జరగలేదు. ఈ రోజు కూడా చెబుతున్నాం. కేంద్ర హోం శాఖ ప్రధాన కార్యదర్శి గారు పంపిన లేఖ ఇది. మొన్న మీరు టేబుల్ చేశారు. అందులో అనిల్ గోస్వామి గారు వ్రాసిన దాంట్లో చాలా స్పష్టంగా ఉంది. మా

ముఖ్యమంత్రి గారు కూడా ఇది వినాలి. అందులో వ్రాసిన మాట - It is a draft Bill and awaiting clause by clause comments of the A.P. Legislature. Sir, what is awaited by the Union Government is only for the comments of the State Legislature. ఓటింగ్కు అవకాశం లేదు. ఓటింగ్ అనేది ఆనాడూ జరగలేదు. ఈరోజూ జరగదు. ఖచ్చితంగా అభిప్రాయాలు తెలియజేసే హక్కు మాత్రమే శాసన సభకు ఉంది తప్ప, లేని హక్కును ఊహించుకుని ఎవరైనా మాట్లాడితే మాత్రం నేను చేయగలిగింది ఏమీ లేదు. ఈ సందర్భంగా అధ్యక్షా.. అప్పటి భాషా ప్రయుక్త రాష్ట్రాల...

శ్రీ డి. నరేంద్రకుమార్: అధ్యక్షా..

MR.SPEAKER: He had clarified enough. దయచేసి కూర్చోండి.

శ్రీ కె. తారకరామారావు: అధ్యక్షా, అప్పటి భాషా ప్రయుక్త రాష్ట్రాల గురించి పెద్దలు చాలా మంది చెప్పారు. వాస్తవమేమంటే, 1920వ దశకంలో ఇండియన్ నేషనల్ కాంగ్రెస్ 1930, 1940 సంవత్సరాల వరకు కూడా భాషా ప్రయుక్త రాష్ట్రాలనే విధానానికి కట్టుబడి ఉన్న మాట వాస్తవం. కానీ, మన మొట్టమొదటి ప్రధానమంత్రి, కాంగ్రెస్ పార్టీ పెద్దలు అయినటువంటి పండిట్ జవహర్లాల్ నెహ్రూ గారు ఆనాడు భాషా ప్రయుక్త రాష్ట్రాల ఏర్పాటు అన్న విధానానికి వ్యతిరేకంగా ఉన్నారు. చాలా సందర్భాల్లో వారి అభిప్రాయాన్ని కూడా వ్యక్తం చేశారు. విభిన్న జాతులు, విభిన్న భాషలు, భిన్న సంస్కృతులు ఉన్న మన దేశంలో ఖచ్చితంగా బహు భాషా రాష్ట్రాలు (మల్టీ లింగ్వవల్ స్టేట్స్) ఉంటేనే మెరుగ్గా ఉంటుంది, జాతీయ సమైక్యతకు, దేశ సమగ్రతకు అది దోహదపడుతుందనే అభిప్రాయాన్ని వారు చెప్పడం జరిగింది. ఆయన ఒక మాట కూడా అన్నారు. భాషా ప్రయుక్త రాష్ట్రాలంటే భాషా ఉన్నాదం ప్రజలే అవకాశం ఉందని కూడా వారు చెప్పారు.

అదేవిధంగా అంటేద్యూర్ గారు ఆనాడు ఒక మాటన్నారు. One State... One Language... అని అన్నారు. అంతేగానీ, One Language... One State... అని అనలేదు. అంటే, ఈ దేశంలో ఒకే భాష మాట్లాడేవాళ్లు పరిపాలనా సౌలభ్యం కోసం కావొచ్చు, సంభాషణా సౌలభ్యం కోసం కావొచ్చు ఒకే రాష్ట్రంలో ఉంటే బాగుంటుందనే ఆదర్శముంది గానీ, ఒక జాతికి, ఒక భాష మాట్లాడే వారికి ఒకటి కంటే ఎక్కువ రాష్ట్రాలు ఉండకూడదనే ప్రమాణం ఎక్కడా చరిత్రలో లేదు.

మొన్న పెద్దలు చాలా మంది థార్ కమీషన్ గురించి కోట్ చేశారు. 1948లో థార్ కమీషన్ స్పష్టంగా చెప్పింది. 'భాషా ప్రయుక్తమనే ఆలోచన కరెక్టు కాదు. పరిపాలనా సౌలభ్యం కోసం గానీ, ఇంకా ఇతర అంశాల ప్రాతిపదికన రాష్ట్రాలేర్పడితే బాగుంటుంది' అని థార్ కమీషన్ ఆనాడు నివేదికనిచ్చింది. థార్ కమీషన్ ఇచ్చిన నివేదికను అప్పటి నాయకులు తిరస్కరిస్తే, తిరిగి జెవిసి కమిటీని వేశారు. జవహర్లాల్ నెహ్రూ, వల్లభాయ్ పటేల్, పట్టాభి సీతారామయ్య గారి కమిటీని

వేశారు. వారు కూడా భాషా ప్రయుక్త రాష్ట్రాలకు ఇది సమయం కాదంటూ దాన్ని సమర్థించలేదు. ఎస్సార్స్ కూడా నిర్దిష్టంగా తెలంగాణాను ప్రత్యేకంగా ఉంచమని సిఫార్సు చేసిన విషయం మనకు తెలిసిందే.

అయితే, భాషా ప్రయుక్తమని అంటున్నారు కాబట్టి, ఒక్కటి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. మా మిత్రులు మళ్ళీ వినాలి. అప్పటి ముఖ్యమంత్రి బెజవాడ గోపాల్ రెడ్డి గారు ఆంధ్రా శాసన సభలో ఒక అనుమానాన్ని వ్యక్తం చేశారు. అసలు భాషా ప్రయుక్తమన్న మాటనే ఎక్కడా కూడా 1956 రాష్ట్రాల పునర్విభజనకు సంబంధించిన బిల్లులో, ఫజల్ అలీ కమిషన్ ఇచ్చిన నివేదికలో వాడలేదు. ఇది నేను చెబుతున్నది కాదు. మళ్ళీ నా కవిత్యమని మిత్రులు అనుకునే అవకాశముంది. ఆనాడు బెజవాడ గోపాల్ రెడ్డి గారు ఆంధ్ర రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రిగా అసెంబ్లీలో చెప్పిన మాట.

ఇప్పుడున్న చిక్కేమిటంటే ఈ స్టేట్ రీఆర్గనైజేషన్ కమిటీ వారి రిపోర్టులో గానీ, బిల్లులో గానీ ఎక్కడా కూడా లింగ్విస్టిక్ స్టేట్స్ అన్న మాట వారు ఉపయోగించలేదు. మనకూ, కేంద్ర ప్రభుత్వానికీ ఈనాడు తేడా అక్కడనే వస్తున్నది. వారేమో State Reorganisation for administrative convenience అని అన్నారు. ఇందులో లింగ్విస్టిక్ కన్సిడరేషన్ అన్న మాట ఉపయోగించలేదు. కానీ, State Reorganization on Linguistic basis అనే దృష్టితో మనమిక్కడ చర్చిస్తున్నాము. అందుకనే మాకు బళ్లారి రాలేదు. పల్గామిడి రాలేదు, కోలారు రాలేదంటూ ఆవేదన ప్రకటిస్తున్నాము. కానీ, ఈ రెండు ధృక్పథాలు కొంతవరకు వేర్వేరుగా ఉన్నాయి. కేంద్ర ప్రభుత్వం వారు State Reorganization on Linguistic basis అనే మాటను ఉపయోగించలేదు. ఆ పద్ధతుల్లో వారు వ్యవహరించడం లేదు. మనం మాత్రం తెలుగు ప్రాంతం ఒక్కటిగా ఉండాలని కోరుకుంటున్నాము. ఇది బెజవాడ గోపాల్ రెడ్డి గారు ఆనాటి శాసన సభలో చేసిన ప్రసంగం. కాబట్టి, భాషా ప్రయుక్త రాష్ట్రాలని మాట్లాడే వాళ్లు ఇవన్నీ కూడా తెలుసుకుంటే బాగుంటుంది.

ఇంకోమాట కూడా చెప్పాలి. పదే పదే ఒక మాట చెబుతున్నారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ ఈ దేశంలో ఏర్పడ్డ మొట్టమొదటి భాషా ప్రయుక్త రాష్ట్రమని చెబుతున్నారు. అది కూడా కరెక్టు కాదు. స్వాతంత్ర్యం రాకపూర్వమే 1936 లోనే ఇంకా మన దేశం బ్రిటీషు పాలనలో ఉండగానే, ఒరిస్సా రాష్ట్రం ఈ దేశంలో మొట్టమొదటి భాషా ప్రయుక్త రాష్ట్రంగా ఏర్పడ్డ విషయాన్ని నేను గుర్తు చేస్తున్నాను.

అలాగే తెలుగుజాతి ఐక్యత గురించి కూడా గంభీరమైన ఉపన్యాసాలిస్తున్నారు. నాకైతే మొన్న మంత్రి గారు మాట్లాడినా, కేశవ్ గారు మాట్లాడినా, ఇతర సోదరులు మాట్లాడినా కూడా ఒక అనుమానం కలిగింది. ఆ రోజున చరిత్ర గురించి వారు ఎంత చెప్పారంటే, మాట్లాడిన 2, 3 గంటల్లో దాదాపు 90 శాతం సమయమంతా 1956కు పూర్వం ఉన్న చరిత్రలోనే గడిపారు. ఏవేవో చెప్పారు. కానీ, 1956 తరువాత నడుస్తున్న చరిత్ర గురించి మాత్రం పెద్దగా మాట్లాడలేదు.

అయినా ఒక మాట వారికి నేను గుర్తు చేయదల్చుకున్నాను. తెలుగుజాతి ఐక్యత అనే వారు, వేల సంవత్సరాలు తెలుగుజాతి కలిసుందని మాట్లాడేవారు ఒక విషయం తెలుసుకోవాలి. తెలుగుజాతి 3000 ఏళ్ల చరిత్రలో 500, 600 సంవత్సరాలకు మించి ఏనాడూ కూడా ఇప్పుడున్న ఆంధ్రప్రదేశ్ రూపంలో కలిసి లేదు. 2 శతాబ్దాలు కాకతీయుల కాలంలో, 2 శతాబ్దాలు శాతవాహనుల కాలంలో, అదేవిధంగా 150 ఏళ్లు కుతుబ్షాహీల కాలంలో, 50 ఏళ్లు అనఫ్ జాహీల కాలంలో మాత్రమే కలిసుంది తప్ప, ఐదారు వందల సంవత్సరాలకు మించి తెలుగుజాతి కలిసుంది, కలిసుంది అని మాట్లాడే మాట కరెక్టు కాదు.

అలాగే ఒక విషయం మనం గుర్తుపెట్టుకోవాలి. ఇవాళ తెలుగుజాతి చరిత్ర, ఐక్యత అంటూ ఘోషించే వాళ్లు ఒక జాతి బలం గాని, బలహీనత గాని, ఒక జాతి సుఖసంతోషాల మీద ఆధారపడి ఉంటుంది తప్ప, ఒక రాష్ట్రంలో కలిసున్నామా, లేదా? ఒకే రాష్ట్రంలో ఇమిడివున్నామా, లేదా అనే దాని మీద ఆధారపడి ఉండదు. కలిసి ఉన్నప్పుడు అందరికీ సుఖసంతోషాలున్నాయా, లేదా? పరస్పర విశ్వాసముందా, లేదా? పరస్పర అభిమానముందా, లేదా? అన్నటువంటి వాటి మీద ఆధారపడి ఉంటుందే తప్ప, ఈ రోజు కేవలం ఒక రాష్ట్రంలో సాంకేతికంగా కలిసుండటం వల్ల మాత్రం కాదు.

అలాగే, మంత్రి గారు చరిత్రలోకి వెళ్లి ఇంకా కొన్ని వక్రీకరణలు కూడా చేశారు. ఇప్పుడు నేను వక్రీకరించానని చెబుతున్నారు. వారేం చెప్పారో ఒక్కసారి వారికి గుర్తు చేసున్నాను. నిన్న సోదరులు కేళవ్ గారు మాట్లాడుతూ వారి సుదీర్ఘ ఉపన్యాసంలో చెప్పారు. ఆంధ్ర జన భాషా నిలయం గానీ, ఆంధ్ర మహాసభ గానీ ఒకనాడు తెలంగాణా వారే నడిపారని చెప్పారు. ఆంధ్రా అన్న పదాన్ని ఆనాడు మీరే వాడారు. కాబట్టి, మీరే ఆనాడు మాతో కలవాలని కోరుకున్నారనే అర్థం వచ్చే విధంగా మాట్లాడారు. నేను వారికి గుర్తు చేస్తున్నాను. ఆనాడు, ఆ కాలంలో స్వాతంత్ర్యానికి పూర్వం నిజాం ఏలుబడిలో తెలంగాణా ఉండగా ఆంధ్రా అన్న పదాన్ని తెలుగుకు పర్యాయ పదంగా వాడారు. ఏనాడు కూడా ఆంధ్రా అన్న పదాన్ని ఈ రోజున్న దృష్టితో వాడలేదు. ఆంధ్ర అంటే సీమాంధ్రులు కాదు. ఆంధ్రా అన్న పదాన్ని తెలుగుకు పర్యాయ పదంగా అప్పటి పెద్దలు వాడారు. దానికి ఒక ఉదాహరణ... మొన్న మంత్రి గారు మాడపాటి హనుమంత రావు గారి గురించి చెప్పారు. నిజాం ఆంధ్ర మహాసభను హనుమంత రావు గారు నడిపారని, మొత్తంమీద అది విశాలాంధ్ర మహాసభకు దారితీసిందని చెప్పారు.

మ.12.10 MAR/NSK

అప్పుడు మాడపాటి హనుమంతరావు గారు ఆంధ్ర మహాసభ అని పేరు పెడితే, నిజాం కొలువులో ఉన్న ఒక అధికారి నవాబ్ అలియావర్ జంగ్ గారు వారికి ఒక ఉత్తరం రాసారు. మీరు ఈ ఆంధ్ర అన్న పదాన్ని వాడుతున్నారు అంటే, మీ ఉద్దేశం మద్రాసు రాష్ట్రంలో ఉన్న తెలుగు జిల్లాలతో ఇక్కడి తెలుగు జిల్లాలను కలపాలని మీరు ఈ ప్రయత్నం చేస్తున్నారా అని అడిగితే, దానికి సమాధానంగా మాడపాటి హనుమంతరావు గారు రాసిన ఉత్తరమేమంటే, "ఇది ఆంధ్రోద్యమం"

అనే చరిత్ర పుస్తకంలో ఉంది కావలంటే చూసుకోవచ్చని మనవిచేస్తున్నాను. అందులో చాలా స్పష్టంగా మాడపాటి హనుమంతరావు గారు చెప్పిందేమంటే "ఇట్టిది మా ఆంధ్రోద్యమం యొక్క ఉద్దేశం కానేకాదు " అని చెప్పారు. ఇంతకీ నవాబ్ అలియావర్ జంగ్ గారు అడిగిన ప్రశ్న ఏమంటే మీ ఆంధ్రోద్యమం యొక్క ఉద్దేశ్యం ఈ రాజ్యంలో ఉన్న జిల్లాలను అంటే ఆంధ్రా జిల్లాలను మద్రాస్ ప్రాంతంలోని ఆంధ్ర జిల్లాలతో కలిపి వేయాలని ఉన్నట్లు మా ప్రభుత్వం వారికి తెలియవచ్చినది అని వారు అడిగితే ఇట్టిది మా ఆంధ్రోద్యమం యొక్క ఉద్దేశం కానేకాదు తమరు ఈ విషయమును యధార్థమును పరిశీలించక తప్పుడు అభిప్రాయమును నిర్మించుకొంటిరి మీరు సూచించినట్టి ఆశయమునకు తావిచ్చునట్టి మంద బుద్ధులం మేము కాము " ఇది మాడపాటి హనుమంతరావు గారు చెప్పింది.

అదే విధంగా మరొక మాట కూడా చెప్పారు. ఇట్టి అంశములు విద్యావంతుడైన తెలంగాణ వాసి ఎరుగని వాడు కాదు. నేను ఈ సంవత్సరం పొడవునను ఆంధ్ర మహాసభ స్థాయి సంఘమునకు అధ్యక్షుడను గనుక తమరు స్థిరపరచుకున్న అభిప్రాయం నిరాధారము సత్యదూరమని నేను ప్రకటిస్తున్నాను అని ఆనాడు చాలా స్పష్టంగా వారు చెప్పారు. ఒక విషయాన్ని మాత్రం నేను ఒప్పుకుంటాను అదేమంటే, ఆనాడు కొంత మంది పెద్దలు, తెలంగాణా ప్రాంతంలో ఉన్న వాళ్లు కూడా కలవాలని కోరుకున్నారు. కలిసుంటే బాగుంటుందని తెలుగు జాతి ఐక్యంగా ఉంటే బాగుంటుందని ఒక ఆలోచన వారికి కూడా ఉంది. కానీ, అదే పెద్దలు, వారు కాళోజీ నారాయణరావు కావచ్చు, గౌతు లచ్చన్న గారు కావచ్చు, ఎవరైతే పెద్ద మనుషుల ఒప్పందంలో సంతకాలను పెట్టారో వారందరు కూడా చాలా తొందరలోనే తప్పు తెలుసుకున్నారు.

ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర ఏర్పాటు అనేది తెలంగాణాకు అన్యాయం చేస్తుందని వారికి అర్థమైన తర్వాత వారి బ్రతులు తొలగిపోయిన తర్వాత వారు చాలా స్పష్టంగా చెప్పారు. ప్రజాకవి కాళోజీ నారాయణరావు గారు ఎవరైతే విశాలాంధ్ర ఏర్పడాలని కోరుకున్నారో కేవలం రెండు సంవత్సరాల తర్వాత వారు ఒక కవిత్వాన్ని రాసారు. అందులో వారు ఈ విధంగా రాసారు. "ఎవరనుకొన్నారు ఇల్లవునని ఎవరనుకొన్నారు ఆంధ్ర తెలంగాణాలకు అన్యత ఏర్పడుతుందని హామీలిచ్చిన వారే అంతా స్వాహా చేస్తారని, అన్నలు ఒప్పందానికి సున్నం పెడతారని సున్నం చుట్టేస్తారని, కావలి కుక్కలు దొంగల గంజికి ఆశ పడతాయని, విశాలాంధ్రులను సైతం విషాదులను చేస్తారని ఎవరనుకున్నారు ఇల్లుగునని ఎవరనుకున్నారు. ఇది కాళోజీ నారాయణరావు గారు చెప్పిన మాట.

పెద్దలు గౌతు లచ్చన్నగారు 1968వ సంవత్సరంలో శాసనసభలో చేసిన ప్రసంగాన్ని పరిశీలిస్తే, ఆంధ్రప్రదేశ్ విడిపోతే తల్లి కడుపు చీల్చుకున్నట్లువుతుందని కొందరనుచున్నారు. ఇప్పుడు మద్రాసు పాండిచ్చేరి కలిసి లేవా? పాండిచ్చేరి తమిళనాడు నడిబొడ్డు కాదా? కాదని ఎవరైనా చెప్పగలరా? దాని వల్ల తమిళనాడు ఐక్య ప్రతిపత్తి పోయిందని ఎవరైనా చెప్పగలరా? హిందీ భాషకు చెందిన ఆరు రాష్ట్రాలు ఉండగా లేనిది, ఇక్కడ రెండు రాష్ట్రాలు వస్తే ప్రమాదం ఏమిటి? ఒకే

భాషకు చెందిన రాష్ట్రం రెండు ముక్కలైతే మాతృగర్భం పగలగొట్టినట్లవుతుందని వ్యాకృలు చేయడం అర్థం లేనిది. ఇది గొతులచ్చన్న గారు చెప్పిన మాట. అదే విధంగా పెద్దలు రావి నారాయణరెడ్డి గారి గురించి సభ్యులు పయ్యావుల కేశవ్ గారు గొప్పగా చెప్పారు. రావి నారాయణరెడ్డి గారు విశాలాంధ్రను కొరుకున్నారు. కానీ వారు కూడా చాలా తొందరలోనే ఇక్కడ జరుగుతున్న ఫండ్స్ డైవర్షన్ గానీ ఇక్కడ జరుగుతున్న అన్యాయాల గురించి ఎలుగెత్తి శాసనసభ వేదికగా మాట్లాడారు. అది కూడా శాసనసభ రికార్డులలో ఉన్నాయి.

రావి నారాయణరెడ్డి గారి మాటలు ఏమిటంటే, మనమంతా విశాలాంధ్రా కొరకు పోరాడాము ముక్కోటి ఆంధ్రులు భాయిభాయిగా ఉండాలని పోరాడాము, విశాలాంధ్ర ఏర్పడి అయిదు సంవత్సరాలు కావస్తోంది కానీ ఎమోషనల్ ఇంటిగ్రేషన్ మాత్రం జరగలేదు. అంత వరకు అనుమానాలు విపరీతంగా ఉన్నాయి. దానికి ఈ ప్రభుత్వాలు సంజీవరెడ్డి గారు అవలంబించిన విధానాలే ప్రధాన కారణాలని నేను వారి పైన ఛార్జ్ పెడుతున్నాను. ఈ ప్రభుత్వం, పూర్వపు ప్రభుత్వం కూడా తెలంగాణా పై ఏమి శ్రద్ధ తీసుకోలేదు. ఆనాడు విశాలాంధ్రా కోసం పోరాడినప్పుడు మేము ఆశించాము. మా అన్నలైన ఆంధ్రులు త్యాగం చేసి తెలంగాణా యొక్క అభివృద్ధిని కాంక్షిస్తారని, సహాయం చేస్తారని కానీ అట్లా జరగలేదు - ఇవి రావి నారాయణరెడ్డి గారు చెప్పిన మాటలు.

అధ్యక్షా చరిత్ర ఈ విధంగా ఉంటే ఒకే వైపు చూపించే ప్రయత్నం చేస్తూ ఏదో ఇక్కడికి వచ్చి మిమ్మల్ని ఉద్ధరించాం మిమ్మల్ని సంస్కరించాం, అనాగరికంగా ఉన్న మీ ప్రాంతానికి మేమే అన్నీ నేర్పించాం అనే విధంగా ఒక ఆధిపత్యధోరణితో అహంకారంతో మాట్లాడటాన్ని నేను ఖండిస్తున్నాను. అదే విధంగా తెలుగు జాతి ఐక్యత గురించి, తెలుగు రాష్ట్రం ఏర్పడే ఆవశ్యకత గురించి పెద్దలు చెప్పారు. బళ్లారిని, పర్లాకిమిడిని, ధర్మపురిని ఒదులుకున్నామని కూడా చెప్పారు. తెలుగు వాళ్లు కలిసుండాలని ఒదులుకున్నామంటూ గొప్పగా చెప్పారు. మా సోదరులు వాళ్ల ఐక్యతాభావం ఎట్లాంటిదంటే, తెలుగు జాతి కలిసుండాలనే వారి ఆలోచనా విధానం ఎట్లా ఉంటుందంటే ఈ పట్టణాలన్నింటినీ కూడా ఒదులుకున్నారు. తెలుగు వాళ్లు పెద్ద సంఖ్యలో అక్కడ ఉన్నప్పటికీ వాటిని ఒదులుకోవడానికి సిద్ధపడ్డారు. కానీ వారికి ఉన్న అవసరాల రిత్యా మద్రాసును ఒదులుకోవడానికి మాత్రం సిద్ధపడలేదు. అందుకే చివరికి శ్రీ పొట్టి శ్రీరాములుగారిని పోగొట్టుకున్నారు. శ్రీ పొట్టి శ్రీరాములు గారు దీక్షను ప్రారంభించిన కొన్నాళ్లకే ఆంధ్ర రాష్ట్రాన్ని ఏర్పాటు చేయడానికి దేశ ప్రధాన మంత్రి గారు ఒప్పుకున్నారు. కానీ మద్రాసు కూడా మనదే అనే నినాదంతో చివరికి ఆయన ప్రాణాలను కూడా పోగొట్టుకోవడం జరిగింది.

కాబట్టి ఈ రోజు వీళ్లు చెబుతున్న తెలుగు జాతి ఐక్యత, సమైక్యత ఇవన్నీ కూడా కేవలం కష్టాల్లో ఉన్న అప్పటి ఆంధ్రా ప్రాంతాన్ని గట్టెకించుకోవడానికి మాత్రమే తప్ప, ఈ తెలుగు జాతి అనేది దానికి తొడిగిన ఒక అందమైన ముసుగు తప్ప మరొకటి కానేకాదు. ఈ రోజు వారు

చెబుతున్న మాటలన్నీ అవాస్తవాలు అని చరిత్ర స్పష్టంగా చెబుతోంది. సోదరులు కొంతమంది అడుగుతున్నారు, దోపిడీ అంటున్నారు, దేని గురించి దోపిడీ అని, ఆనాడు పెద్ద మనుషుల ఒప్పందంలో భాగంగా కేశవ్ గారు ఒక మాట అన్నారు. పెద్ద మనుషుల ఒప్పందం అనేది కేవలం రెండు ప్రాంతాల కాంగ్రెస్ నాయకులు చేసుకున్న ఒప్పందం - ఒక పార్టీలో కుదిరిన అంతర్గత ఒప్పందం తప్ప అది రాష్ట్ర ప్రజలకు ఏమి సంబంధం అనే ధోరణిలో మాట్లాడారు. వారికి నేను గుర్తు చేస్తున్నాను. పెద్ద మనుషుల ఒప్పందాన్ని శాంక్షిపై చేసింది ఈ దేశ కేంద్ర ప్రభుత్వం. పెద్ద మనుషుల ఒప్పందంలో ఉన్న అంశాలను ఆనాడు **Note on safeguards** గా పార్లమెంటు కూడా ఆమోదించిన విషయాన్ని కేశవ్ గారు తెలుసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

అదే విధంగా పెద్ద మనుషుల ఒప్పందంలో భాగంగా ఒక మాటను స్పష్టంగా చెప్పారు. తెలంగాణాలో ఉన్న మిగులు నిధులను ఈ ప్రాంతంలోనే ఈ ప్రాంత అభివృద్ధి కోసం ఖర్చు పెడతామని చెప్పారు. కానీ 1956 నుండి 1968 వరకు ఫండ్స్ డైవర్షన్ జరిగింది. జరిగిందా లేదా అనే దాని పైన ఆ నాడు ఉన్న తెలంగాణా వాదులు నిలదీస్తే కేంద్ర ప్రభుత్వం ఒక కమిటీని నియమించింది. ఆ కమిటీ పేరు కుమార్ లలిత్ కమిటీ. ఆ కుమార్ లలిత్ కమిటీ చాలా స్పష్టంగా చెప్పింది. రూ.110 కోట్లు తెలంగాణా మిగులు ఆదాయాన్ని 1956 నుండి 1968 వరకు అంటే 12 సంవత్సరాల్లో తెలంగాణాలో ఖర్చు పెట్టాల్సిన డబ్బును ఆంధ్రాకు మళ్లించారు. ఆ డబ్బు గనుక ఉంటే ఆనాడే తెలంగాణాలో పోచంపాడు ప్రాజెక్ట్ పూర్తయి 400 టిఎంసీలు, ఈ రోజున వస్తున్నట్లుగా 80 టిఎంసీలు కాదు, 400 టిఎంసీల ప్రాజెక్టు తెలంగాణాలో పూర్తయ్యేది అనే మాట ఆ నాడు కుమార్ లలిత్ కమిటీ చెప్పింది.

అదే విధంగా కుమార్ లలిత్ కమిటీ తర్వాత భార్గవ్ కమిటీ అని మరొక కమిటీని వేశారు. ఆ భార్గవ్ కమిటీ కూడా చాలా స్పష్టంగా చెప్పింది. కుమార్ లలిత్ కమిటీ గానీ భార్గవ్ కమిటీ గానీ అప్పుడున్న కాగ్ నివేదికలు గానీ చాలా స్పష్టంగా చెప్పాయి. మొన్న సోదరులు కరుణాకర్ రెడ్డి గారు బిపిఆర్ విఠల్ గారి పేరును ప్రస్తావించారు. ఆయన ఫైనాన్స్ సెక్రటరీగా పని చేసిన పెద్దలు. వారు ఈ విషయాన్నింటినీ అధ్యయనం చేశారు. కుమార్ లలిత్ కమిటీని భార్గవ్ కమిటీని అధ్యయనం చేసి ఒక కేస్ స్టడీ తయారు చేశారు. **Telangana surpluses -- a case study** అని రాసారు. అంటే తెలంగాణ ప్రత్యేక రాష్ట్రంగా ఉంటే ఏ విధంగా మిగులు ఆదాయాన్ని కలిగి ఉండేది అనేది చెప్పడానికి ఆయన రాశారు. అదే పెద్ద మనిషి మొన్న పది పన్నెండు సంవత్సరాల క్రితం మళ్లీ ఒక పుస్తకాన్ని రాసాడు. ఇన్ని సంవత్సరాల సమైక్యం ప్రదేశంలో తెలంగాణా పరిస్థితి ఏమైనా మారిందా అనే విషయాన్ని అంచనా వేయడానికి. ఆ పుస్తకంలో ఏమి రాసాడంటే ఆనాడు తెలంగాణా సర్ప్లెసెస్ అని రాసి, మొన్న తెలంగాణా స్టిల్ సర్ప్లెసెస్ అంటూ ఇంకా కూడా ఇప్పుడు రాష్ట్రం ఏర్పడితే మిగులు బడ్జెట్ తో బ్రహ్మాండంగా తెలంగాణ ఉండబోతోందని చెప్పి చాలా స్పష్టంగా బిపిఆర్ విఠల్ గారు చెప్పారు.

అదే విధంగా పెద్దలు మాట్లాడుతూ, చరిత్రలో గొప్ప వారి గురించి మాట్లాడేటప్పుడు తప్పులు చెప్పకూడదన్నారు. అందుకే నేను జాగ్రత్తగా చెబుతున్నాను. ఈ దేశానికి తొలి ప్రధాన మంత్రి జవహర్ లాల్ నెహ్రూ గారు ఆయన ఒక మాటను చాలా స్పష్టంగా చెప్పారు. విశాలాంధ్ర అనే ఒక డిమాండు వెనుక సామ్రాజ్యవాద విస్తరణ ఆకాంక్ష దాగి ఉన్నది అన్న మాట చెప్పారు. అది అప్పటి ఆంధ్రప్రభ పత్రికలో కూడా ప్రచురితమైనది. అందులో నెహ్రూగారు చెప్పిన మాట విశాలాంధ్ర రాష్ట్రం అనే నినాదాన్ని ప్రస్తుత పరిస్థితుల్లో నేను అర్థం చేసుకోలేకుండా ఉన్నాను. విశాల అన్న శబ్దం దురాక్రమణ చింత గల సమాజ్యవాదాన్ని స్ఫురింపజేస్తుంది. ఈ విశాలాంధ్ర నినాదం వెనుక దాగి ఉన్న మనస్తత్వం సామ్రాజ్యతత్వంతో కూడుకున్నది. ఇది భారతదేశ తొలి ప్రధానమంత్రి నెహ్రూగారు చెప్పిన మాట.

మొన్న రాజేందర్ గారు మాట్లాడుతూ నెహ్రూగారు తెలంగాణ ఆంధ్ర సంబంధాన్ని ఒక వైవాహిక సంబంధంతో పోల్చారు, ఎప్పుడంటే అప్పుడు విడాకులు తీసుకోవడానికి అవకాశం ఇచ్చారని మాట్లాడితే, ఎవరు చెప్పారండీ మీ చెవుల్లో చెప్పారా.. అంటూ శైలజానాథ్ గారు ఎద్దేవా చేశారు. నేను వారికి ఈ పేపర్ కటింగ్ ని పంపిస్తాను. ఆనాటి ఆంధ్ర పత్రిక ఆంధ్రప్రభ మరియు ఇండియన్ ఎక్స్ ప్రెస్ పత్రికల్లో ప్రముఖంగా ప్రచురితమైనది. చాలా స్పష్టంగా నెహ్రూగారు చెప్పారు. "భయం అమాయకంగా ఉండే పిల్లకి ఆధునిక స్వభావాలు ఉన్న పిల్లవాడికి వివాహం జరుగుతున్నది" తెలంగాణ ఆంధ్రా ప్రాంతాలు ఈ వివాహం ద్వారా కలిసిపోయాయి. ఇది ఒక రకమైన వివాహం వంటి ఏర్పాటు. వివాహం ఎంత సంతోష ప్రదమైనదో అంత ప్రమాదకరమైనది కూడా, మానవ సంబంధాలకు మూలమైన మనస్తత్వ సమస్యలన్నింటినీ గమనించి వ్యవహరించకపోతే వివాహం దుఖహేతువవుతుందని నెహ్రూగారు చెప్పిన మాటను మేము చెబితే, ఈ మాటను వారు ఖండించే ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. అందుకే చరిత్రలో ఉన్న డాక్యుమెంట్లను కూడా వారికి పంపించడానికి నేను సిద్ధంగా ఉన్నాను. శైలజానాథ్ గారికి ఇతర పెద్దలకు నేను గుర్తు చేస్తున్నాను. ఈరోజున అడుగడుగునా కోట్ చేస్తున్నారు. ఇందిరాగాంధీ ఇది చెప్పింది, అది చెప్పింది, పార్లమెంటులో తెలంగాణను ఎందుకు ఇవ్వకూడదో చెప్పింది అంటూ గంభీరమైన ఉపన్యాసాలను చేస్తున్నారు. ఇందిరాగాంధీ గారిని ప్రతి విషయంలో గుర్తు చేశారు. వారు గుర్తు పెట్టుకోవాల్సిన విషయమేమంటే, ఇందిరాగాంధీ గారి తండ్రి గారు, ఈ దేశ తొలి ప్రధాన మంత్రి నెహ్రూగారు ఏమన్నారో కూడా వారు గుర్తు పెట్టుకుంటే సంతోషిస్తాం.

మ.12.20 KV/NSK

ఈరోజు తెలంగాణ ప్రజల ఇష్టానికి వ్యతిరేకంగా కలిసి ఉండి తీరవలసిందేనని ఏకపక్ష ప్రేమను మా సీమాంధ్ర మిత్రులు మా మీద రుద్దే ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. వితండవాదం చేస్తున్నారు. వన్ సైడ్ లవ్ ప్రదర్శిస్తున్నారు. విడిపోవడానికి ఏకాభిప్రాయం అడుగుతున్నారు కానీ కలిసుండటానికి మాత్రం ఏకాభిప్రాయం అవసరం లేదా అని సీమాంధ్ర మిత్రులను అడుగుతున్నాను. మన దేశ అత్యున్నత న్యాయస్థానం చెప్పినదాని ప్రకారం వైవాహిక బంధం

నుంచి ఎవరైనా విడిపోవాలనుకుంటే మ్యూచువల్ కన్సెంట్ అవసరంలేదు. భార్యాభర్తలలో ఏ ఒక్కరికి ఇష్టం లేకపోయినా విడిపోవచ్చని సుప్రీం కోర్టు తీర్పునిచ్చింది.

మద్రాసు నుంచి ఆంధ్ర రాష్ట్రం ఏ రకంగా ఏర్పడిందో మనకందరికీ తెలుసు. ఆనాడు మీరు మద్రాసు రాష్ట్రం నుంచి విడిపోవడానికి ఉద్యమం చేసి మద్రాసు రాష్ట్రం నుంచి వేరుపడితే అదేమో అభ్యుదయమవుతుంది, ఆత్మగౌరవ పోరాటమవుతుంది. దాదాపుగా అవే కారణాలతో మా తెలంగాణ ప్రజలు ఉద్యమం చేసి ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం నుంచి పెద్దమనుషులు ఇచ్చిన మాటకు అనుగుణంగా మేం వేరుబడతామంటే మాదేమో విచ్చిన్నవాదం, జాతి విచ్చిన్నం, వేర్పాటువాదం అంటున్నారు, ఇది ఏరకంగా కరెక్టనేది ఆలోచించాలి.

తెలంగాణ ప్రజల అభీష్టానికి వ్యతిరేకంగా ఈ బలవంతపు ప్రేమను ఏకపక్షపు ఆధిపత్యాన్ని రుద్దడానికి తెలంగాణ ఏమైనా మీ సామంత రాజ్యమా, ఒక ప్రయోగశాలనా? ఏ రకంగా తెలంగాణ ప్రజలు వారి ఇష్టానికి వ్యతిరేకంగా కలిసుంటారని నేను అడుగుతున్నాను. కేవలం ఒక బంట్లోతు ఉద్యోగం విషయంలో అప్పుడు గుంటూరు జిల్లాలో ఏర్పడ్డ ఒక వాదం, ఒక పేచీ చిలికిచిలికి గాలివానగా మారితే ఒక్క ఉద్యోగం కోసం మీరు రాష్ట్రం అడగొచ్చు. పొట్టి శ్రీరాములు గారి ఆత్మ త్యాగంతో మీరు మద్రాసు నుంచి విడిపోవచ్చు. కానీ ఈరోజు విఫలమైన, అమలు కాని జీ.ఓ నెం.36, జీ.ఓ నెం.610 సాక్షిగా తెలంగాణ బిడ్డలు కోల్పోయిన లక్షలాది ఉద్యోగాల సాక్షిగా, ఉద్యోగాల ప్రాతిపదికగా ఇక్కడి పోరాటంలో వందలాది మంది బిడ్డలు అసువులు బాసినందుకు మేం ప్రత్యేక తెలంగాణ రాష్ట్రం కావాలని అడిగితే, కేంద్రం దాన్ని గుర్తిస్తే మా సోదరులు కామెంట్లు చేస్తున్నారు. ఈ బిల్లులో ఆబ్జెక్టివ్స్ ఎక్కడివి, రీజన్స్ ఎక్కడున్నాయి, ఇవి లేవు, అవి లేవు అని రంధ్రాన్వేషణ చేసి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. ఇవేవీ ప్రాతిపదికలుగా మీకు కనబడవా, తెలంగాణ పోరాటం మీ కళ్లకు కనబడడం లేదా అని అడుగుతున్నాను.

అదే విధంగా, ప్రాతిపదికల గురించి ప్రశ్నించే వారిని ఇంకొక మాట కూడా అడుగుతున్నాను. ఇన్ని అన్యాయాలు కళ్లకు కొట్టొచ్చినట్టు కనబడుతుంటే గుర్తించడానికి మీకు ఏం అడ్డమొస్తున్నది? దీనిని గుర్తించడానికి నియంతృత్వం అందామా, లేదంటే ఇంకా ఏమందామని నేను అడుగుతున్నాను.

పెద్దలు మార్టిన్ లూథర్ కింగ్ ఒక మాట చెప్పారు. "The oppressor will never voluntarily give freedom to the oppressed. The oppressed will have to fight. అంటే ఎప్పుడైనా ఒక పీడితుడికి పీడించేవాడు స్వచ్ఛందంగా స్వాతంత్ర్యం ఇవ్వడు. పీడితుడు పోరాడాల్సిందే. అందుకే గత ఆరు దశాబ్దాలుగా తెలంగాణ కోసం పోరాటం చేస్తూనే ఉన్నాం. 1952 నుంచి నేటి వరకు కూడా తెలంగాణ ప్రజలం అలుపెరగకుండా పోరాడుతూనే ఉన్నాం. తెలంగాణ మట్టిలో తిరుగుబాటు లక్షణం, అణువణునా పోరాటతత్వం ఉన్నది.

పెద్దలు శైలజానాథ్ గారు చెప్పినట్లుగా నిజాం పీఠలకు వ్యతిరేకంగా పోరాడింది కూడా తెలంగాణ ప్రజలే. త్యాగాలు చేసింది, వేలాది మంది ప్రాణాలు కోల్పోయింది కూడా ఈ ప్రాంత ప్రజలే. ఆనాటి దొరలు, భూస్వాములు, పెత్తందార్లకు వ్యతిరేకంగా పోరాడింది కూడా ఈ ప్రాంత ప్రజలే. ఈరోజు నయా పెత్తందార్లు, నయా జమీందార్లు, నయా వలసవాదులు ఎవరైతే ఉన్నారో వారికి వ్యతిరేకంగా కూడా తెలంగాణ పోరాటం కొనసాగుతూనే ఉన్నది. 1919 పోరాటంతోనే ఆనాడు నిజాంను ఎదురించి ముల్కీ రూల్స్ ను సాధించుకున్నాం.

1947 సంవత్సరంలో దేశం మొత్తానికి స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన తరువాత ఒక సంవత్సరం పోరాటం తర్వాతనే తెలంగాణకు స్వాతంత్ర్యాన్ని సాధించుకున్నాం. చిత్తూరు జిల్లా నేతలు చిందులు వేసినా, కడప జిల్లా నేతలు కత్తులు దూసినా 2014 సంవత్సరంలో ముమ్మాటికీ తెలంగాణ రాష్ట్రం సాధించుకుంటామని ఘంటాపదంగా చెబుతున్నాను. ప్రత్యేక తెలంగాణ కోసం పోరాడటమంటే రాజ్యాంగంలో నిక్షిప్తమైన కొన్ని మంచి పవిత్రమైన ఆశయాలు **dignity and honour of all individuals justice, liberty and equality** కోసం పోరాడటం. ఈ సందర్భంగా తెలంగాణ బిల్లును వ్యతిరేకిస్తున్న పెద్దలకు విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. మహానుభావుడు నెల్సన్ మండేలా గారు బీవితకాలం జాతి వివక్ష కోసం పోరాడిన వ్యక్తి. వారు చెప్పిన మాటలను గుర్తుచేస్తున్నాను. "హక్కులకై నువ్వు పోరాడు. అందరూ గౌరవిస్తారు. కానీ ఇతరులపై పెత్తనపు హక్కులకు పోరాడితే శృంగభంగం తప్పదని చెప్పారు".

దీనికి భిన్నంగా మా సీమాంధ్ర సోదరులు కలిసుండాల్సిందే అంటూ ఏకపక్ష ప్రేమను ప్రదర్శిస్తూ మీకు ఇష్టం లేకపోయినా కలిసుండి తీరాల్సిందేనని వితండవాదం వినిపిస్తున్నాను. నిజంగా ఈ వాదన ఈ ఆధునిక ప్రజాస్వామికయుగంలో ఈ శతాబ్దపు వింత అని తెలియజేస్తున్నాను.

మాపట్ల ఇన్ని రకాల పరతులు, ఉల్లంఘనలు జరిగిన తరువాత ఏ రకంగా కలిసుంటామని మేం చాలా సందర్భాలలో ప్రశ్నిస్తే అన్నదమ్ముల మాదిరిగా కలిసుందాం, కలిసి ఉంటే కలదు సుఖం, విడిపోతే చెడిపోతామని కేశవ్ గారు చెప్పారు. అసలు ఈ రాష్ట్రంలో ఏ అన్నదమ్ములు కలిసున్నారని కేశవ్ గారిని అడుగుతున్నాను. కిరణ్ కుమార్ రెడ్డి గారు మరియు వారి సోదరులు కలిసుంటున్నారా? చంద్రబాబునాయుడు గారు వారి సోదరులు కలిసి ఒక్క ఇంట్లో ఉంటున్నారా? ఇప్పుడు అన్నదమ్ములు కలిసుండే రోజులేనా? భార్యాభర్తలు కలిసుండాలంటేనే కష్టంగా ఉన్న రోజులలో ఇరు ప్రాంతాల వారు అన్నదమ్ముల మాదిరిగా కలిసుందామని అంటారు. ఆనం వివేకానందరెడ్డి గారు కలిసున్నారేమో నాకైతే తెలియదు.

MR. SPEAKER: Do not go into personal things. I will not allow that.

శ్రీ కె. తారకరామరావు: ఈరోజున ప్రాంతాలవారీగా స్పష్టమైన చీలిక కనబడుతున్నది. ముఖ్యమంత్రి గారు పదే పదే చెబుతున్నారు నేను తుపానును ఆపలేకపోయాను కానీ విభజనను మాత్రం కచ్చితంగా ఆపుతానని చెప్పారు. కానీ వారి వెనక సీట్లో కూర్చునే గండ్ల వెంకట రమణారెడ్డి గారు మొన్న గంభీరమైన ఉపన్యాసం ఇస్తూ తెలంగాణను అడ్డుకోవడం ఎవరి తరం కాదని చెప్పారు. డెప్యూటీ సీ.ఎం గారు, జానారెడ్డి గారు తెలంగాణను అడ్డుకోవడం ఎవరి తరం కాదని వారు స్టేట్ మెంట్లు ఇస్తున్నారు. శాసనసభలో ఇంత స్పష్టమైన చీలిక కనబడుతుంటే, ప్రజల మధ్యలో ఇన్ని అంతరాలు వచ్చిన తరువాత ఈ రాష్ట్రం ఇంకా కలిసుండాలని ఆశపడటం, ఇంకా కలిసుంటుందని సీమాంధ్ర ప్రజలను నిమ్మించే ప్రయత్నం చేయడం ఇదొక రకమైన నయవంచన కాదా అని అడుగుతున్నాను.

మా మిత్రులు కేశవ్ గారు, శైలజానాథ్ గారు ప్రసంగం వింటుంటే మేమేమైనా దేశం నుంచి విడిపోతున్నామా అనే అనుమానం కూడా నాకు కలిగింది. జాతి విచ్ఛిన్నం, దేశ సమగ్రతకు ముప్పు అని చెబుతున్న విషయాలు మీరు మద్రాసు నుంచి విడిపోయినప్పుడు తెలియదా అని అడుగుతున్నాను. ఈ దేశంలో అందరికంటే ముందు మీరు ప్రత్యేక రాష్ట్రంగా ఏర్పడవచ్చు. ఈ దేశ సార్వభౌమాధికారాన్ని గుర్తిస్తూ, గౌరవిస్తూ తెలంగాణ రాష్ట్రం 29వ రాష్ట్రంగా ఏర్పడుతుందంటే గగ్గోలు పెట్టడం ఏ రకంగా న్యాయం?

పెద్దలు శైలజానాథ్ గారు మాట్లాడుతూ గోరటి వెంకన్న గారి పాటను కోట్ చేశారు, చాలా సంతోషం. మా తెలంగాణ కవులను ఈ రకంగానైనా గుర్తిస్తున్నందుకు చాలా సంతోషం. గోరటి వెంకన్న గారు పాలమూరు బిడ్డ, గొప్ప కవి. గోరటి వెంకన్న గారు ఈ మధ్య కాలంలో తెలంగాణ ఉద్యమాన్ని ముందుకు తీసుకెళ్లే క్రమంలో ఒక పాట రాశారు. నేనైతే ఆ పాటను పాడలేను. అంత మంచి స్వరం కూడా నాకు లేదు. ఆయన రాసిన పాట "ఇద్దరం విడిపోతే భూమి బద్దలవుతుందా? ఇండియా పాకిస్తాన్ వలె ఇనుప కంచె పడుతుందా? మీరు రావొచ్చు, పోవచ్చు, రొయ్యలమ్ముకోవచ్చు. మీరు పద్యం పాడితే మేం పరవశించిపోవచ్చు. కానీ సెక్రటేరియట్ లో మాత్రం చక్రం తిప్పటం కుదరదు" అని రాశారు.

అదే పద్యంలో ఇంకొక మాట చెప్పారు అది "తెలుగు జాతి ఒక్కటని వగలబడుతున్నారు. జాతి ఒక్కటైతే నన్ను గోతిలో వెయ్యాలని ఉన్నదా? భాష ఒక్కటైతే నన్ను బాధ పెట్టాలని ఉన్నదా? నీ బతుకమ్మకు అట్లతడ్డికి బంధుత్వమెక్కడిదీ? నా జొన్నరొట్టెకు నీ అట్టుకు చుట్టరికం ఎక్కడిది?" ఇది గోరటి వెంకన్న గారు చెప్పిన విషయాలు. మొన్న జయప్రకాశ్ నారాయణ్ గారు మాట్లాడుతూ రెండు విభిన్న ధృవాల మధ్య సంఘర్షణ నిరంతరంగా జరుగుతున్నది. అందువల్ల విభజన తప్పనిసరిగా అవసరం, అనివార్యం అని గుర్తించారు కానీ మా విద్యాశాఖ మంత్రి గారు మాత్రం ఇంకా గుర్తించలేదు. దాదాపు మూడు, నాలుగు సందర్భాలలో మంత్రిగారు బల్లగుద్ది

చెప్పారు. నేను రాష్ట్రానికి మంత్రినంటూ, తెలంగాణకు అన్యాయం జరగలేదని హుంకరించారు. నేను ఉన్నత విద్యలో జరిగిన ఒక చిన్న ఉదంతాన్ని వారి దృష్టికి తీసుకొస్తాను.

ఈ రాష్ట్రంలో రీజనల్, స్టేట్ లెవల్‌లో మొత్తం 18 యూనివర్సిటీలు ఉన్నాయి. ఆ 18 యూనివర్సిటీలలో కేవలం 7 యూనివర్సిటీలు తెలంగాణ జిల్లాలలో ఉంటే మిగిలిన 11 యూనివర్సిటీలు సీమాంధ్ర జిల్లాలలో ఉన్నాయి. అదే రకంగా 10 స్టేట్ లెవల్ యూనివర్సిటీలు ఉంటే అందులో 7 యూనివర్సిటీలు సీమాంధ్ర ప్రాంతంలోనే ఉన్నాయి. మంత్రిగారు ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్న 4 జిల్లాలున్న రాయలసీమలో 8 యూనివర్సిటీలు ఉంటే 10 జిల్లాలున్న తెలంగాణలో మాత్రం మొత్తం 7 యూనివర్సిటీలు మాత్రమే ఉన్నాయి. ఇది ప్రాంతీయ వివక్ష కాదా అని నేను అడుగుతున్నాను. కాలేజీలు, పాఠశాలలకు సంబంధించి మంత్రిగారు చాలా చెప్పారు. ఈ రాష్ట్రంలో ఉండే డిగ్రీ కాలేజీల సంఖ్య చూస్తే కేవలం గడచిన నాలుగు సంవత్సరాలలోనే తెలంగాణ ప్రాంతానికి కొత్తగా తెలంగాణ ఉద్యమ ఫలితంగా అని 40 డిగ్రీ కాలేజీలు కొత్తగా మంజూరు చేశారు.

మ. 12.30 జివైజి/ఎఎస్‌ఎ

అధ్యక్షా, ఎయిడెడ్ డిగ్రీ కళాశాలల సంఖ్య చూసినట్లయితే ఒక గుంటూరు జిల్లాలోనే 34 ఎయిడెడ్ డిగ్రీ కళాశాలంటే మొత్తం తెలంగాణాలోని తొమ్మిది జిల్లాలో కలిపి 22 మాత్రమే వున్నాయి. సీమాంధ్ర లోని ఎయిడెడ్ డిగ్రీ కాలేజీలకు ఈ సంవత్సరానికి గాను రు. 322 కోట్ల మేరకు, తెలంగాణాలోని ఎయిడెడ్ డిగ్రీ కాలేజీలకు రు. 55 కోట్ల మేరకు ఎయిడ్ కింద చెల్లిస్తూ ఈ సంవత్సరం సెప్టెంబర్ నెలలో ఉత్తర్వులిచ్చారు. అంటే 57 ఏళ్లకాలంలో సీమాంధ్రలోని ఎయిడెడ్ డిగ్రీ కాలేజీలకు చెల్లించిన ఎయిడ్ ఎంతంటుందో మీరే ఆలోచించండి. ఏ ఉద్యోగాలకైనా ఎంపిక అన్నది ప్రవేశపరీక్షల ద్వారానే జరుగుతుందని మొన్న మంత్రి గారు అన్నారు. ప్రవేశ పరీక్షా విధానం గురించి ఇక్కడ మీకు ఒక విషయం చెప్పదలచుకున్నాను. మన రాష్ట్రంలో ఉద్యోగాలకు సంబంధించిన ప్రవేశ పరీక్షలు ఎంత గొప్పగా జరుగుతున్నాయన్న దానికి ఆంధ్ర ప్రదేశ్ పబ్లిక్ సర్వీస్ కమిషన్ యొక్క నిర్వాకం గురించి ఒక గొప్ప ఉదాహరణ. ఎపిఎస్‌సీలో వివక్ష, ప్రాంతీయతత్వం ఎంతగా గూడుకట్టుకు పోయిందో, అది రాజకీయ పునరావాస కేంద్రంగా ఎలా మారిపోయిందంటే మూడేళ్ల క్రితం జరిగిన గ్రూప్ వన్ రాత పరీక్షలలో శివలింగయ్య, చంద్ర శేఖర్ గౌడ్ అనే అభ్యర్థులు 687, 678 మార్కులతో మొదటి, రెండవ స్థానాలలో నిలిచారు. యాదృచ్ఛికంగా ఇద్దరు కూడా తెలంగాణా వాళ్లే. ఇంటర్వ్యూలో కూడా సహజంగానే ఆ ఇద్దరూ బాగా చేసి మంచి ఉద్యోగానికి సెలక్ట్ అవుతారనుకుంటారు. కాని ఇక్కడ జరిగిందేమంటే మొదటి ర్యాంక్‌గా వున్న శివ లింగయ్య గారి కంటే 52 మార్కులు తక్కువగా అంటే 635 మార్కులొచ్చిన వెంకటరమణా రెడ్డి గారికి ఇంటర్వ్యూలో 85/90 వచ్చి శివలింగయ్య గారికి 32/90 రావడం జరిగింది. ఆ విధంగా మొదటిస్థానంలో వున్న శివలింగయ్య గారి కంటే వెంకటరమణా రెడ్డి గారికి మంచి ఉద్యోగం వచ్చింది. అట్లాగే రెండవ స్థానంలో నిలిచిన చంద్ర

శేఖర్ గౌడ్ గారికి రాత పరీక్షలో 678 మార్కులొచ్చినా ఇంటర్వ్యూలో మాత్రం 28/90 మార్కులు మాత్రమే రావడం జరిగింది. అదేవిధంగా ఉమన్ టాపర్ గా వచ్చిన హరిత అనే అమ్మాయికి రాత పరీక్షలో 613 మార్కులొస్తే ఇంటర్వ్యూలో 21/90 మార్కులు మాత్రమే వచ్చాయి. అదే సీమాంధ్రకు చెందిన సునీత అనే అమ్మాయికి రాత పరీక్షలో మొదటి ర్యాంకు అమ్మాయికంటే దాదాపు 46, 47 మార్కులు తక్కువ వచ్చినప్పటికీ ఇంటర్వ్యూలో మాత్రం 70/90 మార్కులొచ్చాయి. ఈ విధంగా ఈ రోజున రాష్ట్రంలో ప్రాంతీయ వివక్ష, ప్రాంతీయ ఉద్వేగాలు ఏ స్థాయికి చేరుకున్నాయో తెలియజేయడానికే నేను ఈ ఉదాహరణ చెబుతున్నాను. అదేవిధంగా పదవ తరగతి పరీక్షా పత్రాల వాల్యుయేషన్ కూడా మా ప్రాంతానికి సంబంధించినవి మా ప్రాంతంలోని ఉపాధ్యాయులచేతనే వాల్యూ చేయించాలని మేం గతంలో మా పార్టీ పరంగా అనేక సార్లు డిమాండ్ చేసినా ప్రభుత్వం ఒప్పుకోలేదు. ఆ విషయమై ఏం జరిగిందంటే మా ప్రాంతానికి సంబంధించిన పరీక్షాపత్రాలు రాయలసీమ ప్రాంతానికి వెళ్ళినప్పుడు ఒక విద్యార్థికి మ్యాథ్స్ లో నూటికి సున్నా మార్కులొచ్చాయి. ఆ విద్యార్థి తాను పరీక్ష బాగా రాసినందున అంత తక్కువ మార్కులొచ్చినందుకు అనుమానపడి రీవాల్యూయేషన్ చేయించుకుంటే అతనికి నూటికి 72 మార్కులొచ్చాయి. ఇది వివక్ష కాదా అని నేను మంత్రి గారిని అడుగుతున్నాను. ఇందులో నా సొంత కవిత్యమేమీ లేదు. ఇది వాస్తవం. అందుకే నేను మంత్రి గారికి చెప్పేదేమంటే ఈ రోజు మీరు లేవనెత్తే ప్రతి ప్రశ్నకు సమాధానం చెప్పి సత్తా ప్రతి తెలంగాణా బిడ్డకు వున్నది. తెలంగాణా రాష్ట్ర ఆవశ్యకత గురించి మేం లక్ష కారణాలు చెప్పగలం. కాని తెలంగాణా, కోస్తాంధ్ర ప్రాంతాలు ఎందుకు కలిసి వుండాలో ఒక్క కారణం కూడా చెప్పి పరిస్థితి మీకు లేదు. లక్షల ఉద్యోగాలొస్తాయని కెసిఆర్ అంటున్నారు, ఎక్కడ నుంచి వస్తాయని మంత్రి గారు మొన్న అడిగారు. అందుకే నేను మంత్రి గారికి గుర్తు చేస్తున్నదేమంటే లక్షల ఉద్యోగాలు తెలంగాణా బిడ్డలు కోల్పోయిన మాట వాస్తవం కాదా? ఈ శాసనసభలో ప్రభుత్వాలు, మంత్రులు, ముఖ్యమంత్రులు ఇచ్చిన జీవోలు సజీవ సాక్ష్యాలు కావా? జీవో 36 ప్రకారం 22 వేల ఉద్యోగాలు, జీవో 610 ప్రకారం 58,968 ఉద్యోగాలు, ఈ విధంగా చెప్పుకుంటూపోతే ఈ 57 ఏళ్లలో తెలంగాణా బిడ్డలు ఎన్ని వేల ఉద్యోగాలు కోల్పోయారు అధ్యక్షా? ప్రెసిడెన్షియల్ ఆర్డర్ కు తూట్లు పొడిచారు. ముల్కీ నిబంధనలను తుంగలో తొక్కారు. ఇవన్నీ జరిగి ఇన్ని సంవత్సరాలుగా ఎన్నో ఉద్యోగాలు కోల్పోయి న్యాయం అడిగితే ఇప్పటికీ కూడా ఇంకా ఎద్దేవా చేయడం ఇది ఏరకం సంస్కారం అధ్యక్షా?

వన్ మేన్ కమీషన్ అయినటువంటి గిర్ గ్లాని కమిషన్ చాలా స్పష్టంగా చెప్పేదేమిటంటే 204 హెచ్ ఓ డీస్ వుండగా కేవలం 52 హెచ్ ఓ డీస్ నుండి మాత్రమే సమాచారం వచ్చిందని, మిగతా 152 వాటి విషయంలో సమాచారం రాలేదని, ప్రభుత్వం కూడా సహకరించలేదని స్పష్టంగా అన్నారు. అట్లాగే ఉద్యో నియామకాల్లో కాని, పదోన్నతుల్లో కాని 126 రకాల ఉల్లంఘనలు జరిగినట్లు నిర్ధారించారు. వాస్తవాలు ఈ విధంగా వుంటే దానిని అంగీకరించకపోవడం, ఆక్షేపించడం ఏం న్యాయం? నేను మంత్రి గారిని ఇతర పెద్దలను అడుగుతున్నదేమంటే తరతరాలు దగాపడ్డ పిల్లలకు ఈ ఉద్యోగాలు దొరికివుంటే వారి బతుకులు ఇప్పటికే ఎంతో బాగుపడి వుండేవి.

తెలంగాణా వాళ్లు కోల్పోయింది కొన్ని ఉద్యోగాలు మాత్రమే కాదు. కొన్ని తరాల జీవితాలను తెలంగాణా పిల్లలు, ప్రజలు కోల్పోయారన్నదే మా బాధ. ఇప్పటికైనా సవరించుకుందామన్నదే మా ఆలోచన. 610 జీవో గురించి మాట్లాడేటప్పుడు ఇంకొక జీవో గురించి కూడా ప్రస్తావించుకోవాలి. 610 జీవో ఇచ్చినప్పుడే దాదాపుగా అదే సమయంలో తెలుగుగంగ కాలువ ప్రాజెక్టు పనులలో పని చేస్తున్న స్థానికేతర ఉద్యోగులను తమ తమ ప్రాంతాలకు రీపాట్రీయేట్ చేయాలంటూ 574 జీవో కూడా ఇచ్చారు. మూడు నెలల కాలంలో 610 జీవో, 574 జీవో రెండు జీవోలూ అమలు చేయాలని చెప్పారు. ఆ రెండు జీవోలూ ఎన్టీ రామా రావు గారు ముఖ్యమంత్రిగా వున్నప్పుడు ఇచ్చినవే. అయితే 574 జీవో ప్రకారం తెలుగుగంగ ప్రాజెక్టు పనులలో పని చేస్తున్న రాయలసీమేతర ఉద్యోగులను జీవోలో నిర్దేశించిన ప్రకారం మూడు నెలల కాలంలోపల బదిలీ చేసి దానిని అమలు చేస్తే 610 జీవోను మాత్రం 30 సంవత్సరాలు గడచినా ఇంకా అమలు చేయలేకపోయారన్నదే మా బాధ. ఎందుకీ వివక్ష అని అడుగుతున్నాను.

బూర్గుల రామకృష్ణా రావు గురించి చాలా చెప్పారు. ఇప్పుడు కూడా చెప్పారు. అందుకే నేను మంత్రి గారికి గుర్తు చేస్తున్నదేమంటే ఆయన సంస్కారవంతుడు. సహృదయుడు. వ్యక్తిగతంగా ఆయనకు వేరే అభిప్రాయం వున్నా కేంద్రంలోని వాళ్ల పార్టీ అధిష్టానం ఆదేశం మేరకు తన వ్యక్తిగత అభిప్రాయాన్ని పక్కనపెట్టి మరీ విశాలాంధ్ర ఏర్పాటుకు సహకరించారు. కేంద్రం ఏ నిర్ణయం తీసుకున్నా దానిని తూచా తప్పకుండా పాటిస్తానని, శిరసావహిస్తానని మన ముఖ్యమంత్రి గారు అనేక మార్లు ఇదే సభలో చెప్పారు. బయటా చెప్పారు. కాని ఈ రోజున ఈ శాసన సభ సాక్షిగా ఇచ్చిన మాటను తుంగలో తొక్కుతున్నారు. బూర్గుల రామకృష్ణా రావు గారికి, కిరణ్ కుమార్ రెడ్డి గారికి వున్న తేడానే తెలంగాణాకు, సీమాంధ్రకు వున్న తేడా అని చెప్పడానికి మాత్రమే ఈ మాట చెబుతున్నాను. బూర్గుల రామకృష్ణా రావు గురించి గొప్పగా చెప్పిన వాళ్లు కనీసం ఆయన చనిపోయినప్పుడు అధికార లాంఛనాలతో అంత్యక్రియలు కూడా చేయలేదు ఈ ప్రభుత్వం. విశాలాంధ్ర కోసం బూర్గుల రామకృష్ణా రావు గారు చేసిన త్యాగాన్ని ఇవాళ పలుమార్లు శ్లాఘించిన పెద్దలు, ఆంధ్రా నాయకులు, ఆంధ్రా ముఖ్యమంత్రులు ఏ ఒక్కరైనా ఈ రాష్ట్రం కొనసాగడానికి త్యాగం చేశారా అని అడుగుతున్నాను. బూర్గుల రామకృష్ణారావు గారు తన పదవిని త్యాగం చేశారు. ఇవాళ ఏ మంత్రి లేదా ముఖ్యమంత్రి తెలంగాణా కోసం ఏం త్యాగం చేశారని అడుగుతున్నాను. ఈ 57 ఏళ్ల కాలంలో త్యాగాలు తెలంగాణా వాళ్లవయ్యాయి. పదవులు, భోగాలు మాత్రం సీమాంధ్రులవయ్యాయి. అందుకే తెలంగాణా ప్రజలు ఇప్పటికీ పోరాటాలు చేస్తున్నారు.

మీ ముఖ్యమంత్రులు ఏమి చేశారని పదే పదే అడుగుతున్నారు. ఈ రోజు ఎద్దేవా చేస్తున్నారు. మా ముఖ్యమంత్రులు ఎంత కాలం పని చేశారు అధ్యక్షా? వీవీ నరసింహా రావు గారు, చెన్నా రెడ్డి గారు, అంజయ్య గారు మొత్తంగా కలిపి ఆరు సంవత్సరాల నాలుగు నెలల కాలం మాత్రమే ఈ 57 సంవత్సరాల కాలంలో ముఖ్యమంత్రులుగా పని చేశారు. శ్రీ కృష్ణ కమిటీ వారు

కరీంనగర్ జిల్లా పర్యటనకు వచ్చినప్పుడు నేను ఆ కమిటీ వారి ముందు మాట్లాడడం జరిగిన సందర్భంలో కూడా మన ముఖ్యమంత్రి కిరణ్ కుమార్ రెడ్డి గారు చెప్పిన మాటనే వారు కూడా అడిగారు. మీ ప్రాంతం వ్యక్తే ప్రధాన మంత్రిగా పని చేసిన పరిస్థితులలో మీ తెలంగాణాకు ఎట్లా అన్యాయం జరిగిందని అడిగారు. పి.వి.నరసింహ్ రావు గారి గురించి ఒక తెలంగాణా బిడ్డగా మేం గర్వపడతాము. కాని ఈ దేశానికి ఒక మైనారిటీ ప్రభుత్వాన్ని ఐదేళ్లపాటు సమర్థవంతంగా నడపగలిగిన పి.వి.నరసింహ్ రావు గారు మన రాష్ట్రంలో మాత్రం ఒక సంవత్సరం కంటే ఎక్కువ కాలం పదవిలో నిలదొక్కుకోలేకపోయారంటే మా సీమాంధ్ర నాయకుల ఒత్తిడి, ఇన్ ఫ్లుయెన్స్ ఏ రకంగా వుంటుందో అర్థం చేసుకోండి, విముక్తి కలిగించండి అని శ్రీ కృష్ణ కమిటీ వారికి విజ్ఞప్తి చేయడం కూడా జరిగింది.

మంత్రి గారు పెత్తందార్ల గురించి, జమీందార్ల గురించి, ఇక్కడున్న భూస్వామ్య పోకడల గురించి మాట్లాడారు. చాలా సంతోషం అధ్యక్షా. అవన్నీ తెలిసిన తరువాత వాటికి వ్యతిరేకంగా పోరాటం చేసే తెలంగాణా విముక్తిని సాధించుకున్నారు. అయితే మంత్రి గారి గురించి నాకున్న బాధల్లా ఏమిటంటే మంత్రి గారు ఇక్కడున్న జమీందార్ల గురించి, పెత్తందార్ల గురించి, భూస్వాముల గురించి గంట సేపు మాట్లాడితే కనీసం అందులో పదో వంతునా సీమాంధ్రలోని దళిత, గిరిజన సోదరులు కాని, యువజన సోదరులు కాని ఏమి కొరుకుంటున్నారో ఈ శాసన సభకు తెలియజేస్తే బాగుండేది. వారు చెప్పలేదు కాబట్టి వారి తరపున నేను చెబుతున్నాను.

ఇది "కావడికుండలు" అనే ఒక పుస్తకం. సీమాంధ్ర కవి మిత్రులు తెలంగాణా ఉద్యమానికి మద్దతుగా తీసుకొచ్చిన ఒక సంపుటి. సీమాంధ్ర కవులిద్దరు రాసిన మాటలను మాత్రమే నేను కోట్ చేస్తాను అధ్యక్షా. ఇద్దరూ దళిత సోదరులే. అందులో ఒకరు నేతల ప్రతాప్ కుమార్ గారు రాసిన మాటలు:

"తెలంగాణ ఉదయిస్తే భరత మాత సౌష్ఠవం చెడిపోతుందనే వాళ్లు తల్లి ప్రసవిస్తే బిడ్డ విడిపోయిందంటారేమో తెలియడం లేదు."

"కొత్త రాష్ట్రాన్ని కలగనడం వేర్పాటువాదమైతే ఏ ఐక్యతా సూత్రం మీద ఈ రాష్ట్రాలన్నీ ఏర్పడ్డాయో బుర్రకు తట్టడం లేదు."

"మా తెలుగు తల్లికి మల్లెపూదండ అంటే తక్కిన వాళ్లకు చెప్పాల దండ కానట్లు తెలంగాణ తల్లి అంటే తెలుగు తల్లిని అవమానించడంకానే కాదని ఎందుకు అర్థం చేసుకోవడం లేదో అర్థం కావడం లేదు."

"పువ్వు పుష్పించడానికి కొమ్మను ప్రాధేయపడనట్లు బిడ్డ జన్మించడానికి అమ్మనైనా సరే అడగనట్లు"

"తెలంగాణా ఉదయించడానికి ఏ ఆంధ్రుడి అవసరం లేదు"
అని కుండబద్దలు కొట్టినట్లు చెప్పారు నేతల ప్రతాప్ కుమార్ అనే ఒక సీమాంధ్ర కవి.

మ.12.40 ASV / KKR.

అదే విధంగా మరొక కవి సోదరుడు తూలుగు రమణారావు గారు. ఆయన సుస్పష్టంగా రాశారు. నాటి ఉమ్మడి మద్రాసు రాష్ట్రం నుండి ఆంధ్రప్రదేశ్‌గా వేరుకుంపటి పెట్టడానికి కారణం అయినప్పుడు నేడు తెలంగాణవాదులు ప్రత్యేక తెలంగాణ రాష్ట్రాన్ని అడుగుటలో న్యాయం లేదా! "నా ఆకలి నీకు తెలుసా, నీ ఆకలి నాకు తెలుసా " ఎవరి ఆకలి బాధ వారికే ఎరుక. నేడు తెలంగాణాకు జరుగుతున్న అన్యాయం రేపు మనకు జరుగదనే నమ్మకం ఏమిటి? తప్పదు జాగు చేయక స్వేచ్ఛా తెలంగాణాకే జై కొడదాం, వాళ్లను కూడా బ్రతుకనిద్దాం అంటూ సీమాంధ్ర దళిత కవి మిత్రులుగా ఈ రోజు వారు చెబుతున్న మాటలు ఇవి. మంత్రిగారు ఈ విషయాన్ని కూడా తెలుసుకుంటే మంచిదని నేను కోరుతున్నాను.

(మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ అధ్యక్ష స్థానంలో ఉన్నారు.)

అధ్యక్షా, వీరు ఏం చెప్పినా, ఎన్ని చెప్పినా కూడా ఒక రెడీమెడ్ రాజధానిగా ఉన్న హైదరాబాదు రాజధాని కోసమే మాత్రమే ఈ ప్రాంతానికి ఆనాటి సోదరులు వచ్చారనేది వాస్తవమే. రెడీమెడ్ రాజధాని అంటే ఏమిటని మీరు అడగవచ్చు నిన్న అక్కరుద్దీన్ ఓవైసీ గారు ఆంధ్రప్రదేశ్ ఏర్పాటుకు పూర్వం హైదరాబాదులో ఏమేమి ఉన్నాయో సభాముఖంగా చదివి వినిపించారు. రెడీమెడ్ రాజధాని అంటే ఏమిటో ఒక ఉదాహరణతో మీకు వివరించి చెబుతాను. అధ్యక్షా మన ముఖ్యమంత్రి కిరణ్ కుమార్ రెడ్డి గారు హైదరాబాదులో పుట్టాను, హైదరాబాదులోనే చదువుకున్నాను అంటారు. వీరి విషయాన్నే ఉదాహరణగా తీసుకుంటే ఆయన చదువుకున్న హైదరాబాదు పబ్లిక్ స్కూల్ కానీ, నిజాం కళాశాల కానీ, పనిచేసే సచివాలయం కానీ, ఆయన కూర్చున్న అసెంబ్లీ కానీ అన్నీ కూడా ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర ఏర్పాటుకు పూర్వమే నిర్మించబడ్డాయి తప్ప తరువాత నిర్మించబడినవి కావు.

(ఈ దశలో టి.ఆర్.ఎస్ పార్టీ సభ్యులు బల్లలు చరిచారు)

అదే విధంగా ఆర్థికల్ 371(డి) గురించి మంత్రి గారు మాట్లాడారు, వారికి నేను చెబుతున్నాను. ఈ విషయంలో హైకోర్టు చాలా సుస్పష్టంగా చెప్పింది. కేంద్ర ప్రభుత్వంలో కూడా న్యాయకోవిదులు, పెద్దలు ఉన్నారు. వారు అన్నీ విచారించిన తరువాతనే ఈ నిర్ణయం తీసుకున్నారు. మన కళ్ల ముందు కూడా చాలా ప్రిసిడెంట్స్ ఉన్నాయి, ఈ దేశంలోనే ఉన్నాయి. అస్సాం నుండి

మేఘాలయా రాష్ట్రాలు ఏర్పాటు అయ్యే సందర్భంలో ఆర్టికల్ 371(డి)ని ఆరోజు తొలగించలేదు. అందుకుగాను ఎటువంటి అమెండ్మెంట్స్ కూడా ఆనాడు అవసరం పడనేలేదు.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ స్పీకర్ : త్వరగా ముగించండి.

శ్రీ కె. తారక రామారావు : అధ్యక్షా I need time. I am half way through. అలాగే నవంబర్ 2013వ సంవత్సరంలో రాజ్యాంగ సవరణ లేకుండా హైదరాబాదు, కర్నాటక రాష్ట్రాలకు సంబంధించి కేవలం textual ammendment చేసి 371(జి) అనే కొత్త అధికరణను కూడా చేర్చడం జరిగింది అధ్యక్షా. ఈ రోజు పెద్దలు మాట్లాడుతూ, సాంప్రదాయాలు, పద్ధతులు పాటించడం లేదు అంటున్నారు, వారు conventions, Practices, అంటూ గంభీరమైన ఉపన్యాసాలు ఇస్తున్నారు. ఈ సందర్భంగా వారికి నేను ఒక విషయం గుర్తు చేస్తున్నాను, ఈ దేశంలో కొత్త రాష్ట్రాల ఏర్పాటుకు సంబంధించి నిర్దిష్టమైన సాంప్రదాయాలు, పద్ధతులు అంటూ లేవు అధ్యక్షా. ఒకవైపు మన కళ్ల ముందే గోవా వంటి చిన్న రాష్ట్రం ఉండగా, మరోవైపు యావత్తు ప్రపంచంలోనే sixth largest administrative unit అయిన ఉత్తరప్రదేశ్ కూడా ఇదే దేశంలో ఒక రాష్ట్రంగా ఉన్నది. రాష్ట్రాల ఏర్పాటుకు సంబంధించి శాస్త్రీయమైన పద్ధతులంటూ ఈ దేశంలో లేవు అధ్యక్షా. అలాగే పద్ధతులు సాంప్రదాయాలు అంటున్నారు ఈ దేశంలో రక రకాల సాంప్రదాయాలు ఉన్నాయి. ముఖ్యమంత్రులు సహకరించక పోతే వారిని ప్రక్కన పెట్టి అవసరమైతే రాష్ట్రపతి పాలన విధించి కూడా కొత్త రాష్ట్రాలు ఏర్పాటు చేసిన సాంప్రదాయాలు కూడా ఉన్నాయి. ఎవరైతే శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీ గారిని గురించి పదే పదే తలచుకుంటున్నారో, ఆ ఇందిరా గాంధీ గారే ఈ దేశంలో అత్యధిక రాష్ట్రాలను ఏర్పాటు చేశారు. వారు ప్రధాన మంత్రిగా పనిచేసిన కాలంలోనే ఐదు కొత్త రాష్ట్రాలు ఏర్పాటు చేసిన విషయాన్ని గౌరవ మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను.

స్వయం పాలన అంటే ఏమిటని పెద్దలు మంత్రిగారూ, పెద్దలు చంద్రబాబు నాయుడు గారు కూడా అడిగినట్లున్నారు. వారు, మనం స్వయం పాలనలో లేమా, మనం ఎన్నికలు జరుపుకోవడం లేదా తెలంగాణా నుంచి మంత్రులు లేరా, శాసనసభ్యులు లేరా, శాసన మండలి సభ్యులు లేరా అంటూ మాట్లాడుతున్నారు. స్వయం పాలన అంటే ఈ దేశంలో ఏ రాష్ట్రంలో అయినా సరే రెండవ తరగతి పౌరులుగా తమ స్వాతంత్ర్య దినోత్సవాన్ని జరుపుకోలేని జాతి ఈ దేశంలో ఉందంటే అది కేవలం తెలంగాణా జాతి మాత్రమే అధ్యక్షా.

(ఈ దశలో టి.ఆర్.ఎస్ పార్టీ సభ్యులు బల్లలు చరిచారు)

1948 సెప్టెంబర్ 17 నాడు సంపాదించుకున్న స్వాతంత్ర్యాన్ని కూడా జరుపుకోలేని పరిస్థితిలో తెలంగాణా ఉన్నది. పక్కనున్న హైదరాబాదు-కర్నాటకలో అక్కడ ప్రభుత్వం అధికారికంగా జరుపుతోంది, మహారాష్ట్ర-మరట్వాడా జిల్లాలు మహారాష్ట్రలో ఉంటే మహారాష్ట్ర ప్రభుత్వం మహారాష్ట్రలో సెప్టెంబర్ 17వ తేదీని అధికారికంగా జరుపుతోంది. కానీ ఇక్కడ ముఖ్యమంత్రులుగా పనిచేసిన పెద్దలకు చేతులు రాలేదు. ఈ రోజు ఆ పెద్దలే మమల్ని అడుగుతున్నారు. తెలంగాణాకు

అస్థిత్యం, ఉనికి, చరిత్ర లేనట్లు తెలంగాణ చరిత్ర కేవలం 1956 నుండే ప్రారంభమైనట్లు నీలం సంజీవరెడ్డి గారి నుండే చరిత్ర ప్రారంభమైనట్లు, ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం ఏర్పాటైన సందర్భం నుండే తెలంగాణా రాష్ట్ర ఏర్పాటు పునాది పడినట్లు మాట్లాడే వాళ్లు, తెలంగాణా చరిత్రను, అస్తిత్వాన్ని మరచి పోయేటట్లుగా చేసుకొనే వారు అర్థం చేసుకోవాల్సింది ఏమనగా, ఈ రోజు తెలంగాణా కోరుకుంటున్నది తన వనరులను, తనకున్న అధికారాలను, స్వేచ్ఛను సంపూర్ణంగా అనుభవించి స్వయం పాలనలో ఆత్మగౌరవంతో బతకాలని కోరుకోవడమేనని, అలా కోరుకోవడం తప్పా అని నేను వారిని అడుగుతున్నాను. అలాగే పదే పదే చెప్పారు జీవోఎం లో ఒక్క తెలుగు వాడు లేరూ, ఒక తమిళనాడుకు సంబంధించిన వ్యక్తి, ఒక కర్నాటకు సంబంధించిన వ్యక్తి, ఏ రకంగా మమ్మల్ని ఆదేశిస్తారని మాట్లాడారు. ఈ రోజు మిమ్మల్ని నేను అడుగుతున్నాను మీకొక తమిళుడు, మహారాష్ట్రయుడు, కన్నడకు సంబంధించిన విషయంలో మీకు అభ్యంతరం ఉండగా తెలంగాణా కూడా అదే ప్రశ్న మిమ్మల్ని అడుగుతోంది. తెలంగాణా ప్రజల తలరాత రాయడానికి సీమాంధ్రులుగా మీకెక్కడిది అధికారం మీకు ఎవరు అధికారం ఇచ్చారు అని మిమ్మల్ని అడుగుతున్నాను. ప్రపంచంలో ఎక్కడైనా, ఏదైనా ప్రాంతం ఏర్పడాలంటే ఆ ప్రాంత ప్రజల అభిప్రాయాలకు ప్రామాణికంగా నిర్ణయాలు జరగాలి తప్ప ప్రక్క ప్రాంతం వారు ఏమనుకుంటున్నారనే దానితో నిమిత్తం లేకుండా ఉండాలి తప్ప మరో విధంగా ఉండకూడదు.

మన పూర్వీకులు ఏవైనా తప్పులు చేసి ఉంటే అని సవరించుకుందాం, అందరం కలిసి ముందుకు పోదామని మంత్రి వసంత కుమార్ గారు మాట్లాడారు. పూర్వీకులు తప్పులు చేశారని కుడా అన్యోపదేశంగా అంగీకరించారు. మంత్రిగారి విశాల హృదయానికి చాలా సంతోషమే కానీ గతంలో తప్పులు జరిగినప్పుడు శాసన సభలో మీరు లేరు. కానీ మా పార్టీ సభ్యులు ఇదే శాసన సభ లో మాట్లాడిన సందర్భంలో తెలంగాణా ఉద్యమం ద్వారా ప్రభుత్వం మెడలు వంచి పనులు సాధించుకున్నది అని మాట్లాడిన సందర్భంలో ఇదే శాసన సభలో మంత్రి వట్టి వసంత కుమార్ గారి సమక్షంలో ముఖ్యమంత్రి కిరణ్ కుమార్ రెడ్డి గారు ఏమన్నారు అధ్యక్షా, "ఒక్క పైసా ఇవ్వను రాసి పెట్టుకో ఏం చేసుకుంటావో చేసుకో" అని మాట్లాడారు. గతంలో జరిగిన తప్పులు పొరపాట్లకు నేను బాధ్యుణ్ణి కాదు అని మాట్లాడిన మంత్రి గారు, మీ సమక్షంలో కిరణ్ కుమార్ రెడ్డిగారు ఆమాటలు మాట్లాడుతుంటే ఎందుకు అడ్డుకోలేదు, ఒక మంచి మాట ఎందుకు చెప్పలేదు. ఆ రోజు మీరు అది పద్ధతి కాదు రాగద్వేషాలకు అతీతంగా మనం పనిచేయాలి అని మీరు అని ఉంటే, ఈ రోజు మీకు అడగడానికి అధికారం, అవకాశం ఉండేది కదా! ఈ రకంగా ఈ రోజు శుష్క ప్రియాలు, శూన్యహస్తాలు అన్నట్లు మాటలు మాత్రమే చెబుతుంటే అందుకు తెలంగాణ సిద్ధంగా లేదు.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ : మీరు గంటకు పైగా సమయం తీసుకున్నారు, మీ పార్టీ సభ్యులు ముందే మాట్లాడారు, మీ ప్రసంగం ముగించండి.

శ్రీ కె. తారక రామారావు : అధ్యక్షా ఈ రాష్ట్రంలో ఒక విచిత్రమైన పరిస్థితి ఉంది మా సీమాంధ్ర సోదరులకు ఏమి కావాలో అర్థం కాని పరిస్థితి నెలకొని ఉంది. మాటల్లో సమైక్యవాదం చేతల్లో మచ్చుకైనా కనబడడం లేదు. తెలంగాణా బిల్లును భోగిమంటల్లో కాలుస్తూ ఇక్కడున్న మిత్ర సభ్యులను చాలా మందిని టీవీల్లో చూశాను. వారు తెలంగాణా బిల్లును భోగిమంటల్లో కాల్చి పైశాచిక ఆనందాన్ని పొందారు. ఒక వైపు తెలంగాణా బిల్లును మంటల్లో కాల్చేసే మరోవైపు బిల్లుపై చర్చకు ఇచ్చిన సమయం 42 రోజులు సరిపోలేదు అదనపు సమయం కావాలి అంటూ కుట్రపూరితంగా లేఖలు రాస్తారు. సమైక్యవాదం అంటారు తెలంగాణా ప్రజలు భాగస్వామ్యం కాని 13 జిల్లాలలో జరిగే ఉద్యమం ఏ రకంగా సమైక్యం అవుతుందని అంటే మాత్రం సమాధానం చెప్పలేరు. విభజన వాది పొట్టి శ్రీరాములుగారు మాకు ఆదర్శం వారికేమో పాలాభిషేకం చేస్తారు. కానీ సమైక్యాంధ్రను కాపాడింది అని చెప్పుకుంటున్న శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీ గారి విగ్రహాలను పగలగొట్టి బజారులో ఈడ్చుకొని పోతారు అధ్యక్షా. తెలుగు జాతి, తెలుగుభాష, తెలుగు సంస్కృతి అంటూ గంభీరమైన ఉపన్యాసాలు ఇస్తారు. కానీ హైదరాబాదులో మీటింగులు పెడితే సీన్ ఆంధ్రప్రదేశ్ అని ఆంగ్లంలో పేరు రాస్తారు, తెలుగు జాతి గురించి గొప్పలుగా చెప్పే వారు పేర్లు మాత్రం ఆంగ్లంలో పెట్టే పరిస్థితి ఉంది.

అదే విధంగా అదేదో మనం 70వ దశకంలో ఉన్నట్లు ఇప్పటికీ కూడా అడుగడుగునా శ్రీమతి ఇందిరా గాంధీ గారిని కోట్ చేస్తారు కానీ 2004, 2009వ సంవత్సరంలో శ్రీమతి సోనియా గాంధీ గారు తెలంగాణా ఇస్తాం ఇవ్వడానికి మాకు అభ్యంతరం లేదని చెప్పిన మాటలు మాత్రం మర్చిపోయారు. ట్యాంకు బండపై కొన్ని మట్టి బొమ్మలు పగిలిపోతే కొంతమంది పెద్ద నాయకులు వెళ్లి అపచారం జరిగినట్లు జరగకూడనిది జరిగిపోయినట్లు వలవల ఏడ్చారు.

(ఈ దశలో తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యులచే-అంతరాయం)

కానీ సాటి తెలుగు సోదరులు చనిపోతే కనీసం కనికరం చూపరు, కన్నీటి చుక్క కూడా రాల్చరు. ఇదేమి సమైక్యత అధ్యక్షా? తొమ్మిది లక్షల మంది ఉద్యోగులకు రెండు సంఘాలు ఉన్నాయి అవి ఏపి ఎన్జీవో సంఘం గాను టిఎన్జీవోల సంఘంగాను ఉండొచ్చుట. తొమ్మిది కోట్ల మంది తెలుగు వారికి రెండు రాష్ట్రాలుంటే తప్పు ఏమిటి అంటే మాత్రం సమాధానం చెప్పలేరు. అదే విధంగా మా ముఖ్య మంత్రి గారు వందల మందికి క్రికెటర్, వందల మంది ఉన్న క్రికెటర్లకు మాత్రం ఆంధ్రాక్రికెట్ అసోసియేషన్ హైదరాబాదు క్రికెట్ అసోసియేషన్ అని రెండు క్రికెటర్స్ అసోసియేషన్స్ ఉండొచ్చునట. కానీ తొమ్మిది కోట్ల మంది ఉన్న తెలుగు ప్రజలకు మాత్రం రెండు రాష్ట్రాలు ఉంటే తప్పేముంది అని అడిగితే మాత్రం సమాధానం చెప్పరు. సమన్వయం అంటారు సమైక్యరాష్ట్రం అంటారు అధ్యక్షా. పైలినీ తుఫాన్ వస్తే ముఖ్యమంత్రిగారు స్వయానా హెలికాప్టరులో వెళ్లి 72 గంటల్లో అక్కడకు అక్కడ వాలిపోయి బాధితులకు రూ.40 కోట్లు తక్షణ పరిహారం ఇస్తారు.

కానీ మా తెలంగాణ ప్రాంతంలో నీలం తుఫాను వచ్చినా, వడగండ వాన వచ్చి నాలుగు సంవత్సరాలవుతున్నా ఒక్క పైసా కూడా ఇవ్వరు. సమైక్యమని, సమన్వయమని పెద్ద పెద్ద మాటలు మాట్లాడుతారు.

(ఈ దశలో బ్రెజర్ బెంచెస్ వైపునుంచి శ్రీమతి వంగా గీతా మరి కొంతమంది మహిళా సభ్యులు లేచి జాతీయ నాయకులను అవమానపరిచే విధంగా మాట్లాడుతున్నారని అభ్యంతరం తెలిపారు.)

MR.DEPUTY SPEAKER : Please conclude

SRI K.TARAKA RAMA RAO: Please get the House in order.

MR.DEPUTY SPEAKER : Please conclude

(ఈ దశలో తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యులు శ్రీ డి.నరేంద్ర కుమార్ లేచి ఈ అసెంబ్లీలో నిన్న ఏర్పాటు చేసిన అంబేద్కర్ గారి ప్రతిమ కూడా మట్టి బొమ్మేనా అధ్యక్షా అని ప్రశ్నిస్తూ తీవ్ర అభ్యంతరం తెలిపారు.)

శ్రీ కె. తారక రామారావు : ముఖ్యమంత్రిగారు మాట్లాడుతూ, తెలంగాణా అభివృద్ధి బ్రహ్మాండగా జరిగిపోయిందని చెబుతున్నారు. కానీ అదే ముఖ్యమంత్రిగారేమో ఇంకోవైపు పవర్ కమిటీకి వెళ్లి ప్రజెంటేషన్ ఇస్తారు అధ్యక్షా. అభివృద్ధి బాగా జరిగిపోయిందని చెప్పిన ముఖ్యమంత్రిగారే మరి తెలంగాణాకు రూ.1.18 కోట్ల ప్యాకేజీ ఇస్తామని ప్రతిపాదిస్తున్నారు. మరి అభివృద్ధి బాగా జరిగిపోతే ప్యాకేజీలేందుకు? కేబినెట్‌లో మంతులుంటారు కానీ కలిసి కూర్చోరు, ముఖ్యమంత్రి గారు రచ్చబండ కార్యక్రమం క్రింద విశాఖపట్నంకు వెళితే.....

(ఈ దశలో బ్రెజర్ బెంచెస్ వైపునుంచి శ్రీమతి వంగా మరలా లేచి జాతి నాయకులను అవమానపరిచే విధంగా మాట్లాడినందుకు సభ్యులు శ్రీ కె. తారక రామారావు క్షమాపణ చెప్పాలి అని పోడియం వద్దకు చేరి డెప్యూటీ స్పీకరు గారిని కోరారు.)

MR.DEPUTY SPEAKER : Please go back to your seats

డా. ఎస్. శైలజానాథ్ : అధ్యక్షా, మీ ద్వారా గీత గారిని, సభ్యులను సంయమనం పాటించాలని కోరుతున్నాను.

(అంతరాయం)

MR.DEPUTY SPEAKER : Please go back to your seats.

డా. ఎస్. శైలజానాథ్ : సభ్యులు సంయమనం పాటించాలని మీ ద్వారా కోరుతున్నాను. అట్లాగే సభ్యులు కె. తారక రామారావు గారు మాట్లాడుతూ, సుమారు వెయ్యి ప్రశ్నలు వేశారు. ఏదైనా రికార్డులు గురించి చెప్పేటప్పుడు కొంచెం ఆత్మశుద్ధి ఉండాలి.

(ఈ దశలో కొంతమంది సభ్యులు వ్యంగ్యంగా శబ్దాలు చేశారు)

విశాలాంధ్రకు అనుకూలమని తీర్మానం ఎవరు ప్రవేశపెట్టారు అధ్యక్షా, బూర్గుల రామకృష్ణారావు గారు విశాలాంధ్రకు అనుకూలమని 28-11-1955లో విధాన సభలో తీర్మానం ప్రవేశపెట్టారు. ఈ తీర్మానం ఎలా ఉందంటే, ఇంతకు పూర్వం కాంగ్రెస్ విధాన సభ, కాంగ్రెస్ పక్ష అధిష్టానం ఆమోదించింది. "రాష్ట్రాలలో ఏ,బి,సి తరగతులను రద్దు చేయాలని, రాజ ప్రముఖ పదవిని తీసివేయాలని, హైదరాబాదు రాష్ట్రాన్ని విడగొట్టాలని ఫజల్ అలీ సంఘం చేసిన సూచనలను ఆమోదిస్తూ, ఈ రాష్ట్రంలోని తెలుగు ప్రాంతాలను పునర్వ్యవస్థీకరణ ప్రారంభంలోనే ఆంధ్ర రాష్ట్రానికి చేర్చాలని, మరాఠీ ప్రాంతాలను, ఏర్పాటు కాబోయే మహారాష్ట్ర రాష్ట్రంలోనూ, కన్నడ ప్రాంతాలను ప్రస్తుతం ఏర్పాటు కాబోయే మైసూరు సంస్థానంతో ఏర్పడబోయే నూతన కర్ణాటక రాష్ట్రంలో చేర్చాలని ఈ తీర్మానం కోరుతున్నదని ఆనాటి సంయుక్త హైదరాబాదు రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి గారు తెలిపారు".

(ఈ దశలో అభ్యంతరం తెలిపిన తెలంగాణా రాష్ట్ర సమితి సభ్యులతో మీ నాయకుడు వెయ్యి ప్రశ్నలు వేశారు, వాటికి నేను సమాధానం చెప్పాలి, అందుకు సభ్యులు సహకరించే విధంగా మీ సభ్యులకు చెప్పాలని సభ్యులు శ్రీ కె. తారక రామారావుని కోరారు.)

విశాలాంధ్రను నిర్మించడానికి చర్చలో 103 మంది సభ్యులు మాట్లాడారు, ఆ లెక్కలన్ని తెలుసు..

(ఈ దశలో కొంతమంది తెలంగాణా రాష్ట్ర సమితి సభ్యులు కానీ “ ఓటింగ్ జరగలేదని ” వ్యాఖ్యానించారు)

దానిదేముంది అధ్యక్షా, తీర్మానం ఆ నాటి సంయుక్త శాసన సభలో ప్రవేశపెట్టబడింది, అది సాక్షాత్తు ఆనాటి ముఖ్యమంత్రి ప్రవేశపెట్టారు, రాజ ప్రముఖ పదవిని తొలిగించాలన్నారు. అంతేకాదు మాట్లాడితే.. నెహ్రూగారి గురించి కోట్ చేస్తున్నారు. ఫజల్ అలీ సంఘం నివేదికపై రాజ్యసభలో జరిగిన చర్చకు 26-12-1956లో ప్రధాని నెహ్రూ సమాధానమిస్తూ, ఆర్థికాభివృద్ధి సాధనకు రాష్ట్రాలు ఎంత పెద్దవైతే అంత మంచిదని, చిన్న రాష్ట్రాలే మంచిదనే తన అభిప్రాయాన్ని మార్చుకున్నానని అన్నారు. అభిప్రాయాలు మారుతుంటాయి అధ్యక్షా, నెహ్రూ గారు...

MR.DEPUTY SPEAKER : You should only appeal to the Members to cooperate with the Chair to conduct the business.

డా. ఎస్. శైలజానాథ్ : వెయ్యి ప్రశ్నలు వేశారు అధ్యక్షా! నేను కొన్నింటికైనా సమాధానం చెప్పాలి, కావాలంటే మీరు రికార్డులను తెప్పించుకొని పరిశీలించండి. ఆంధ్రప్రదేశ్ అవతరణ రాజకీయంగానేకాక పురాతనమైన పెద్ద సంస్థానం, కానీ ఇక్కడ పరిసర రాష్ట్రాల్లో కలిసిపోవడం మూలనా మానసికంగా కూడా ఇది ఒక ప్రధానమైన సంఘటన. ఈ అభివృద్ధిని పరిమిత పరిచే ప్రాచీన చరిత్రపు గాడి నుండి తొలగించి కొత్త పుంతలు తొక్కించడానికి జరగవలసిన క్రమబద్ధమైన మార్పుల దృష్ట్యా కూడా ఆంధ్రప్రదేశ్ అవతరణ ఒక రాజకీయ మార్పు కాకుండా ఒక ప్రధానమైన మార్పు అని చెబుతున్నాను. తెలంగాణా, ఆంధ్ర ప్రాంత విలీనం ఒక వివాహం వంటిది, ఇందులో మంచి, చెడుగులు రెండూ ఉంటాయి, పరస్పరాభివృద్ధి మంచి అయితే, అనేక తరహాల తత్వాల మధ్య సంఘర్షణలు రావడం చెడుగు. కాబట్టి సాధ్యమైనంతవరకు సర్దుకుపోవాలి. గత వంద సంవత్సరాలలో హైదరాబాదు నగరమందు పెరిగిన దర్బారీ వద్దతి తొలగాలని.....

(ఈ దశలో సభ్యురాలు శ్రీమతి వంగా గీతా మరలా లేచి మాట్లాడేందుకు అవకాశం ఇవ్వాలని డెప్యూటీ స్పీకరు గారిని కోరారు.)

MR.DEPUTY SPEAKER : Yes. Please cooperate with the Chair.

(ఈ దశలో తెలంగాణా రాష్ట్ర సమితి శాసన సభా పక్షనేత శ్రీ ఈటెల రాజేందర్ లేచి వారు నాలుగు గంటలు మాట్లాడారు, వారి సమర్థత ఏమిటో తెలుసు, మరలా మీరు ఎందుకు అవకాశం ఇస్తున్నారు సార్ అని డెప్యూటీ స్పీకరు గారితో అన్నారు)

MR.DEPUTY SPEAKER : Yes. Don't get into the subject. You please make an appeal.

డా. ఎస్. శైలజానాథ్ : మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పాలని వారి సభ్యులు అడిగారు సార్. రాజేందర్ గారిని శ్రద్ధగా వినమని కోరుతున్నాను సార్. నేను మాట్లాడుతున్నానంటే భయం సార్ వాళ్ళకి.

(ఈ దశలో తెలంగాణా రాష్ట్ర సమితి శాసన సభా పక్షనేత శ్రీ ఈటెల రాజేందర్ గారితో సహా సిపిఐ శాసన సభాపక్షనే శ్రీ గుండా మల్లేష్ మరియు కొంతమంది సభ్యులు లేచి అభ్యంతరం తెలిపారు.)

MR.DEPUTY SPEAKER : Please conclude.

డా. ఎస్. శైలజానాథ్ : సార్, కాంగ్రెస్ పార్టీ 2004లో అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత 40కి పైగా డిగ్రీ కళాశాలలను తెలంగాణా ప్రాంతానికి ఇచ్చిందని మిత్రులు చెప్పారు.

(ఈ దశలో తెలంగాణా రాష్ట్ర సమితి శాసన సభా పక్షనేత శ్రీ ఈటెల రాజేందర్ వారి వాదనలో పసలేదు, అన్యాయంగా మాట్లాడుతున్నారని లేచి అభ్యంతరం తెలిపారు.)

డా. ఎస్. శైలజానాథ్ : అధ్యక్షా, ఈ రోజు ఒక దళితుడుగా సమాధానం చెప్పుకోవాలి, వెయ్యి ప్రశ్నలు వేశారు నన్ను, నేను సమాధానం చెప్పుకోవాలి, బహుశా వారి వాదనలో పస ఉండొచ్చు, అధ్యక్షా ఇంత గగ్గోలు పెడుతున్నారే, వాస్తవాలు ఎందుకు నిరాకరిస్తారు? వాస్తవాలు స్పష్టంగా చెప్పాలనుకుంటున్నాను, ఒకప్పుడు చంద్రబాబునాయుడు గారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు, చంద్ర శేఖర రావు గారు మా జిల్లా ఇంఛార్జ్ మంత్రిగా పనిచేసిన రోజుల్లో ప్రముఖమైన పాత్ర కలిగి ఉన్నప్పుడు ఈ తెలంగాణా ప్రాంతంలో వాడ వాడకు, వీధి వీధికి డిగ్రీ కాలేజీ, ఇంటర్మీడియట్ కాలేజీ, ఇంజనీరింగ్ కాలేజీ పెట్టించి ఉంటే వద్దనే వాళ్లు ఎవరు? అధికారం లేనప్పుడు ఒక మాటా...

MR.DEPUTY SPEAKER : Yes, please conclude.

డా. ఎస్. శైలజానాథ్ : అధ్యక్షా, ఇష్యూ సీరియస్ అధ్యక్షా, తెలంగాణాకు ఒక క్రికెట్ క్లబ్, ఆంధ్రకు ఒక క్రికెట్ క్లబ్ అని సభ్యులు కె. తారక రామారావు గారు మాట్లాడుతున్నారు, అంటే.. తెలంగాణా సమస్యను ఒక క్రికెట్ క్లబ్ లతో, ఆటలో పోలుస్తున్నారా? ఉద్యమ నాయకుడు కేటీఆర్ అధ్యక్షా. కాంగ్రెస్ పార్టీ గురించి మాట్లాడే హక్కు వారికి లేదు.

(ఈ దశలో కొంతమంది తెలంగాణా రాష్ట్ర సమితి సభ్యులు లేచి అభ్యంతరం తెలిపారు.)

నేను ఒకటే స్పష్టంగా చెప్పదలుచుకున్నాను, కేవలం కాంగ్రెస్ పార్టీ గురించి మాట్లాడే హక్కు వారికి లేదు. వాళ్ల నాయకుడు ఎంపిగా, మంత్రిగా ఉన్న రోజుల్లో తెలంగాణా ప్రాంతంలో వాడ వాడకు, వీధి వీధికి స్కూల్లు పెట్టింటే, ఉద్యోగం తెప్పించి ఇచ్చింటే....

మ.1.00 బి.వి.ఆర్./వై.ఎం.ఆర్.

ఆరు సూత్రాల పథకానికి వ్యతిరేకంగా మాట్లాడకపోయి ఉంటే అడ్డుకునే వాళ్లమా. అధ్యక్షా, ద్వంద్వ వైఖరి...

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్: కె.టి.ఆర్. గారూ..

(సభ్యులు శ్రీమతి వంగా గీత గారు తన సీట్లో నిల్చుని మైకు ఇవ్వమని కోరారు)

(తెలుగు దేశం పార్టీ సభ్యులు కూడా పోడియం దగ్గరకు వచ్చి మైకు ఇవ్వమని కోరారు)

MR. DEPUTY SPEAKER: మినిస్టర్ గారు చెప్పేశారు. మీరు కూర్చోండమ్మా. Please sit down. I will give you make.

శ్రీ కె.తారక రామారావు: అధ్యక్షా, మంత్రిగారు మొన్ననే సుదీర్ఘమైన ఉపన్యాసం ఇచ్చారు. మధ్య మధ్యలో ఏరకంగానూ అంతరాయం కలిగించకుండా మూడు గంటల పైచిలుకు మాటలు సంపూర్ణంగా విన్నాం. మధ్య మధ్యలో అంతరాయం కలిగించకుండా వారు కూడా మాకు సహకరిస్తే మా వాదన కూడా వినిపించుకోవడానికి అవకాశం ఉంటుంది. ఈ రకంగా మంద బలంతో గొంతు నొక్కే ప్రయత్నం చేయడం కరెక్ట్ కాదు. దయచేసి మీరు కూడా ఈ రకమైన ఇంట్రష్టన్స్... ముఖ్యంగా వారు లెజిస్లేటివ్ అఫైర్స్ మినిస్టరు...

(తెలుగు దేశం పార్టీ సభ్యుల నుంచి అంతరాయం)

(శ్రీ దానం నాగేందర్ గారు మైకు ఇవ్వమని కోరారు)

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్: ఒక్క నిమిషం.. మీరు కూర్చోండి. నాగేందర్ గారు మీరు కూడా కూర్చోండి. I will give you mike, please. Please sit down. మంత్రిగారు దయచేసి కూర్చోండి. సభ్యులు శ్రీ తారక రామారావు గారు మాట్లాడి కన్క్లూడ్ చేయబోతున్నారు. గీతా గారు దయచేసి కూర్చోండి. I will give you mike, please sit down. కూర్చోండమ్మా కూర్చోండి. I am requesting you, please sit down. మీరే లెజిస్లేటివ్ అఫైర్స్ మినిస్టర్ గారు సమాధానం చెప్పాలని పదే పదే ప్రశ్నలు అడుగుతూ, ఆయన సమాధానం చెప్పడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నప్పుడు నేను ఆయనకే సమయం ఇస్తున్నారనడం సరైనది కాదు. అలాగైతే, మీరు మాట్లాడే టప్పుడు ఆయన్ని సమాధానం చెప్పండి, చెప్పండి అని దయచేసి అడగ వద్దు. మీరు అడిగే ప్రశ్నలకు ఆయనకు మైకు ఇస్తే, మీరేమో ఆయనకే మైకు ఇచ్చాను అని అంటున్నారు. దయచేసి మీరు చెప్పాలనుకొంటుందేదో స్టేయిట్ గా, ఎంతవరకు చెప్పాలనుకొంటున్నారో చెప్పండి. Please go on K.T.R గారూ..

శ్రీ కె.తారక రామారావు: స్పీకర్ సార్, నేను లెజిస్లేటివ్ అఫైర్స్ మినిస్టర్ గారిని ప్రశ్నలు అడగలేదు. వారు లేవనెత్తిన ప్రశ్నలకు సమాధానాలు చెప్పే క్రమంలో, సమాచారాన్ని వారు సవరించుకోవాలని చెప్పానే తప్ప, వారిని ప్రశ్నలు అడగలేదు. వారిచే అంతరాయాన్ని నేను కోరుకోలేదు. నేను చెప్పింది ఒక్కటే. శ్రీ బూర్గుల రామకృష్ణ రావు గారి గురించి మాట్లాడినప్పుడు..

(తెలుగు దేశం పార్టీ సభ్యులు పోడియం దగ్గరకు వచ్చి తమ పార్టీ సభ్యులకు మైకు ఇవ్వమని కోరారు)

MR. DEPUTY SPEAKER: I have to run the House. Please cooperate with the Chair. I need your support to run the House. మీరు అడిగినదే ఈ డిబేట్. మీరందరూ సహకరిస్తేనే సభను సజావుగా నడుపగలం. Please go back to your seats. Yes Nagender garu, please make an appeal.

SRI D. NAGENDER: I am appealing sir. సార్, శ్రీ కె. తారక రామారావు గారు మట్టి బొమ్మలు అన్న విషయాన్ని..

(తెలుగు దేశం పార్టీ సభ్యులు మైకు ఇవ్వమని కోరారు)

MR. DEPUTY SPEAKER: I will give you mike, please sit down.

శ్రీ డి. నాగేందర్: సార్, తెలుగు దేశం నాయకులు శ్రీ నారా చంద్రబాబునాయుడు గారు తమ సభ్యుల్ని పోడియం దగ్గరకు వెళ్లండి, వెళ్లండి అని ప్రోత్సహిస్తున్నారు. నేను ప్రోత్సహించడానికి లేవలేదు.. సభ్యులు శ్రీ కె. తారక రామారావు గారు 'మట్టి బొమ్మలు' అని ఏవైతే వ్యాఖ్యలు చేశారో వాటిని నేను కూడా వ్యతిరేకిస్తూ, సభలో లేనటువంటి వ్యక్తుల గురించి అనుచితమైనటువంటి వ్యాఖ్యలు చేసినప్పుడు శ్రీ నారా చంద్రనాయుడు బాబు గారు, వాళ్ల పార్టీ సభ్యులు స్పందించి ఉంటే ఖచ్చితంగా నేను అభినందించి ఉండేవాడిని. శ్రీమతి సోనియా గాంధీ గారి గురించి సభ్యులు శ్రీ పయ్యపుల కేశవ్ గారు నిన్న మాట్లాడుతూ ఏమన్నారో ఒకసారి రికార్డ్ చూడండి. ఇంత వరకూ వాళ్లు apologize చెప్పలేదు. సభలో లేని వ్యక్తి గురించి మాట్లాడొద్దని స్పీకర్ గారు ఒక రూలింగ్ ఇచ్చారు. శ్రీమతి సోనియా గాంధీగారి పట్ల అనుచితమైన వ్యాఖ్యలు చేసిన వారి గురించి మాట్లాడకుండా, సభ్యులు శ్రీ కె. తారక రామారావు గారు మాట్లాడినప్పుడు, పోడియం దగ్గరకు వచ్చి ప్రొటెస్ట్ చేయడం మంచి పద్ధతి కాదు. సభలో మీ అభిప్రాయాలు చెప్పడానికి మీ సభ్యులకు అవకాశం ఇచ్చారు. మీ అవకాశాన్ని సద్వినియోగం చేసుకోకుండా కేవలం మా పార్టీ నాయకుల్ని, మా పార్టీ వారిని టార్గెట్ చేసే విధంగా మీరు మాట్లాడితే, ప్రజలు మీ మాటల్ని నమ్మే పరిస్థితిలో లేరనే విషయాన్ని గ్రహించాలని తమరి ద్వారా వారికి మనవి చేస్తున్నాను.

MR. DEPUTY SPEAKER: Yes. Narendra garu... You are also WHIP of your party, please make an appeal to all the Members to cooperate with the Chair.

శ్రీ ధూళిపాళ్ల నరేంద్ర కుమార్ (పొన్నూరు): స్పీకర్ సార్, మంత్రి శ్రీ డి. నాగేందర్ గారు మా నాయకుడి గురించి మాట్లాడిన మాటలు వాస్తవానికి విరుద్ధం. మా నాయకుడు రోజూ ఇక్కడికి వచ్చి కూర్చుంటున్నారు. ఎవరెవరు ఏమేమి మాట్లాడుతున్నారనేవి అన్నీ ఫోలో అవుతున్నారు. మరి వారి స్థాయి ఏంటి అనేది వారి వ్యాఖ్యలను బట్టి తెలుస్తోంది. తెలుగు జాతికి, తెలుగు భాషకి, తెలుగు సంస్కృతికి, నాగరికతకి, అభ్యుదయ వాదాలకి నిలిచిన మహానుభావులు ఎవరైతే ఉన్నారో, వాళ్ల విగ్రహాల్ని మన నాయకుడు శ్రీ నందమూరి తారక రామారావు గారు ఆరోజు ట్యాంక్ బండ్ మీద పెట్టారు. మన చరిత్రకు వారసులు వాళ్లు. అదే ట్యాంక్ బండ్ మీద కాకతీయ రుద్రమదేవి విగ్రహం ఉంది. అదే విధంగా అభ్యుదయ కవి మగ్నం మొహియుద్దీన్ విగ్రహం ఉంది. అంతే కాదు, 'పలికెడిది భాగవతమట- పలికించెడిది రామచంద్రుడట' అని చెప్పిన శ్రీ బమ్మెర పోతన విగ్రహం ఉంది. శ్రీశ్రీ (శ్రీరంగం శ్రీనివాసరావు) విగ్రహం కూడా ఉంది. శ్రీ అల్లూరి సీతారా

మరాజు గారి విగ్రహం ఉంది. మన సంస్కృతికి, భాషకి నిలయమైనటువంటి మహానుభావుల విగ్రహాల్ని సభ్యులు శ్రీ కె.తారక రామారావు గారు 'మట్టి బొమ్మలు' అన్నారంటే, అధ్యక్షా, నిన్నటి రోజున డా.బి.ఆర్. అంబేద్కర్ విగ్రహాన్ని మనం ఈ అసెంబ్లీ ఆవరణలో పెట్టుకున్నాం. విగ్రహాలు ఎందుకు పెట్టుకుంటాం? మన జాతికి వాళ్ల స్ఫూర్తి కావాలి. రాబోయే తరాలకు ఆదర్శం కావాల్సినటువంటి వాటిని, నిన్న పెట్టిన విగ్రహాన్ని కూడా... ఇవాళో, రేపో 'మట్టి బొమ్మ' అని అనే సంస్కృతి వాళ్ళకి ఉందంటే, వాళ్ల అహంకారానికి...

(తెలంగాణ రాష్ట్ర సమితి పార్టీ సభ్యులచే అంతరాయం)

MR. DEPUTY SPEAKER: Please sit down. వంగా గీతా గారు మాట్లాడండి.

మ.1.10 RSS-GRV

శ్రీమతి వంగా గీత (పితాపురం): స్పీకర్ సార్, ఇది జాతిని అవమానించడం సార్. ఈ జాతి కోసం కృషి చేసిన మహనీయులు, త్యాగధనుల విగ్రహాలను మన జాతికి, భావితరాలకు గుర్తు చేసే విధంగా ట్యాంక్ బండ్ పై నిర్మించుకోవడం జరిగింది. అటువంటి మహనీయుల విగ్రహాలని...

MR. DEPUTY SPEAKER: Please conclude.

శ్రీమతి వంగా గీత: ఒక్క నిమిషం అధ్యక్షా. మన జాతికి ప్రతీకలుగా, ఈ జాతిని, సమాజాన్ని రక్షించిన వ్యక్తులుగా, జాతి అంతటికీ కూడా మహనీయుల యొక్క ఉనికి తెలియాలనే ఉద్దేశంతో, ఒక కులానికో, ఒక మతానికో, ఒక ప్రాంతానికో చెందిన వారు అనే భావన లేకుండా, జాతి మొత్తానికి ఎంతో కృషి చేసిన త్యాగమూర్తులు, మహనీయుల విగ్రహాలను ఆ రోజు శ్రీ నందమూరి తారక రామారావు గారు ట్యాంక్ బండ్ పై పెట్టించిన విగ్రహాల్ని, ఈ తారక రామారావు (తెలంగాణ రాష్ట్ర సమితి సభ్యులు శ్రీ కె. తారక రామారావు గారినుద్దేశించి) గారు 'మట్టి' అనడం మేము సహించం. ఈ జాతికి క్షమాపణ చెప్పాలి సర్....

(శ్రీమతి వంగా గీత గారికి మైకు కట్ చేయబడింది)

(తెలంగాణ రాష్ట్ర సమితి సభ్యులచే అంతరాయం)

(తెలుగు దేశం పార్టీ సభ్యులు తమకు మైకు ఇవ్వవలసిందిగా కోరసాగారు.)

(తెలుగు దేశం పార్టీ సభ్యులు పోడియం వద్దకు వచ్చి తెలంగాణ రాష్ట్ర సమితి సభ్యులు శ్రీ కె.

తారక రామారావు గారు అపాలజీ చెప్పాలంటూ నినాదాలు చేశారు.)

(ఇదే సమయంలో తమకు మైకు ఇవ్వవలసిందిగా తెలంగాణ రాష్ట్ర సమితి సభ్యులు శ్రీ హరీష్

రావు, శ్రీ ఈటెల రాజేందర్ తమ స్థానంలో నిలబడి కోరసాగారు)

MR. DEPUTY SPEAKER: I cannot give the mike like this. Sorry. You are coming into the well. Do not give a feeling that if you come into the well, I will give you the mike. This is not proper and it is not good for the House also. No. Do not behave like this. I am sorry. I cannot give the mike. This is not proper. You are a

major political party in the House. How can you do like this? Please resume your seats. Please conclude Narendra Kumar Garu...)

శ్రీ ధూళిపాళ్ళ నరేంద్ర కుమార్: అధ్యక్షా, నిన్నటి రోజున శ్రీ ఈటెల రాజేందర్ గారు మాట్లాడుతూ 'దేశమంటే మట్టికాదోయ్ - దేశమంటే మనుషులోయ్, వట్టి మాటలు కట్టిపెట్టి గట్టి మేలు తలబెట్టవోయ్' అని శ్రీ గురజాడ అప్పారావు గారు చెప్పిన మాటలు గుర్తుచేశారు. ఇప్పుడు వాళ్ళే ట్యాంక్ బండ్ పైనున్న శ్రీ గురజాడ అప్పారావు గారి విగ్రహాన్ని కూల్చారు.

(ఈ సందర్భంలో కొందరు తెలుగు దేశం సభ్యులు "షేమ్, షేమ్" అంటూ ఉండగా, తెలంగాణ రాష్ట్ర సమితి సభ్యులు అంతరాయం కలిగించసాగారు)

అధ్యక్షా, ట్యాంక్ బండ్ పై విగ్రహాలు ఏర్పాటు కమిటీలో సభ్యులు డా.సి.నారాయణ రెడ్డి గారితో బాటు, ఎవరైతే ఆ విగ్రహాలను ఈనాడు మట్టిబొమ్మలు అంటున్నారో... వారి తండ్రి శ్రీ కె.చంద్రశేఖర రావుగారు కూడా ఈ కమిటీలో సభ్యులే. ఇంతకంటే సిగ్గు ఏముంటుంది? నిస్పృహగా మాట్లాడుతున్నారు అంటే... దొరతనంతో, అహంకారంతో వారికున్న నిజమైన నైజాన్ని ఇవాళ బయటపెడుతున్నారు. వాళ్ళకున్న అధికార కాంక్షను వాళ్ళు వాడే పదాలతో వ్యక్తపరుస్తున్నారు. అణగారిన వర్గాల, అట్టడుగు వర్గాల ప్రజలు 'బాంచెన్ దొరా నీ కాళ్ళు మొక్కుతా' అనే సంస్కృతి నుంచి స్వేచ్ఛ, స్వాతంత్ర్యాల వైపు వెళుతుంటే.... దొరతనానికి, ఆ పాలనకి, ఆ సంస్కృతికి వారు వారసులుగా నిలబడుతున్నారు. అదే వాళ్ళు కోరుకుంటున్నది. అదే విధంగా అధ్యక్షా, శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారి హయాంలో తెలుగు దేశం ప్రభుత్వం ఉన్నప్పుడు, శ్రీ కె.చంద్ర శేఖర రావు గారు మంత్రిగా ఉన్నారు. ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారిని ఎదుర్కోలేక, ఆయన తెలంగాణ నినాదాన్ని నెత్తికెత్తుకున్నారు. వారి నినాదం, లక్ష్యం, రాజకీయ లబ్ధి కోసమే తప్ప, ప్రజల కోసం కాదు అని ఆయన చెప్పారు. కుహనా ఉద్యమకారుల జాతకాలు, చరిత్రలు, ఆలోచనలు ప్రజలకు తెలియనవి కాదు. ఆరోజు ఆత్మ గౌరవం గురించి ఆయన ఇంకో మాట చెప్పారు...

(‘ఏంటి సార్ ఇది’ అంటూ తెలంగాణ రాష్ట్ర సమితి సభ్యులచే అంతరాయం)

MR. DEPUTY SPEAKER: Narendra garu, when your turn comes, you can make a statement on all these issues.

శ్రీ ధూళిపాళ్ళ నరేంద్ర: అధ్యక్షా, పరాయి పాలన....

(ఈ సమయంలో శ్రీ ధూళిపాళ్ళ నరేంద్ర గారికి ఇచ్చిన మైకు కట్ చేయబడింది)

MR. DEPUTY SPEAKER: Please sit down.

(తెలంగాణ రాష్ట్ర సమితి సభ్యులచే అంతరాయం)

MR.DEPUTY SPEAKER: Rama Rao Garu, would you like to make an appeal to the House? I want cooperation from the Chief Whip also. Chief Whip Garu, please make an appeal to run the House.

శ్రీ గండ్ర వెంకట రమణా రెడ్డి (ప్రభుత్వ ప్రధాన సచేతక్): అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు శ్రీ కె.తారక రామారావు గారు మాట్లాడుతున్నటువంటి సందర్భంలో 'వారు అక్కడ కూర్చున్నటువంటి విగ్రహాలను మట్టిబొమ్మలతో పోల్చడమనేది' సరిచేసుకోవాలి. అది మంచి పద్ధతి కాదు. ఈరోజు ఈ సభలో మనందరమూ కూడా గౌరవమైన ప్రజా ప్రతినిధులం. ఈ దేశం కొరకు, ఈ దేశంలోని అణగారిన వర్గాల అభ్యున్నతి కొరకు పని చేసినటువంటి మాజీ ప్రధానులైన శ్రీమతి ఇందిరా గాంధీ, శ్రీ రాజీవ్ గాంధీ, శ్రీ జవహర్ లాల్ నెహ్రూల విగ్రహాలను, తెలంగాణ రాష్ట్ర ఏర్పాటుకు ప్రకటించిన సందర్భంలో కూలగొట్టినటువంటి నీచమైన చర్యలు ఆ ప్రాంతం(సీమాంధ్ర ప్రాంతాన్ని ఉద్దేశించి)లో చేశారు. ఆరోజు మీరు ఆ చర్యల్ని ఖండించుంటే.... అయినా వారు (శ్రీ కె.టి.ఆర్.) చేసినటువంటి వ్యాఖ్యలను సరిచేసుకోమని చెబుతున్నాం. అంతేకాదు, బ్రతికి ఉన్నటువంటి వ్యక్తులకు సమాదులు కట్టే దుస్సాహసానికి వాళ్ళు నాంది పలికారు. ఈ రోజు సభలో ఎవరికి ఎక్కువ సభ్యులుంటే వాళ్ళు పోడియం దగ్గరకి రావడం, స్పీకర్ గారి కుర్చీనే బ్లాక్ మెయిల్ చేసే విధంగా సమయం తీసుకోవడం మంచి పద్ధతి కాదు. దయచేసి అందరూ కూడా సభను సజావుగా నడపడానికి సహకరించాలి తప్ప, ఈ రకంగా వ్యవహరించడం మంచి పద్ధతి కాదని తెలియజేస్తున్నాను.. అదే విధంగా మహనీయుల విగ్రహాలను కూర్చున్నందుకు ఈ సభలో నేను చింతిస్తున్నాను. అలా కూర్చున్న వారు ఈ జాతి మొత్తాన్ని క్షమాపణ కోరాల్సివుందని తెలియజేసుకుంటున్నాను.

MR.DEPUTY SPEAKER: K.T.R.garu

శ్రీ కె.తారక రామారావు: అధ్యక్షా, నేను సమైక్య వాదంలోని డొల్లతనాన్ని వివరిస్తూ 'తెలుగు జాతి అంటారు, తెలుగు భాష అంటారు, తెలుగు వారు అంటారు, కానీ, సాటి తెలుగు వారిపై కనికరం లేదు. సాటి తెలుగు వాడు తెలంగాణ కోసం చనిపోతే, కనీసం వచ్చి పరామర్శించరు గానీ, ట్యాంకుబండ్ పై విగ్రహాలు కూలిపోతే మాత్రం, అక్కడకు వెళ్ళి అపచారమేదో జరిగినట్లు రోదించారు' అని అన్నాను. దానికి ఇంత గగ్గోలు పెట్టడం ఎందుకు? Yes. వంద శాతం అంటాను, తెలంగాణ ఉద్యమంలో వెయ్యి మందికి పైగా మరణిస్తే, సంతాపం చెప్పే సంస్కారం లేని వారి గురించి ఖచ్చితంగా అలానే మాట్లాడతాం. నిన్న శ్రీ పయ్యావుల కేశవ్ గారు ఏం మాట్లాడారు? సమైక్యంధ్రలో రాయలసీమకు అన్యాయం చేసిన ముఖ్యమంత్రులను ఉరి తీయమని మాట్లాడలేదా? అది తప్పుగా కనపడలేదా? ఇంకా ఈ దేశంలో మేము ఎందుకు ఉండాలని మాట్లాడారు, అది anti-national కాదా? మీరు చెప్పినవన్నీ బాగానే ఉన్నాయి, మీరు చెప్పినవన్నీ మేము విన్నప్పుడు ఏమీ లేదు. దయచేసి, ఇతరులకు నీతులు చెప్పే ముందు ఆత్మ విమర్శ చేసుకోమని కోరుతున్నాను. అయినా నేను తప్పుగా ఏం మాట్లాడాను? ఈరోజు పరిస్థితి ఏమంటే, మా నాయకులు, సీమాంధ్ర నాయకులు....

(ఈ దశలో తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యులు పోడియం వద్దకు వచ్చి అంతరాయం కలిగించసాగారు)

MR.DEPUTY SPEAKER: The House is adjourned for 5 minutes.

(The House then adjourned at 1.19 p.m.)

మ.1.40 RSS-KSV

(స్వల్ప విరామానంతరం సభ తిరిగి మధ్యాహ్నం గం.01.49 నిమిషాలకు సమావేశమైనది.)

(గౌరవ ఉపసభాపతి అధ్యక్ష స్థానంలో ఉన్నారు.)

(సభ ప్రారంభమైన వెంటనే తెలుగుదేశం పార్టీకి చెందిన కొంతమంది సభ్యులు పోడియం వద్దకు చేరి కే.టీ.ఆర్. గారు క్షమాపణ చెప్పాలని గౌరవ ఉపసభాపతిని కోరసాగారు)

(ఈ దశలో శ్రీ ఈటెల రాజేందర్ గారు తన స్థానంలో నిల్చిని మాట్లాడేందుకు మైక్ ఇవ్వాలని కోరసాగారు)

MR.DEPUTY SPEAKER: Please go back, ask your Members to resume their seats.

(సభకు తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యులచే తీవ్ర అంతరాయం)

మ.1.50 ni/ku

Ask your Members to resume their seats.

(పోడియం వద్దనున్న టిడిపి సభ్యులు తమ తమ సీట్లకు వెళ్లి కూర్చున్నారు.)

శ్రీ ఇ. రాజేందర్ (హుజూరాబాద్): అధ్యక్షా, గొప్ప సాంప్రదాయాలు ఉన్న సభ. ఏ పార్టీ వారికైనా గంటల తరబడి నాన్ స్టాప్ గా మాట్లాడే అవకాశం ఇస్తున్నారు. సభ్యులు మాట్లాడుతున్న సందర్భంలో విని వ్రాసుకొని, మరలా ఆ సభ్యులు మాట్లాడేటప్పుడు ఆ విషయాల గురించి చెబితే బాగుంటుంది. వేరే సభ్యులు మాట్లాడే సమయంలో మేము మాట్లాడాలని చేయి లేపినా మాకు తమరు అవకాశం ఇవ్వడం లేదు. నరేంద్రకుమార్ గారు మాకు మానవత్వం లేనట్లుగా మాట్లాడారు. ఈ దేశ సౌభాగ్యం కోసం పని చేసిన మహనీయుల విగ్రహాలను కూల్చి వేసిన ఘటనలో టిఆర్ఎస్ పాత్ర ఉన్నట్లుగా చెబుతున్నారు. మా బాధ ఏమిటంటే అటువంటి మహనీయులకు వ్యతిరేకంగా ఉండే సంస్కారం ఉన్న వాళ్లం కాదు.

మా భావన ఏమిటంటే, పెట్రోల్ మంటల్లో మాడిపోతూ కూడా తెలంగాణా అంటున్నారని, ఈ సభ నుండి బలిదానాలు చేసుకోవద్దని అసీల్ చేయమని అడిగాము. సభకు బాధ్యత లేదా? 4 కోట్ల తెలంగాణా ప్రజలు తెలంగాణా కోసం బలిదానం చేసుకుంటున్న విద్యార్థులకు అసీల్ చేద్దాము, అమర వీరుల కుటుంబాలకు భరోసా ఇద్దామని, వారికి నివాళులు అర్పిద్దామని, ఇంకెవరూ చనిపోకూడదని, ఆత్మహత్యలు చేసుకోకూడదని ప్రజలకు మేము రాజకీయ పార్టీలుగా ఉన్నామని భరోసా ఇచ్చే ప్రయత్నం చేసిందా? ఈ రోజు విగ్రహాల గురించి మాట్లాడుతున్నారు సంతోషం . మాకు బాధ లేదు. కాని ఈ మానవత్వమే బ్రతికి ఉన్న విద్యార్థులు చనిపోతున్నప్పుడు లేదే? ఆ తెలంగాణా తల్లులు కంటతడి పెడుతున్నప్పుడు భరోసా ఇచ్చే ప్రయత్నం చేయలేదు కదా, మీకు

వాటి గురించి ప్రశ్నించే హక్కు ఉంటుందా? ప్రజాస్వామ్యంలో నిరసన తెలిపే సందర్భంలో ఉద్యమాలు చేస్తున్న సందర్భంలో ఎవరైనా కడుపు మండినప్పుడు ఆవేశంతో చేసే పనులను రౌటీన్‌గా జరిగే పనులుగా భావించాలి . ఆ రోజు సెక్రటేరియేట్ ప్రక్కన సాగర హారానికి పర్మిషన్ అడిగితే ముందు ఇవ్వలేదు, తరువాత పర్మిషన్ ఇచ్చి ఆ అమాయకుల మీద టియర్ గ్యాస్ వదిలారు.....

(ఈ దశలో మైక్ కట్ అయింది.)

MR.DEPUTY SPEAKER: You want to make an appeal to this House.

శ్రీ ఇ. రాజేందర్: మేమంతా ప్రజల ఓట్లతో ప్రజాస్వామ్యబద్ధంగా గెలిచిన శాసనసభ్యులము. మేము శాసనసభ్యులం ముందుండి కార్యక్రమం నడుపుకుంటామంటే పర్మిషన్ ఇవ్వలేదు. తరువాత 5 గంటల వరకు మాత్రమే పర్మిషన్ ఇచ్చి బుల్లెట్లు ప్రయోగించారు. సభ జరుగుతున్న సందర్భంలో అక్కడే ఉన్న మా మీద కూడా టియర్ గ్యాస్ ప్రయోగించారు. ఆ సమయంలో రవీందర్ అనే అతను చనిపోయాడు. అందుకే వేలమందిని పోగొట్టుకున్న ఆక్రోశం, ఆవేదన మాకుండదా? సమైక్యంధ్ర కార్యక్రమంలో మీరు కూడా అక్కడక్కడ కార్యక్రమాలు చేస్తున్నారు. అంటే ఇంటెన్షన్ తోనే చేస్తున్నారా? ఉద్యమాలు చేస్తున్నప్పుడు సహజంగా జరుగుతాయి. కాని అవమానపరిచే ఉద్దేశ్యంతో మట్టి బొమ్మలు అనే పద్ధతి మాకు లేదు. కాని మేము ఖచ్చితంగా శ్రీశ్రీని గౌరవిస్తాము. కొంతమంది సభ్యులు మాట్లాడుతూ చాకలి ఐలమ్మ, బందగి, చెట్టు కొమరయ్య, కొమరం భీమ్ గురించి మాట్లాడారు. ఆ ట్యాంక్ బండ్ మీద మా గడ్డ మీద పుట్టిన అమర వీరుల విగ్రహాలను ఎందుకు ప్రతిష్ఠించలేదు? ఆ రోజు కెసిఆర్ గారు సభలో ఉంటే ఉండవచ్చు. మా మంత్రులకు స్వేచ్ఛ లేదు. మా నాయకులకు స్వేచ్ఛ లేదు. నియంత్రణ చేసేది మీ ముఖ్యమంత్రిలే కదా. మీ హయాంలోనే కదా.

శ్రీ ధూళిపాళ్ల నరేంద్ర కుమార్ : అధ్యక్షా, మేము ఒకటే చెబుతున్నాము. అక్కడ ట్యాంక్ బండ్ మీద ఉన్న విగ్రహాలు రాణి రుద్రమదేవి, ఆసఫ్ జాహి వంశానికి చెందిన ఆరవ రాజు, మగ్గుం మొహియిద్దీన్, సురవరం ప్రతాపరెడ్డి, భక్త రామదాసు, తానీషా, బమ్మెర పోతన మొదలైన వారు ఎక్కడి వారు? వారు కోరినట్టే కొమరం భీమ్ మిగతావి వేరే విషయాలు. ఈ విగ్రహాలు పెట్టిన కమిటీకి నా తెలంగాణా కోటి రతనాల వీణ అని చెప్పిన సినారేగారు చైర్మన్ గా ఉన్నారు. దానిలో సభ్యునిగా కెసిఆర్ గారు ఉన్నారు. వాళ్లు ఎంత దురహంకారంతో మాట్లాడుతున్నారు, ఎంత మిడిసిపడుతున్నారంటే..... ఇటువంటి మహానుభావులు 30 మంది ఆ ప్రాంతం, ఈ ప్రాంతం అని చూడకుండా మనందరికీ తెలుగు భాషకు సంస్కృతికి జాతికి వారసులు వాళ్లందరూ. అటువంటి వారిని మట్టి బొమ్మలని అనడం సరైనది కాదని క్షమాపణ చెప్పమంటే క్షమాపణ చెప్పడానికి కూడా ముందుకు రావడం లేదు. అది మీ సంస్కారమా అని అడుగుతున్నాను.

మ.2.00 Crk/ku

శ్రీ గండ్ర వెంకట రమణారెడ్డి : దయాకర్ అన్నా ఏమయ్యిందే?

శ్రీ డి. నరేంద్రకుమార్ : అధ్యక్షా, రాజేందర్ గారు చాలా మాట్లాడారు. వారు కేంద్రంలో, రాష్ట్రంలో అధికారంలో పాలు పంచుకోలేదా? వారు అధికారంలో కొనసాగిన రోజు కొమరం భీం, బందగీ, చాకలి ఐలమ్మ విగ్రహాలు పెట్టాలని డిమాండ్ చేశారా? ఎవరిని మభ్య పెడతారని అడుగుతున్నాను. అమరవీరులు, విద్యార్థులు ఆత్మహత్యలు చేసుకోవద్దని ఈ సభ ద్వారా విజ్ఞప్తి చేశాము. ఆవేశంతో కొంత మంది ఆత్మహత్యలు చేసుకున్నారు. అది మంచిది కాదని చెప్పాము. చనిపోయిన విద్యార్థుల కన్నతల్లుల ఆక్రోశం మిగిలింది. ఇక్కడున్న రాజకీయ నాయకులు, వాళ్ల పిల్లలకు మంచి చదువులు చెప్పించాలి, అమెరికా పంపించాలి

(మైక్ కట్ చేయబడింది)

శ్రీ గండ్ర వెంకటరమణారెడ్డి : అధ్యక్షా సభా సజావుగా నడవాలని అందరూ కోరుకుంటున్నారు. నేను ఇంతకు ముందు కూడా అపీల్ చేశాను. భావితరాలు గుర్తుంచుకోవాలని ట్యాంక్ బండ్ మీద విగ్రహాలు పెట్టారు. దురదృష్టవశాత్తూ సంఘటనలో ఆ విగ్రహాలు కూలిపోతే మేమందరం బాధ పడ్డాము. అలాంటి మహనీయుల విగ్రహాలను కూల్చడం సభ్య సమాజంలో సరైన పద్ధతి కాదని ఆరోజు భావించడం జరిగింది. తెలంగాణాలో వెయ్యి మంది విద్యార్థులు ఆత్మహత్య చేసుకున్నప్పుడు, ఈ శాసనసభలో సంతాప తీర్మానాన్ని ప్రకటించాలనే భావంతో కె.టి.ఆర్ గారు మాట్లాడారు. మరొకసారి మాట్లాడేటప్పుడు రెచ్చిపోతే విధంగా మాట్లాడకూడదని, వారి మాటలను వెనక్కి తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. దురదృష్టవశాత్తూ సంతాపం ఈ రాష్ట్రంలో జరిగాయి. డా.బి.ఆర్ అంబేద్కర్, జవహర్ లాల్ నెహ్రూ, ఇందిరా గాంధీ, రాజీవ్ గాంధీ, వై.ఎస్. రాజశేఖర రెడ్డి, ఎన్.టి.రామారావు గారి విగ్రహాలను కూల్చివేయడం సభ్యసమాజంలో సరైన పద్ధతి కాదు. వారు చదివిన లిస్ట్ లో తెలంగాణా వాళ్లున్నారు, ఆంధ్రా ప్రాంతం వారున్నారు. దేశం కోసం ప్రాణాలర్పించిన వారున్నారు. ఎవరు కూలగొట్టినా ఇది మంచి పద్ధతి కాదు. కె.టి.ఆర్ గారు మాట్లాడేటప్పుడు సరిగ్గా మాట్లాడాలని, సభను సజావుగా జరగడానికి వారు కూడా సహకరించాలని మీ ద్వారా కోరుతున్నాను. తెలుగుదేశం పార్టీకి చెందిన శాసనసభ్యులు దానిని పెద్ద ఇష్యూ చేయకుండా సభను నడవడానికి కృషి చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. తారక రామారావు : అధ్యక్షా, గౌరవ సోదరులందరికీ నేను ఒకటే చెప్పదలచుకున్నాను. సంస్కారం గురించి మాట్లాడారు. ఇంకా చాలా మంది చాలా మాట్లాడారు. బ్రతుకున్న వారికి సమాదులు కట్టే వారి దగ్గర నుండి మేము సంస్కారం నేర్చుకోవలసిన అవసరం లేదు. మా సోదరులు రమణారెడ్డి గారు కూడా నేను ఏదో తప్పుగా మాట్లాడానని అన్నారు. ఈరోజు మాకు చెప్పేముందు, వారి ముందు సీటులో ఉన్న ముఖ్యమంత్రి గారు తెలంగాణాకు ఒక్క పైసా కూడా ఇవ్వము అని చెప్పినప్పుడు వారు లేచి మాట్లాడుంటే బాగుండేది. అప్పుడు మాట్లాడుకుండా ఈరోజు మాకు ఉపదేశించడం కరెక్ట్ కాదు. ట్యాంక్ బండ్ పై జరిగిన సంఘటన గురించి ఒకే ఒక మాట చెబుతున్నాను. అప్పుడున్న పరిస్థితుల్లో ప్రభుత్వం తెలంగాణా ఉద్యమాన్ని

అణచి వేసే క్రమంలో కర్కశంగా వ్యవహరించింది. అప్పుడు కొంత మంది మా సోదరులు నిగ్రహం కోల్పోయిన మాట వాస్తవం. When a peaceful revolution is made impossible, a violent reaction is inevitable. అని పెద్దలు కెనడీ గారు చెప్పారు. నేను చెప్పడం కాదు. అంటే ఒక శాంతియుత ఉద్యమాన్ని అణచివేసే ప్రయత్నం చేస్తే తప్పకుండా దానికి ప్రతిచర్య ఉంటుంది, ప్రతిక్రియ ఉంటుందని వారు చెప్పారు. ఈ రకంగా గగ్గోలు పెట్టి, మంద బలంతో గొంతు నొక్కుదామనుకుంటే సాధించేది ఏమీ ఉండదని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. రాష్ట్రం సమైక్యంగా ఉండాలనుకుంటున్న సోదరులు వారి వాదనలలో వైవిధ్యం చూపిస్తున్న క్రమంలో నేను మాట్లాడాను. శాసన సభకు కేంద్ర ప్రభుత్వం ఆనాడు బిల్లు పంపిస్తే

(ఈ సందర్భంగా తెలుగుదేశం పార్టీకి చెందిన శాసనసభ్యులు పోడియం వద్దకు వచ్చి “క్షమాపణ చెప్పాలి” అని నినాదాలు చేశారు)

అధ్యక్షా, నాకు మా మిత్రులను చూస్తుంటే జాలి కలుగుతుంది. విగ్రహాలు కూల్చివేత గురించి బాధపడుతున్నారు. బ్రతికుండగానే ఎన్టీఆర్ పై చెప్పులు వేయించిన దుర్మార్గులు వీళ్లు. వీళ్లు మాకు చెబుతారా? వీళ్లు మాకు నీతులు చెబుతుంటే దయ్యాలు వేదాలు వల్లించినట్లుంది. మాకు సంస్కారం గురించి ఉపదేశాలివ్వడం మానేసి ఎన్.టి. రామారావు గారిపై చెప్పులు వేయించినందుకు వారికి క్షమాపణ చెప్పాల్సిందిగా వారి నాయకుడికి సూచించమని కోరుతున్నాను. శాసన సభకు బిల్లును పంపే ముందు గ్రూప్ ఆఫ్ మినిస్టర్స్ ను ఏర్పాటు చేశారు. వారు సలహాలు, సూచనలు ఈమెయిల్ ద్వారా పంపాలని చెప్పారు. ఈమెయిల్ ద్వారా పంపాలా? ఏమనుకుంటున్నారు మీరు, మమ్మల్ని అగౌరవపరుస్తున్నారని సీమాంధ్రా మిత్రులు ఎద్దేవ చేశారు.

(INTERRUPTIONS)

మ.2.10 bv/krr

(తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యుల నుంచి అంతరాయం)

డా.ఎస్.శైలజానాథ్: అధ్యక్షా, మీ ద్వారా తెలుగుదేశం పార్టీ మిత్రులను కోరుతున్నాను. ప్రస్తుతం సభలో చాలా ముఖ్యమైన అంశంపైన చర్చిస్తున్నాం.

(తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యుల నుంచి అంతరాయం)

నేను ఇంకా ఏమీ మాట్లాడలేదు. అంత కోపమైతే ఎట్లా? దయచేసి ఈ అంశంపై మాట్లాడేటప్పుడు సభ్యులందరూ కూడా సంయమనం పాటించాలని కోరుతున్నాను. సభ సజావుగా సాగడం కోసం నేను కేటీఆర్ గారిని కూడా కోరుతున్నాను. మీరు మాట్లాడిన మాటలు సభ్యతావిధమైన రీతిలో నవరించుకొంటేనే సభ సజావుగా నడిపించుకోవడానికి ఉపయోగపడుతుంది. Once again through you all the members కేటీఆర్ గారిని కొంత సంయమనం పాటించండని

కోరుతున్నాను. ఒక మాట వెనక్కి తీసుకోవడం వలన వచ్చిన నష్టమేమీ ఉండదు. దయచేసి ఒక గంభీరమైన విషయంపై చర్చ జరుగుతున్నప్పుడు కొంత సంయమనం పాటించండి. మరొకసారి తెలుగుదేశం పార్టీ మిత్రులను మీ ద్వారా కోరుతున్నాను. అనేక సార్లు మీకు కూడా అవకాశం వస్తుంది. అప్పుడు మాట్లాడవచ్చు. Once again I am requesting the Hon'ble members of TRS Party and KTR Garu to think once again.

MR.DEPUTY SPEAKER: Please go back to your seats. Ramarao garu, please to back to your seats.

(Interruptions)

("చెప్పాలి, చెప్పాలి, క్షమాపణలు చెప్పాలి", "అహంకార వైఖరి నశించాలి", "దొర అహంకార వైఖరి నశించాలి" అని నినాదాలు చేస్తూ పోడియం వద్ద నిలబడి సభకు అంతరాయం కలిగించసాగారు)

Narendra garu, please ask your members to resume their seats. You can express your feelings in this House and you have a mike to protest also. Coming here and bringing pressure on the Chair, is not correct and this is not the procedure. Please go back to your seats. Still there are many members in the House to speak.

(తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యులు పోడియం వద్ద నుంచి తిరిగి తమ సీట్లకు వెళ్లారు)

చనిపోయిన విద్యార్థుల గురించి అందరూ చింతించాల్సిందే. జాతి కోసం పనిచేసిన మహనీయుల విగ్రహాలను కూల్చినందుకు బాధ పడాల్సిందే. భారతరత్నకు జరిగిన అవమానం గురించి కూడా యావత్ ఆంధ్రప్రదేశ్ బాధపడాల్సిందే. దీనిలో ఎవరికీ కూడా రెండో ఆలోచనగానీ, ఇంకొక విధానం గానీ లేదు. దయచేసి సభ్యులందరూ ఈ విషయంలో ఏకగ్రీవంగా ఏకీభవిస్తూనే కె.తారక రామారావుగారిని వారి అభిప్రాయాలు వ్యక్తపరచవలసిందిగా కోరుతున్నాను. దయచేసి సభ్యులందరూ ఇప్పటివరకు చెప్పిన అభిప్రాయాలు విన్నారు. దీనిలో ఎవరూ కూడా మరో రకంగా ఆలోచించాల్సిన అవసరం లేదు. Let the member express his feelings.

శ్రీ కె.తారక రామారావు: అధ్యక్షా, నేను చెప్పిన కాంటెక్స్ట్ ఏమిటో అర్థం చేసుకుంటేనే అన్ని విషయాలు సక్రమంగా అర్థమవుతాయి. ఈ రోజు తెలుగుదేశం పార్టీకి చెందిన సీమాంధ్ర మిత్రులు మాట్లాడుతున్నందుకు నేను వారిని అడుగుతున్నాను. మీరు మీ పార్టీ మేనిఫెస్టోలో తెలంగాణ విషయంలో ఏమి చెప్పారు? తెలంగాణ రాష్ట్ర ఏర్పాటుకు తెలుగుదేశం పార్టీ సహకరిస్తుందని చాలా స్పష్టంగా చెప్పారు.

(అంతరాయం)

కాంటెక్స్ట్ ఏమిటో చెప్పే ప్రయత్నం చేస్తున్నాను. వినే ఓపిక లేకపోతే మేం చేయగలిగిందేమీ లేదు. తెలుగుదేశం పార్టీ మేనిఫెస్టో కాపీ నా వద్ద ఉంది. తెలంగాణ రాష్ట్ర ఏర్పాటుకు తెలుగుదేశం పార్టీ అంగీకరిస్తుందని చెప్పారు. ఇప్పుడు పోడియం వద్దకు వెళ్లి ఆందోళన చేస్తున్నవారిని, నిన్న మొన్న మాట్లాడిన రఘునాథరెడ్డిగారిని, కేశవ్ గారిని అడుగుతున్నాను. ఈ రోజు మీకు ఏవిధమైన నైతిక

హక్కు ఉంది? తెలుగుదేశం పార్టీ తెలంగాణ మీద ఒక లైన్ ఇచ్చిన తరువాత, మేనిఫెస్టో పెట్టిన తరువాత శాసనసభ్యులుగా గెలిచి సభలో ఉన్నవారికి నైతిక బాధ్యత లేదా అని అడుగుతున్నాను. అవన్నీ మరిచిపోయి శాసనసభలో హడావిడి చేస్తున్న తెలుగుదేశం పార్టీ నాయకులు తెలంగాణపై తీసుకున్న నిర్ణయానికి విరుద్ధంగా ఇప్పుడు సభలో చేస్తున్నందుకు వీరికి నైతికత ఉందా అడుగుతున్నాను. వారికి నైతికత ఉంటే రాజీనామా చేసి మాట్లాడాలి. అలా చేయనందుకు నేను ఒకటే అడుగుతున్నాను. బ్రతికున్నవారికి సమాధులు కడతారు. బతికున్న ఎన్.టి.రామారావు గారికి మీద చెప్పలు వేస్తారు. మీరా మాకు సంస్కారం గురించి నీతులు చెప్పేది? మీరా మాకు సంస్కృతి గురించి ఉపదేశాలు చెప్పేది అని అడుగుతున్నాను. మీరు మాట మార్చినందుకు తెలంగాణలో వెయ్యి మంది పిల్లలు చనిపోయారే. చంద్రబాబునాయుడు, తెలుగుదేశం పార్టీ అవకాశవాదంతో మాట మార్చి వ్యవహరించినందుకు ముందు క్షమాపణలు చెప్పమనండి. సిగ్గుంటే, నైతికత ఉంటే రాజీనామా చేయండి.

(అంతరాయం)

అంతేగానీ, ఒక చిన్న మాట మీద మీరు ఇంత బెంబేలెత్తిపోతున్నారే, వెయ్యి మంది చనిపోతే కనీసం కనికరం చూపించలేదే? నేను మాట్లాడితే దానికి ఈ విధంగా రభస చేయడం, రచ్చ చేయడం సమంజసం కాదు. కానీ మందబలంతో అందరి గొంత నొక్కుతామని, శాసిస్తామని అంటే ఊరుకోవడానికి ఎవరూ సిద్ధంగా లేరని చెబుతున్నాను. ఈ రోజు సమైక్యవాదం వినిపిస్తున్న సోదరులలోనే ఎన్నో వైరుధ్యాలున్నాయని చెప్పి ప్రయత్నం చేస్తున్నాను. మొన్నటికి మొన్న మంత్రుల బృందానికి సూచనలు, సలహాలు ఇస్తామని ఆ పార్టీ నాయకులు చెప్పారు. సలహాలు, సూచనలు ఈ-మెయిల్ ద్వారా ఇవ్వాలా అని నిలదీశారు. మీరు చెప్పిన మాటలకు అనుగుణంగా గౌరవ రాష్ట్రపతి గారు బిల్లును ప్రత్యేక విమానంలో పంపితే అప్పుడు కూడా అడ్డుపడ్డారు. సమైక్యవాదంలో చాలా డొల్లతనం, వైరుధ్యమున్నదని నేనంటున్నాను.

మిగతా విషయాలజోలికి పోకుండా ఇటీవల రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి గారు రాష్ట్రంలోని తెలంగాణ, సీమాంధ్రలోని రైతులను సాగునీరు విషయంలో నీటి యుద్ధాలు జరుగుతాయని, తెలంగాణలో కరెంట్ కష్టాలు వస్తాయని భయపెట్టే ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. మా సభ్యులు శ్రీ రాజేందర్ గారు చాలా విషయాలు చాలా తీవ్రంగా చెప్పారు కాబట్టి ఆ అంశాల జోలికి పోకుండా కేవలం సాగునీటి, విద్యుచ్ఛక్తి రంగంలో తెలంగాణకు జరిగిన అన్యాయాన్ని మాత్రమే చెప్పి ప్రయత్నం చేస్తాను.

అధ్యక్షా, 1956కు పూర్వం హైదరాబాద్ రాష్ట్రంలో అప్పటి ప్రభుత్వం తెలంగాణలో భారీ, మధ్యతరహా, చిన్నతరహా నీటిప్రాజెక్టులను నిర్మించింది. ప్రస్తుతం మన వద్ద ఉన్న సమాచారం మేరకు తెలంగాణ ప్రాంతం ఆంధ్రలో విలీనం సమయానికి తెలంగాణ పది జిల్లాలలో సుమారు 30వేలకు పైచిలుకు చెరువులున్నాయి. అప్పటికే పలు ప్రాజెక్టులను చేపట్టింది. హైదరాబాద్ ప్రభుత్వం ఏర్పాటుచేసిన ప్రాజెక్టులను జిల్లాల వారీగా చెప్పాలంటే, మెదక్ జిల్లాలో ఘనపూర్,

నల్గొండ జిల్లాలో డిండి, పెండ్లిపాక, ఖమ్మం జిల్లాలో వైరా, పాలేరు, కరీంనగర్ జిల్లాలో శనిగరం, అప్పర్ మానేరు, మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో రాయనిపల్లి, సింగభూపాలం, కోయిల్ సాగర్, సరళసాగర్, ఆదిలాబాద్ జిల్లాలో సబర్మాట్, స్వర్ణ, కడెం, నిజామాబాద్ జిల్లాలో నిజాంసాగర్, పోచంపాడు ప్రాజెక్టులను అప్పడే నిర్మించారు. అదే విధంగా హైదరాబాద్ కు తాగునీటికోసం ఉస్మాన్ సాగర్, హిమాయత్ సాగర్, మీరాలం చెరువులను హైదరాబాద్ ప్రభుత్వమే నిర్మించింది. ఇంకా చెప్పాలంటే ఆనాటి హైదరాబాద్ ప్రభుత్వం హైదరాబాద్ రాష్ట్రంలో అప్పుడున్న సాగునీటి విషయంలో 1365 టీఎంసీలను వినియోగంలోకి తీసుకురావడానికి బృహత్తరమైన కార్యక్రమం చేపట్టింది. అప్పటి పరిస్థితుల్లో పోచంపాడు ప్రాజెక్టును 400 టీఎంసీల నిల్వ సామర్థ్యంతో నిర్మించారు.

(తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యుల నుంచి అంతరాయం)

MR.DEPUTY SPEAKER: I cannot run the House like this. Keshav garu.

మ.2.20 tmk/krr

శ్రీ పి.కేశవ్ సార్, టిఆర్ఎస్ పార్టీ తమ పార్టీ వైఖరి చెప్పుకుంటే మాకు అభ్యంతరం లేదు.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్: పదే పదే సభ్యులు వెల్లోకి వచ్చి నా మీద వత్తిడి తీసుకుని వస్తే ఎట్లా? I seek the cooperation of all the Members to run the House. ఈరకమైన ఒత్తిడి బిల్డ్ చేసి సభ్యులు సహకరించకుండా ఉంటే it is very difficult for the Chair to run the House.

శ్రీ డి.నరేంద్ర కుమార్ (మైక్ లేకుండా): సార్, మేము కూడా చెప్పాలి కదా?

MR.DEPUTY SPEAKER: That's ok, but this is not the way all the time.

శ్రీ పి.కేశవ్ (ఉరవకొండ): సార్, సభాపతిగా తమరి దృష్టికి నేను కొన్ని విషయాలు తీసుకు రావాలనుకుంటున్నాను. ఇవేళ సభ జరుగుతున్న నేపథ్యం ఎటువంటిది, మన ముందున్న బిల్లు ఏమిటి? తెలంగాణ బిల్లు మీద చర్చ చేపడుతున్నప్పుడు భావోద్వేగాలు ఎక్కువ ఉన్నాయనేది తెలిసిన విషయమే. ఈరోజు సంతోషకరమైన వాతావరణం ఒక వైపు - ఆవేదన, బాధతో కూడిన వాతావరణం మరో వైపు ఉన్నప్పుడు సంయమనం అనేది ఎటువైపు నుంచి రావాలి అనేది తమరు ఈ సందర్భంగా దృష్టిలో పెట్టుకోండి. పదే పదే రెచ్చగొట్టే వ్యాఖ్యలు చేస్తూ..... ఒక వేళ బాధల్లో ఉన్న వాళ్లు ఒక మాటన్నారన్నా కూడా దాన్ని అర్థం చేసుకోవలసిన పరిస్థితులను మానేసి మరింత రెచ్చగొట్టే రకంగా, కార్నర్ చేసి పద్ధతుల్లో లేనిపోని మాటలతో రెచ్చగొట్టే వైఖరి సరైంది కాదని తమరి ద్వారా సభ్యులకు విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. సార్, ఇది బ్యాటిల్ గ్రౌండ్ కాదు. ఈ సభ ఉన్నది ఆధిక్యం చూపుకోవడానికి కాదు సార్. అందుకోసం 365 రోజుల్లో ఏరోజైనా మనం సభ పెట్టుకుందాం. ఏ పార్టీల వైఖరి ఏమిటి, ఎవరు రాజకీయంగా ప్రజల్ని ఏరకంగా మోసం చేసాడో చెప్పుకోవచ్చు. ఇవేళ

సభ ముందున్న అంశం గురించి చెప్పకుండా, ఆ విధానం గురించి మాట్లాడకుండా పదే పదే నందమూరి తారక రామారావు గారిని మేము దించే ప్రయత్నం చేశామని చెబుతున్నారు. ఆరోజున కె.సి.ఆర్ గారు ఎక్కుడున్నారు సార్? కెసిఆర్ గారు ఆరోజు మాతో ఉన్నారు. ఆరోజు కెసిఆర్ గారు మొదటి వ్యక్తి. ఆ చర్యను ఆయన సమర్థించుకుంటారా, లేక ఆయన ఏమి చేస్తారో చెప్పాల్సింది కెసిఆర్. కాబట్టి నేను చరిత్రలోకి పోదలచుకోలేదు. ఇవేళ మొహం ఎక్కడ పెట్టుకోవాలో తెలియదు. కొన్ని కొన్ని మాట్లాడిన మాటల్ని వారు చేసిన చర్యలను ఎత్తుకుంటే మరలా వాళ్ల మన్నేదో వాళ్ల నెత్తిన పోసుకున్నట్లువుతుందన్న విషయాన్ని ఈ సందర్భంగా గుర్తు చేస్తున్నాను.

పదే పదే మీరు మ్యానిఫెస్టోలో పెట్టారని చెబుతున్నారు. 2004 మ్యానిఫెస్టోలో సమైక్యవాదం నినాదంతో తెలుగుదేశం పార్టీ వెళ్లింది. మ్యాన్డేట్ రాలేదు. 2009లో అనుకూలమనే మ్యానిఫెస్టోతో మేము వెళితే మ్యాన్డేట్ రాలేదు. మ్యాన్డేట్ను ప్రజలు తిరస్కరించిన తరువాత రాజకీయ పార్టీలు ఏమి చేయాలనే కనీస పరిజ్ఞానం ఆ సభ్యులు ఉంచుకోవాలనే విషయాన్ని ఈరోజు కెటిఆర్ గారికి చెబుతున్నాను. సార్, సభలో పాసింగ్ రిఫరెన్స్లో ట్యాంక్ బండ్ మీదున్న విగ్రహాల కూల్చివేత ఇన్ఫ్యూ వచ్చినప్పుడు దానికి తమరు సభ ముందుకు జరగాలనే ఉద్దేశంతో క్షమాపణ చెప్పాలని ఆ సభ్యుడికి పదిసార్లు అవకాశం ఇచ్చారు. తమరు చూస్తున్నారు మేము కూడా మా సభ్యులనే రిట్రీట్ చేశాం. కెటిఆర్ గారి మాటలు మమ్మల్ని బాధ పెట్టేలా, మా గుండెల్లోకి పొడిచేలా, అడుగడుగునా జాత్యహంకార ధోరణితో ఆయన భావజాలం ఉంది. కెటిఆర్ గారి మాటలు బాధ పెట్టినా ఆయన తారక రామారావు గారి పేరు పెట్టుకోవడం వలన మా నోళ్లు కట్టేసే పరిస్థితి వచ్చింది. ఆయన అడుగడుగునా, ప్రతి మాటలోనూ జాత్యహంకార ధోరణిని వ్యక్తపరిచారు. మట్టిబొమ్మలు అన్నారు. ఆ మట్టి బొమ్మల్ని అక్కడ పెట్టింది ఎవరు? సి.నారాయణ రెడ్డి గారు ఛైర్మన్ గా ఆయన నేతృత్వంలో వెతికి వెతికి తెలుగు జాతి కోసం పనిచేసిన మహనీయుల విగ్రహాలను అక్కడ పెట్టారు. తప్పులు జరిగాయనో, లోటుపాట్లు ఉంటే ఇంకా పదిమందిని పెట్టుకుందాం అని మాట్లాడితే మనం గౌరవించుకునే సంస్కారం ఇదా? బమ్మెర పోతన చేతులు నరికేస్తారు వీళ్లు. అంటే వాళ్లను చూసి నేర్చుకోవాలనే స్ఫూర్తి కోసం విగ్రహాలను పెడితే వాళ్ల చేతులు నరికేసి సమర్థించుకుంటారు.

సార్, తెలంగాణ ప్రాంతంలో గానీ, సీమాంధ్ర ప్రాంతంలో గానీ చనిపోయిన విద్యార్థుల గురించి ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు. ఆ ఆవేదనకి we are concerned. వాళ్లు మా బిడ్డలు. ఈ రాష్ట్రంలో చనిపోయిన ఏ విద్యార్థిని మేమెవరం అవమాన పరచలేదు. కానీ అవమానించింది ఎవరు? టిఆర్ఎస్ పార్టీ ఆఫీసు ముందుకెళితే టిఆర్ఎస్ పార్టీ ఆఫీసు ముందు తన్ని తరిమేసి పోలీస్ స్టేషన్లో పెడితే మా నర్సింహులు గారు, మా దయాకరరావు గారు అమరవీరుల తల్లిదండ్రుల్ని విడిపించుకొచ్చిన విషయం వాస్తవం కాదా అని అడుగుతున్నాను. తెలంగాణ పేరు మీద రాజకీయ పబ్లింగు గడుపుకుంటున్న టిఆర్ఎస్ పార్టీకి నైతిక హక్కు లేదు. వీళ్లు తెలంగాణ గురించి మాట్లాడతారా? త్యాగాలకు వీళ్లకు అర్థం తెలుసా? ఓట్లు సీట్లతో రాజకీయం చేసే పార్టీ టిఆర్ఎస్ పార్టీ. (మైకు కట్ చేయబడింది)

MR.DEPUTY SPEAKER: Rama Rao garu, please conclude.

(ఈ సందర్భంలో సభ్యులు శ్రీ ఇ.దయాకరరావు మాట్లాడటానికి అవకాశం ఇవ్వమని కోరసాగారు)

SRI K.T.RAMA RAO: Sir, these repeated interruptions will not help the house to run it smoothly. నిన్న కేశవ్ గారు గానీ ఇతర సభ్యులు గానీ చాలా చెప్పారు. అన్నీ విన్నాం. ఈ దేశంలో మేమెందుకుండాలి అని ఆశ్రించినా విన్నాం, దాదాపుగా యాంటీ నేషనల్ అన్న చందాన మాట్లాడినా కూడా విన్నాం. కాబట్టి దయచేసి ఇతరులు మాట్లాడేటప్పుడు కూడా అంతే ఓపికగా వినాలని మిత్రులకు విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

(అంతరాయం)

Sir, these repeated interruptions will not help the House. When their members are speaking, we did not interrupt. Kindly ask them to cooperate. సాగునీటి విషయానికొస్తే హైదరాబాద్ రాష్ట్రంలో ఆనాడు 1365 టిఎంసీల నీళ్లను వినియోగంలోకి తీసుకుని రావడానికి అప్పటి ప్రభుత్వం కొన్ని పథకాలను రూపకల్పన చేసిన విషయాన్ని ప్రస్తావిస్తున్నాను. ఆనాడు పోచంపాడు ప్రాజెక్టును కృష్ణాపురం ప్రాజెక్ట్ అనేవారు ఆ ప్రాజెక్టును 400 టిఎంసీలతో, 350 టిఎంసీలతో ఇచ్చంపల్లి ప్రాజెక్ట్ ను, మంజీరా నదిపై 38 టిఎంసీల దేవనూరు ప్రాజెక్ట్, కృష్ణా నదిపై 132 టిఎంసీల నందికొండ ప్రాజెక్ట్, 55 టిఎంసీల అప్పర్ కృష్ణా ప్రాజెక్టు, తుంగభద్రా నదిపై 65 టిఎంసీల తుంగభద్ర ఎడమ కాలువ రాజోలిబండ మల్లింపు, భీమా నదిపై 100 టిఎంసీల ప్రాజెక్టు మొత్తంగా 1365 టిఎంసీల కృష్ణా, గోదావరి జలాలను వినియోగం లోకి తీసుకు రావాలని ఒక బృహత్తర సంకల్పంతో ఆనాటి హైదరాబాద్ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం భావించింది. సర్వే జరిగింది, డిజైనింగ్ జరిగింది, పనులు ప్రారంభం కావడమొక్కటే మిగిలి వుంది. సాగునీరే సంపద సృష్టికి మూలం అని పెద్దలు చెబుతుంటారు. ఒకవేళ ఈ 1365 టిఎంసీల సామర్థ్యం గల ఈ ప్రాజెక్టులు ఆనాడే పూర్తై ఉంటే, ఆనాడు తెలంగాణ రాష్ట్రం ప్రత్యేక రాష్ట్రంగా ఉండి వుంటే ఇప్పటికే తెలంగాణ సస్యశ్యామలమై ఉండేది ఇది వాస్తవం కాదా, కోటి ఎకరాలకు పైగా నీళ్లు వచ్చే మాట వాస్తవం కాదా అని నేనడుగుతున్నాను.

ఈ రాష్ట్రంలో కృష్ణా, గోదావరి రెండు ప్రధాన జీవనదులు ఉండగా 69 శాతం కృష్ణా నదీ పరీవాహక ప్రాంతం మన తెలంగాణ ప్రాంతంలో ఉంది. 79 శాతం గోదావరీ పరీవాహక ప్రాంతం కూడా తెలంగాణ ప్రాంతంలో ఉన్నది. ఎలకేషన్ పరంగా చూస్తే గోదావరిలో 61 శాతం ఎలకేషన్ తెలంగాణ ప్రాంతానికి ఉన్నది. కృష్ణా నదిలో ఎలకేషన్ పరంగా చూస్తే 34.7 శాతం తెలంగాణ ప్రాంతానికి ఉన్నది. ఎలకేషన్ పెద్ద మొత్తంలో ఉన్నా 15 శాతానికి మించి యుటిలైజేషన్ ఏనాడూ తెలంగాణకు అందలేదనే విషయం చారిత్రక సత్యం. ఆనాడు హైదరాబాద్ ప్రభుత్వం 400 టిఎంసీలతో పోచంపాడు ప్రాజెక్టుకు రూపకల్పన చేసింది. 40 లక్షల ఎకరాలకు తెలంగాణలోని 7 జిల్లాలకు నీరందించాలనే ఒక బృహత్తర సంకల్పంతో ఈ కార్యక్రమం తీసుకోవడం జరిగింది. కానీ

ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం ఏర్పడిన తరువాత 400 టిఎంసీల ఆ పోచంపాడు ప్రాజెక్టును 112 టిఎంసీలకు కుదించారు. కేవలం 8, 9 లక్షలు.....

MR.DEPUTY SPEAKER: Please conclude.

SRI K.T.RAMA RAO: Sir, I have been repeatedly requesting them not to interrupt me. సార్, తెలంగాణ బిల్లు ఈ సభకు రావడానికి ప్రధాన కారణం టిఆర్ఎస్ పార్టీ.

MR.DEPUTY SPEAKER: Let me talk to you. The House will be there up to 23rd as of now. ఒక్కో మెంబరు యావరేజీగా 2, 3 గంటలు మాట్లాడితే 118 రోజుల పాటు ఈ సభను నడపాల్సి వస్తుంది. Do you want that? Please allow me to run the House by completing all the members as early as possible. I don't remind you. Please conclude.

శ్రీ కె.టి.రామారావు: స్పీకర్ సార్, ఇదే శాసన సభలో నిన్న మాట్లాడిన సభ్యులు మూడు గంటలు మాట్లాడారు. దయచేసి మాకు కూడా సమయమివ్వండి. Please consider my request.

MR. DEPUTY SPEAKER: Please conclude.

శ్రీ కె.టి.రామారావు: సార్, 400 టిఎంసీల సామర్థ్యంతో నిర్మించాల్సిన పోచంపాడు ప్రాజెక్టును 112 టిఎంసీలకు కుదించారు. ఈరోజు ఇప్పుడున్న పరిస్థితుల్లో 86 టిఎంసీలకు ఆ ప్రాజెక్టు కుదించుకుపోయింది. మొదటి దశకే నీరందడం లేదు. 40 ఏళ్లకు పైగా అంటే నాలుగున్నర దశాబ్దాలు గడచిపోయింది. జవహర్లాల్ నెహ్రూ గారు ప్రధానమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు పోచంపాడు ప్రాజెక్టుకు శంఖుస్థాపన చేస్తే నాలుగున్నర దశాబ్దాల కాలంలో కూడా సమైక్య రాష్ట్రంలో ఇంకా పోచంపాడు ప్రాజెక్టు పూర్తి కాలేదంటే, ఇంకా రెండవ దశకు నీళ్లు రావడం లేదంటే ఇది వివక్ష కాదా, ఇది అన్యాయం కాదా అని నేనడుగుతున్నాను. ఒక్క మహబూబ్ నగర్ జిల్లా చూస్తే ఆనాటి పాలమూరు జిల్లాకు సంబంధించి అప్పటి హైదరాబాద్ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం 175 టిఎంసీల నీళ్లను పాలమూరు జిల్లాకే కేటాయించి పాలమూరు జిల్లాను సస్యశ్యామలం చేసే ప్రయత్నం చేసింది.

మ.2.30 ఎన్ఎస్కె/కెఎంఎన్

అదేవిధంగా అధ్యక్షా, ఒక్క మహబూబ్ నగర్ జిల్లాను తీసుకుంటే, పాలమూరు జిల్లాకు సంబంధించి, ఆనాటి హైదరాబాదు రాష్ట్రంలో అప్పటి ప్రభుత్వం 175 టిఎంసీల నీటిని ఒక్క పాలమూరు జిల్లాకే కేటాయించి పాలమూరును సస్యశ్యామలం చేసే ప్రయత్నం చేసింది. బ్రహ్మాండమైన ప్రాజెక్టులకు ఆనాడే రూపకల్పన చేసింది. అప్పర్ కృష్ణా గాని, భీమా గాని, తుంగభద్ర ఎడమ కాలువ గాని.. ఈ రోజు ఆ 175 టిఎంసీల నీళ్లు పాలమూరు జిల్లాకు అందుంటే, ఒక

టిఎంసి నీళ్లకు అప్రాక్సిమేట్గా లెక్కెసుకుంటే సుమారు పది వేల ఎకరాలకు నీళ్లుస్తాయనుకుంటే, ఇవాళ పాలమూరు జిల్లాలో 17.5 లక్షల ఎకరాలు ఇప్పటికే సాగులోకి వచ్చేవి.

అధ్యక్షా, పాలమూరు జిల్లా భౌగోళికంగా తెలంగాణా జిల్లాల్లోనే అతి పెద్ద జిల్లా. అత్యంత దుర్భిక్ష ప్రాంతం అది. అట్లాంటి జిల్లాలున్న సోదరులు అనంతపురం గురించి మాట్లాడారు. అనంతపురంతో సమానంగా దుర్భిక్ష ప్రాంతం ఉన్న జిల్లా పాలమూరు జిల్లా. ఈ రోజు ఆ 175 టిఎంసిల నీళ్లు పాలమూరుకు అందుంటే, 17.5 లక్షల ఎకరాలు సాగులోకి వచ్చుంటే, ఒక్కో ఎకరం మీద కుటుంబంలో ముగ్గురు మనుషులు ఎక్కడికీ పోకుండా 50 లక్షల పైచిలుకు ప్రజలు, పాలమూరు బిడ్డలు అదే జిల్లాలో సుభిక్షంగా జీవించి ఉండే పరిస్థితి ఉండేది. కానీ, ఈ రోజు 40 లక్షల జనాభా ఉన్న పాలమూరు జిల్లాలో, దాదాపు 14 లక్షల మంది ప్రతి సంవత్సరం ఉపాధి వేటలో బొంబాయికి, దుబాయికి, వివిధ ప్రాంతాలకు వలసపోతున్నారంటే, మొత్తం దేశవ్యాప్తంగా తిరుగుతున్నారంటే ఏం చెబుతారు? ఈ దేశంలో కన్స్ట్రక్షన్ వర్క్ ఎక్కడ జరిగినా పాలమూరు కూలీలక్కడ ప్రత్యక్షమౌతున్నారంటే, ఇది సమైక్య రాష్ట్రంలో పాలమూరుకు జరిగిన అన్యాయం కాదా అని అడుగుతున్నాను.

బచావత్ ట్రైబ్యూనల్ కూడా అదేవిధంగా చెప్పింది. ఇది నేను చెప్పింది కాదు. సమైక్య రాష్ట్రంలో తెలంగాణా ప్రాంతం కలవకపోయింటే, ఖచ్చితంగా తెలంగాణా రాష్ట్రంలో పాలమూరు బాగుపడి ఉండేదని బచావత్ ట్రైబ్యూనల్ స్పష్టం చేసిందనే విషయం వాస్తవం కాదా అని అడుగుతున్నాను. అదేవిధంగా ఇచ్చంపల్లి ప్రాజెక్టు. ఆ ప్రాజెక్టు గనుక కట్టి వుంటే, నిజంగా తెలంగాణా ప్రాంతానికి అది వరదాయినిగా ఉండేది. అంతర్ రాష్ట్ర జల సమస్యలని చెప్పి, ఈ రోజు ఇచ్చంపల్లి ప్రాజెక్టును కోర్ట్ స్టోరేజీలో పారేశారు. అదే ఇచ్చంపల్లికి సమకాలీనమైన పోలవరం ప్రాజెక్టుకు ముంపు సమస్యలుంటాయి.. పర్యావరణ సమస్యలుంటాయి.. అంతర్ రాష్ట్ర సమస్యలుంటాయి.. కోర్టు సమస్యలుంటాయి.. అవన్నీ ఉన్నా కూడా, 5000 కోట్ల రూపాయల ధనాన్ని, ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఏ అనుమతులూ లేకుండానే పోలవరం ప్రాజెక్టు విషయంలో ఖర్చుపెట్టిందా, లేదా అని నేను అడుగుతున్నాను. ఇచ్చంపల్లి ప్రాజెక్టును మూలన పెట్టి, పోలవరం ప్రాజెక్టుకు జాతీయ హోదాను ఇవ్వడానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం ముందుకు వస్తే, ఇప్పటికే 5000 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చుపెట్టింది ఈ ప్రభుత్వం కాదా అని అడుగుతున్నాను. ఇలా చెప్పుకుంటూ పోతే సాగునీటి విషయంలో చాలా విషయాలు ఉన్నాయి.

అధ్యక్షా.. మైనర్ ఇరిగేషన్ విషయానికి వస్తే, అప్పటి హైదరాబాదు రాష్ట్రంలో బ్రహ్మాండమైన గొలుసుకట్టు చెరువులు ఉన్నాయి. అప్పటి రాజులు, నవాబులు సముద్రాలను తలపించే చెరువులను కట్టించారు. కాకతీయులు నిర్మించిన రామప్ప, పాకాల, లక్ష్మవరం, గణపురం, బయ్యారం వంటి చెరువులు సముద్రాలను తలపించే చెరువులు ఇవి. ఆ తరువాత కుతుబ్షాహీలు, ఆస్ఫ్ జాహీలు కూడా తెలంగాణాలో చెరువుల నిర్మాణానికి ఊతమిచ్చారు. వారు

కూడా పటాన్ చెరువు గాని, హుస్సేన్ సాగర్ గాని, ఇబ్రహీంపట్నం చెరువు గాని, ఉదయ సముద్రం గాని, పానగల్లు చెరువు గాని ఇవన్నీ కట్టడం జరిగింది. కానీ, ఈ గొలుసుకట్టు చెరువుల వ్యవస్థ సంపూర్ణంగా ధ్వంసమైంది ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో అని నేను మీకు తెలియజేస్తున్నాను.

తెలంగాణకు న్యాయంగా దక్కాల్సిన కృష్ణా, గోదావరి జలాలు అంది ఉంటే, చిన్న నీటి వనరులు అంటే చెరువులు గనుక సక్రమంగా మనం కాపాడుకుని ఉంటే ఈ రోజు ఈ పరిస్థితి ఉండేది కాదు. అందుకే ఆనాటి ఎస్సార్స్ రిపోర్టులో చాలా స్పష్టంగా చెప్పారు. When plans for future development is taken into account Telangana fears because the claims of this area may not receive adequate consideration in Visalandhra. Telangana, therefore, does not wish to lose its present independent rights in relation to the utilization of Krishna and Godavari waters. వాస్తవాలు ఈ రకంగా ఉంటే అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రి గారు భయపెట్టే ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. ఈ రోజు ఆయన పదే పదే అంటున్నారు. నాగార్జునసాగర్‌ను, శ్రీశైలం మనం కట్టుకునే వాళ్లమా సమైక్య రాష్ట్రం కాకపోతే అని దబాయించే ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. ఒక్కసారి నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టువైపు దృష్టిసారిస్తే ఆనాడు నాగార్జున సాగర్ ప్రాజెక్టుకు మొదట ఉన్న పేరు నందికొండ ప్రాజెక్టు. దానికి సర్వే జరిగింది 1903 లో. అంటే ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం ఏర్పడకముందు. 53 సంవత్సరాల ముందు. 10 డిసెంబరు, 1955లో ఆంధ్రప్రదేశ్ ఏర్పాటు జరగకముందే, అన్ని అనుమతులూ వచ్చిన తరువాతనే, అప్పటి హైదరాబాదు రాష్ట్రంలోనే ప్రధానమంత్రి జవహర్ లాల్ నెహ్రూ గారి చేతుల మీదుగా శంకుస్థాపన జరిగింది.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్: ప్లీజ్ కంక్లూడ్..

శ్రీ కె. తారక రామారావు: సార్, ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర ఏర్పాటుకు, సాగర్ ప్రాజెక్టుకు ఈ రోజు ముడిపెట్టడమంటే బోడిగుండుకు మోకాలుకు ముడిపెట్టడం కాదా అని ముఖ్యమంత్రి గారిని నేను అడుగుతున్నాను. అదేరకంగా నందికొండ ప్రాజెక్టు గనుక అనుకున్న ప్రతిపాదిత స్థలంలో 20 కి.మీ. ఎగువన గనుక కట్టిఉంటే, ఈ రోజు నల్గొండ జిల్లాకు దాదాపుగా 10 లక్షల ఎకరాలకు నీరొచ్చేది. కానీ, ఈ రోజు అనుకున్న ప్రతిపాదిత స్థలం నుండి క్రిందకి 20 కిలోమీటర్లు తీసుకువచ్చి, ఈ రోజు 132 టిఎంసిల నీళ్లు రావాల్సిన ఎడమ కాలువకు కేవలం 80 టిఎంసిలు ఇచ్చి, 10 లక్షల ఎకరాల ఆయకట్టును, 6 లక్షల ఎకరాలకు తగ్గించలేదా ఈ సమైక్య రాష్ట్రంలో అని నేను అడుగుతున్నాను.

ఒక్క నాగార్జునసాగర్ మాత్రమే కాదు అధ్యక్షా, ఎస్సార్స్ ఆనాడు రికమెండ్ చేసినట్లు తెలంగాణా గనుక ప్రత్యేక రాష్ట్రంగా కొనసాగుంటే, ఇవాళ ఒక్క నాగార్జునసాగర్, శ్రీశైలం మాత్రమే కాదు, ఒక అప్పర్ కృష్ణా ప్రాజెక్టు, ఒక భీమా ప్రాజెక్టు, తుంగభద్ర లెఫ్ట్ బ్యాంకు, లోయర్ పెన్‌గంగా, ఇచ్చంపల్లి, దేవనూరు తదితర ప్రాజెక్టులన్నీ పూర్తి చేసుకుని, కోటి ఎకరాలకు పైగా ఇప్పటికే

తెలంగాణాలోని భూమికి నీరంది సస్యశ్యామలమయ్యే పరిస్థితి ఉండేది. అయినా, నాగార్జునసాగరు, శ్రీశైలం ప్రాజెక్టులు సమైక్య రాష్ట్రంలో ఉండటం వల్లే కట్టుకున్నామని ముఖ్యమంత్రి గారు చెబుతున్నారు. నేను సూటిగా వారిని అడుగుతున్నాను. ఇంకా ఎందుకు ఎస్సారెస్సీ సమైక్య రాష్ట్రంలో నత్తలు సిగ్గుపడే విధంగా పురోగమిస్తున్నది? ఎందుకు ఇంకా ఎస్సారెస్సీ స్టేజ్-2 పూర్తి కాలేదని వారిని అడుగుతున్నాను. ఒకేసారి ఏకకాలంలో ప్రారంభించిన శ్రీశైలం లెఫ్ట్ బ్యాంక్ కెనాల్, రైట్ బ్యాంక్ కెనాల్లను చూసినట్లయితే శ్రీశైలం రైట్ బ్యాంక్ కెనాల్ పూర్తయింది. తెలుగు గంగ కాలువ నాలుగేళ్లలో పూర్తయిపోయింది. అక్కడ ఏ అనుమతి, హక్కు లేకపోయినా పోతిరెడ్డిపాడు కూడా పూర్తవుతుంది. కె.సి.కెనాల్ లింక్ కాలువ పూర్తవుతుంది. కానీ, ఇవన్నీ పూర్తయినా కూడా ఫ్లోరైడ్ సమస్యతో సతమతమౌతున్న నల్గొండ జిల్లాకు నీళ్ళిచ్చే శ్రీశైలం లెఫ్ట్ బ్యాంక్ కెనాల్ మాత్రం పూర్తి కాదు.

ఈ గోదావరి, కృష్ణా జలాల్లో గనుక చూసినట్లయితే, అన్యూర్డ్ అలోకేషన్స్లో న్యాయం చేయలేకపోవడానికి గల కారణాలను సీఎం గారు ఈ మధ్య కాలంలో పదే పదే చెప్పారు. తెలంగాణాలోని భూములు సముద్ర నీటిమట్టానికి పైన ఉన్నాయి, నది కంటే ఎగువన ఉన్నాయని చెబుతున్నారు. లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ టెక్నాలజీ లేదని చెప్పారు. కానీ, లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ టెక్నాలజీ ఈ దేశంలో 1974 నుండి అందుబాటులో ఉన్న మాట వాస్తవం కాదా? అని నేను అడుగుతున్నాను. మరి 40 సంవత్సరాల్లో ఎందుకు తెలంగాణా ప్రాంతంలో లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టులు పూర్తి కాలేదో సీఎం గారు చెప్పగలరా? అని నేను అడుగుతున్నాను. అదేవిధంగా అంతరాష్ట్ర వివాదాలని, సమస్యలని ఇక్కడి ప్రాజెక్టులనేమో మూలన పెట్టారు. మరి పక్కనున్న సీమాంధ్ర ప్రాజెక్టులనేమో తలకెత్తుకున్నారు. 5000 కోట్లు ఖర్చుపెట్టారు. మరి ఇది వివక్ష కాదా? అని నేను అడుగుతున్నాను.

అధ్యక్షా, నీటి యుద్ధాలు జరుగుతాయని ఈ మధ్యకాలంలో ముఖ్యమంత్రి గారు మాట్లాడుతున్నారు. నీటి యుద్ధాలు జరుగుతాయని రైతులను భయపెట్టే ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. నేను వారిని అడుగుతున్నాను. ఇవాళ పొరుగుదేశం మనకు శత్రుదేశం. యుద్ధాల్లో కొట్లాడిన దేశాలు భారత్, పాకిస్తాన్లు. రెండు దేశాలు దాయాదులు. అట్లాంటి దేశాలే 5 నదుల నీటిని పంచుకుంటున్నాయి. అదేవిధంగా, ఇవాళ ఒక్క నైలు నదిని 11 దేశాలు పంచుకుంటున్నాయి. జాతీయ స్థాయిలో ట్రిబ్యునల్స్ ఉన్నాయి. కోర్టులున్నాయి, సెంట్రల్ వాటర్ కమిషన్స్ ఉన్నాయి. జాతీయ, అంతర్జాతీయ జలసూత్రాలున్నాయి. ఇన్ని ఉంటే కూడా నీటి యుద్ధాలు జరుగుతాయని రైతులను, ప్రజలను భయపెట్టడం ఎంత వరకు సబబు అని నేను అడుగుతున్నాను. అయినా వారిని నేను ఒక్కటే అడుగుతున్నాను. మీరు నీటియుద్ధాలని అంటున్నారు. మరి తెలంగాణాకు అన్యాయం చేస్తూ, మహారాష్ట్ర ప్రభుత్వం బాబ్లీ ప్రాజెక్టును శ్రీరాంసాగర్ నడిబొడ్డున కడుతుంటే ఏం యుద్ధం చేశారు ఈ ముఖ్యమంత్రి గారు, ఈ ప్రభుత్వం అని అడుగుతున్నాను. ఈ రోజు ముఖ్యమంత్రి గారి అసలు భయమేమిటంటే నదీ బేసిన్లో లేని నాన్ బేసిన్ ప్రాజెక్టులు ఏవైతే ఉన్నాయో, అక్రమ ప్రాజెక్టులు ఏవైతే ఉన్నాయో, ఇన్ని రోజులు సమైక్యంధ్రలో ఆంధ్రప్రదేశ్లో

సర్దుబాటు పేరు మీద, ఆలోకేషన్ లేకపోయినా తెలంగాణా రైతుల నోట్స్ మట్టి కొట్టి ఇక్కడి ప్రజల గొంతులు ఎండబెట్టి మిగులు జలాల పేరు మీద నీళ్లు తీసుకుపోయిన అక్రమ ప్రాజెక్టులకు, రేపు ఆ తరలింపు కుదరదనే ఉద్దేశంతో ముఖ్యమంత్రి గారు ఈ వాదన చేస్తున్నారే తప్ప, ఇంకొకటి కాదు. ఇంకో విషయాన్ని కూడా ఈ సందర్భంగా నేను అడుగుతున్నాను. జలయజ్ఞం అంటారు.

MR.DEPUTY SPEAKER: Please conclude Rama Rao garu...

SRI.K.TARAKA RAMA RAO: Sir, I have been interrupted repeatedly. Kindly cooperate Sir. I will close my speech in another ten minutes.

MR.DEPUTY SPEAKER: It is already 02.30 p.m. You have started your speech at 11.30 a.m. It is already 3 hours. Please conclude.

SRI.K.TARAKA RAMA RAO: I will close my speech in another ten minutes. Kindly be considered. అధ్యక్షా, ప్రాజెక్టులు కట్టామని అంటారు. జలయజ్ఞం అంటారు. తెలంగాణాకే పెద్దపీట అంటారు. మరి ఇన్ని చేసే వాళ్లని నేను అడుగుతున్నాను. ఇప్పటికే 3000 టీఎంసిల నీళ్లు సముద్రంలో కలిసిపోతున్నాయని, వ్యర్థమౌతున్నాయని మాట్లాడితే మరి ఇంకేం సాధించినట్లు? అటు ఆంధ్రా ప్రాంతానికి గాని, ఇటు తెలంగాణా ప్రాంతానికి గాని ఎక్కడ న్యాయం చేశారని నేను అడుగుతున్నాను. ఈ రోజు మా మిత్రుల ఆర్గ్యుమెంట్ ఎలా ఉందంటే - కాళోజీ గారు ఒకమాట చెప్పారు. 'అందినదంతా నాది.. అందనిదేమో మనది' అన్నట్లు ఉంది. అందినకాడికి ఎక్కడ ప్రాజెక్టులు కట్టుకోవాలి, ఎక్కడ నీళ్లు వాడుకోవాలి వాడుకుని, ఈ రోజు అందనికాడికి కట్టలేయ్యండి తెలంగాణాలో అంటే... లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ అంటూ ఈ రోజు కుంటిసాకులు చూపెడుతున్నారు. అందుకే మీ ద్వారా ముఖ్యమంత్రి గారికి నేను విజ్ఞప్తి చేసేదేమంటే - దయచేసి ఈ రకమైన అపోహలు సృష్టించవద్దని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

చివరిగా సార్, ఈ మధ్య కాలంలో హైదరాబాదుకు సంబంధించిన వాదన పదే పదే చేస్తున్నారు. హైదరాబాదు నగర అభివృద్ధికి సంబంధించి మాట్లాడుతున్నారు. నిన్ననే అక్బరుద్దీన్ బషేసీ గారు చాలా స్పష్టంగా చెప్పారు. The development of Hyderabad was a cause of migration from Seemandhra and other parts of this country and it was not a consequence of it. హైదరాబాదు నగరం డెవలప్ అయిన తరువాతనే అందరూ వచ్చారు తప్ప, ఇక్కడికొచ్చి డెవలప్ చేసిందేమీ లేదు. కానీ, ఈ మధ్య కాలంలో కొంతమంది పెద్దలు చెప్పుకుంటున్నారు. హైదరాబాదును మేమే కట్టామని, మేమే నిర్మించామని చెప్పుకుంటున్నారు. 400 ఏళ్లలో ఇదివరకున్న ప్రభుత్వాలు చేయలేని పనిని, 9 ఏళ్లలో మేమే చేశామని ప్రగల్భాలు కూడా పలుకుతున్నారు. ఇది ఎట్లా ఉందంటే.. హైదరాబాదులో త్యాగరాయ గానసభ చిక్కడపల్లిలో ఉంది. అక్కడ కొంతమంది పండితులకు అప్పుడప్పుడు సన్మానాలు జరుగుతుంటాయి. ఆ త్యాగరాయ గానసభలో జరిగే సన్మానాలు ఎలా ఉంటాయంటే - సన్మానితుడు ఎవరైతే ఉంటాడో, ఆయనే దండ తెచ్చుకుంటాడు. ఆయనే శాలువా తెచ్చుకుంటాడు. ఆయనే ప్రశంసాపత్రం కూడా

రాయింఛుకుని వస్తాడు. అధ్యక్షా, ఆ విధంగా శాలువా కప్పుకుని, నాక్కూడా సన్మానం జరిగిందని నేను చెప్పుకుంటాను.

మ.2.40 MAR/NSK

హైదరాబాద్‌ను మేమే అభివృద్ధి చేశామని చెప్పుకునే పెద్ద మనుషులకు హైదరాబాద్‌లో గానీ బయట గానీ ప్రజలు ఎలాంటి తీర్పునిచ్చారు? మేమే అభివృద్ధి చేశామని వాళ్ళకు వాళ్ళ కితాబు ఇచ్చుకుంటే సరిపోదనే మాటను గుర్తుపెట్టుకోవాలి. అందుకే హైదరాబాద్ విషయంలో ఈ రోజు మా మిత్రులు చేస్తున్న వాదన నిజంగా అసంబద్ధమైన వాదన. ఒకరంటారు హైదరాబాద్‌ను దేశానికి రెండవ రాజధానిని చేయమంటారు. మరొకాయన హైదరాబాద్‌ను శాశ్వత ఉమ్మడి రాజధానిని చేయమంటాడు. యుటీకి ఊటీకి తేడా తెలియని మహానాయకుడు ఒక ఆయన ఉన్నాడు. ఆయన కూడా యుటీ చేయమని మాట్లాడతాడు. మరొక ఉద్యోగ సంఘాల నాయకుడైతే తెలంగాణ ప్రజలకు ఆదేశాలను జారీ చేస్తాడు. మీరు హైదరాబాద్‌ని విడిచిపెట్టి వెళ్లిపోండిని. ఇది ఎక్కడి సంస్కారం అధ్యక్ష?

అదే విధంగా మరొక మహానాయకుడు అంటాడు హైదరాబాద్‌కు మేము రాకముందు తొండలు కూడా గుడ్లు పెట్టేవి కావు గట్టిలాలు కూడా గూడు పెట్టేవి కావు అని మాట్లాడతాడు. 11 గంటలకు నిద్రలేచే హైదరాబాద్‌లకు ప్రొద్దున్నే నిద్రలేవడం నేర్పించామని చెప్పుకునే నాయకులు ఉన్నారు. రాజధాని కాబట్టే వచ్చామని కొందరు చెబుతున్నారు. అందుకు నేను చెప్పేదేమంటే, హైదరాబాద్ మహానగరం 1908వ సంవత్సరంలోనే ఈ దేశంలో నాలుగవ అతి పెద్ద నగరంగా ఉంది. 1948లో కూడా ఈ దేశంలోనే అయిదవ అతి పెద్ద నగరంగా హైదరాబాద్ ఉంది. హైదరాబాదు డెవలప్ అయ్యిందని చెప్పుకునే వాళ్ళ గుర్తుంచు కోవాల్సిందేమంటే 60 ఏళ్ల సమైక్యంధ్ర ప్రదేశ్‌లో ఈరోజున కూడా హైదరాబాద్ నగరం దేశంలో అయిదవ అతి పెద్ద నగరంగానే ఉంది. మీరు చెప్పిన అభివృద్ధి గనుక నిజమైతే హైదరాబాద్ అయిదు నుండి నాలుక్కో, మూడుకో ఎగబాకాలి. ఇప్పటి వరకు అదేమి జరగలేదు.

ఈ వాదనలేమి కొత్త కాదు. రాష్ట్రాల విభజన జరిగినప్పుడు బొంబాయి, మద్రాసు మీద కూడా ఇదే వాదనలు వినిపించారు. అందుకే పెద్దలు చెబుతారు. **Those who do not remember the facts are condemned to repeat it.** అందుకే మద్రాస్ అనుభవాల నుంచి పాఠాలను నేర్చుకొని ఉన్నట్లయితే ఈరోజున హైదరాబాదు మీద ఈ పేచి పెట్టి ఉండే వారు కాదు. వారికి నేను ఒక్కటే విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. హైదరాబాదు లాంటి మహా నగరాలను ఎవరూ సృష్టించరు. ఎవరూ డెవలప్ చేయలేదు. ఏ ఒక్కరి వల్లనో అది కాలేదు. **Political Leadership is mere coincidental, cities like Hyderabad are not developed or created by the people. They evolved over a period of time to assume life of their own.** హైదరాబాద్ విషయంలో ఇట్లాంటి అసంబద్ధమైన వాదనలు చేయకుండా, ఇక్కడేదో అన్యాయం జరిగిపోతోందని,

రేప్పొద్దున ఈ ప్రాంతంలో అవకాశలు ఉండవని ఏదైతే వాదనలు వినిపిస్తున్నారో దయచేసి ఆ విధంగా సీమాంధ్ర మిత్రులను భయపెట్టొద్దని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ : స్పీజ్ కంక్లూడ్.

శ్రీ కె.తారక రామారావు : నేను ఒక్క మాట చెప్పదల్చుకున్నాను.

MR.DEPUTY SPEAKER: Please conclude.

SRI K.TARAKA RAMARAO : I am closing. I am asking for ten minutes because I have been interrupted number of times.

MR.DEPUTY SPEAKER: That ten minutes is also over.

SRI K.TARAKA RAMARAO :When the chair does not come to my rescue who will come sir.

MR.DEPUTY SPEAKER: You have also to cooperate with me to run the House.

శ్రీ కె.తారక రామారావు :ఈ రోజు కొంత మంది మిత్రులు మాట్లాడుతున్నారు. హైదరాబాద్ను ప్రపంచ పటంలో మేమే పెట్టామని మాట్లాడుతున్నారు. హైదరాబాద్ను ప్రపంచ పటంలో ఎవరు పెట్టారో వాస్తవాలను చెబుతాను. హైదరాబాద్ 1937వ సంవత్సరంలోనే టైమ్ మ్యాగజైన్ కవర్ మీదికి ఎక్కింది. ఈ రోజు మా సీమాంధ్ర మిత్రుల influence వల్ల, వారి తోడ్పాటు వల్ల హైదరాబాదు మరొకరి పతాక శీర్షికలోకి ఎక్కింది. ఇది అవుట్ లుక్ పత్రిక జాతీయ స్థాయిలో రెప్యూటేడ్ పత్రిక. అందులో ప్రచురితమైన అంశాలను చదువుతాను. స్కామ్ క్యాపిటల్ ఆఫ్ ఇండియగా హైదరాబాదును ఈ రోజున బద్దాం చేసింది ఎవరు, ఎవరి వలన హైదరాబాదుకు ఈ దుస్థితి వచ్చిందో, ఈ పత్రికలో ప్రచురితమైన పేర్లను చదువుతాను వినండి. వెంకట్రామిరెడ్డి గారు డెక్కన్ క్రానికల్, వైఎస్ జగన్ మోహన్ రెడ్డి గారు, మ్యాట్రీక్స్ ప్రసాద్ గారు, గాలి జనార్ధన్ రెడ్డి గారు, మోపిదేవి వెంకటరమణ గారు, ఆకుల విక్రమ్ గారు, కోనేరు ప్రసాద్ గారు, సత్యం రామలింగరాజు గారు, రమేష్ గెల్లి గారు. వీళ్లు ఎవరు అధ్యక్షా? వీళ్లలో తెలంగాణా వాళ్లు ఒక్కరైనా ఉన్నారా? స్కామ్ క్యాపిటల్ ఆఫ్ ఇండియగా హైదరాబాదు ఈరోజున బద్దాం అవుతుందంటే ఎవరి వల్ల అవుతుంది? అందుకే హైదరాబాద్ను ప్రపంచ పటంలో పెట్టామని డైలాగులు కొట్టే వాళ్లు ఇవన్నీ తెలుసుకుంటే మంచిదని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. ఒక్క మాటలో చెప్పాలంటే మా ఉద్యమంలో సంకుచ్చితత్వం లేదు. మేము పదే పదే చెప్పాము. హైదరాబాదును అడ్మినిస్ట్రేషన్ పరంగా చూసినట్లయితే ఖచ్చితంగా తెలంగాణా ప్రాంతానికే చెందుతుంది. Hyderabad belongs to Telangana and Telangana belongs to India. Therefore Hyderabad belongs to all Indians and every Indian is welcome to stay here to make Hyderabad their own.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ : స్పీజ్ కంక్లూడ్.

శ్రీ కె.తారక రామారావు : I am concluding sir. ఈ దేశానికి చాలా సంస్కారం ఉంది. ఎక్కడో యుగోస్లేవియాలో పుట్టిన మదర్ థెరిస్సాకి కూడా భారతరత్న బిరుదునిచ్చి గౌరవించుకున్న దేశం మనది. కాబట్టి మిత్రులకు లేనిపోని అనుమానాలు అవసరం లేదు. మా మిత్రులు శంకర్ రావు గారితే తెలంగాణ రాష్ట్రాన్ని ఇచ్చారనే కృతజ్ఞతతో ఎక్కడో పుట్టిన సోనియా గాంధీ గారికి ఏకంగా గుడినే కట్టిస్తున్నారు. మా ప్రాతం అంత సంస్కారం ఉన్న ప్రాంతం. దయచేసి ఎవరు కూడా అపోహలకు పోవద్దని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాము. రక్షణలు ఉండవని ప్రత్యేక చట్టాలు కావాలని రకరకాలుగా మాట్లాడుతున్న మిత్రులకు ఒక్కటే విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. ఎవరు కూడా హైదరాబాద్ విషయంలో క్రొత్తగా అనుమానాలకు తావిచ్చే విధంగా మాట్లాడొద్దని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాము.

దేశ రాజకీయ వ్యవస్థ మొత్తం ఒప్పుకున్న తర్వాతనే ఈ బిల్లు ఇక్కడికి వచ్చింది. ఈ రోజు తిరుగుబాటు చేస్తున్నారు. గౌరవనీయులు పెద్దలు నందమూరి తారక రామారావు గారు కూడా ఒక దశలో తెలంగాణ రాష్ట్ర ఏర్పాటుకు సహకరించారు. I am not making it up. ఈ పేపర్ కటింగ్ ను మీకు పంపిస్తాను దయచేసి చూసుకోండి. 1972 ప్రాంతంలో జై ఆంధ్రా ఉద్యమం జరిగినప్పుడు ఎన్ టి రామారావు గారు రాష్ట్ర ప్రజలందరికీ చేసిన అపీల్ ఇది. I am merely quoting a fact. It is a fact. ఎన్ టి రామారావు గారు ఆనాడు ప్రకటించారు. " ఈ ప్రయత్నంలో ఆనాడు తెలంగాణా సోదరులు అమరులైనారు. ఈ నాడు ఆంధ్ర సోదరులు అమరులవుతున్నారు. ఇప్పుడు ఇద్దరు విడిపోవాలనే ఏకభావంతో కృతనిశ్చయంతో ఉద్యమం సాగిస్తున్నారు. ఈ ఉద్యమాలలో అమరులైన సోదరులకు అశ్రుతర్పణం చేస్తూ వారి కుటుంబాలకు ప్రగాఢ సానుభూతిని తెలియజేస్తున్నాము. ఆంధ్ర తెలంగాణ రాష్ట్రాలుగా ఈ రెండు ప్రాంతాలను విభజించి తెలుగు జాతికి సుఖసంతోషాలను సిద్ధింపజేయాలని భారత ప్రభుత్వాన్ని అర్థిస్తున్నాం. ఇది నందమూరి తారక రామారావు గారు ఆక్కినేని నాగేశ్వరరావు గారు సయుక్తంగా ఇచ్చిన ప్రకటన. ఇది నేను చెబుతున్న నా కవిత్వం కాదు.

అదే విధంగా ఈ శాసనసభలో ఉన్న నాయకులందరూ కూడా అంగీకరించారు. ముఖ్యమంత్రి కిరణ్ కుమార్ రెడ్డి గారు కూడా ఏ నిర్ణయమైనా శిరసావహిస్తామని చెప్పారు. తర్వాత ఏమి చేశారో అందరికీ తెలుసు. స్వయానా నిన్నమొన్నటి దాక డిజిపిగా పని చేసిన పెద్ద మనిషి, దీనేపైరెడ్డి గారు చెప్పారు ముఖ్యమంత్రి గారు ఎన్ని రకాలుగా కుట్రలు పన్నుతున్నారు, ఎన్ని రకాలుగా తెలంగాణాను అడ్డుకునే ప్రయత్నాలు చేస్తున్నారనేది. చివరికి నక్సలిజం పెరుగుతుందనే తప్పుడు నివేదికలను కూడా ఇవ్వమని ముఖ్యమంత్రి గారు తనను ఒత్తిడి తెచ్చారని గౌరవ మాజీ డీజీపీ గారు చెప్పిన విషయాన్ని మీ దృష్టికి తీసుకొస్తున్నాను.

ఈ రోజు దేశం మొత్తం కూడా ఒప్పుకుంది. చంద్రబాబు నాయుడు గారు లేఖనిచ్చారు, ఆ నాడు శాసన సభలో స్పష్టంగా చెప్పారు. తీర్మానం మీరు పెడతారా నన్ను పెట్టమంటారా అన్నారు. స్పష్టమైన లేఖనిచ్చారు, తీర్మానం చేశారు. మ్యానిఫెస్టోలో పెట్టారు. ఇన్ని చేసిన తర్వాత ఈ రోజు

వారు వారి పార్టీ నాయకులు ఏమి మాట్లాడుతున్నారు. విభజన హేతుబద్ధంగా లేదని విభజనను ఆపండి అని మాట్లాడుతున్నారు. చెల్లని కాసుల విభజన అపాలి అంటున్నారు. ఇంకా రకరకాలుగా మాట్లాడుతున్నారు. మిత్రులందరికీ నేను ఒక్కటే గుర్తు చేస్తున్నాను.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ : స్పీజ్ కంక్లూడ్.

శ్రీ కె.తారక రామారావు : ఈ దేశ రాజకీయ వ్యవస్థ రాష్ట్ర రాజకీయ వ్యవస్థ అందరూ ఒప్పుకున్న తర్వాతనే ఈ బిల్లు వచ్చింది. ఏకపక్షమని ఎవరు మాట్లాడినా అది అసంబద్ధం అవుతుంది. తమ స్వీయమానసిక ఆందోళనను ప్రజల మీద రుద్దే ప్రయత్నం మా మిత్రులు చేస్తున్నారు. వారికి నేను ఒక్కటే విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. ఇప్పుడు అందరి ముసుగులు తొలగిపోయాయి. మొన్నటిదాకా సమ న్యాయం అన్నారు తర్వాత సమైక్యం అన్నారు. ఇప్పుడు రకరకాలుగా మాట్లాడుతున్నారు. అందరి ముసుగులు తొలగిపోయాయి. ఇప్పుడు ఈ సందర్భంగా నేను వారికి ఒక్కటే విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. నిజంగా సీమాంధ్ర ప్రజలకు మీరు ఒకరకంగా ద్రోహం చేస్తున్నారు. బిల్లు ఆగదని తెలుసు తెలంగాణా రాష్ట్ర ఏర్పాటు ఆపలేమని తెలుసు, కానీ సీమాంధ్ర ప్రాంతానికి సంబంధించిన హక్కుల గురించి మాట్లాడకుండా ఏ రకంగా ఇంకా కూడా తెలంగాణాను అడ్డుకుంటామనే ప్రగల్భాలు పలకడం సీమాంధ్ర మిత్రులకు ఏ విధంగా న్యాయమని అడుగుతూ, వారికి నేను ఒక్కటే విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను పరిస్థితి చెయ్యి దాటక ముందే తెలంగాణాలో శాశ్వతంగా మీ మీద శత్రుభావం ఏర్పడకముందే దశాబ్దాల తెలంగాణా పోరాటాన్ని గౌరవించండి. అన్ని ప్రాంతాల్లోని ప్రజాస్వామ్యవాదులు తెలంగాణా రాష్ట్ర ఏర్పాటును స్వాగతించాలని మేము కోరుతున్నాం. మా పోరాటం మా ఉద్యమం పాలకుల మీదనే తప్ప సామాన్య సీమాంధ్ర ప్రజల మీద కాదని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాము.

మరికొంత మంది భయపెడుతున్నట్లు తెలంగాణాకు లాభం ఆంధ్రాకు నష్టం అన్న చందానా ఈ విభజన జరగడం లేదు. విభజనతో రెండు ప్రాంతాలు బాగుపడతాయని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. ఇది ప్రాంతీయ విద్వేషాల సమస్య కాదు. న్యాయమైన ఆకాంక్షల సమస్య. రాజ్యాంగబద్ధమైన పరిష్కార సమస్య. సహజ న్యాయ సుత్రాల సమస్య. ఈ తరుణంలో ఎవ్వరు ఆపుదామనుకున్నా అది అత్యవసరం అవుతుంది మరొకటి కాదు. ఈ చివరి దశలోనైనా విజ్ఞత ప్రదర్శించి అందరూ కూడా హూందాతనంతో ముందుకు వచ్చి సహకరించాలని కోరుతూ, మేము కొన్ని సవరణలను కూడా ప్రతిపాదించి ఉన్నాము అధ్యక్ష.

మ. 2.50 ASV/KV

మేం ప్రతిపాదించిన సవరణలను చెప్పి నా ప్రసంగాన్ని ముగిస్తాను. ప్రధానంగా నాలుగు అంశాలలో మేం ప్రతిపాదనలు చేశాము.

(1) హైదరాబాదును ఉమ్మడి రాజధానిగా పది సంవత్సరాలు పెట్టడానికి మేం వ్యతిరేకం. హైదరాబాదును కేవలం మూడు సంవత్సరాలు మాత్రమే ఉమ్మడి రాజధానిగా పెట్టి అవతల ఆంధ్ర ప్రాంత మిత్రులకు కూడా లాభం అయ్యే విధంగా వారికి దగ్గరగా వారి భూభాగంలోనే కొత్త రాష్ట్రాన్ని సంపూర్ణంగా నిర్మించాలని కేంద్ర ప్రభుత్వానికి మేం విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాము.

(2) అదే రకంగా హైదరాబాదులో గవర్నర్‌గిరి పేరు మీద శాంతిభద్రతలు గానీ ఇతరత్రా అధికారాలు గవర్నర్ గారికే కట్టబెట్టడానికి మేం పూర్తిగా వ్యతిరేకం కాబట్టి బిల్లులో సవరణ చేయాలని మేం విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాం.

(3) ఉన్నత విద్యావకాశాలకు సంబంధించి సత్వరమే సీమాంధ్ర వారు కోరుకున్న సంస్థలన్నింటినీ ఏర్పాటుచేసి తెలంగాణ ప్రాంత విద్యార్థులకు తెలంగాణలో అవకాశం పొందే విధంగా చర్యలు తీసుకోవాలని కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

(4) పెన్షనర్ల విషయంలో గానీ, ఉద్యోగుల విషయంలో గానీ మేం చాలా స్పష్టంగా చెప్పాం. తెలంగాణ ప్రాంతం గతంలోనే అన్యాయానికి గురైంది. రకరకాల ఉల్లంఘనలు జరిగాయి. రాష్ట్రపతి ఉత్సర్వులు గానీ, జి.ఓ.నెం.610 గానీ, జి.ఓ.నెం.36 గానీ వాటికి సజీవ సాక్ష్యంగా ఉన్నాయి. ఇప్పటికే ఉద్యోగాలు కోల్పోయి ఎందరో జీవితాలు కోల్పోయిన తెలంగాణ పిల్లలు ఈ రోజున లక్ష కొత్త ఉద్యోగాలు వస్తాయని ఎదురు చూస్తున్న తెలంగాణ విద్యార్థులకు ఇప్పటికే కూడా ఇంకా జనాభా దామాషా పద్ధతిలో పంపకమంటే న్యాయం జరగదు. అందుకే నేటివిటి ఆధారంగా ఉద్యోగుల పంపకాలు ఉండాలని మేం సవరణకు డిమాండ్ చేస్తున్నాం. అంతే కాకుండా పెన్షనర్ల విషయంలో కూడా కచ్చితంగా నేటివిటి ఆధారంగానే ఆ నిర్ణయం కూడా జరగాలని కోరుతున్నాం. అంతే కాకుండా సత్వరమే హైకోర్టును ఇక్కడ ఏర్పాటుచేయాలని కోరుతూ ఈ చారిత్రక బిల్లు గురించి చర్చించేందుకు నాకు అవకాశం కల్పించినందుకు మీకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తూ, జై తెలంగాణ, జై జై తెలంగాణ.

MR.DEPUTY SPEAKER: Yes, Palle Raghunatha Reddy Garu.

శ్రీ పల్లె రఘునాథరెడ్డి (పుట్టపర్తి): అధ్యక్షా, కె.టి.ఆర్ గారు నా పేరు ప్రస్తావించినందున మాట్లాడం నా బాధ్యతగా భావిస్తూ నాకు మాట్లాడటానికి అవకాశమివ్వాలని నేను అరగంట సేపు నిలబడితే సమయం ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. కె.సి.ఆర్ గారు కాని కె.టి.ఆర్ గారు కాని మాటల మరాఠీలు. వాస్తవాలను వక్రీకరించడంలో వీరు సిద్ధహస్తులు. వారికి వారే సాటి. కె.టి.ఆర్ గారు విద్య గురించి మాట్లాడుతూ తెలంగాణలో విశ్వవిద్యాలయాలు తక్కువగా ఉన్నాయి, ఆంధ్ర ప్రాంతంలో ఎక్కువ ఉన్నాయని అన్నారు. ప్రాంతాలవారీగా కేంద్ర, రాష్ట్ర విశ్వవిద్యాలయాలైన సెంట్రల్ యూనివర్సిటీలు, కేంద్రస్థాయి ఇన్‌స్టిట్యూట్‌లు, డీమ్డ్

యూనివర్సిటీలు తెలంగాణలో 62% ఉంటే ఆంధ్రలో 32%, రాయలసీమలో 15% ఉన్నాయంటే ఆయన చెప్పే విషయాలలో నేతి బీరకాయలో నెయ్యి ఉందనడం ఎంత నిజమో వారు ఈరోజు ప్రస్తావించిన అంశాలలో కూడా అంతే నిజం ఉందని ఈ సందర్భంగా గుర్తు చేస్తున్నాను. ఆయన చెప్పిన లెక్కలన్నీ కాకి లెక్కలు, అన్నీ అవాస్తవాలే. (ఈ దశలో మైక్ కట్ చేయబడింది)

MR.DEPUTY.SPEAKER: Please sit down. Yes Babu Rao Garu.

శ్రీ ఎర్రబెల్లి దయాకర్ రావు (మైక్కు లేకుండా): అధ్యక్షా, మాకు అవకాశం ఇస్తామన్నారు.

శ్రీ పల్లె రఘునాథరెడ్డి(మైక్కు లేకుండా): అధ్యక్షా, ఇంకొక రెండు నిమిషాలు టైం ఇస్తే నేను పూర్తి చేస్తాను.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్: మాట్లాడిన సభ్యులే మళ్ళీ పదే పదే టైం తీసుకుంటే ఎలాగండీ! ఇది కరెక్ట్ కాదు. దయచేసి కూర్చోండి. బాబూరావు గారూ, మీరు మాట్లాడండి.

శ్రీ గొల్ల బాబూరావు(పాయకరావుపేట): అధ్యక్షా, నాకు బిల్లుపైన మాట్లాడేందుకు అవకాశం ఇచ్చినందుకు ముందుగా మీకు ధన్యవాదాలు.

(టి.డి.పి సభ్యుడు శ్రీ పల్లె రఘునాథరెడ్డి నుంచి అంతరాయం)

MR.DEPUTY SPEAKER: Yes, Palle Raghunatha Reddy Garu.

శ్రీ పల్లె రఘునాథరెడ్డి: అధ్యక్షా, ఇది చాలా అన్యాయం. వారు మాట్లాడేటప్పుడు గంటలు, గంటలు సమయం ఇచ్చారు. రెండు నిమిషాలు నేను మాట్లాడతానంటే నా హక్కును మీరు హరిస్తే ఎట్లాగండీ?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్: బహుశా మీరు మర్చిపోయినట్లున్నారు. మీరు కూడా అంతకంటే ఎక్కువ సమయమే తీసుకున్నట్లున్నారు. తొందరగా పూర్తి చేయండి. ఇంకా చాలా మంది సభ్యులు మాట్లాడాల్సి ఉన్నది.

శ్రీ పల్లె రఘునాథరెడ్డి: అధ్యక్షా, భారతంలో ధృతరాష్ట్రుడనే మహారాజు ఉండేవాడు. ఆయన ఎల్లప్పుడూ పేద ప్రజల సంక్షేమం గానీ, సౌభాగ్యం గానీ వారి అభివృద్ధిని గురించి గానీ ఆలోచించేవాడు కాదు. కేవలం తన 100 మంది కొడుకులు బాగుండాలని ఆలోచించేవారు. అదే విధంగా కె.సి.ఆర్ గారు కూడా తెలంగాణ ప్రజల సంక్షేమం గానీ, సౌభాగ్యం గానీ వారి అభివృద్ధిని గురించి గానీ ఆలోచించడం లేదు. తన కొడుకు కె.టి.ఆర్, తన అల్లుడు హరీశ్ రావు, తన కుమార్తె కవిత బాగుంటే చాలని అనుకుంటారు. (ఈ దశలో మైక్ కట్ చేయబడింది).

(టి.ఆర్.ఎస్ సభ్యుల నుంచి అంతరాయం)

MR.DEPUTY SPEAKER: No, please sit down. Please sit down. Yes, Golla Babu Rao Garu.

శ్రీ గొల్ల బాబూరావు: అధ్యక్షా,

శ్రీ ఈటెల రాజేంద్ర్(మైకు లేకుండా): రఘునాథరెడ్డి గారు ఏం మాట్లాడుతున్నారు సార్?

MR.DEPUTY SPEAKER: Rajender Garu, it is not proper. You are a floor leader. Please sit down.

(ఈ దశలో కొందరు టి.ఆర్.ఎస్ సభ్యులు పోడియం దగ్గరికి రాసాగారు)

MR.DEPUTY SPEAKER: Please don't come to the well. Please go back to your seats. Please don't do the same mistake what the others are done. First you go back to your seats.

(టి.ఆర్.ఎస్ సభ్యులు వారి స్థానాలకు వెళ్లారు)

Yes, Rajender Garu.

శ్రీ ఈటెల రాజేంద్ర్: అధ్యక్షా, పల్లె రఘునాథరెడ్డి గారు విద్యావంతులు, అనుభవం ఉన్నవారై ఉండి అటువంటి మాటలు మాట్లాడవచ్చా? మీరు మాట్లాడితే ఒక న్యాయం, మేం మాట్లాడితే ఒక న్యాయమా? కె.సి.ఆర్ గారు తెలుగుదేశం పార్టీలో 20 సంవత్సరాలు ఉన్నారు. కానీ యావత్ తెలంగాణ ప్రజల బ్రతుకులు ఛిద్రం చేస్తున్న సందర్భంలో తెలంగాణ రైతుల బతుకులు కరెంటుతో ముడిపడి ఉన్నాయని, కరెంటు చార్జీలను తగ్గించమని ఆపీల్ చేసినా కరెంట్ చార్జీలు తగ్గించకపోతే తన మంత్రి పదవిని, డెప్యూటీ స్పీకర్ పదవిని, పార్టీ పదవిని గడ్డిపోచలాగా విసిరేసి తెలంగాణ ప్రజల పక్షాన నిలబడి ఇవాళ యావత్ నాలుగు కోట్ల తెలంగాణ ప్రజలను ఐక్యం చేసి తెలంగాణ రాష్ట్రం కోసం తన ప్రాణాన్నే ఫణంగా పెట్టారు. తెలంగాణ రాష్ట్రం సాధించుకోవడమే ముఖ్యమని తన కేంద్ర మంత్రి పదవినే త్యాగం చేసినటువంటి మా నాయకుడి గురించి మాట్లాడే నైతిక హక్కు మీకు లేదు. పదవుల కోసం వెన్నుపోట్లు పాడిచే పద్ధతి తెలుగుదేశం పార్టీ నాయకుడిదని గుర్తు చేస్తున్నాను.

మ.3.00 జివైజి/ఎఎస్ఎ

శ్రీ ఇ.దయాకర్ రావు: సార్, కెటీఆర్ గారు తన ప్రసంగంలో తెలంగాణా ఇన్ఫ్రాస్ట్రక్చర్ తీసుకొచ్చారు సంతోషం. అయితే ఆ ప్రసంగంలో ఆయన చేసిన విమర్శలు మీ దృష్టికి తీసుకొస్తున్నాను. ఎన్టీఆర్ గారిని చంద్ర బాబు గారు వెన్నుపోటు పొడిచారని పదే పదే వారు చెప్పుకొచ్చారు. నేను ఒకటే వారిని అడుగుతున్నాను. ఎన్టీఆర్ గారిని దించడానికి మాతో సంతకాలు పెట్టించింది కెటీఆర్ గారు కాదా? తాను అలా చేయలేదని ప్రమాణం చేయమనండి. చంద్ర బాబు గారు తనకు ఆ పదవి వద్దు తాను అలా చేయనని చెబితే అదే హోటల్ లో కెటీఆర్ గారు మాకు ఉపోద్ఘాతంగా పెద్ద స్పీచ్ ఇచ్చారు. చంద్రబాబు గారు ఒద్దంటున్నారు. ఆయనను మనందరం ఒప్పించాలి. ఎన్టీఆర్ గారి వెనుక లక్షీపార్వతి గారున్నారు. మనం ఎన్టీ ఆర్ గారిని కాదు వ్యతిరేకించేది. లక్షీపార్వతి గారిని వ్యతిరేకిస్తున్నాము. అందరూ ఒప్పుకోవాలని సంతకాలు పెట్టించింది కెటీ ఆర్ గారు కాదా? కాదని ఒకసారి ప్రమాణం చేసి చెప్పమనండి. ఎన్టీఆర్ గారి మీద రాళ్లు వేసినా, చెప్పులు వేసినా ఆయన(కెటీఆర్) నాయకత్వంలోనే వేశాము తప్ప మరొకరి నాయకత్వంలో వేయలేదని ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను. ఎన్టీఆర్ గారు మా నాయకులు. అందుకు మీకేం బహుమానం ఇచ్చామండీ? ఈ విషయంలో మీరు ముందుకొచ్చారనే మేమందరం కొట్లాడి మీకు బ్రాన్స్ పోర్ట్ మినిస్టర్ పదవి ఇప్పించాము. అది గుర్తు పెట్టుకోండి. నాగం జనార్థన రెడ్డి గారు సాక్ష్యం వున్నారు. ఆయన ఇప్పుడు సాక్ష్యం చెప్పమన్నా చెప్పరు లెండి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్: కాంట్రవర్సియల్ వ్యాఖ్యలు చేయకండి.....

శ్రీ ఇ.దయాకర్ రావు: సార్, నేను వాళ్లనేమీ అనడం లేదు. దయచేసి నన్ను చెప్పనివ్వండి సార్, వాళ్లు చెప్పిన వాటికే నేను వివరణ ఇస్తున్నాను. వెయ్యి మంది విద్యార్థులు బలైపోయారు. కానీ తెలంగాణ కోసం కాదు. మరణించినవారిలో తెలంగాణ రాష్ట్ర సమితి పార్టీ కార్యకర్తలున్నారా? ఉద్యమంలో మరణించిన విద్యార్థులు ఆ పార్టీ రెచ్చగొట్టడం వల్లనే మరణించారు. కె.చంద్రశేఖర్ రావు గారు దొంగ దీక్ష చేస్తే, గ్లాస్ లో కిరోసిన్ పోసి హరీష్ రావుగారు అగ్గిపెట్టిస్తే కాదా విద్యార్థులు చనిపోయింది? వీళ్లు రెచ్చగొట్టడం వల్లే విద్యార్థులు మరణిస్తే దానిపై తెలుగు దేశం పార్టీ అధ్యక్షులు శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారి మీద ఆరోపణలు చేయడం ఎంత వరకు సమంజసమని నేను ప్రశ్నిస్తున్నాను.

MR.DEPUTY SPEAKER: Dayakar Rao garu, please conclude.

శ్రీ ఇ.దయాకర్ రావు: సార్, రెండవ విషయమేమిటంటే, టీఆర్ఎస్ పార్టీ కాంగ్రెస్ పార్టీతో కలిసి పాత్తు పెట్టుకున్నారు. పాత్తు పెట్టుకుని తెలంగాణ రాష్ట్రం వచ్చినాక కాంగ్రెస్ పార్టీలో నిలీనం చేస్తామని ప్రకటించలేదా? ఏ ఒప్పందం ఇరు పార్టీల మధ్య జరిగింది? దానిని బయట పెట్టండి. ఇవాళ విద్యార్థుల మరణానికి మీరు కారణం కాదా? దయచేసి అందరినీ ఒకటే కోరుతున్నాను. తెలంగాణ ముసాయిదా బిల్లు పైన అందరి అభిప్రాయం ఒకే విధంగా

ఉండేందుకు ప్రయత్నిద్దాం గానీ దయచేసి రెచ్చగొట్టే ప్రయత్నం ఏ మాత్రం చేయొద్దు. దయచేసి నేను టీఆర్ఎస్ పార్టీ వారికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. తెలంగాణ ముసాయిదా బిల్లుకు అందరూ సపోర్ట్ చేసి విధంగా ప్రయత్నం చేయాలి గానీ అందుకు విరుద్ధంగా ప్రవర్తించకూడదు. రెచ్చగొట్టే ప్రయత్నం దయచేసి చేయొద్దు. తెలుగు దేశం పార్టీ స్పష్టమైన వైఖరితో ఉంది. సీమాంధ్ర ప్రాంతంలో కూడా సమన్వయం అని అంటున్నాం. అంతే తప్ప తెలంగాణ రాష్ట్రానికి వ్యతిరేకమనే విధంగా తెలుగు దేశం పార్టీ ఎక్కడా ఎప్పుడు కూడా చెప్పలేదు, ఎప్పటికీ చెప్పదు.

శ్రీ కె.తారకరామారావు: స్పీకర్ సార్, నేను చరిత్రలోకి పోకూడదని అనుకున్నాను. కానీ అనవసరంగా రెచ్చగొట్టి, కవ్వించి వాళ్లు కెలికి కయ్యం పెట్టుకుంటున్నారు కాబట్టి నేను ఆ అంశాలను ప్రస్తావించక తప్పడం లేదు. నేను రెండు మాటలు ఈ సందర్భంగా చెప్పదలచాను. స్వర్గీయ శ్రీ నందమూరి తారకరామారావు గారి మాటలనే చెబుతున్నాను. "నేను స్థాపించిన తెలుగు దేశం పార్టీలోనే కాంగ్రెస్ అక్రమ శిశువులు, గోముఖ వ్యాఘ్రాలు, మేకవన్నె పులులు సంచరిస్తున్నాయని ముందుగానే తెలుసుకోలేక పోయాను. నేనే దేవుడినని చెబుతూ చాప క్రింద నీరు లాగ, పుట్టలో తేనె లాగ, పొలంలో నక్కలాగా కుట్రలు, కుతంత్రాలు అల్లారు. ఇంత నీచానికి ఒడిగట్టిన చంద్రబాబు ఎన్.టి.ఆర్. నా దేవుడు, ఆయన విధానాలే అమలుచేస్తానంటున్నాడు. చేతులు జోడించి సమస్కారం చేసి తుపాకి పేల్చి గాంధీని పొట్టన పెట్టుకున్న గాడ్సేను మించిన హంతకుడు చంద్రబాబు" అని స్వర్గీయ శ్రీ ఎన్.టి.రామారావు గారు చెప్పిన మాటలు. ఆ మాటలు నావి కావు. వాటితో నాకు సంబంధం లేదు. శ్రీ నందమూరి తారకరామారావు గారు సెలవిచ్చారు. ఆ పార్టీ వాళ్లు శ్రీ కె.చంద్రశేఖర్ రావు గారిని ఎన్ని సార్లు ఈ హాస్లో కోట్ చేశారు. నేను చెప్పే మాటలు కావు ఇవి. చంద్రబాబు నాయుడు గారిది పిల్లనిచ్చిన మామకు వెన్నుపోటు పొడిచిన నైజం. "మామతో ఢీ - అల్లుడు రెడి" అనే కథనాలు కూడా దినపత్రికల్లో వెలువడ్డాయి.

అధ్యక్షా, ఆనాడు కాంగ్రెస్ పార్టీలో ఉండి రాష్ట్ర మంత్రిగా పనిచేసిన శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారు తెలుగు దేశం పార్టీ అధ్యక్షుడైన శ్రీ నందమూరి తారకరామారావు గారి పైన ఎన్నికల్లో పోటీ చేస్తానని చెప్పడం జరిగింది.

(ఆ సందర్భంలో తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యులచేత సభకు అంతరాయం)

శ్రీ గొల్ల బాబురావు: అధ్యక్షా.....

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్: బాబు రావు గారు దయచేసి కూర్చోండి.

(ఆ సందర్భంలో కొంతమంది తెలుగు దేశం పార్టీ సభ్యులు స్పీకర్ పోడియం వద్దకు చేరి సభకు అంతరాయం కల్పించసాగారు)

(అంతరాయం కొనసాగింపు)

Please go back to your seats. Please make an appeal to the Members to run the House. గుండ మల్లేష్ గారు మీరు మాట్లాడండి.

శ్రీ గుండ మల్లేష్ (బెల్లంపల్లి): అధ్యక్షా, శాసనసభ ఒక ప్రత్యేకమైన అంశంపైన చర్చ జరుపుతోంది. ప్రాంతాలుగా ఇప్పటికే రాష్ట్రం విడిపోయింది. శాసనసభలో కూడా గౌరవ సభ్యుల మధ్య వ్యత్యాసం సుస్పష్టంగా కనబడుతోంది. ఎవరి భావాలను వారు స్వతంత్రంగా సభకు వ్యక్తం చేసే సమయం ఆసన్నమైంది. శ్రీ కె.తారకరామారావు గారు భావోద్వేగంతో ఒక సందర్భంలో ప్రతిపక్షపార్టీ సభ్యుల గురించి ప్రస్తావించారు. కానీ ఆయనకు మహానుభావుల చరిత్ర గురించి తెలియంది కాదు. భావోద్వేగంతో శ్రీ కె.తారకరామారావు మాట్లాడినటువంటి "మట్టిబొమ్మ" అనే మాటను పట్టుకుని సభలో ప్రధాన ప్రతిపక్షపార్టీ సభ్యులు ఇంత రాద్ధాంతం చేయడంలోని ఉద్దేశమేమిటో అందరికీ తెలిసిందే. తెలంగాణ ఉద్యమంలో చాలా మంది తెలంగాణ బిడ్డలు మరణిస్తే, అందుకు సరైన స్పందన లేదనే భావనతో శ్రీ కె.తారకరామారావు గారు మాట్లాడటం జరిగింది.

మ..3.10 BVR / KKR.

సభ్యులు కేటిఆర్ గారు మాట్లాడుతూ వారి మాటల్లో అర్థం ఏమనగా తెలంగాణా ఉద్యమాల ద్వారా ఇంత మంది తెలుగుబిడ్డలు చనిపోతే కూడా దానిపై ప్రభుత్వం నుండి సరైన స్పందన లేదన్నారు భావనతోనే వారు మాట్లాడటం జరిగింది. దానికి ఇంతగా రాద్ధాంతం చేయవల్సిన అవసరం లేదు. కేటిఆర్ కూడా జరిగిన సంఘటన పట్ల నేను చింతిస్తున్నాను అని, నేను అలా అర్థం చేసుకోలేదు, అంటే సరిపోతుంది. అయితే శాసన సభలో సభ్యులు ఎవరి భావనలు వారు చెప్పాలి, సభ సజావుగా నడిచేందుకు సహకరించాలి. కాని సభ్యులు వారి ప్రసంగంలో వెనుకటి చరిత్రను తవ్వవల్సిన అవసరం లేదు. చరిత్రలో అనేకమైన ఘటనలు జరిగాయి. చరిత్రను పరిశీలించి చూస్తే త్యాగాలు ఒకరివి కాగా, భోగాలు మరొకరివి అయ్యాయి. త్యాగాలు చేసినటువంటి వారు త్యాగ ఫలితాలు అనుభవించకపోగా త్యాగాలు చేయని వారు అనుభవించారు. అలాగే తెలంగాణను దోపిడీ చేసిన శక్తులే తెలంగాణను రాజ్యమేలు తున్నాయి. ఈ నాడు భావోద్వేగం పెరిగిపోయి ఉంది. రాష్ట్రం సమైక్యంగానే ఉండాలి అనేటువంటి పరిస్థితి లేదు, రాదు కూడా. ఈనాడు సభను పది రోజులపాటు, లేదా నెల రోజుల పాటు పాడిగించాలని అంటున్నారు. సభ్యులు ఐదు వందల పేజీల ప్రసంగం చదువుతామంటున్నారు ఇవన్నీ అప్రస్తుతం. వారు చెప్పదలచుకున్న మాటలు మరొకరి విషయంలో జోక్యం చేసుకోకుండా చెప్పాలి. సభకు సహకరించాల్సిందిగా సభను కొనసాగించవల్సిందిగా కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ : రంగారెడ్డి గారు...

(తమ పార్టీ సభ్యులకు మాట్లాడే అవకాశం కల్పించాల్సిందిగా కోరుతూ తెలుగుదేశం, టిఆర్ఎస్ పార్టీ సభ్యులు ఈ సందర్భంగా సభకు అంతరాయం కలిగించారు)

MR.DEPUTY SPEAKER: I want the Members to make an appeal to the House and to run the House. I cannot run the House. It is a very Important Bill and every Member wants to express their feelings. Please make an appeal to run the House.

శ్రీ జూలకంటి రంగారెడ్డి (మిర్యాలగూడ): అధ్యక్షా, ప్రత్యేక తెలంగాణ రాష్ట్ర విభజనకు సంబంధించిన ముసాయిదా బిల్లుపై చర్చించటకు అవకాశం లేకుండా పోయింది. తరువాత సమయం సరిపోవడం లేదు. మరికొంత సమయం తీసుకొని బిల్లుపై చర్చించేందుకు ప్రయత్నిస్తున్నట్లు తెలుస్తోంది. ఉన్న సమయాన్ని సద్వినియోగం చేసుకొని, రాష్ట్రం సమైక్యంగా ఉంచాలనో, లేదా విడిపోవాలనో అనే విషయం మీదనే సభ్యులు ఎవరి అభిప్రాయాలను వారు చెప్పుకోవచ్చు. అలా కాకుండా డీవియేట్ అయి ఎక్కడెక్కడికో వెళ్లిపోయి మాట్లాడుతున్నారు. నిన్న సభలో నిజాం నవాబు గారి గురించి మాట్లాడారు. ఈ రోజు మట్టిబొమ్మలు అని మాట్లాడుతున్నారు. ఇలా కాకుండా దయచేసి ఉన్న సమయాన్ని సక్రమంగా సభ్యులు వినియోగించుకొని, చర్చించాల్సిన విషయానికి మాత్రమే పరిమితమై ఎవరి అభిప్రాయం వారు చెబితే బాగుంటుంది కానీ ప్రతి విషయానికి పోడియం వద్దకు చేరి సమయాన్ని వృథా చేసుకోవడం మంచిది కాదని సభ్యులను కోరుతున్నాను. గౌరవ సభ్యులకు మనవి చేయునది ఏమనగా, దయచేసి సభా సమయాన్ని వృథా చేయకుండా సభా మర్యాదలను దృష్టిలో ఉంచుకొని ఎవరి పరిధిలో వారు చర్చించాల్సిన విషయం పైననే మాట్లాడాల్సిందిగా సభ సజావుగా నడిపించేందుకు సహకరించాల్సిందిగా విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఇ. లక్ష్మీనారాయణ (నిజామాబాద్-అర్బన్): అధ్యక్షా రాష్ట్ర పునర్విభజన బిల్లు అత్యంత ముఖ్యమైనటువంటిది చారిత్రాత్మకమైనటువంటిది. ఈ బిల్లుపై సభ్యులు అభివృద్ధికి సంబంధించిన లేదా వారి ప్రాంతాల్లో కోల్పోయిన అభివృద్ధిపై మాట్లాడాల్సి ఉండగా అలా కాకుండా పదే పదే సభను నడవనీయకుండా చేయడం మంచిది కాదు. బిల్లుపై కావల్సిన సవరణలకు, సూచనలకు సంబంధించిన అంశాలకు పరిమితమై మాట్లాడం మంచిది. అందుకు సహకరించాలని బిల్లుపై తమ తమ విధానాలకు పరిమితమై మాట్లాడాలని సభ్యులను కోరుతున్నాను.

డా.ఎస్.శైలజానాథ్ : అధ్యక్షా తమ ద్వారా అప్పీలు చేస్తున్నాను ఇంతకు ముందే

MR.DEPUTY SPEAKER: One second, Please..

శ్రీ ఎర్రబెల్లి దయాకర్ రావు : సార్ తమ ద్వారా కేటిఆర్ గారిని గానీ సభ్యులందరిని కోరేది ఏమనగా తోటివారిని రెచ్చగొట్టే విధంగా కాకుండా, ఇతర పార్టీలను, నాయకులను విమర్శించకుండా మీ ధోరణిని మీరు చెప్పండి. ఇప్పటికైనా పొరపాటు ఉంటే చెప్పండి తప్ప, మట్టి

విగ్రహాలని, అవి ఇవి అని, ఇతర్లను విమర్శించి, ఇన్సల్ట్ చేయడం మంచి పద్ధతి కాదు. విరగొట్టిన విగ్రహాల్లో తెలంగాణాకు సంబంధించిన విగ్రహాలుకూడా ఉన్నాయి. మీ విమర్శించే ప్రయత్నాలను వెనక్కు తీసుకోండి. మరొక పార్టీని, నాయకులను విమర్శించడం పద్ధతి కాదు. మీరు జూనియర్, దయచేసి అర్థం చేసుకోవాల్సిందిగాను, మీ మాటలు అందరూ మెచ్చుకొనే విధంగా మాట్లాడాల్సిందిగా కోరుతున్నాను.

MR.DEPUTY SPEAKER: Yes, Legislative affairs Minister garu ..

డా.ఎస్.శైలజానాథ్ : అధ్యక్షా మీ ద్వారా నేను సభకు ...

(తెలుగుదేశం టిఆర్ఎస్ పార్టీ సభ్యులచే అంతరాయం)

MR.DEPUTY SPEAKER: Please sit down.

డా.ఎస్.శైలజానాథ్: సార్ ప్రతి ఒక్క సభ్యులు ఎక్కువగా సమయం వినియోగించుకుంటే అధిక సమయం కావాల్సి వస్తుందని 100 రోజులకు పైగా సమయం కావల్సి వస్తుందనే తమరు సభ్యులకు అప్పీలు చేశారు. బహుశా సభలో ఉన్న ప్రతి ఒక్కరు కూడా ఈ అంశంపై మాట్లాడాలి అని అనుకుంటున్నారు. కనీసం పది, పదిహేను నిమిషాలపాటు సమయాన్ని అధికంగా కేటాయించాల్సిన అవసరం ఉంది. ప్రజలపట్ల వారికి ఉన్న ఆసక్తిని గమనించిన తరువాత ఈ సభలో సభ్యులందరూ మాట్లాడే అవకాశం కల్పిస్తూ, ఈ సభకు ఆర్టికల్ 3 లో భాగంగా ఉన్న అంశాల మేరకు ఈ సభా సమయాన్ని పెంచుటకు అవకాశం ఉందేమో పరిశీలించాల్సిందిగా నేను కోరుతున్నాను.

(అంతరాయం)

శ్రీ టి.హరీష్ రావు (మైకు లేకుండా): సభా సమయాన్ని పొడిగించమని కోరడం వారి వ్యక్తిగత అభిప్రాయం మాత్రమే అధ్యక్షా.

డా.ఎస్.శైలజానాథ్: అందరు సభ్యులు మాట్లాడవచ్చు, దయచేసి అందరూ మాట్లాడాలి. 60 సంవత్సరాల కలయిక తొమ్మిది కోట్ల మంది సమైక్యాంధ్రా ప్రజానీకం గురించి ఈ రాష్ట్ర శాసనసభ ఆలోచించి సభా సమయాన్ని పెంచే విధంగా తీర్మానాన్ని పెట్టుకుంటే మంచిదేమో ఆలోచించమని మీ ద్వారా సభను కోరుతున్నాను.

శ్రీమతి వంగా గీతా విశ్వనాథ్ (మైకు లేకుండా): స్పీకర్ సార్, అప్పీలు సార్..

MR.DEPUTY SPEAKER : It is not go into record. Please sit down,

శ్రీ జి.బాబురావు : అధ్యక్షా, ఈ రోజు నేను పేద ప్రజల ప్రతినిధిగా, వైఎస్ఆర్ కాంగ్రెస్ పార్టీ ఎంపిగా గా రాష్ట్ర విభజన బిల్లు రావడం చాలా బాధాకరంగా నేను భావిస్తున్నాను. ముఖ్యంగా రాష్ట్ర విభజన బిల్లు 2013 రెండు ప్రాంతాల నడుమ విభేదాలు సృష్టించే విధంగా ఉన్నందున వైఎస్ఆర్ పార్టీ తరపున నా తరపున పూర్తిగా ఈ బిల్లును వ్యతిరేకిస్తున్నాను. మా వైఎస్ఆర్ పార్టీ మొట్టమొదటి నుండి సమైక్యంధ్ర కోసం పోరాటం చేస్తోంది. అలాగే రాష్ట్ర శాసన సభలో ముఖ్యంగా సమైక్య తీర్మానం చేయాలని కోరుతున్నాం. కనీసం ఈ శాసన సభలో ఓటింగ్ను అయినా ప్రవేశపెట్టాలని గౌరవ స్పీకర్ గారికి, గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారికి ప్రతిరోజూ విన్నవిస్తూనే ఉన్నాం. ఈ విషయంలో మా పార్టీ గౌరవాధ్యక్షురాలు శ్రీమతి వైఎస్.విజయమ్మ గారు రూల్ 359 కింద గౌరవ సభాపతిగారిని కూడా చాలాసార్లు కోరారు. మీరు గానీ గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు గానీ ఎటువంటి హామీనీ మాకు ఇవ్వనందున మా పార్టీ సభాచర్చలో పాల్గొనడం రాష్ట్ర విభజనకు దోహదం అవుతుందని, మా పార్టీ అభిప్రాయం మాత్రమే చెప్పాలని మేము నిర్ణయం తీసుకున్నందున ఈ విషయంలో నేను పార్టీలను విమర్శించను. తెలంగాణ విభజన కోసం గత 13 సంవత్సరాలుగా ఉద్యమాలు చేయడం కొంతమంది చనిపోవడం మనందరం వింటున్నాం. 2014 ఎన్నికలు సమీపిస్తున్న తరుణంలో కేంద్ర పాలకులు రాష్ట్ర పునర్విభజన బిల్లు ఇంత త్వరగా తీసుకు రావడం ఎందుకో సమధానం చెప్పనల్సిన అవసరం అటు కేంద్ర పాలకులకు, ఇటు రాష్ట్ర పెద్దలకు ఉందని నేను భావిస్తున్నాను.

మ.3.20 BVR/JNV

ఎందుకంటే.. మీ అందరికీ తెలుసు, ప్రజాస్వామ్యంలో మనమందరమూ కూడా ఓట్ల ద్వారా రాజకీయంగా ప్రజా ప్రతినిధులం అయ్యాం. ఈ యొక్క ఉద్యమం ద్వారా ముఖ్యంగా నష్టపోయింది పేద ప్రజలు, బడుగు, బలహీన వర్గాలు. మొదటి నుంచి చూస్తున్నాను, ఈ హౌస్లో ఒక పార్టీమీద మరొక పార్టీ దోశారోపణలు చేసుకుంటున్నారే కానీ మెజారిటీ ప్రజలు ఎంత నష్టపోయారు, బలహీన వర్గాలు ఎంత నష్టపోతున్నాయి అని ఈ రాజకీయ నాయకులేగానీ, రాజకీయ ప్రముఖులేగానీ ఒక్కరైనా వారికోసం బాధ పడిన సందర్భం ఇంతవరకూ లేదు. నేను ఎందుకు చెబుతున్నానంటే.. ఈ బిల్లు తీసుకురావడంలో ఒక రాజకీయ కుట్ర దాగి ఉందని మన దేశంలోని ప్రతి ఒక్కరికీ తెలుసు. అందుకే ఈ రోజు మిత్రులందరూ ఆలోచించండి.. సిడబ్ల్యుసి తీర్మానం దగ్గర నుంచి, జీఓయం నుండి కేబినెట్ అప్రూవల్ తీసుకున్నప్పటి నుండి తెలుగు జాతికి ఒక చరిత్ర ఉందని తెలిసినా కూడా కనీసం ఎక్కడా జీఓయంలో ఒక్క తెలుగు జాతికి సంబంధించిన సభ్యుడిని ఇవ్వకుండా.. జీఓయంలో ప్రస్తుతం సభ్యులుగా ఉన్న వారికి ఆంధ్రప్రదేశ్లో ఎల్లలు ఎక్కడ ఉన్నాయో కూడా తెలియదు. అటువంటి జీఓయంలోని సభ్యులు నివేదిక ఇవ్వడం, దాన్ని వారు హడావిడిగా కేబినెట్ నోట్లో పెట్టి టేబుల్ ఐటమ్గా పెట్టి దాన్ని ఆమోదించి ఆదరాబాదరాగా రాష్ట్రపతి గారికి పంపించి. రాష్ట్రపతి గారి దగ్గర నుంచి మన రాష్ట్ర అసెంబ్లీకి వచ్చిందంటే, దీని వెనుక ఎంత రాజకీయ కుట్ర ఉంది, ఎన్ని దుష్టశక్తులున్నాయో మనమందరం ఆలోచించుకోవాలని సభ్యులను మీ ద్వారా వేడుకుంటున్నాను.

నేను ఒకటే అడుగుతున్నాను, ఈ రోజు రాష్ట్ర విభజన జరగాలంటే ఎన్నో విధి విధానాలున్నాయి, ఈ బిల్లు అప్రజాస్వామికంగా ఉంది. దానికి కారణం ఏమిటంటే.. మకందరికి తెలుసు మనం ప్రజాస్వామ్యంలో ఉన్నాం. ఈ ప్రజాస్వామ్యం యొక్క మూల సూత్రం ఏమిటంటే.. **Majority rule should prevail, Minority should be protected.** ఇది ఫండమెంటల్ సూత్రం, ఈ మూల సూత్రాన్ని విస్మరించారు. కేవలం బలవంతంగా రుద్ది ఈ రోజు బిల్లును ఆమోదించుకొనేందుకు చేస్తున్న కుట్రను ఈ రోజు రాష్ట్రం అంతా చూస్తున్నారు. నేను ఒకటే అడుగుతున్నాను.. మన తెలుగు జాతి యూపిఏ ప్రభుత్వం రెండు సార్లు ప్రభుత్వంలోకి రావడానికి దోహదం చేసిన జాతి. మరి ఎంతో నమ్మకంతో యూపిఏ ప్రభుత్వాన్ని తీసుకువస్తే, ఈ యూపిఏ ప్రభుత్వం, నమ్మకంతో, విశ్వాసంతో ఉన్న తెలుగుజాతిని అడ్డగోలుగా విభజించి ముక్కలుగా నరికేసి తెలుగు తల్లికి ఎంత ద్రోహం చేస్తుందో అని మీ ద్వారా నేను ఈ రాష్ట్ర ప్రజలందరికీ తెలియజేస్తున్నాను. రాష్ట్ర విభజన కావాలంటే విధి విధానాలుండాలి, ఎందుకంటే మీకు ఒక విషయం తెలియాలి. 1949లో ఎలెక్టెడ్ రాజ్యం రాకముందు ఆర్టికల్ 3ని రాజ్యాంగంలో పొందుపరిచారు. ఈ ఫెడరల్ స్పిరిట్ కానీ, ఎలెక్టెడ్ బాడీస్ కానీ రాని పరిస్థితుల్లో దాన్ని ఇన్ కార్పొరేట్ చేశారు. అందుకే మా నాయకుడు మొదటి నుంచి కూడా ఆర్టికల్ 3ను సవరించాలని, దాన్ని కేంద్ర ప్రభుత్వం ఏ రకంగా దుర్వినియోగం చేస్తుందో రాష్ట్రాలన్నిటిని తిరిగి, దేశంలోని రాజకీయ పార్టీలను కూడా కలిసి వివరించడం, తప్పనిసరిగా వారి యొక్క సహాయం కూడా మేము పొందడం జరిగింది. ఆర్టికల్ 3ని సవరించకపోతే, ఈ రోజు మన రాష్ట్రం అయ్యింది, రేపు మరి ఎన్ని రాష్ట్రాలో... అక్రమంగా, ఏకపక్షంగా, బలవంతంగా రాష్ట్రాలను విభజిస్తారో మనకైతే అర్థం కాని పరిస్థితి.

ఈ రోజు నేను ఒకటే అడుగుతున్నాను, రాష్ట్రాన్ని విభజన చేయాలంటే.. మన ప్రజాస్వామ్యంలో సెంట్రల్-స్టేట్ రిలేషన్స్ కు సంబంధించి సర్కారియా కమిషన్ ను వేశారు, ఆ కమిషన్ నివేదికలన్నీ ఏమి చెబుతున్నాయి? తప్పనిసరిగా స్టేట్స్ రీ-ఆర్గనైజేషన్ కమిటీ వేయాలని చెబుతున్నాయి, లేదంటే జుడీషియరీ కమిషన్ ను వేయాలని, లేదంటే కనీసం ఆ రాష్ట్ర అసెంబ్లీ యొక్క ఆమోదమైనా ఉండాలి అని. దురదృష్ట వశాత్తు కేంద్ర పాలకులకు ఎందుకు ఈ విధివిధానాలు తెలయడంలేదో? మీ అందరికీ తెలుసు, మన రాష్ట్ర ఫస్ట్ ఎస్సార్స్ ద్వారా ఏర్పడిందని. కొందరు మిత్రులు మాట్లాడుతూ అంటున్నారు.. ఈ రాష్ట్రం భాషా ప్రయుక్త రాష్ట్రంగా ఆమోదించబడలేదని. ఫజల్ అలీగారి నివేదికను ఒకసారి మీ అందరూ చదవండి, ఎందుకంటే ఫజల్ అలీగారి నివేదిక ఆధారంగా మొట్టమొదటిసారిగా లింగ్విస్టిక్ స్టేట్ గా మన రాష్ట్రమే అనిర్భవించింది, ఎందుకంటే, **I am a student of history.** హిస్టరీని చాలా క్షుణ్ణంగా చదువుకున్న వాడిని. ఎందుకంటే ఫజల్ అలీ కమిషన్ ఒక చరిత్రాత్మకమైన తీర్మానం తీసుకున్నది. ఆ రోజు భాషా పరంగా, భౌగోళికంగా, అలాగే పాలనా పరంగా రెండు భావ జాలాలు, రెండు ప్రాంతాలకు చెందిన తెలంగాణా మరియు ఆంధ్ర ప్రాంతాలు కలిసి ఆంధ్రప్రదేశ్ గా ఏర్పడ్డాయంటే.. పండిట్

జవహర్‌లాల్ నెహ్రూగారు, సర్దార్ వల్లభాయ్ పటేల్‌గారు, రాజేంద్ర ప్రసాద్‌గారు మన రాష్ట్రాన్ని ఆదర్శంగా తీసుకొని ఫస్ట్ ఎస్సార్స్ తరువాత మూడు, నాలుగు రాష్ట్రాలను లింగ్విస్టిక్ స్టేట్స్‌గా ఆవిర్భవింపజేశారు. అందులో భాగంగానే తమిళనాడు, కర్ణాటక, కేరళ, మహారాష్ట్ర, గుజరాత్ మొదలైన రాష్ట్రాలు ఫస్ట్ ఎస్సార్స్ ద్వారా లింగ్విస్టిక్ స్టేట్స్‌గా ఆవిర్భవించిన సంగతి మనం ఈ రోజు మరచిపోకూడదు.

2000, 2004లో ప్రతిసారి మేము రెండవ ఎస్సార్స్‌ని వేయడానికి ఆలోచిస్తున్నామని చెబుతూ వచ్చిన కేంద్ర పాలకులు మరి హఠాత్తుగా ఈ రాష్ట్ర విభజనకు ఎందుకు పూనుకున్నారో, దానికి ఏ రాజకీయ లబ్ధి ఉందో, ఏ రాజకీయ కుట్ర ఉందో? అది తేటతెల్లం అవ్వాలని ఈ సభ ద్వారా నేను రాష్ట్ర ప్రజలను కోరుతున్నాను. మీ అందరికీ తెలుసు 9,డిశంబరు, 2009ని నేను మన రాష్ట్రానికి బ్లాక్‌డేగా అభివర్ణించుకుంటున్నాను, ఎందుకంటే.. 2009లో అప్పటి కేంద్ర హోమ్ శాఖామంత్రులు క్లియర్‌కట్‌గా ఏమి చెప్పారంటే.. **The process of formation of Telangana State will be initiated and an appropriate resolution will be moved in the State Legislature.** కానీ ఈ రోజు ఇటు ఈ అసెంబ్లీ తీర్మానం..... దాని తరువాత వచ్చిన భావోద్వేగాల వల్ల చాలా మంది మన రాష్ట్రంలో ఎమ్మెల్యేలు రాజీనామా చేయడం, పాలిటికల్ ప్రమోషన్ రావడం, దాని తరువాత కేంద్ర ప్రభుత్వం జస్టిస్ శ్రీకృష్ణ కమిటీని నియమించడం జరిగింది. కానీ ఈ రోజు జస్టిస్ శ్రీకృష్ణ కమిటీని నియమించిన ఉద్దేశ్యం కేంద్ర ప్రభుత్వం ఎప్పుడైనా ఆలోచించిందా? మనమే కమిటీ వేశామని తలంచారా? కనీసం ఆ కమిటీ రిపోర్టునైనా చదివుండరేమో అని నేను భావిస్తున్నా. జస్టిస్ శ్రీకృష్ణ కమిటీ చాలా క్లియర్‌గా చెప్పారు.. తెలంగాణా వాదం ఎంత బలంగా ఉందో, అలాగే సమైక్యవాదం అంత బలంగా ఉందని. బ్యాక్‌వర్డ్‌నెస్‌ను తగ్గించి అభివృద్ధి చేసుకోవాలేకానీ, ఈ యొక్క విభజన ఎట్టి పరిస్థితుల్లో కూడా పరిష్కారం కాదని జస్టిస్ శ్రీకృష్ణ కమిటీని చాలా క్లియర్ కట్‌గా చెప్పింది.

మ.3.30 బి.వి.ఆర్./వై.ఎం.ఆర్.

శ్రీ కృష్ణ కమిటీ రిపోర్టును తుంగలో తొక్కేశారు. సుమారుగా పది నెలలుగా ఈ రాష్ట్రంలోని అన్ని జిల్లాల్లోనూ, అన్ని ప్రాంతాలలోనూ పర్యటించి, అన్ని రాజకీయ పార్టీలతో కలిసి ఎన్నో విధాలుగా వారు కృషి చేసిన సంగతి మీ దృష్టికి తీసుకొస్తున్నాను. ఇదేదీ పట్టించుకోకుండా, ఈరోజున ఏకపక్షంగా... ఒక వేళ బిల్లు పాస్‌చేతే....., స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన తర్వాత, ఆంధ్ర రాష్ట్రం ఏర్పడిన తర్వాత, ఈ యాభై ఏళ్లలో ఎంతో అభివృద్ధి చెందాం. పారిశ్రామిక నగరంగా హైదరాబాదును, ప్రైవేట్ సెక్టారు రంగాన్ని ఎంతో అభివృద్ధి చేసుకున్నాం. ఇది మన రాష్ట్రమని భావించి, అనేక మంది వివిధ ప్రాంతాల నుంచి లక్షల కోట్ల రూపాయలతో హైదరాబాదులో పెట్టుబడులు పెట్టారు. అనేక విధాలుగా ఈ రాష్ట్రాన్ని అభివృద్ధి చేసుకున్నాం. పారిశ్రామికంగానే కాకుండా ఈరోజు వ్యవసాయపరంగా భారత దేశంలోనే మన రాష్ట్రం అగ్రగామిగా ఉంది. అలాగే తెలంగాణ రీజియన్‌లో సుమారు అరవై శాతం అక్షరాస్యత ఉంది. నేను ఉస్మానియా విశ్వ విద్యాలయంలో ఒక విద్యార్థిని.

నేను సుమారుగా ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయంలో ఏడు సంవత్సరాలు చదువుకున్నాను. ప్రతి జిల్లాలో నాకు ఎంతోమంది స్నేహితులు ఉన్నారు. మేమందరం కూడా ఎంతో అన్యోన్యంగా, సొంత సోదరుల్లాగా కలిసి ఉండే వాళ్ళం. ఈ రోజు పేద వర్గాల నుంచి వచ్చిన లక్షలాదిమంది హైదరాబాదులో గానీ, తెలంగాణ ప్రాంతంలో గానీ సెటిల్ కావడం జరిగింది. ఉదాహరణకు నిజామాబాద్ జిల్లాలో ఒకానొకప్పుడు ఆరుగురు ఎం.ఎల్.ఏ.లు ఎన్నిక కావడం జరిగింది. అలాగే ఖమ్మం జిల్లాలో లక్షలాది కోస్తాంధ్రులు ఉన్నారు. అలాగే హైదరాబాదు చుట్టుప్రక్కల... అంటే నల్గొండ, మహబూబ్ నగర్ లలో ఎంతోమంది సెటిల్ అవ్వటమే కాదు, వివాహ బంధాలు కూడా ఏర్పరుచకుని, ఎంతో సుఖ శాంతులతో ఉన్న ఈ సందర్భంలో, హఠాత్తుగా ఈ రాష్ట్రం విభజన జరిగితే, యాభై సంవత్సరాలు కాదు, ఈ రాష్ట్రం వంద సంవత్సరాలు వెనుకకు వెళ్తుంది. మా పార్టీ మొట్ట మొదటి నుంచీ సమైక్యాంధ్రకు కట్టుబడి ఉంది. తెలంగాణలో కొద్దిగా ఇబ్బందిగా ఉన్నా సరే, సమైక్యాంధ్ర కోసం మేం అహర్నిశలూ కృషి చేసి, చివరి నిమిషం వరకు పోరాడతామని మీ ద్వారా ప్రజలకు తెలియజేస్తున్నాను. ఈరోజు మీరందరూ కూడా ఒక్క విషయం ఆలోచించండి. ఈ రోజున ఏదైనా రాష్ట్రం విభజించాలి అంటే, ఒక జాతి పరంగా ఏదైనా అంశంలో తేడా ఉన్నా, లేదా వెనుకబాటుతనంలో ఏమైనా తేడా ఉన్నా, అలాగే ఒక భాషా పరంగా ఏదైనా తేడా ఉన్నా, దానిని బట్టి రాష్ట్ర విభజన చేయాలి. కానీ ఈరోజున జాతి విభేదం లేదు. భాషా పరంగా మొత్తం తెలుగు జాతి భారత దేశంలో సెకెండ్ లార్జెస్ట్ స్పోకెన్ లాంగ్వేజ్. అలాగే మన తెలుగు భాష ప్రపంచం భాషల్లో ఎంతో విశిష్టమైనటువంటి భాష. మరి భాషా పరంగా తేడా లేకుండా, జాతి పరంగా తేడా లేకుండా, వెనుకబాటుతనం ప్రకారం ఏమీ తేడా లేకుండా, పాలనా పరంగా కూడా ఏరకమైనటువంటి తేడా లేకుండా ఈ రోజున రాష్ట్రం విభజించడం ఎంతవరకు సమంజసం అని నేను కేంద్ర పాలకులను అడుగుతున్నాను. మీరంతా ముఖ్యంగా ఆలోచించండి. ఈ విభజనలో ఎక్కువగా నష్టపోయేది ఎవరు? బలహీన వర్గాలు, దళితులు, పేద విద్యార్థులు. నేను 1969వ సంవత్సరంలో ఎనిమిదవ తరగతి చదువుతున్నాను. 1971వ సంవత్సరంలో నేను పదవ తరగతి చదువుతున్నాను. ఈ రోజున రెండు ఉద్యమాలు కూడా కేవలం మీ రాజకీయ నాయకుల వల్లే వచ్చాయి కానీ.. ప్రజల వల్ల రాలేదని, పేద ప్రజల కోసం ఈ రాజకీయ నాయకులకు గానీ, రాజకీయ పార్టీలకు గానీ ఏమాత్రం మంచి ఓపీనియన్ లేదని మీ ద్వారా రాష్ట్ర ప్రజలకు తెలియజేస్తున్నాను. మీరు ఆలోచించండి. ఈ విభజన వాదం వచ్చినపుడు ఎన్నో పార్టీలు... నేనొక ఉదాహరణ చెబుతాను 'ఇంటి దొంగని ఈశ్వరుడైనా పట్టలేడని'. మీ అందరికీ కూడా అర్థమై ఉండొచ్చు. మనం ఈ సమైక్యాంధ్ర కోసం పోరాడే రాజకీయ పార్టీలు, రాజకీయ పార్టీ అగ్ర నేతలు, వాళ్ళందరూ కూడా సమైక్యాంధ్ర అనే ముసుగులో, కేంద్ర పాలకులకి డూడూ బసవన్న, అంటే... గంగిరెద్దులాగ తలకాయ ఊపొచ్చిన పెద్దలు. ఈరోజుకైనా వాళ్లు అర్థం చేసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. అలాగే ఈరోజున కొందరు పెద్దలు, వాళ్ళ పేర్లు చెప్పను ఎందుకంటే వాళ్ళందరూ కూడా మన రాష్ట్రంలో అగ్ర నేతలు. ఈరోజు మన తెలుగు తల్లి క్షోభలో ఉన్న పరిస్థితిల్లో రాజకీయ అవసరాలు మాని, స్వలాభాలు మాని, మనందరం కూడా ఈ పేద ప్రజల కోసం, రాష్ట్ర ప్రజల కోసం ఒక నిర్ణయానికి రావలసిన అవసరం ఉంది. సభ్యులు శ్రీ కె.టి. రామారావు గారు చెబుతూ ఒక విషయం చెప్పారు. బాబా సాహెబ్ అంబేద్కర్ ని ఆయన చాలా ఎక్కువ సార్లు

వాడుతున్నారు. బాబా సాహెబ్ అంబేద్కర్ విధానం కేవలం పేద ప్రజలకి, రాష్ట్రపాలనలో వారికి భాగస్వామ్యం కావాలనే ఎప్పుడూ ఆలోచించారే కానీ, రాష్ట్రానికి ఆదాయం లేకుండా, ఈ జాతిని ఏ కారణం లేకుండా, అడ్డగోలుగా చీల్చే విధానం బాబా సాహెబ్ అంబేద్కర్ ఎప్పుడూ కూడా చెప్పలేదు. హైదరాబాదుని సెకెండ్ కేపిటల్ గా చేయమని బాబా సాహెబ్ అంబేద్కర్ గారు ఎప్పుడో చెప్పారు. దీనిమీద ఎవరైనా స్పందించారా అని అడుగుతున్నాను. మహా కవి కబీర్ గారు.. మేధావి అంటే కేవలం తెలివితేటలే కాదు, ప్రాణం ఉన్న ప్రతి ఒక్కరు కూడా మహా మేధావితో లెక్క. కానీ అలాంటి మహానుభావుడు ఈ ప్రేమ అనేది కనీసం కేంద్ర పాలకులకు గానీ, రాష్ట్ర పాలకులకు గానీ లేకపోవటం వలనే ఈ రోజు ఈ రాష్ట్రం చిన్నాభిన్నంగా తయారవుతోంది. అందుకే ఈరోజు మేమందరం ఒకే మాట, ఒకే బాట మీద సమైక్యాంధ్ర కోసం ఎన్ని కష్టాలు, నష్టాలు వచ్చినా పోరాడుతున్నాం. అందుచేత మాలాగానే మీరు కూడా, మీలో కొన్ని బేదాభిప్రాయాలున్నా, అన్నిటినీ దూరం పెట్టి సమైక్యాంధ్ర కోసం పోరాడాలని, సమైక్యాంధ్ర తప్పనిసరిగా వస్తుందని గట్టిగా నమ్ముతున్న వాళ్ళతో నేనొకరిని. ఈరోజున ఈ విభజన వల్ల, ఉద్యమాల వల్ల పేద ప్రజలు ఎన్ని కష్టాలు పడుతున్నారు? ఆఖరికి నిత్యావసర వస్తువుల ధరలు విపరీతంగా పెరిగిపోయి, కనీసం వాళ్ళ పిల్లల్ని చదివించుకోలేక, వాళ్ళకున్న తక్కువ జీతంతో ఎలా బ్రతకాలో తెలియక, ఎంతోమంది ఆత్మహత్యలు చేసుకునే పరిస్థితి ఉంది. లక్షలాది పేదల కోసం ఎవరూ కూడా మాట్లాడటం లేదు. ఎవరూ ఆలోచించటం లేదు. కేవలం రాజకీయ లబ్ధి కోసమో, లేకపోతే అధికార దాహం కోసమో, లేకపోతే అధికారం కోసమో మీరు తపన పడుతున్నారు తప్ప, ఈ రాష్ట్ర అభివృద్ధికి, ఈ రాష్ట్ర ప్రజల సంక్షేమం కోసం మీరెవరూ ఆలోచించటం లేదని నేను రాష్ట్ర ప్రజలకు తెలియజేసుకొంటున్నాను. ఈరోజు మీ అందరకు కూడా తెలుసు. సభ్యులు శ్రీ వై.ఎస్.జగన్మోహన్ రెడ్డి గారు ప్రజల్లో తిరుగుతూ, సమైక్య శంఖారావం పేరుతో ఈ సమైక్యాంధ్ర ఎట్టి పరిస్థితిలో కూడా ప్రజల్లో చైతన్యం తీసుకొచ్చి, దేశంలో ఉన్న అన్ని రాజకీయ పార్టీల నాయకుల్ని కలిసి మరొక చైతన్యం తీసుకొచ్చింది మా నాయకుడు.

మ.3.40 RSS/GRV

MR.DEPUTY SPEAKER: Please conclude Babu Rao garu.

(వై.ఎస్.ఆర్. కాంగ్రెస్ పార్టీ సభ్యులచే అంతరాయం)

MR.DEPUTY SPEAKER: It is your own..... మీ పార్టీకి అలాటే చేసిన సమయాన్ని, ఒక్కరితోనే వినియోగించుకుంటామంటే... అది మీ ఇష్టం.

శ్రీ జి.బాబురావు: నేను వ్యక్తిగతంగా ఎవ్వరినీ, ఏ పార్టీని కూడా విమర్శించ దలచుకోలేదు. మనమందరమూ కూడా ఏకమవ్వాలన్న కీలక సమయం. ఇప్పుడు మనం చేయి చేయి కలిపితేనే నిజమైన సుఖం అందరికీ ఉంటుంది. ఒకవేళ ఈ బిల్లుపై చర్చ జరిగి, రాష్ట్రపతికి బిల్లు గనుక వెళ్ళినట్లైతే, ఆటోమ్యాటిక్ గా బిల్లు పాస్ అవుతుంది. అలా కాకుండా, ఈ బిల్లును మనం

అపాలంటే, సమైక్యాంధ్ర కోరుకున్న ప్రతి ఒక్కరు కూడా ఓటింగ్కు పట్టుబట్టాలి. మన విధానాన్ని ఓటింగ్ ద్వారా రాష్ట్రపతి గారికి, కేంద్ర ప్రభుత్వానికి తెలియపరచినట్లైతే ఈ బిల్లు ఖచ్చితంగా అగిపోతుంది. ఈ రాష్ట్ర ప్రజల భవిష్యత్తు కోసం మీరందరూ కలసి రావాలని కోరుకుంటూ, మా పార్టీ నుండి మా అభిప్రాయం చెప్పడానికే ఈ శాసనసభకు వస్తున్నాం. మేము తప్పనిసరిగా రోజూ బిల్లుపై ఓటింగ్ కొరకు పట్టుబడతాం. రాష్ట్ర ప్రజల మనోభావాలను మేము గౌరవిస్తాం. సమైక్య తీర్మానం చేయించే వరకు మేమూ, మా నాయకుడు పోరాడుతూనే ఉంటామని తెలియజేసుకుంటున్నాను. ఈ రోజున మీకొక విషయం చెప్పదలచుకున్నాను. కొంత మంది విభజన రాజకీయాలు చేస్తున్నారు, కొంత మంది భజన రాజకీయాలు చేస్తున్నారు, మరి కొంత మంది చీకటి రాజకీయాలు చేస్తున్నారు. అయితే మాపార్టీ మాత్రం కేవలం జన రాజకీయాలు చేస్తోంది.

(తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యులచే అంతరాయం)

గుమ్మడి కాయల దొంగ - అంటే, మీరు భుజాలు తడుముకోవాల్సిన అవసరం లేదు. మన ప్రజల కోసం, మన రాష్ట్రం కోసం మనమందరం మారవలసిన అవసరం ఉంది. మారని పక్షంలో ఈ రాష్ట్ర ప్రజలు మనల్ని ఎట్టి పరిస్థితిలో కూడా క్షమించరు. అందుకే నేను వ్యక్తిగతంగా, మా పార్టీ తరపున సమైక్యాంధ్ర కోసం పాటుపడాలని చేతులు జోడించి కోరుతున్నాను. అలాగే తెలంగాణా సోదరులను కూడా.... మనం సమైక్య రాష్ట్రంలోనే బాగా అభివృద్ధి చెందుతాం, ఇప్పటికే అభివృద్ధి చెంది చూపించాం, ఈ యాభై సంవత్సరాల్లో దేశంలో ఎక్కడా లేని విధంగా మనం అభివృద్ధి చెందాం. కానీ ఈ పార్టీ ..., పేరు చెప్పకూడదు గానీ, నిజంగా మీరు పేద ప్రజల సంక్షేమం కోసం గనుక పోరాడుతున్నట్లైతే, ఈ రోజు నేనడుగుతున్నాను, మీ వద్ద పేద, దళిత వర్గాలనుండి వచ్చిన వాళ్ళు ఏ, ఏ పదవుల్లో ఉన్నారో చెప్పండి. ఈరోజు రాష్ట్ర ప్రజలందరూ కూడా ముక్తకంఠంతో మనమంతా సమైక్యంగా ఉంటేనే అభివృద్ధి చెందుతామని కోరుతున్నప్పుడు, రాష్ట్రం అభివృద్ధి చెందాలంటే సమర్థుడైన నాయకుడు కావాలి, సమర్థమైనటువంటి పాలన కావాలి, సమర్థమైనటువంటి మంచి పథకాలు కావాలి. ఇవన్నీ కూడా శ్రీ వై.ఎస్.రాజశేఖర రెడ్డి గారు ఒక్కరే మన రాష్ట్రానికి అందించారని నేను గర్వంగా చెబుతున్నాను. ఎందుకంటే తెలంగాణ ప్రాంతంలో ఎక్కువ మంది పెన్షన్లు, ఇళ్ళు, అనేక ఇతర సంక్షేమ పథకాలను పొందగలిగారు. ఈరోజు ఈ ఉద్యమాలు రావడానికి, కేవలం సమర్థవంతమైన పాలన లేకపోవడమే కారణం.

తెలుగు దేశం హయాంలో నేను ఒక అధికారిగా పని చేశాను. మీ నాయకుడు అంటే నాక్కూడా అభిమానమే. కానీ, అవసరమొచ్చినప్పుడు రాజకీయాలు చేయకుండా, అన్నీ వదిలి సమన్వయం కోసం కలిసి పోరాడాల్సిన అవసరం ఉంది. ఇక్కడ నాకు చాలా మంది మిత్రులు, పరిచయస్తులు ఉన్నారు. ఈ సంక్లిష్ట పరిస్థితిలో రాష్ట్రం విడిపోతే, దేశంలో లోకువైపోతాం, మన రాష్ట్రానికి ఉన్నటువంటి బలం తగ్గిపోతుంది. కాబట్టి, మీరందరూ కూడా ఒక్కసారి ఆలోచించండి, సమైక్యాంధ్ర నినాదాన్ని మనమందరం ముందుకు తీసుకెళ్లాం. ఈ రాష్ట్రాన్ని అన్ని రంగాల్లో మనం అభివృద్ధి చేసుకుందాం. అంతే కాని, సంకుచిత ధోరణులతో, రాజకీయ లబ్ధి కోసం మీరు ఆలోచించ వద్దని ప్రార్థిస్తూ, తప్పనిసరిగా ఈ రాష్ట్రం సమైక్యంగానే ఉండాలనీ, పైనున్నటువంటి

ఆ మహానుభావుడు శ్రీ వై.ఎస్.రాజశేఖర రెడ్డి గారి ఆత్మ ఈ రాష్ట్రాన్ని సమైక్యంగానే ఉంచుతుందని ఈ సందర్భంగా నమ్ముతున్నాను. మనమందరం కూడా 2014 ఎన్నికలకు సమైక్యంగానే వెళతామనీ, మనమందరమూ కూడా మళ్ళీ ఎన్నికై, ఈ సభలో మళ్ళీ కలుసుకుంటామని కోరుకుంటూ, మిమ్మల్నందర్నీ రాష్ట్ర ప్రజల గురించి ఆలోచించి, రాష్ట్రాన్ని సమైక్యంగా ఉంచడానికి సహకరించాలని, రాష్ట్రాన్ని ముందంజలో ఉంచడానికి సహకరించాలని కోరుతూ, భారత దేశమే గర్వించదగ్గ ఎంతో మంది నాయకులు ఈ సభ నుండి ఉద్భవించాలని కోరుకుంటూ, ఈ చక్కని అవకాశాన్ని కలుగజేసినందుకు గౌరవ స్పీకర్ గారికి, మా పార్టీ వారికి నేను నా ధన్యవాదాలు, నమస్కారాలు.

శ్రీ కొండు మురళీ మోహన్ (వైద్య, ఆరోగ్య శాఖా మంత్రి): స్పీకర్ సార్, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ పునర్విభజన ముసాయిదా బిల్లుపై చర్చ జరుగుతుంటే, రాష్ట్ర ప్రజలందరూ కూడా రెండుగా విడిపోయి ఉత్కంఠతో చూడడం జరుగుతోంది. బిల్లు గట్టెక్కుతుందా! అని తెలంగాణా వాదులు, ఏదైనా అద్భుతం జరిగి బిల్లు ఆగిపోతుందా! అని సమైక్య వాదులు ఎదురు చూడడం, ఈ రోజు చట్ట సభల్లో ఏమి జరుగుతుందా అని అందరి దృష్టి కూడా మనమీదే ఉంది అధ్యక్షా. ఎంతో నమ్మకంతో మనల్ని ఓటర్లు ఇక్కడ కూర్చోపెట్టారు. ప్రతీ ఓటరు కూడా నిజాయితీ గల చర్చను కోరుకుంటున్నారు. రాష్ట్ర పునర్విభజన కోసం ఇక్కడ ఒక రాజ్యాంగ ప్రక్రియ మొదలైంది. గౌరవ రాష్ట్రపతి నుండి ఆదేశం అందుకున్నాం. కనుక ఈ ప్రక్రియ పూర్తి చేసే బాధ్యత కూడా మనపై ఉంది. రాజ్యాంగం మనం ఆమోదించుకున్న పవిత్ర గ్రంథం. మనం వేసే ప్రతీ అడుగురాజ్యాంగానికి లోబడి ఉండాలి. ఆ బాధ్యత మనపై ఉంది. అలాగే నన్ను ఎన్నుకున్న నా నియోజక వర్గ ప్రజల మనోభావాలు గౌరవించి, వారికి లోబడి వ్యవహరించ వలసిన అవసరం నాకు ఎంతో ఉంది. ప్రతి ప్రాంతానికి ఒక సెంటిమెంటు ఉన్న ఈ తరుణంలో, స్థానిక సెంటిమెంటును గౌరవించాల్సిన బాధ్యత కూడా నాపై ఉన్నది.

మ.3.50 DVL-KSV

ఒక శాసనసభ సభ్యునిగా, సభలో ఉన్నప్పుడు ఒక ముఖ్యమైన అంశంపట్ల ఉన్నది ఉన్నట్లు వాస్తవాలను మాట్లాడి అర్థవంతమైన చర్చ జరపాల్సిన బాధ్యత నాపైన ఉన్నది. అలాగే పార్టీ మనిషిగా, పార్టీలో ఉన్నంత కాలం పార్టీ తీసుకున్న నిర్ణయానికి లోబడి ఉండాల్సిన బాధ్యత కూడా నాపై ఉందని మీ ద్వారా తెలియజేస్తున్నాను. ఇన్ని బాధ్యతలు ఒకేసారి నిర్వర్తించాల్సి రావడం చాలా అరుదైన సందర్భం. అంతేకాదు, ఈ సంక్లిష్టత నుండి తెలంగాణకు “ఔను”, “కాదు” అని చెప్పడం సాధారణమైన విషయం కాదు. ఇప్పటికే చరిత్ర గురించి చాలా మంది చాలా విషయాలు చెప్పారు. దాని మీద గంటల తరబడి మాట్లాడారు. వాటిని రాష్ట్ర ప్రజలు చూడడం, వినడం జరిగింది. అయినప్పటికీ క్లుప్తంగా చెప్పదలచుకున్నాను.

1956వ సంవత్సరంలో ఆంధ్రప్రదేశ్ ఏర్పడిన తరువాత 12 సంవత్సరాలు అంతా సజావుగానే జరిగిపోయింది. ఆ తరువాత తెలంగాణ ప్రాంత నాయకులు, ప్రజలు అసంతృప్తికి లోనవ్వడం మొదలయ్యింది. 19-01-1969 తేదీన అన్ని పార్టీలు కలిసి 'పెద్ద మనషుల' ఒప్పందం అమలు పర్చుకోవాలని నిర్ణయించినప్పటికీ తెలంగాణ ప్రాంత నాయకులు సంతృప్తి చెందలేదు. ఫలితంగా 1969లోనే ఏర్పడిన 'తెలంగాణ ప్రజాసమితి' అనే రాజకీయ పార్టీ ఆవిర్భవించి తెలంగాణ కోసం ఉద్యమించింది. 1972లో 'జై ఆంధ్ర' ఉద్యమం ప్రారంభమవడం, ఆంధ్ర, రాయలసీమ ప్రాంతాల్లో కూడా ఉద్యమ ఉధృతి కనిపించింది. 21-09-1973 నాడు భారత ప్రభుత్వం 'ఆరు సూత్రాల ఫార్ములా' తీసుకొచ్చి, రాజ్యాంగంలో 32వ సవరణ ద్వారా దీనికి చట్టబద్ధత కూడా కల్పించడం జరిగింది. దీంతో అల్లర్లన్నీ సర్దుమణిగి, ఇంకో 12 సంవత్సరాలు చక్కగానున్న తరుణంలో 1985వ సంవత్సరంలో 'సిక్స్ పాయింట్ ఫార్ములా' అతిక్రమణకు గురి అయినందుకు, ఆ రోజుల్లో తెలంగాణ వారు ఉద్యమం చేసినపుడు 610 జీ.వో. విడుదల కావడం, అది సక్రమంగా అమలు కానందున ఆందోళన జరగగా, దీని పరిశీలన కోసం 2001లో 'గిర్ గ్లాస్ కమిషన్' నియమించడం మనం చూశాం. 1956 నుంచి 2001 వరకు ఒక సమస్యను పరిష్కరించుకుంటూ ఆయా ప్రభుత్వాలు ముందుకు పురోగమిస్తున్న నేపథ్యంలో 1997లో బి.జె.పి. తెలంగాణ రాష్ట్ర ఏర్పాటుకు గేట్లు తెరుస్తూ తీర్మానం విడుదల చేయడం మనందరికీ తెలుసిన విషయమే. 1999 సాధారణ ఎన్నికల ముందు తెలంగాణ తీర్మానం చేయడం ఓటు బ్యాంకు రాజకీయమే అయినా ప్రత్యేక రాష్ట్ర ఏర్పాటు చర్యగా బి.జె.పి. చేయడం ఈ రోజు చరిత్రలో మిగిలిపోయింది. 2000 సంవత్సరంలో తెలంగాణ ప్రాంత కాంగ్రెసు నాయకులు కూడా 'ప్రత్యేక తెలంగాణ' కోరుతూ శ్రీమతి సోనియా గాంధీకి వినతి పత్రం సమర్పించారు. 2001లో సీడబ్ల్యూసీ సమావేశంలో 'నిర్ణయం వెంటనే చెప్పలేమని, రెండవ ఎస్సార్సీ వేయమని' అప్పటి ఎన్.డి.ఎ. ప్రభుత్వాన్ని కాంగ్రెసు అధిష్టానం కోరింది. ఎన్.డి.ఎ. ప్రభుత్వంలోనున్న శ్రీ అద్వానీ గారు తెలంగాణ ఇవ్వలేమని, హైదరాబాదు తెలంగాణలో పార్టీ అండ్ పార్సీల్ గా, రాష్ట్ర ముఖ్య పట్టణంగా, రాజధానిగా ఉందని తిరస్కరించారు. అప్పట్లో తెలుగుదేశం పార్టీ వారు కూడా సపోర్ట్ చేసి దాన్ని అడ్డుకున్నారు. 2004 నుంచి 2009 కాంగ్రెసు పార్టీ హయాంలో ప్రాంతీయ తత్వాన్ని అభివృద్ధి ద్వారా తగ్గించడం మనమందరం చూశాం. టీ.ఆర్.ఎస్ పార్టీని 2004లో ప్రారంభించి, ఎందుకు ప్రారంభించారో రాష్ట్రమందరికీ తెలుసు. శ్రీ చంద్రశేఖర్ గారికి డిప్యూటీ స్పీకర్ గా అవకాశం రావడం, మంత్రి పదవి రాకపోవడం వల్ల పార్టీ పెట్టడం, పార్టీ పెట్టేటప్పుడు ఎన్ని అవకతవకాలు జరిగాయో అందరికీ తెలుసు. అవన్నీ కూడా వారి నోటి ద్వారా చెప్పడం జరిగింది. 2009లో ఆయన నిరాహార దీక్షకు కూర్చున్నప్పుడు ప్రత్యేక పరిస్థితులలో ఆ రోజు కాంగ్రెస్ పార్టీ అందరినీ అఖిలపక్షం మీటింగ్ కు పిలవడం జరిగింది. అఖిలపక్షం జరిగేటప్పుడు, ఇప్పుడు సభలోనున్న శ్రీ అశోక్ గజపతి రాజు, శ్రీ నాగం జనార్థన్ రెడ్డి, శ్రీ గాలి ముద్దు కృష్ణమ నాయుడు వీరు (తెలుగుదేశం, బీజేపి నాయకులు) అఖిలపక్షంలో ఏమి మాట్లాడారో, లిఖితపూర్వకంగా ఉంది. తెలంగాణ ఇవ్వాలని, తలవంచి తెలంగాణను తీసుకుంటామని అన్న విషయం అందరికీ తెలుసు. టీఆర్ఎస్ ఒకే సూత్రం మీద

వచ్చారు కాబట్టి వారు కూడా అడిగారు. సీపీఐ పార్టీ నాయకులు శ్రీ నారాయణ కూడా ఖచ్చితంగా తెలంగాణ ఇవ్వాలని అడిగారు. ఇవన్నీ కూడా విజువల్స్, లిఖితపూర్వకంగా ఉన్నాయి అధ్యక్షా.

2009 డిసెంబరు 7వ తేదీన అత్యవసర పరిస్థితుల దృష్ట్యా అన్ని పార్టీలను సమావేశపరిచినపుడు ప్రతిపక్ష పార్టీలన్నీ తెలంగాణ ఇవ్వాలని నిర్ణయించాయి. ఇదే నిర్ణయాన్ని కేంద్రానికి నివేదించినపుడు రెండు రోజుల తరువాత డిసెంబర్ 9వ తేదీన చిదంబరం గారి ప్రకటన వెలువడింది. అందరి నిర్ణయం ప్రకారమే కదా ఇదంతా చేశాం? సీమాంధ్రలోనున్న ఎంఎల్ఏలు రాజీనామాలు చేయడం, తరువాత డిసెంబరు 23వ తేదీన వెనక్కి తీసుకోవడం మనందరికీ తెలుసు. అప్పటి నుంచి ఇక్కడున్న నాయకులు స్పందించకపోవడం, తెలంగాణ ప్రాంత నాయకులు ఢిల్లీలో నిరంతరంగా పర్యవేక్షించుకుంటూ తెలంగాణ అవసరాన్ని గుర్తించేలా చేయడం వల్ల, రెండవసారి అఖిలపక్షాన్ని పిలిచినప్పుడు కూడా తెలుగుదేశం, టీఆర్ఎస్, బీజేపీ, సీపీఐ, వైఎస్సార్సీపీ నాయకులందరూ ఖచ్చితంగా తెలంగాణాను ఇవ్వాలని అన్నారు. ఇప్పుడు కాంగ్రెస్ పార్టీని టార్గెట్ చేసి మాట్లాడటం, కాంగ్రెస్ పార్టీ నిర్ణయం తప్పని చెప్పడం ఎంత వరకు సమంజసం? నాయకులు వివిధ సందర్భాలలో చెప్పిన మాటలు ఇక్కడ పొందుపరుస్తున్నాను.

శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారు చెప్పిన అంశాలు ఏవంటే:

‘తెలంగాణ ప్రత్యేక రాష్ట్రానికి టీడీపీ వ్యతిరేకం కాదు, నేనూ వ్యతిరేకం కాదు, ఆయా ప్రాంత ప్రజల సెంటిమెంట్ను గౌరవిస్తాం. మేము నియమించిన కమిటీ నివేదిక రాగానే నిర్ణయం తీసుకుంటాం’ అని 2008 మే 1వ తేదీన పిడుగురాళ్ళలో టీడీపీ పాలిట్బ్యూరోలో చెప్పారు.

‘ఈ సారి తెలంగాణకు వ్యతిరేకంగా తెలుగుదేశం పార్టీ వెళ్ళడం లేదు’ అని మహబూబ్ నగర్ జిల్లా ఐజులో తెలంగాణ కోర్ కమిటీ రెండో సమావేశంలో చెప్పారు.

‘తెలంగాణపై అభిప్రాయాలు వెల్లడిస్తూ గతంలో ఇచ్చిన లేఖకు కొనసాగింపుగా, తెలంగాణ ఏర్పాటుపై అక్కడి వారి మనోభావాలు తెలుసుకోవడానికి పార్టీ సీనియర్ నేతలతో ఓ కమిటీ వేశాం. కమిటీ సమర్పించిన నివేదికను పాలిట్బ్యూరోలో చర్చించాం. తెలంగాణకు అనుకూలంగా పార్టీ ఓ నిర్ణయానికి వచ్చిందని మీకు తెలియజేస్తున్నాం. పాలిట్బ్యూరో తీర్మానం కాపీని కూడా దీనికి జత చేస్తున్నాం’ అని శ్రీ ప్రణబ్ ముఖర్జీకి టీడీపీ 2008 అక్టోబర్ 22న లేఖ రాసింది.

‘రాష్ట్రంలో తెలుగుదేశం అధికారంలో వస్తే ప్రత్యేక తెలంగాణ రాష్ట్ర తీర్మానంపై శాసనసభలో అనుకూల బిల్లు పెడతాం’ అని 2009 ఫిబ్రవరి 14న ఓ టీఎం ఛానెల్లో చర్చలో చెప్పారు.

‘అధికారంలోకి వచ్చిన వెంటనే తెలంగాణను ఏర్పాటు చేస్తాం’ అని 2009 ఏప్రిల్ 3న మహబూబ్ నగర్ ఎన్నికల ప్రచార సభల్లో చెప్పారు.

‘మా పార్టీ తరపున చాలా స్పష్టంగా చెప్పాం. మీరు చర్చ అన్నింటి కన్నా ముందుగా తీసుకున్నా మేము సిద్ధంగా ఉన్నాం. లేకపోతే ప్రభుత్వ తీర్మానం తీసుకువస్తే సహకరించడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాం. ఈ సందర్భంగా నిరవధిక నిరహార దీక్ష చేస్తున్న శ్రీ చంద్రశేఖర్ రావు దీక్ష విత్తడా చేసుకోవాలని మా పార్టీ తరపున విన్న వించుకుంటున్నాం. సమావేశం తర్వాత తెలంగాణకు మేము సానుకూలంగా ఉన్నాం. తెలంగాణకు రాజకీయంగా కట్టుబడి ఉన్నాం.’ అని 2009 డిసెంబరు 8న శాసనసభలో చెప్పారు.

‘ఇంత పెద్ద నిర్ణయం తీసుకునే ముందు ఎవరితోనూ చర్చించకుండా, సచ్చబెప్పకుండా, ఏకపక్షంగా తీసుకొని రాష్ట్రాన్ని అస్తవ్యస్తం చేశారు. స్వీయ రాజకీయ ప్రయోజనాలేవో ఆశించి కాంగ్రెస్ ఇలా వ్యవహరించింది. రాష్ట్రంలోని వివిధ ప్రాంతాలకు చెందిన వారి మనోభావాలు తెలుసుకొని, ఆలోచించి ముందడుగు వేయడం కనీస ధర్మం. శ్రీమతి సోనియా గాంధీ ఇవేమీ ఆలోచించకుండా అర్ధరాత్రి నిర్ణయం ప్రకటించి చేతులు దులుపుకున్నారు. రాష్ట్ర విభజన విషయంలో కాంగ్రెస్ కు స్పష్టమైన విధానం లేదు. ఈ నిర్ణయం తీసుకునే ముందు కొన్ని విధి విధానాలు, మార్గదర్శక సూత్రాలు, ఒక పద్ధతి పెట్టుకోవాలి. వాటిపై అందరితో చర్చించాలి’ అని 2009 డిసెంబర్ 10న శ్రీ చిదంబరం ప్రకటన తరువాత మీడియాతో అన్నారు.

సా.4.00 NI/DVL

మేము తెలంగాణ తీర్మానానికి మద్దతు ఇస్తామని చెప్పడం వాస్తవం . అందులో తేడా లేదు. కాని ఈ తీర్మానం పెట్టే ముందు అందులోని అంశాలపై ముందస్తుగా చర్చ జరగాలి. నిర్ణయం తీసుకునేవారు తమ ఆలోచన వెల్లడిస్తే దానిపై చర్చ జరిగి ఏకాభిప్రాయం వస్తే ఎవరికీ అభ్యంతరం లేదు. ముందు రోజు అసెంబ్లీలో మద్దతు ఇస్తామని చెప్పడం జరిగింది. రెండవ రోజు మాట మార్పడం జరిగింది.

శ్రీ గాలి ముద్దుకృష్ణమనాయుడు (నగరి): అధ్యక్షా, కొండ్రు మురళీ మోహన్ గారు విభజన జరగాలని మాట్లాడుతున్నారా? సమైక్యంగా ఉంచాలని మాట్లాడుతున్నారా? ఆ రోజు చిదంబరంగారు ఏమి చెప్పారంటే అన్ని పార్టీలలో యు-టర్న్ వచ్చింది కాబట్టి మేము విత్తడా చేసుకుంటున్నామని, శ్రీకృష్ణ కమిటీ వేస్తున్నామని గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా ప్రకటించిందా, లేదా? శ్రీ కృష్ణ కమిటీ దాదాపు ఒక సంవత్సరం పైన ఎక్స్ ప్రెజ్ చేసి రిపోర్టు ఇచ్చారా, లేదా? కమిటీలో మీరు రాజకీయ పార్టీల అభిప్రాయాలు తెలుసుకోవాలి. శ్రీకృష్ణ కమిటీ ఆరు సలహాలు ఇస్తే అందులో ఐదు సలహాలు ఈ రాష్ట్రాన్ని ఒకటిగా ఉంచాలని అన్నారు. రాష్ట్రం విడిపోతే అభివృద్ధి ఉండదని అన్నారు, నక్సలైట్ సమస్య వస్తుందని అన్నారు. పార్ట్-2లో తెలంగాణ ఇస్తే రాష్ట్రం

రావణకాష్టంగా మారిపోతుందని చెప్పడం జరిగింది. మీరు ఎందుకు యు-టర్న్ తీసుకున్నారు? ముఖ్యమంత్రి కిరణ్ కుమార్ రెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ మాది నేషనల్ పార్టీ , మా పార్టీ ప్రకారం లీడర్స్ ఏమి చెబితే అది చేస్తామని చెప్పి, ఆయన ఎందుకు యు-టర్న్ తీసుకున్నారు? చంద్రబాబుగారి మీద చర్చ అయితే ఓ.కె. చర్చ చేద్దాము. కాని సీమాంధ్ర ప్రజల ఆకాంక్షలకు అనుగుణంగా మాట్లాడుకుండా, ఈ రోజు చంద్రబాబుగారు చెప్పిన స్టేట్ మెంట్స్ ను మంత్రిగారు చదువుతున్నారు. మా నాయకుడు ఏమి చెప్పారంటే, బిల్లు సక్రమంగా లేదని, సమంగా లేదని, ఈ బిల్లు అపండిని చెప్పారు. తెటర్ విత్ డ్రా చేసుకోలేదని ఈ రోజు కూడా చెబుతున్నారు. మేము మాట తప్పడం లేదు. ఆ రోజు రోజయ్యగారి మీటింగుకు వెళ్లాము. ప్రభుత్వం మీది, కేంద్రంలో, రాష్ట్రంలో మీరు అధికారంలో ఉన్నారు. పరిపాలన చేయమని ప్రజలు మీకు అధికారం ఇచ్చారు. మీరు నిర్ణయం తీసుకోండి అన్నాము. మమ్ములను అడగడం ఎందుకని చంద్రబాబుగారు క్లారిటీగా చెప్పడం జరిగింది. మీరు చేయవలసిన పనిని (ఈ దశలో మైక్ కట్ చేయబడింది.)

(INTERRUPTIONS FROM SRI GALI MUDDUKRISHNAMA NAIDU)

SRI KONDRU MURALI MOHAN: Sir, I am not yielding.

(INTERRUPTIONS FROM SRI GALI MUDDUKRISHNAMA NAIDU)

MR. DEPUTY SPEAKER: You have already clarified. He is going to conclude. Please conclude Kondru Murali Mohan garu.

శ్రీ కొండ్రు మురళీమోహన్: నేను ఎవిడెన్స్ తెలియ చేస్తున్నాను. ప్రజలకు తెలియాలి. చంద్రబాబుగారు, తెలుగుదేశం పార్టీ, వైఎస్ఆర్సిపి సీమాంధ్రలో కాంగ్రెస్ పార్టీని కార్నర్ చేస్తున్నారు. కాంగ్రెస్ పార్టీ ఎంతో నిలకడగా, సైంటిఫిక్ గా ఉంది. ఆ విషయం ప్రజలకు తెలియాలి. అందుకే ఈ రోజు ఎవిడెన్స్ చెబుతున్నాను.

2010 మార్చి కర్నూలులో ఆంధ్ర, తెలంగాణా రెండు కళ్లు లాంటివి. ఆ రెండింటిని కాపాడుకుంటాను.

2010 మే 27, 28, 29 తేదీలలో జరిగిన మహానాడులో నిర్ణయం తీసుకోవలసింది కేంద్రమే, రెండు ప్రాంతాలకు నేను పార్టీ అధ్యక్షుడిని, రెండు ప్రాంతాలలో నేను పార్టీని కాపాడుకోవలసిన అవసరం ఉంది.

2011 జూన్ 2న తెలుగు జాతిని ఆంధ్రప్రదేశ్ ను కాపాడుకోవలసిన అవసరం మాకుంది. కేంద్రం ఏ నిర్ణయం తీసుకున్నా, ఎలా మద్దతిస్తాము, మీరు మద్దతిస్తారా?

2011 జూన్ 2న కేంద్ర మంత్రి చిదంబరంగారి వ్యాఖ్యలపై తెలంగాణాపై నిర్ణయం బాధ్యత కేంద్రానిదే. ఇప్పటికే కేంద్రం అన్ని పార్టీల అభిప్రాయం, ప్రజల అభిప్రాయం తీసుకున్నది. నిర్ణయం తీసుకోవలసిన బాధ్యత కేంద్రం పైనే ఉంది.

2012 సెప్టెంబర్ 26న ప్రధానికి వ్రాసిన లేఖ. తెలంగాణాపై అఖిల పక్షాన్ని ఏర్పాటు చేయండి. తక్షణమే ఇది చేయాలి. ఇది నాన్నడంతో అభివృద్ధి ఆగిపోతుంది.

మీ నాయకుడు, మీ పార్టీ నిర్ణయాలు ఈ రోజు తెలియ చేస్తున్నాను. ఎవిడెన్స్ చెబుతున్నాను. సీమాంధ్రలో ఎన్ని అబద్ధాలు ఆడుతున్నారు, తెలంగాణాలో ఎన్ని అబద్ధాలు ఆడుతున్నారు అనేది చెబుతున్నాను. మీరూ, వైఎస్ఆర్సిపి కాంగ్రెస్ను ఎలా టార్గెట్ చేస్తున్నారు? కాంగ్రెస్ ఎన్నడూ మాట తప్ప లేదు, మడమ తిప్పలేదు, ఒకటే మాట మీద ఉంటుంది . అందుకే తెలియ చేస్తున్నాను.

2012 డిసెంబర్ 28న ఢిల్లీ అఖిల పక్ష సమావేశంలో సిండేకు లేఖ ఇచ్చారు. రాష్ట్రంలో అస్థిరతకు ముగింపు పలికేలా కేంద్రప్రభుత్వమే నిర్ణయం తీసుకోవాలి.

2008 అక్టోబర్ 18న ప్రణబ్ కు ఇచ్చిన లేఖలో మా పార్టీ అభిప్రాయాన్ని వెల్లడించాము. అది కేంద్ర ప్రభుత్వం వద్దే ఉంది. అది ఉపసంహరించుకోలేదు.

2013 జూలై 30న సిడబ్ల్యుసి నిర్ణయం తరువాత మీడియాతో 2008లో ప్రత్యేక తెలంగాణా రాష్ట్ర ఏర్పాటుకు అనుకూలంగా మేము లేఖ ఇచ్చాము, దానికి కట్టుబడి ఉన్నాము. రెండు రాష్ట్రాలైనా తెలుగు జాతి కలిసి ఉండాలి. రాష్ట్ర విభజన వల్ల ఏర్పడే కొత్త రాష్ట్రానికి హైదరాబాదుకు ధీమైన రాజధానిని నిర్మించాలి. రాజధాని నిర్మాణానికి రూ.4 లక్షల కోట్లు లేక రూ.5 లక్షల కోట్లు ఖర్చు అవుతుంది. అది ఎంతైనా ఆ మొత్తాన్ని కేంద్ర ప్రభుత్వమే కేటాయించాలి. తెలంగాణా బిల్లులోనే సీమాంధ్ర రాజధాని నిర్మాణం, నిధుల కేటాయింపుపై స్పష్టత ఇవ్వాలి. ఒక కమిటీ వేసి సాగునీరు, విద్యుత్, ఆదాయ పంపకాలు సమ న్యాయంతో జరిగేలా చూడాలని చాలా క్యాటగారికల్ గా సిడబ్ల్యుసి నిర్ణయం వచ్చిన తరువాత చంద్రబాబుగారు చెప్పడం జరిగింది. కాని వాళ్లు ఈ రోజు ఏమి మాట్లాడుతున్నారు అధ్యక్షా. కాంగ్రెస్ పార్టీ చేసిందని ఏడుస్తున్నారు. ఇంత క్యాటగారికల్ గా వారి నాయకుడు చెప్పిన తరువాత కాంగ్రెస్ పార్టీని ఎలా కార్నర్ చేస్తారు?

2013 ఆగస్టు 17న పత్రికా సంపాదకులు, ప్రతినిధులతో ప్రత్యేక సమావేశంలో- రాష్ట్ర విభజనకు కట్టుబడి ఉన్నామని చాలా క్యాటగారికల్ గా చెప్పడం జరిగింది.

అంటే ఈ రోజు మాట మార్చడం వారికే చెల్లింది కాని మాకు కాదు. ఆరోజు 2000 సంవత్సరంలో కాంగ్రెస్ ప్రజాప్రతినిధులు ఎమ్మెల్యేలందరూ ప్రత్యేక తెలంగాణాను అడిగిన రోజు కూడా రెండవ ఎన్ఆర్సి వేయాలని మేము ప్రత్యేకంగా చెప్పడం జరిగింది.

ఈ రోజు కొత్తగా వచ్చిన వైఎస్ఆర్సిపి అధ్యక్షులు -2011 జూలై 9న ఇడుపులపాయ వైఎస్ఆర్సిపి స్థానంలో ఇచ్చే శక్తి లేదు, ఆపే శక్తి లేదు, తెలంగాణా సెంటిమెంటును గౌరవిస్తున్నాము. ప్రత్యేక తెలంగాణాను ఇవ్వవలసింది కేంద్రమే. రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 3 ప్రకారం రాష్ట్రాన్ని విభజించడానికి కేంద్ర ప్రభుత్వానికి మాత్రమే అధికారం ఉంటుంది. అందరి ప్రయోజనాలను దృష్టిలో పెట్టుకొని కేంద్రమే మంచి నిర్ణయం తీసుకోవాలి.

2012 డిసెంబర్ 28న కేంద్ర హోమ్ మంత్రి పిండేకు ఇచ్చిన లేఖ - రాష్ట్రాలను విభజించాలన్నా, కలిపి ఉంచాలన్నా, ఆ అధికారాన్ని రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు రాజకీయ పార్టీల ప్రమేయం లేకుండా రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 3 ప్రకారం కేంద్రానికి అధికారాలున్నాయి. రాష్ట్రంలో ఒక పార్టీగా ప్రజల మనోభావాలను గౌరవించవలసిన బాధ్యత గుర్తించి మా వైఖరిని ఈ విధంగా తెలియ చేస్తున్నాము. ఇంతకుముందే మా పార్టీ స్థానంలో చెప్పినట్లుగా తెలంగాణా ప్రజల సెంటిమెంటును గౌరవిస్తున్నాము. త్వరితగతిన ఈ సమస్యకు ఒక తండ్రిలాగా అందరికీ ఆమోదయోగ్యమైన పరిష్కారం చూపవలసిందిగా కోరుతున్నామని క్లియర్ గా వైఎస్ఆర్సిపి చెప్పడం జరిగింది.

2012 నవంబర్ 22న మహబూబ్ నగర్ లో వై.ఎస్. షర్మిల తెలంగాణా ఉద్యమం కోసం ప్రాణాలు అర్పించిన బిడ్డలకు నా సలాం అని అన్నారు.

ఇంత క్యాటగిరికల్ గా తెలుగుదేశం పార్టీ, వైఎస్ఆర్సిపి తమ తమ అభిప్రాయాలు చెప్పిన తరువాత కాంగ్రెస్ పార్టీని టార్గెట్ చేస్తే ఎలా? మేము ఒకటే తెలియ చేస్తున్నాము.

తెలుగుదేశం పార్టీ ఒక రీజనల్ పార్టీ. తెలుగుదేశం పార్టీ తెలుగుప్రజల కోసం ఎన్.టి.రామారావుగారు ప్రారంభించిన పార్టీ. తెలుగువారి ఆత్మగౌరవం కోసం ప్రారంభించిన పార్టీ అని చాలాసార్లు చెప్పడం జరిగింది. తెలుగు వారందరూ ఒకే దగ్గర ఉండాలి, సమైక్యంగా ఉండాలనే మాట మొదటి రోజే అంటే చర్చ వచ్చిన రోజే చెప్పి ఆపాలి. తెలంగాణా సెంటిమెంటును గౌరవిస్తున్నామని చెప్పడం ఎందుకు? ఆ విధంగా వారు ముందుకు వెళ్లడం ఎంతవరకు సమంజసం? తెలంగాణాలో ఉన్న నా సోదరులను బుజ్జగించడం, మరల పరిపాలనలోకి రావాలని అక్కడ ఒక మాట, ఇక్కడ ఒక మాట చెప్పడం ఏమిటి? దీనిని ప్రజలు కూడా ఖండిస్తున్నారు.

శ్రీ రావుల చంద్రశేఖర రెడ్డి (వనపర్తి) : అధ్యక్షా, ఈ బిల్లుపై ఇప్పుడు మూడవ మంత్రి మాట్లాడుతున్నారు. ముగ్గురూ సీమాంధ్రా మంత్రులు. ఇది రాష్ట్రానికి రాష్ట్రపతి పంపించిన బిల్లు. వారు కేబినెట్‌లో ఉంటూ మడమ తిప్పలేదు, మాట మార్చలేదు అంటున్నారు. వట్టి వసంతకుమార్ గారు మడమ తిప్పారా, మాట మార్చారా? ముఖ్యమంత్రి గారు, కేంద్రం ఏ నిర్ణయం తీసుకున్నా అమలు చేయడమే అన్నారు. తుఫానును ఆపలేకపోయినా, తెలంగాణాను అపుతామంటున్నారు. మీరు మాటలు మారుస్తున్నారా, మడమ తిప్పుతున్నారా అని అడుగుతున్నాను. శాసన సభ సమావేశాలు జరుగుతుండగానే లెజిస్లేటివ్ అఫైర్స్ మినిస్టర్‌ని మార్చి మాట తప్పారా, మడమ తిప్పారా అని అడుగుతున్నాను. తెలుగుదేశం పార్టీపై డిబేట్ జరుగుతుందా, బిల్‌పైన డిబేట్ జరుగుతుందా అని అడుగుతున్నాను. తెలుగుదేశం పార్టీ క్యాలెండర్ అంతా చదువుతున్నారు. కాంగ్రెస్ మంత్రులుగా వారు ఉన్నారు. నిజంగా దీనిని విభేదిస్తే మంత్రి పదవులకు రాజీనామా చేసి బయటకి రండి. ప్రతిపక్షాల మీద దుమ్మెత్తి పోసి పబ్లిం గడుపుకునే విధానాన్ని మేము తీవ్రంగా ఖండిస్తున్నాం సార్. శ్రీధర్ బాబు గారు కేబినెట్‌లో ఉన్నారో లేదో చెప్పడం లేదు. శాసనసభకు intimate చెయ్యాలి కదా! Is it not the bounden duty of the Chief Minister to intimate the House that he is no more in the Ministry? Whether he is continuing or not, what exactly is happening? He is not seen in the House. మాది పాలిట్ బ్యూరో సార్. మాటి మాటికి మంత్రి గారు పాలిటికల్ బ్యూరో అంటున్నారు. దయచేసి సవరించుకోండి. తెలుగుదేశం పార్టీపై బురదజల్లి పబ్లిం గడుపుకోవద్దు. ముగ్గురు మంత్రులుంటే మూడు రకాలుగా మాట్లాడారు. ఇంకా తెలంగాణా మంత్రులు మాట్లాడాలి. వాళ్లు ఏం మాట్లాడతారో తెలియాలి? సభను సజావుగా జరపడానికి ఇంటర్ఫియర్ అవ్వవలసిన చీఫ్‌ఎస్ గారు మేము మాట్లాడుతుంటేనే ఇంటర్ఫియర్ అవుతున్నారు. దయచేసి మంత్రి గారిని క్వశ్చన్ చేయండి. Whether he is in the Government or not? కేంద్రం తీసుకున్న నిర్ణయాన్ని గౌరవిస్తారా లేదా అని ప్రశ్నించకుండా మమ్మల్ని విమర్శించి పబ్లిం గడుపుకుంటారా? What is this? Is it Democracy or mockery of Democracy?

శ్రీ కొండు మురళీమోహన్ : అధ్యక్షా, ఈ బిల్లుపై మేము మాట్లాడుతున్నాం. ప్రజలందరూ చూస్తున్నారు. సీమాంధ్రాలో ఏం రాజకీయం జరుగుతోంది? కాంగ్రెస్ తప్పు చేసిందని ఇంటింటికి వెళ్లి చెప్పడం లేదా? ఏం చేశాం మేము? 2000 సంవత్సరం నుండి మేము మా మాట మీదుంటే వారు ఏమి చెబుతున్నారు ఇప్పుడు? కాంగ్రెస్ పార్టీ తప్పు చేసిందా? నేను ఈరోజు ఎవిడెన్స్‌తో సహా చెప్పాను. వారిది రెండు నాలుకల ధోరణి సార్.

డా.ఎస్. శైలజానాథ్ : అధ్యక్షా, ఎక్కడో ఉండి టీవి చూస్తున్న వారి నాయకుల మెప్పు కోసం రావుల చంద్రశేఖర రెడ్డి గారు మాట్లాడుతున్నారనిపిస్తోంది. ఈ బిల్లు నేచర్ ఏమిటి? కేంద్రప్రభుత్వం ఒక నిర్ణయం తీసుకొని రాష్ట్రపతికి పంపించారు. రాజ్యాంగం ప్రకారం ఈ బిల్లు

శాసనసభకు రిఫర్ చేయబడింది. వ్యూ ఆఫ్ ది అసెంబ్లీ అన్నారు. మనం ఎన్ని ముసుగులు కప్పుకున్నప్పటికీ ఇది ప్రాంతాలకు సంబంధించిన సమస్య. ప్రతి ఒక్కరూ ఆయా ప్రాంతాల గురించి ఇక్కడ మాట్లాడుతున్నారు. తెలుగుదేశం పార్టీని, ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రభవిష్యత్పట్ల మీ లైన్ ఏమిటో చెప్పండి అన్న క్రమంలో భాగంగా వారి నాయకుడు మాట్లాడిన మాటలను మా మంత్రి గారు ఉటంకించారు. వాళ్ల నాయకుడు స్పష్టంగా చెప్పారు. తెలుగు వారి ఆత్మాభిమానం కోసం పార్టీ పెట్టుకుంటున్నామని ప్రకటించి అధికారంలోకి వచ్చారు. ఆ విధంగా పార్టీ పెట్టిన వారు ఇప్పుడు తలలు ఎక్కడ పెట్టుకోవాలి. తెలుగు వాళ్ల ఐక్యత, ఇచ్చిన మాట అంటూ ఇప్పటికే జబ్బులు చరుచుకుంటూ, ఇరు ప్రాంతాల వారు చొక్కాలు పైకి మడుచుకుంటుంటే కాళ్లు, చేతులు ఎక్కడ పెట్టుకోవాలి? కనుక లాగబాకండి. నేను శైలజానాథ్ గా, శాసనసభ్యునిగా ఈ బిల్లుపైన నా అభిప్రాయమిది అని చెప్పాను. మంత్రులుగా మేము ఏమిటో మాకు తెలుసు. పలుమార్లు ఎల్.ఎ. మినిస్టర్ అని సంబోధిస్తున్నారు. ముసుగులు కప్పుకునే ప్రయత్నం చేయవద్దు. ఈ బిల్లుకు విప్ లేదు. ప్రతి ఒక్కరూ స్వేచ్ఛగా అభిప్రాయం చెప్పవచ్చు. ఎన్ని గంటలైనా మాట్లాడవచ్చు. చాలా మంది గంటల తరబడి మాట్లాడుతున్నారు. వారు వంద రోజుల గడువు కావాలని అడిగారు. ఈ శాసన సభ ద్వారా వీలైతే వంద రోజులు గడువు పెంచమని మేము కూడా అడిగాము. ఈ రాష్ట్ర విభజన గురించి వచ్చినప్పుడు సీమాంధ్ర ప్రాంతాలకు సంబంధించిన కాంగ్రెస్ పార్టీ ఎంఎల్ఏలు, ఎంఎల్సీలు మా నాయకత్వ నిర్ణయం పట్ల మా అసంతృప్తిని, వ్యతిరేకతను తెలియజేశారు. వాళ్లు ఇప్పుడైనా వాళ్ల నాయకుడి గురించి మాట్లాడుతున్నారా? ఊరికే ఎందుకు ఆత్మలకు ముసుగు వేసుకొని మాట్లాడుతున్నారు. రాజకీయం కోసం, ఓట్ల కోసం, సీట్ల కోసం మాట్లాడుతున్నారు.

శ్రీ కొండు మురళీ మోహన్ : అధ్యక్షా, బిజెపి వారు ఈరోజు ఒక మాట, రేపాక మాట మాట్లాడుతారు. నిన్న రాజీనాథ్ సింగ్ ఒక మాట మాట్లాడారు. ఎన్డిఏ గవర్నమెంట్ ఉన్నప్పుడు చంద్రబాబు నాయుడు గారు చెప్పిన వెంటనే వెనక్కి వెళ్లారు. బిజెపి స్టాండ్ ఎవరికి తెలియదు? సీమాంధ్రాలో వైఎస్ఆర్ కాంగ్రెస్ పార్టీ కూడా సమైక్య సింహం, సమైక్యాంధ్రాని కాపాడుతాం అని తిరుగుతున్నారు. వైఎస్ఆర్సిపి వారు 175 నియోజకవర్గాలకు మాత్రమే నాయకులను పెట్టుకున్నారు. సీమాంధ్రా ఎంత వేగంగా విడిపోతుందా, ఎప్పుడు ఛాంపియన్ అవుదామా అని వైఎస్ఆర్సిపి చూస్తుంది. వారు చర్చల్లో పాల్గొనడం లేదు. అన్యాయం జరుగుతుందని ఎందుకు చెప్పడం లేదు? ఇదంతా ఒక కుట్రగా సీమాంధ్రాలో టిడిపి, వైఎస్ఆర్సిపి కలిపి చేస్తున్నాయి. ఈ శాసనసభలో మా మీద అవిశ్వాస తీర్మానాన్ని రెండు పార్టీలు కలిపి పెట్టాడాన్ని రాష్ట్ర ప్రజలు చూశారు. ఈ రెండు పార్టీలు ఈ రాష్ట్రాన్ని మోసం చేశాయి. టిఆర్ఎస్ పార్టీ గురించి చెప్పాలి. కెసిఆర్ గారు 2001 లో తెలుగుదేశం పార్టీ నుండి బయటకి వచ్చారు. ఆ రోజు మంత్రి పదవి ఇవ్వలేదని ఒక పార్టీ పెట్టుకున్నారు. తెలంగాణా సెంటిమెంట్తో పార్టీ పెట్టుకోవడం మనందరికీ తెలుసు.

ప్రతిసారి కూడా టీఆర్ఎస్ పార్టీ నాయకలందరూ తమది 60 ఏళ్ల పోరాటమని, 60 ఏళ్ల పోరాటమని చెబుతున్నారు. వారు పార్టీ స్థాపించి కేవలం 13 సంవత్సరాలే అయినది. పదమూడు సంవత్సరాలలో మొదట్లో లాంతరు పెట్టుకొని ఆయన తిరిగారు. ఆయన సమావేశాలకు ప్రజలు హాజరుకాని విషయాన్ని మనం టీవీలో చూశాం. చాలా టీవీలలో స్పష్టంగా చెప్పారు. ఈ అంశాన్ని నేను పట్టుకున్నానని, సాధించానని చెబుతున్నారు.

తెలంగాణ రాష్ట్ర సమితి నాయకులు మాట్లాడుతూ తెలంగాణలో యువకులు రాష్ట్రం కోసం ఆత్మహత్యలు చేసుకున్నారని చెబుతున్నప్పుడు నా హృదయం ద్రవించింది. ఇంతమంది చనిపోయారని చెప్పారు. కానీ వాస్తవంగా దేశంలో ఏ రాష్ట్రం కోసం ఇంతమంది ఆత్మహత్యలు చేసుకోలేదు. మన దేశంలో గతంలో మూడు రాష్ట్రాలు ఏర్పరచినపుడు కూడా ఎక్కడైనా ఆత్మహత్యలు జరిగాయో? చత్తీస్‌గఢ్, జార్ఖండ్, ఉత్తరాంచల్ ఏర్పడ్డాయి. మీరు కాస్త సమయం అదనంగా ఇస్తే కేటగిరికల్‌గా చెప్పగలను. ఆత్మహత్యలను పొగుడుతూ మాట్లాడం, ప్రేరేపించడం మనందరికీ తెలియదు. ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయ విద్యార్థి ఆత్మహత్య చేసుకున్నప్పుడు ఆ బిడ్డ వద్దకు పరామర్శించడానికి అప్పటి తెలుగుదేశం పార్టీ నాయకుడు డా.నాగం జనార్థనరెడ్డి గారు వెళితే ఆయనను కొట్టి, వాహనాన్ని కూడా తగలబెట్టారు. పరామర్శించడానికి వెళ్లిన తెలుగుదేశం, కాంగ్రెస్ నాయకులు నిలదీసి కార్యక్రమం టీఆర్ఎస్ పార్టీ చేయలేదా? ప్రేరేపించలేదా? గతంలో ఆత్మహత్యలు జరిగినా, ఇక ముందు జరగకూడదని చట్టం తీసుకురావాలని కోరుతున్నాను. టీఆర్ఎస్ నాయకులు ఈ రాష్ట్రం కోసం ఆత్మహత్య చేసుకొంటామని చెప్పడం, ప్రాణం తీసుకొంటామని చెప్పడంతో ఎంతో మంది యువకులను ఆ దిశగా ప్రేరేపించడం కాదా? గతంలో హైదరాబాద్‌లో జరిగిన మిలీనియం మార్చ్‌లో ఏమవుతుందా అని ప్రపంచమంతా చూసింది. ఆ రోజు ఏమి జరిగిందో మనమందరం చూశాం. అప్పుడు హరీశ్‌రావుగారు ఏమి చేశారు? కిరోసిన్ పోసుకొనడం, విద్యార్థులను, యువకులను ప్రేరేపించడం కాదా? ఆత్మహత్యలు జరిగేటప్పుడు ఆపేందుకు మనకు ఇంగితజ్ఞానం లేదా?

మహారాష్ట్రలోని విదర్భ వాసులు 1938 నుంచి ప్రత్యేక రాష్ట్రం కోరుతున్నారు. రెండు లక్షల మంది ఇప్పటివరకు చనిపోయారు. ఆరోజు విదర్భలో 70 శాతం జరిగితే ఎవరు కూడా రాష్ట్రం కోసం ఆత్మహత్యలు చేసుకోలేదు. ఆత్మహత్యలకు ప్రేరేపించడం, ఆత్మహత్యలను పొగడడం మనం ఖండించాల్సిన అవసరమున్నది.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్: దయచేసి ముగించండి.

శ్రీ కొండ్రు మురళీమోహన్: నేను ముగిస్తాను. తెలంగాణ రాష్ట్ర ఆవశ్యకత పట్ల నేను కన్విన్స్ కాలేకపోతున్నాను. కేవలం ఆత్మగౌరవం, సెంటిమెంట్ మాత్రమే కారణాలుగా చెప్పడంపట్ల

నేను కన్వీన్స్ కాలేకపోతున్నాను. శ్రీకృష్ణ కమిటీ చెప్పిన ప్రకారం తెలంగాణ ప్రాంతం కంటే రాయలసీమ, ఉత్తరాంధ్ర జిల్లాలు బాగా వెనుకబడినవి. ఈ రోజు తెలంగాణ ముసాయిదా బిల్లును నేను అంగీకరించడంలేదని మీ ద్వారా తెలియజేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ద్రోణంరాజు శ్రీనివాసరావు (విశాఖపట్నం-దక్షిణం): అధ్యక్షా, ఈ రోజు ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర పునర్వ్యవస్థీకరణ బిల్లు, 2013 భారత రాష్ట్రపతి గారి నుంచి మన శాసనసభకు వచ్చింది. ఆ ముసాయిదా బిల్లును గౌరవ సభాపతి గారు సభ ముందుంచిన నేపథ్యంలో సమైక్యాంధ్రప్రదేశ్ కు కట్టుబడిఉన్న వ్యక్తిగా ముసాయిదా బిల్లును నేను వ్యతిరేకిస్తున్నాను. మా ప్రాంత ప్రజల మనోభావాలకు అనుగుణంగానూ, నా వ్యక్తిగతంగానూ రాష్ట్ర విభజన బిల్లును పూర్తిగా వ్యతిరేకిస్తున్నాను. 13వ శాసనసభలో సభ్యునిగా ఉన్న సమయంలో ఇటువంటి ముసాయిదా బిల్లు భారత రాష్ట్రపతి గారి నుంచి రావడం చాలా బాధాకరం, దురదృష్టకరం. ఈ బిల్లులో రాష్ట్ర ప్రజల మనుగడకు, అభివృద్ధికి ఆటంకం కలిగించే అంశాలున్న నేపథ్యంలో దీనిని ఎంత మాత్రం సమర్థించలేమని మనవి చేస్తున్నాను.

(అంతరాయం)

అధ్యక్షా, పరిత్రాణాయ సాధూనాం, వివాశాయ చతుష్పుతాం, ధర్మసంస్థాపనార్థం, సంభవామి యుగే యుగే అని గీతలో శ్రీకృష్ణ పరమాత్ముడు చెప్పారు. అది స్ఫూర్తిగా తీసుకొని జాతిపిత మహాత్మాగాంధీ గారు బ్రిటీష్ సామ్రాజ్య దాస్యశృంఖలాల నుంచి ఈ దేశానికి స్వరాజ్యం తీసుకొచ్చారు. అది మన చరిత్ర. పండిట్ జనహార్లాల్ నెహ్రూ గారు, ఉక్కుమనిషి సర్దార్ వల్లభ్ బాయ్ పటేల్ గారు భారతదేశంలోని సంస్థానాలను విలీనం చేశారు. ఆ ప్రక్రియలో హైదరాబాద్ సంస్థానాన్ని నిజాం నవాబు తాను భారతదేశంలో విలీనం చేయనని ఎదురుతిరగడంతో భారతసైన్యాన్ని పంపి అతని మెడలు వంచి భారతదేశంలో విలీనం చేసిన చరిత్ర మనది. అట్లాగే 1956లో ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం అవతరించినపుడు ఎంతో మంతి తెలుగు భాష మాట్లాడేవారందరూ కలిసి ఉండాలని, ఐక్యంగా ఉండాలని, ఒకే గొడుగు కింద జీవనం సాగించాలని, కష్టసుఖాలు, లాభనష్టాలు మనమందరం పంచుకొని తెలుగు భాష, సంస్కృతిని, వైభవాన్ని మరలా పునరుద్ధరించుకోవాలని, అణగద్రొక్కుబడుతున్న తెలుగు భాషను అక్కున చేర్చుకొని ఉద్యమాలు చేసి చివరకు మూడు ప్రాంతాలైన రాయలసీమ, కోస్తా, తెలంగాణలోని యోధానుయోధులు ఉద్యమాల బాటపడితే, చివరకు పొట్టి శ్రీరాములు గారు 53 రోజుల నిరాహార దీక్ష చేసి అమరులైతే భారత పార్లమెంట్ లో పండిట్ జనహార్లాల్ నెహ్రూ గారు మాట్లాడుతూ ఇంతటి మహాత్మాగం చేసిన వ్యక్తి చరిత్రలో ఎవరూ ఉండరని అన్నారు. అప్పుడు ప్రత్యేకాంధ్ర రాష్ట్ర ఏర్పాటుకు ప్రకటన చేశారు. జస్టిస్ ఫజల్ ఆలీ కమిషన్ ను నియమించారు. 1956 నవంబర్ 1వ తేదీన ఆంధ్రప్రదేశ్ అవతరణ జరిగింది. మూడు ప్రాంతాలలో ఉన్నటువంటి తెలుగువారి ఆనందానికి అవధులు లేవు, ఉత్సాహం ఒకపక్క, ఆనందం మరొక పక్క, కేరింతులు మరోపక్క మూడు ప్రాంతాలలోని తెలుగువారు హృదయాలన్నీ వికసించి ఉంటే ఆ ఉత్సవ వేళ మహాకవి శ్రీశ్రీ తన రచన ఖడ్గసృష్టిలో

ఒక మాట చెప్పారు. "ఆంధ్ర రాష్ట్ర ఆగమనం మన చారిత్రక వాగ్దానం. మన చరిత్రాత్మక నిరంతర ఆందోళన చరిత్రార్థమైనది ఈనాడు, ఇదిగో ఇప్పుడు చెబుతున్నా, ఏ ఒక్కరి సదుపాయాలకో, మరికొందరి ఉద్యోగాలకే ఏర్పడింది కాదు ఈ రాష్ట్రం. ముక్కోటి ఆంధ్రుల ఆకుంఠిత దీక్ష, అజేయ సంకల్పం ఆంధ్ర రాష్ట్రానికి కారణం. అంతేకాదు, ఈ సమస్త భారతాన్ని సామాన్య మానవుడు భుజస్కంధాలపై పెట్టుకొని పోతున్నాడు, ఎవరైతే పెత్తనం చెలాయించాలని ముందుకు వస్తున్నారో వారికి ఇదే హెచ్చరిక" అని చెప్పారు. అంతేకాదు, భాషలోనూ, భావంలోనూ విప్లవం తెచ్చిన మహాకవులందరినీ అనగా గురజాడ, వీరేశలింగం పంతులు, జాషువా అలాగే పోతన, నన్నయ, తిక్కనబలాంటివారిని కొనియాడిన సంగతి మనం గుర్తుచేసుకోవాలి. ఇటువంటి చరిత్ర మనది. 60 సంవత్సరాల నుంచి మనం సహజీవనం సాగిస్తున్నాం. ఎన్నో కష్టాలు, నష్టాలు చూశాం, ఆటుపోట్లు ఎదుర్కొన్నాం. 1969లో జై తెలంగాణ ఉద్యమం ఎందుకు వచ్చిందో పాలడుగు వెంకటరావు గారు చెప్పారు. 1972లో జై ఆంధ్ర ఉద్యమం ఎందుకు వచ్చిందో, ఏ రాజకీయ అంశాల గురించి వచ్చిందో అవన్నీ కూడా ఆరోజు తెలుసుకున్నాం.

1972-73లో భారత పార్లమెంట్‌లో సమైక్య తీర్మానంలో శ్రీమతి ఇందిరా గాంధీ ప్రధానమంత్రిగా చేసిన ప్రకటన ఈ దశాబ్దాల కాలంలో భారతదేశంలో అక్షరక్రమంలో ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం పురోగతిని సాధించింది. నేను ఒక్కటే బాధపడుతున్నాను. తెలంగాణ ఉద్యమ నాయకులను వేర్పాటువాదులంటే బాధపడతారు. ఆ మాట నేను వారిని అనదలచుకోలేదు. నా పక్కనే ఉన్నారు మా మిత్రుడు, వారు చేయి లాగుతారేమోనని భయం. అటుపక్కనున్నవారు బుసలుకొట్టి దాడి చేస్తారేమోనని భయం. కాగల కార్యం గంధర్వులు చేస్తారు అన్నట్లుగా చూస్తున్నారు వీరు. కాబట్టి నేను అదుపులో ఉండి నోరు జారకుండా, మాట జారకుండా వాస్తవాలు చెప్పేందుకు ప్రయత్నం చేస్తాను. సీమాంధ్ర నాయకులు ప్రజలను దోచుకున్నారని అంటున్నారు. ప్రస్తుతం ఏమి జరుగుతున్నది? 60 సంవత్సరాల ప్రస్థానంలో కలిసిమెలిసి ఉండి కష్టనష్టాలు భరించి మనం ఇవాళ పురోగతి సాధించి ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోని శ్రీకాకుళం నుంచి చిత్తూరు వరకు తెలంగాణ ప్రాంతంలో మమేకమై తమ రక్తాన్ని చెమట కింద మార్చుకొని గుండెకాయ అయిన ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర రాజధాని హైదరాబాద్‌ను ఉన్నతమైన స్థితికి తీసుకొస్తే ఇందులో మా పాత్ర లేదు, నిజాం పాత్ర ఉందని అంటున్నారు.

సా.4.30 tmk/krr

మీ పాత్ర ఉందని కూడా చెప్పుకోలేని దయనీయమైన స్థితిలో ఉన్నారు. జస్టిస్ శ్రీకృష్ణ కమిటీ ఎవరూ ఎవర్నీ దోచుకోలేదని గణాంకాలతో సహా చెప్పింది. దాన్ని పక్కన బెట్టారు. స్వయం పాలన అని చెప్పారు. మనకున్న బహుళ పార్టీ పార్లమెంటరీ వ్యవస్థలో స్వయం పాలన అన్న పదానికి అర్థం ఉందా అని నేనడుగుతున్నాను.

శ్రీ ఆనం రాంనారాయణ రెడ్డి (ఆర్థిక శాఖా మంత్రి): అధ్యక్షా, సోదరులకు 9.00 గంటలకు మొదలయ్యింది. ఇప్పుడు సా.4.30 గంటలవుతోంది. మీరు వర్కింగ్ లంప్ ఏర్పాటు చేశారు. ఇప్పటి వరకూ కూడా అందరం ఓపికగా కూర్చున్నాం. తమరు దయతలచి రేపు ఉదయం గౌరవనీయులైన శ్రీనివాస రావు గారిని ఉపన్యాసం కొనసాగించేలా నిర్ణయం తీసుకుని, సభను వాయిదా వేయడం బాగుంటుంది. గౌరవ సభ్యులందరూ వెయిట్ చేస్తున్నారు. ఇంకా చాలా మంది సభ్యులు మాట్లాడాల్సిన అవసరం ఉంది తప్పదు. మేము కూడా సహకరిస్తున్నాం కాబట్టి రేపు ఉదయం 9.00 గంటలకు సభను వాయిదా వేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ నాగం జనార్ధన్ రెడ్డి (నాగర్ కర్నూల్): సార్, గౌరవ మంత్రి గారు, ఆనం రాంనారాయణ రెడ్డి గారికి ఒక విషయం విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. ఇదే సభలో ఉదయం 8.30 గంటలకు కూర్చుని రాత్రి 12.00 గంటలు, 1.00 గంట దాకా కూడా నడిపిన సందర్భాలున్నాయి. అదేవిధంగా మనకు 23వ తేదీ వరకే సభ నడుస్తుంది. కాబట్టి వీలైనంత ఎక్కువగా సభా సమయాన్ని వినియోగించుకోవాలి. దీనిని సద్వినియోగం చేసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. ఎంతో మంది మాట్లాడేవాళ్లున్నారు. అందుకోసం ఇంకో గంటో, అర్ధ గంటో ఓపిక పట్టాలని రాంనారాయణ రెడ్డి గారికి నేను విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

శ్రీ కె.కన్నబాబు (కాకినాడ-రూరల్): సార్, ఇది గంటో, అరగంటో మాట్లాడి ముగించే విషయం కాదు. ఎన్ని రోజులైనా సభను నడపాలి. ఇందాక వేరే సభ్యులు మాట్లాడుతున్నప్పుడు మీరు 118 రోజులు అవసరమవుతుందని చెప్పారు. ఇది ఒక రోజో, అర రోజో మాట్లాడాల్సిన విషయం కాదు. ఇప్పటికే మనం కేంద్రాన్ని, రాష్ట్రపతి గారిని సమయం పెంచమని అడుగుతున్నాం. దయచేసి సభను రేపు కొనసాగించాలని కోరుతున్నాను. సమయం పెంచడానికి మీరు కూడా శ్రద్ధ తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీమతి వంగా గీతా విశ్వనాథ్: అధ్యక్షా, ధన్యవాదాలు. ఇప్పటి వరకూ కొంత మంది నాయకులు మాత్రమే మాట్లాడటం జరిగింది. ఒక్కొక్కరు మూడు నుంచి నాలుగు గంటల సమయం కూడా తీసుకోవడం జరిగింది. పరస్పరం ఆరోపణలతోనే సభా సమయం ఎక్కువగా వృధా అయింది. 118 రోజులు కావలసి వస్తుందని తమరే చెప్పడం జరిగింది. 118 రోజులైనా, 200 రోజులైనా అందరూ చర్చించాలి. మా అందరి అభిప్రాయాలు చెప్పడానికి అవకాశం ఉండే విధంగా చేయాలని గౌరవ శాసన సభా వ్యవహారాల మంత్రి గారు కూడా కోరడం జరిగింది. దయచేసి అందరికీ అవకాశం ఉండే విధంగా సమయం ఎక్కువ ఇచ్చే విధంగా మీరు సహకరించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ మోతుపల్లి నర్సింహులు(తుంగతుర్తి): సార్, రాష్ట్రపతి గారు బిల్లు మీద చర్చించడానికి 42 రోజుల సమయమిచ్చారు. ఇంకెన్ని రోజులు చర్చిస్తారు? మరలా గడువు పెంచమని

అడుగుతున్నారు. ఈ బిల్లును ఏదో విధంగా జాప్యం చేయాలనే ప్రయత్నాన్ని ప్రభుత్వం చేస్తున్నది. పార్లమెంటులో బిల్లు పెట్టాల్సిన అవసరముంది. ఆ అవకాశాన్ని ఇవ్వకుండా దీనిని ఏదో విధంగా జాప్యం చేసి తెలంగాణ బిల్లును, తెలంగాణను అడ్డుకునే ప్రయత్నం ప్రభుత్వం చేస్తున్నది. ఇది మంచి పద్ధతి కాదని తెలియచేస్తున్నాను. ఈ బిల్లును చర్చించినా, చర్చించకపోయినా ఒరిగేదేమీ లేదని అందరికీ తెలుసు. పార్లమెంటులో బిల్లు పెట్టించే బాధ్యత ప్రభుత్వం మీదున్నది. కాబట్టి వెంటనే 23వ తేదీ దాటి సభా సమయాన్ని పొడిగించవద్దని కోరుతున్నాను.

MR. DEPUTY SPEAKER: Keeping in view the paucity of time, I request all the Members to take only two to three minutes or maximum five minutes.

Now the House is adjourned to meet again at 9.00 am tomorrow.

(The House then adjourned at 4.36 pm to meet again at 9.00 am on Wednesday, the 22nd January, 2014)